

RAPORT O STANIE GMINY KWILCZ

za 2023 r.

Szanowni Państwo,

*Już po raz szósty mam przyjemność zaprezentować Państwu **Raport o stanie Gminy Kwilcz**, który jest podsumowaniem działań samorządowych i podległych instytucji w 2023 roku. Dokument został przygotowany zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym i zawiera w szczególności realizację przez Wójta Gminy polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy za rok poprzedni.*

Raport w systematyczny sposób opisuje stan Gminy Kwilcz, skupiając się na najważniejszych obszarach, nie tylko tych finansowych, ale i gospodarczych, statystycznych, inwestycyjnych. Raport przedstawia analizę obszarów działalności Gminy: sprawy społeczne, demografia, oświata, finanse (opis sytuacji finansowej oraz analiza finansowa budżetu gminy), bezpieczeństwo i porządek publiczny, elementy warunków życia mieszkańców (w m.in. drogi i transport, gospodarka komunalna i przestrzenna) czy kultura i sport. Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy. Jestem przekonany, że informacje zawarte w tym dokumencie posłużą Państwu do dokonania analizy i zwiększenia wiedzy na temat działalności samorządu, a także staną się podstawą do kreowania kierunków dalszych zadań w kolejnych latach/

Gmina Kwilcz jest naszym wspólnym dobrem. Jakość i komfort naszego życia zależy od wielu czynników: od poziomu edukacji, otaczającej infrastruktury, od dynamiki i tempa rozwoju gminy, poziomu bezpieczeństwa, prawa decydowania o swojej gminie czy korzystania z oferty kulturalnej.

Dokument jest podsumowaniem efektów naszej pracy, zaangażowania i dokonań. Jest to również wyraz uznania dla wszystkich, którzy przyczynili się do rozwoju naszego miasta: mieszkańców, radnych, pracowników urzędu, jednostek organizacyjnych oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Dziękuję za Państwa pracę na rzecz naszego miasta!

Rok 2023 nie był łatwym rokiem, zmniejszające się dochody miast, ograniczenia dla rozwoju samorządności i wciąż trwająca wojna za naszą wschodnią granicą wymagały wielu poświęceń i zaangażowania. Mimo tych trudności był to dla nas rok dobry, bogaty w inicjatywy a przede wszystkim w inwestycje, które opisujemy w raporcie. Skutecznie wykorzystujemy szanse na rozwój naszej małej gminy i przeciwdziałamy zagrożeniom, konsekwentnie dbamy, aby był to rozwój zrównoważony, a każdy mieszkaniec na co dzień dostrzegał efekty naszej wspólnej pracy. Mam nadzieję, że opisany stan gminy, realizowane zadania, liczne przedsięwzięcia mające poprawić to, co określamy jakością życia mieszkańców, pozwalają nam z satysfakcją spojrzeć na miniony rok.

Stanisław Mannek

Wójt Gminy Kwilcz

Spis treści

Wstęp	2
Spis treści	3
1. Struktura demograficzna	4
2. Bezrobocie i rynek pracy	16
3. Finanse Gminy	26
4. Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna	48
5. Pomoc społeczna i rodzina	55
6. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	76
7. Ochrona środowiska	86
8. Gospodarka	97
9. Drogi i transport	109
10. Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna	114
11. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	131
12. Oświata	152
13. Kultura, sport i rekreacja	169
14. Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów i strategii	179
15. Najważniejsze inwestycje	193
16. Budżet obywatelski	199
17. Informacja o realizacji uchwał Rady Gminy Kwilcz	200
18. Wykorzystane zewnętrzne źródła danych	217

Struktura demograficzna

Analiza rozwoju ludności w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości stanowi podstawę do budowy polityki – gospodarczej i przestrzennej gminy. Analiza zmian rozwoju ludności, uchwycenie zmian w strukturze wieku i płci ludności, procesach migracyjnych, źródłach utrzymania, aktywności zawodowej, ocena bezrobocia i kształcenia młodzieży stanowi podstawę na której można budować koncepcję rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Procesy demograficzne wiążą się ściśle z wieloma dziedzinami życia Gminy Kwilcz. Wpływają na sytuację w zakresie szkolnictwa, rynku pracy, warunków mieszkaniowych, pomocy społecznej oraz kształtują rozmiary i kierunki inwestycji demograficznych (przedszkola, szkoły, miejsca pracy, opieka społeczna i inne).

Na ruch naturalny ludności składają się urodzenia, zgony oraz pośrednio małżeństwa i rozwody. Skala urodzeń i zgonów wpływa na zmiany liczby mieszkańców gminy oraz na jej strukturę według płci i wieku. Średni wiek zawierania małżeństw oraz ich liczba wpływają z kolei na liczbę urodzeń, stąd zawieranie małżeństw jest istotnym czynnikiem, który warto śledzić przewidując przyszłą liczbę urodzeń. Znaczenie statystyki małżeństw w wyjaśnianiu przyszłej liczby urodzeń w Polsce – jak wskazują dane G.U.S. – z roku na rok maleje, ze względu na rosnącą liczbę urodzeń dzieci pozamałżeńskich.

Obserwowane zmiany demograficzne¹ wskazują, że od kilkunastu lat sytuacja ludnościowa Polski jest nadal trudna. W najbliższej perspektywie nie należy oczekiwać znaczących zmian zapewniających stabilny rozwój demograficzny. Bardzo niski poziom urodzeń, wysoka liczba zgonów, niższa niż w 2022 r. liczba zawartych małżeństw, pogłębiły obserwowaną od kilkunastu lat niekorzystną sytuację ludnościową Polski. W tej sytuacji w najbliższej perspektywie nie należy oczekiwać znaczących zmian zapewniających stabilny rozwój demograficzny. Trwający proces starzenia się ludności Polski będący wynikiem korzystnego zjawiska, jakim jest wydłużanie trwania życia i dalszego trwania życia, jest pogłębiany przez niski poziom dzietności. Obecnie indeks starości wynosi 133, tj. na 100 „wnuczków” (dzieci w wieku 0-14 lat) przypada 133 „dziadków” (osób w wieku 65 i więcej lat), a różnica w wielkości tych populacji wynosi 1,9 mln na niekorzyść dzieci (w miastach sięga 1,8 mln, a na terenach wiejskich – 79 tys.). Indeks starości wzrasta z roku na rok (w 2022 r. wynosił 126), co w przyszłości będzie skutkowało zmniejszaniem się podaży pracy i utrudnieniami w systemie zabezpieczenia społecznego w wyniku wzrostu liczby i odsetka osób w starszym wieku.

Proces starzenia się ludności Polski jest zróżnicowany regionalnie - obecnie najmłodszą strukturą wieku charakteryzuje się woj. pomorskie. Miary starzenia się populacji są tam najkorzystniejsze, np. w 2023 r. mediana wieku mieszkańców tego województwa wyniosła ponad 41 lat, wskaźnik starości (udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie populacji) – 18,6%, a odsetek dzieci (0-14 lat) - 16,2% (parametry dla Polski to odpowiednio: prawie 43 lata, 20,1%, i 15,1%). Bardzo zbliżona struktura wieku cechuje także woj. małopolskie i wielkopolskie. Z kolei województwami charakteryzującym się najmniej korzystnymi parametrami struktury wieku ludności są opolskie, świętokrzyskie i łódzkie, gdzie w 2023 r. wiek środkowy wyniósł ok. 45 lat, wskaźnik starości 21- 22%, a odsetek dzieci to ok. 14%.

¹ Dane: Główny Urząd Statystyczny – *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2023 r.*

Bardzo podobne pod tym względem są także województwa zachodniopomorskie i dolnośląskie. Proces starzenia się ludności postrzegany w wymiarze jednostkowym i społecznym stawia trudne wyzwania o wielopłaszczyznowym wymiarze, a więc nie tylko w sferze ekonomicznej, lecz również zdrowotnej i socjalnej. Polska, dla której prognozy rozwoju ludności są obecnie niesprzyjające, będzie musiała zmierzyć się ze wszystkimi problemami wynikającymi z niekorzystnych trendów demograficznych. Dotyczy to także regionów i mniejszych jednostek terytorialnych, szczególnie tych o najstarszej strukturze wieku mieszkańców, w których dodatkowo proces starzenia będzie się najbardziej pogłębiał.

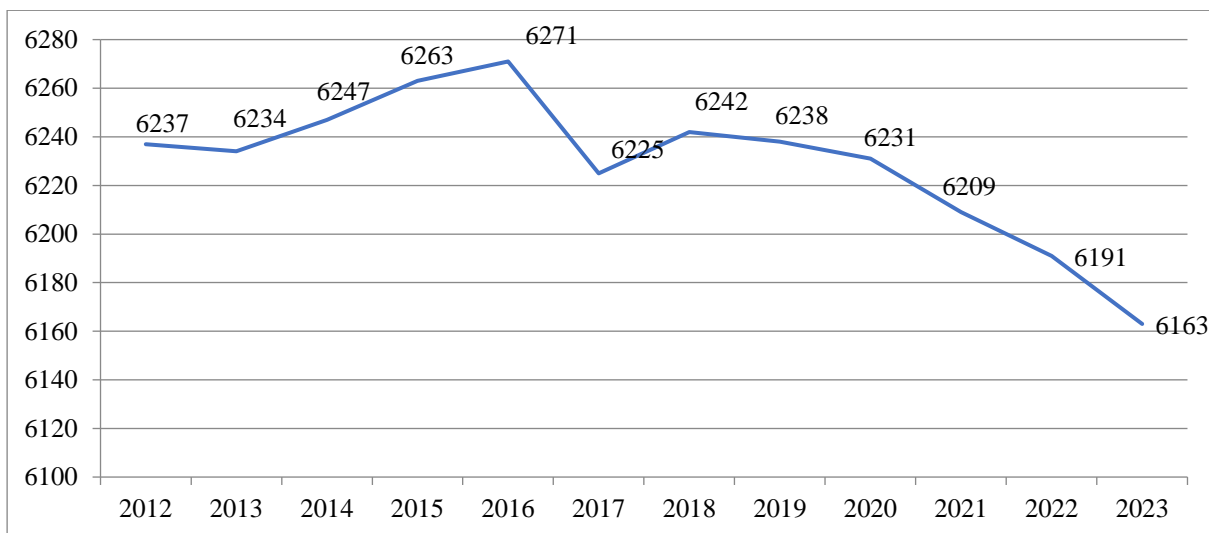
Na terenie Gminy Kwilcz na dzień 31.12.2023 r. zamieszkiwały 6370 osób (w tym stałych mieszkańców: 6163, czasowych mieszkańców: 207).

Liczba mieszkańców w poszczególnych miesiącach 2023 r.
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

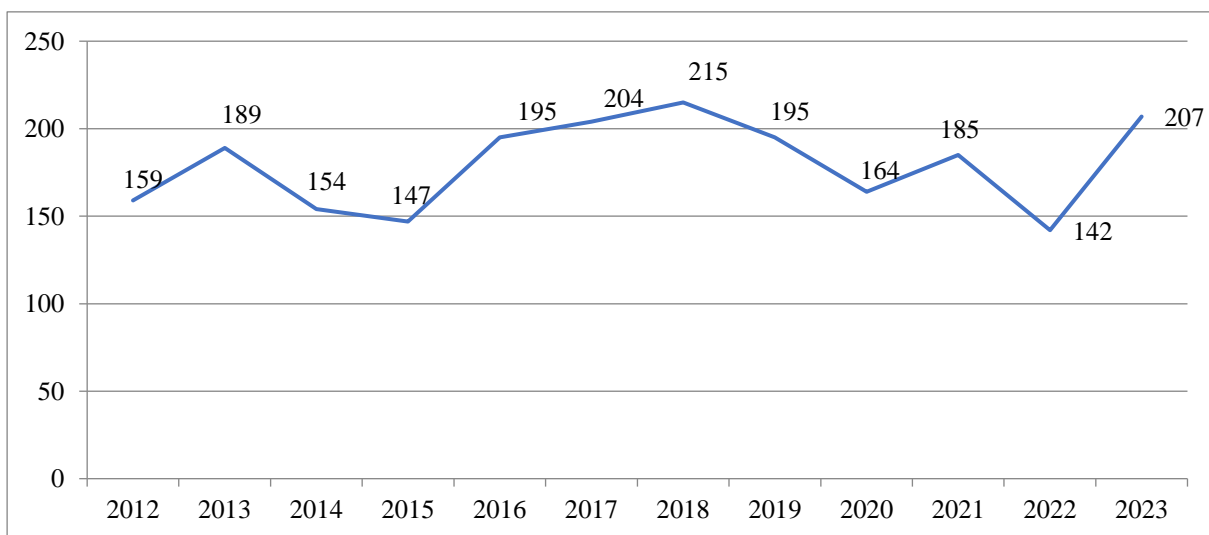
Stan na dzień	Stali mieszkańcy Gminy Kwilcz	Czasowi mieszkańcy Gminy Kwilcz	Razem mieszkańcy Gminy Kwilcz
31.01.2023	6200	191	6391
28.02.2023	6200	189	6389
31.03.2023	6204	194	6398
30.04.2023	6199	187	6386
31.05.2023	6195	193	6388
30.06.2023	6200	199	6399
31.07.2023	6199	185	6384
31.08.2023	6192	180	6372
30.09.2023	6187	194	6381
31.10.2023	6178	202	6380
30.11.2023	6174	204	6378
31.12.2023	6163	207	6370

Liczba stałych mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat systematycznie się zmieniała – w latach 2013 – 2016 zauważalny był widoczny wzrost, duży spadek nastąpił w roku 2017, jednakże w 2018 roku zarysował się trend wznoszący, a lata 2018 – 2023 to ponowny systematyczny spadek.

Liczba stałych mieszkańców w poszczególnych latach (2012-2023)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba czasowych mieszkańców w poszczególnych latach (2012-2023)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Stali mieszkańcy Gminy Kwilcz według sołectw na dzień 31.12.2023 r.
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

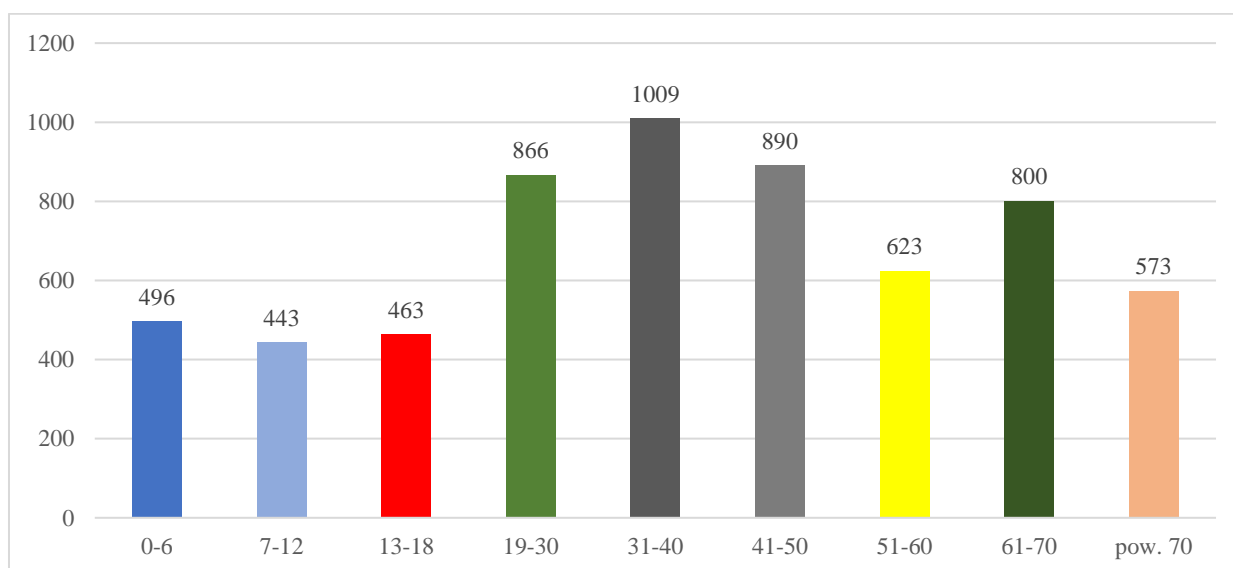
Sołectwo:	Miejscowości	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Augustowo		67	30	37
Chorzewo		109		
	Chorzewo	75	34	41
	Karolewice	34	20	14
Chudobczyce		131	62	69
Daleszynek		345	171	174
Kubowo		106	47	59
	Kubowo	73	31	42
	Stara Dąbrowa	33	16	17
Kurnatowice		315	151	164
Kwilcz		2662	1359	1303
Orzeszkowo		219	108	111

	Dąbrowa	15	8	7
	Kozubówka	5	4	1
	Nowa Dąbrowa	35	15	20
	Nowy Młyn	7	3	4
	Orzeszkowo	143	71	72
	Pólko	14	7	7
Lubosz		842	427	415
Mechnacz		173	93	80
	Mechnacz	165	88	77
	Urbanówko	8	5	3
Miłostowo		159	76	83
Mościewo		271	133	138
Niemierzewo		190	88	102
	Niemierzewo	156	73	83
	Józefowo	34	15	19
Prusim		136	69	67
Rozbitek		199	97	102
Upartowo		132	68	64
Wituchowo		107	63	44
	Razem	6163	3096	3067

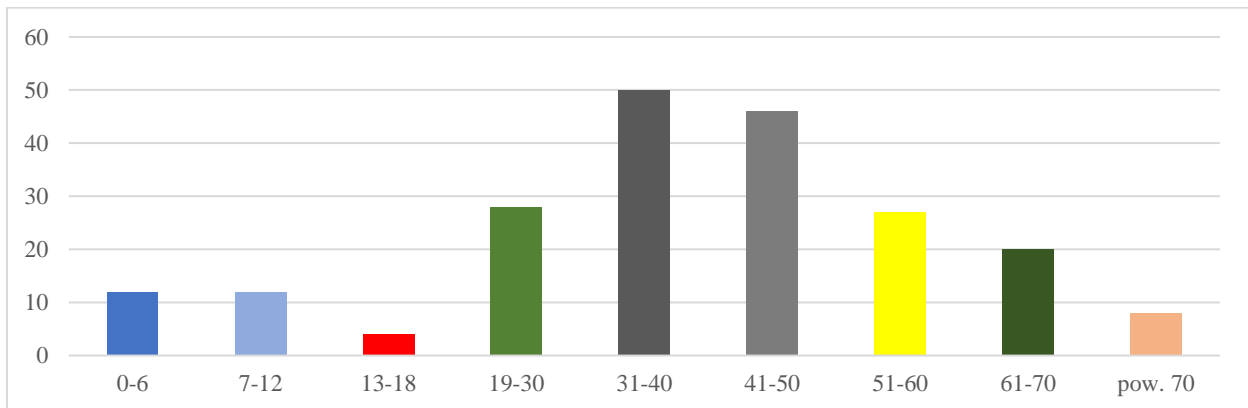
W strukturze stałych mieszkańców dostrzegalna jest niewielka przewaga kobiet nad mężczyznami, co jest relacją tożsamą z powszechnie występującą strukturą. Spośród czasowych mieszkańców Gminy przeważają natomiast mężczyźni.

Spośród stałych mieszkańców Gminy największą grupę stanowią aktualnie osoby w przedziale 31-40 lat (16,4%) oraz 41-50 lat (14,4%).

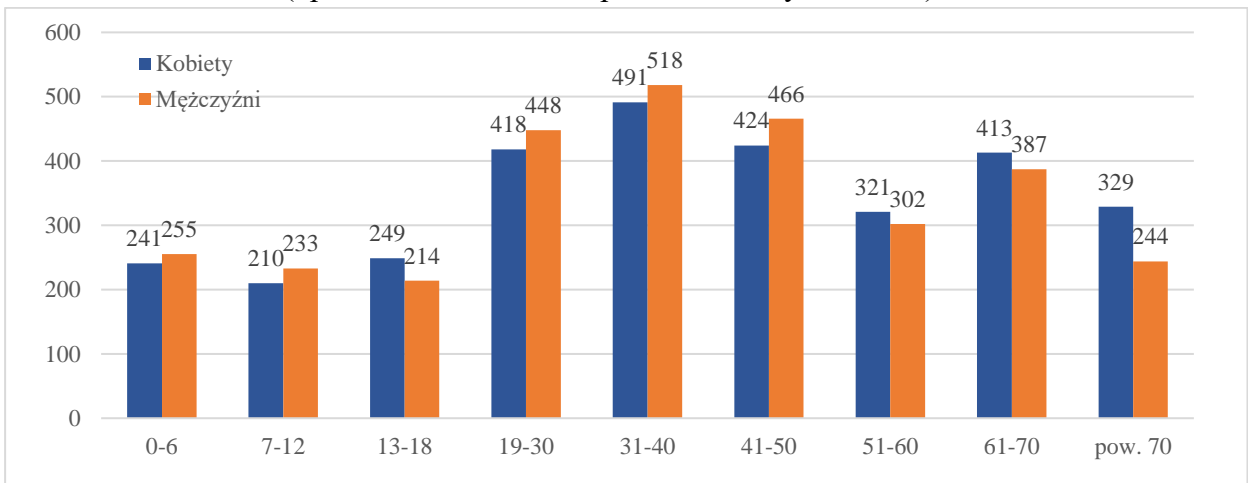
Stali mieszkańcy według przedziału wiekowego (opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

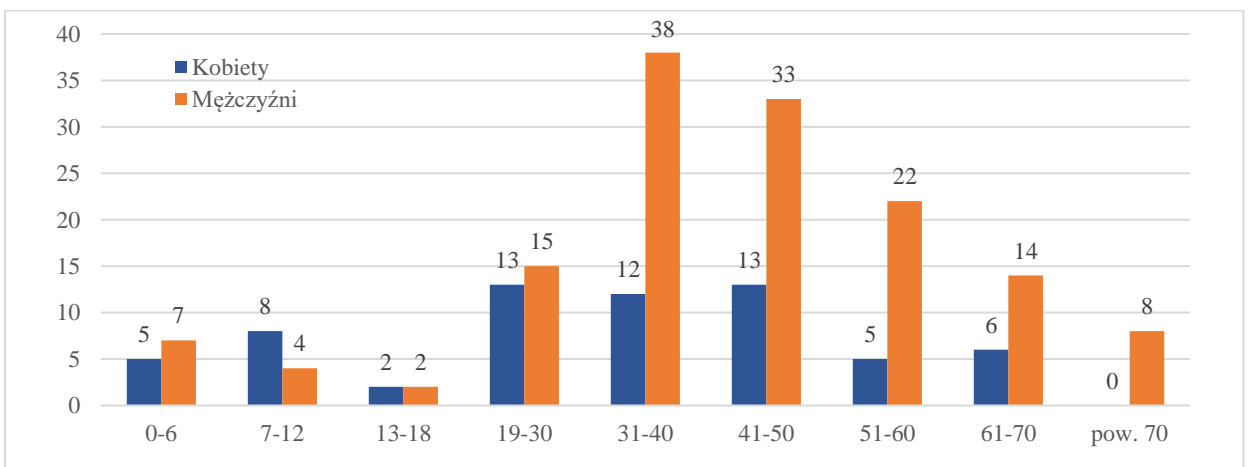
Czasowi mieszkańcy według przedziału wiekowego
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Stali mieszkańcy według płci w grupach wiekowych
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Czasowi mieszkańcy według płci w grupach wiekowych
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej strukturze mieszkańców przedstawiono także w podziale na płeć w powyższych tabelach. Widoczna jest przewaga mężczyzn w grupach do 50 lat. Kobiety stanowią większość w przedziałach starszych (od 51 lat).

Struktura ekonomiczna mieszkańców

Miarą określającą relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności jest współczynnik obciążenia demograficznego, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Współczynnik obciążenia rośnie od kilku lat – w 2023 r. wyniósł 71 wobec 55 w 2010 r. Jednakże bardziej istotne niż wartość ogólnego współczynnika są proporcje wskaźników częściowych (rozpatrywane odrębnie relacje liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym do zbiorowości w wieku produkcyjnym). Analiza wskaźników częściowych wskazuje na niekorzystne zmiany w obydwu rozpatrywanych grupach. Wskaźnik obciążenia dla osób w wieku przedprodukcyjnym od kilku lat pozostaje praktycznie bez znaczących zmian, natomiast rośnie dla wieku poprodukcyjnego. W 2023 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 31 osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast w wieku poprodukcyjnym – aż 40 osób. Oznacza to, że udział potencjalnych przyszłych zasobów pracy jest mniejszy niż udział tych, którzy rynek pracy już teoretycznie opuścili. Jeszcze w 2010 r. częściowe współczynniki kształtowały się na poziomie 29 i 26, ale w latach wcześniejszych relacje były jeszcze korzystniejsze - w 2000 r. wynosiły odpowiednio 40 i 24, natomiast na początku lat 90. XX w. – 52 i 22. Przyspieszeniu ulega natomiast proces starzenia się ludności Polski. Wskazują na to tendencje zmian dotyczące udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

Struktura ludności Gminy w ujęciu ekonomicznym, liczbowo i procentowo, została przedstawiona w poniższych tabelach.

Stali mieszkańcy – 2023 rok (dane uśrednione) (opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	700	702	11,36%	11,39%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	1654	1734	26,84%	28,14%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	742	631	12,04%	10,24%
Razem:	3096	3067	50,24%	49,76%

Czasowi mieszkańcy (dane uśrednione) (opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	15	13	7,25%	6,28%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	43	108	20,77%	52,17%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	6	22	2,90%	10,63%
Razem:	64	143	30,92%	69,08%

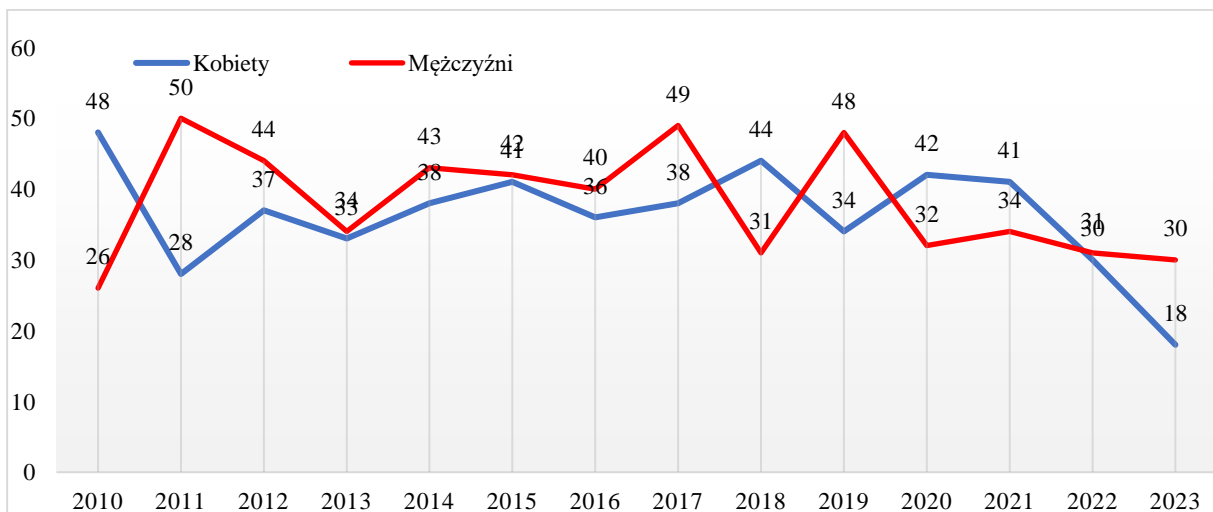
Przyrost naturalny (urodzenia i zgony)

W 2023 r. ruch naturalny przedstawiał się następująco:

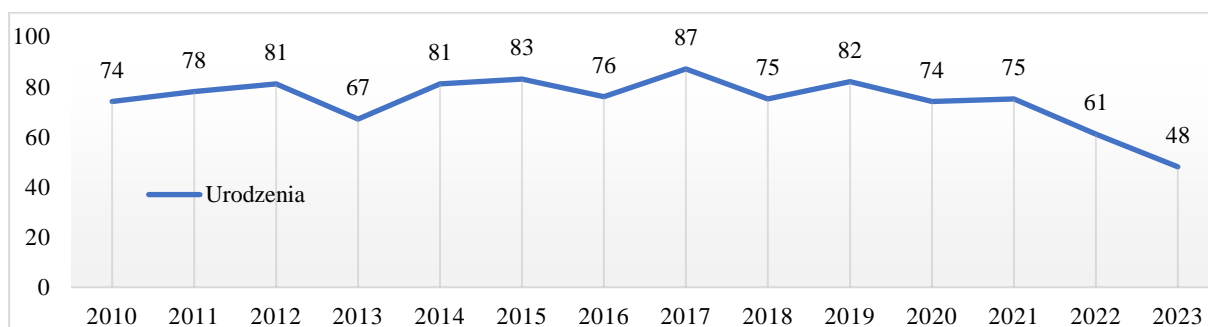
- zarejestrowano 48 urodzeń - w 2023 r. liczba urodzeń ponownie spadła. Także w skali całego kraju liczba urodzeń ponownie spadła o prawie 33 tys. w porównaniu do 2022 r.; jest to najniższa liczba urodzeń odnotowana w całym okresie powojennym. W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się też współczynnik urodzeń - o 0,9 p. prom. - do poziomu 7,2‰.
- zmarło 58 osób – spadek liczby zgonów w stosunku do 2022 r.
- w konsekwencji przyrost naturalny (różnica między liczbami urodzeń żywych i zgonów) był ujemny i wyniósł -10 tys. (w 2022 r. -15).

W 2023 roku odnotowało 48 urodzeń: 18 dziewczynek i 30 chłopców (dla porównania w 2022 roku odnotowano 61 urodzeń: 30 dziewczynek i 31 chłopców), a najpopularniejsze w 2023 roku imiona nadane dzieciom to wśród dziewczynek Antonina, a wśród chłopców Wojciech, Filip i Miłosz.

Urodzenia w latach 2010-2023 według płci (opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

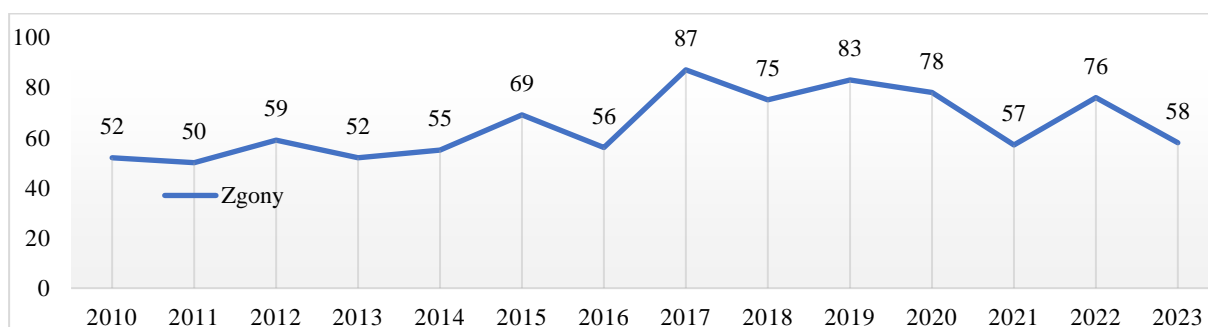

Urodzenia w latach 2010-2023
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

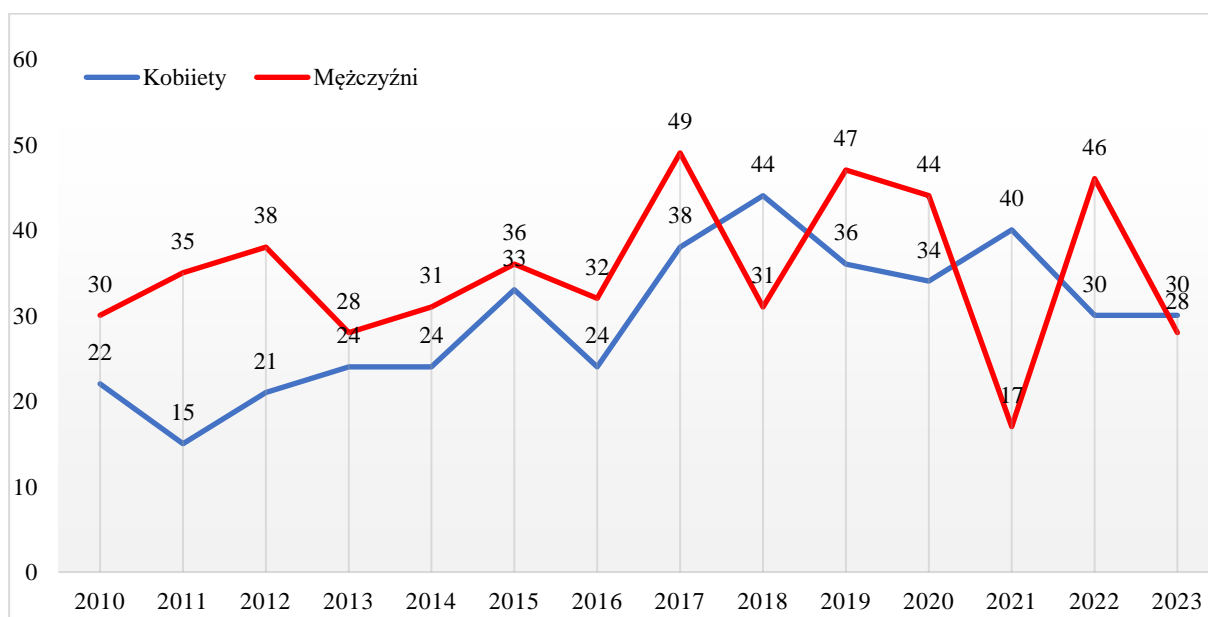

W roku 2022 odnotowano 58 przypadków zgonów (28 mężczyzn oraz 30 kobiet).

Zgony w latach 2010-2023
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Zgony w latach 2010-2023 według płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Biorąc pod uwagę cechy ruchu naturalnego ludności, nadwyżka zgonów nad urodzeniami daje ujemny przyrost naturalny. W 2023 r. we wszystkich województwach odnotowano ubytek naturalny. Najwyższy przyrost naturalny występował przez ostatnie kilka lat w woj. pomorskim - w 2019 r. współczynnik wyniósł 1,5‰, obecnie jest ujemny. Następnym województwem, podobnym pod tym względem do woj. pomorskiego, jest małopolskie, w którym po raz kolejny od kilku lat odnotowano ujemny przyrost. Województwa te cechuje wysoka rodność i jednocześnie stosunkowo niska umieralność. Z kolei woj. mazowieckie notuje od lat najwyższe saldo stałych migracji wewnętrznych i zagranicznych (o natężeniu 2,3‰ w 2023 r.) oraz jedno z wyższych natężeń urodzeń. W 2023 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się w 14 województwach. Od kilkunastu lat dotyczy to województw: łódzkiego, opolskiego, lubelskiego, śląskiego i podlaskiego. Od 2010 r. dołączyły do nich jeszcze świętokrzyskie i zachodniopomorskie, w 2018 r. podkarpackie, a następnie wielkopolskie i małopolskie. Od kilku lat największy ubytek liczby ludności ma miejsce w woj. świętokrzyskim - w 2023 r. było to -0,8%. Występuje tu najwyższy współczynnik ubytku naturalnego wynoszący -6,1‰ oraz jeden z najwyższych współczynników ujemnego salda migracji na pobyt stały (-2,3‰).

O kryzysie demograficznym (nie tylko zresztą w Polsce) mówi się od dłuższego czasu. Najnowsze dane pokazują, że liczba ludności na koniec 2023 roku wyniosła w kraju 37,635 mln osób, co oznacza spadek o 131 tys. osób r./r. Stopa ubytku rzeczywistego wyniosła -0,35 proc., co oznacza, że na każde 10 tys. ludności ubyło ok. 35 osób (w 2022 r. na 10 tys. ludności ubyło 37 osób).

Jak podaje GUS, spadek liczby ludności utrzymuje się od 2012 r. (wyjątkiem jest 2017 r., w którym odnotowano nieznaczny jej wzrost - o niespełna 1 tys.). Na zmiany te w ostatnich latach wpływa przede wszystkim przyrost naturalny, który od 2013 r. pozostaje ujemny

Szacuje się, że w 2023 r. liczba urodzeń była o ok. 137 tys. niższa od liczby zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1000 ludności) wyniósł -3,6 (wobec -3,8 rok wcześniej).

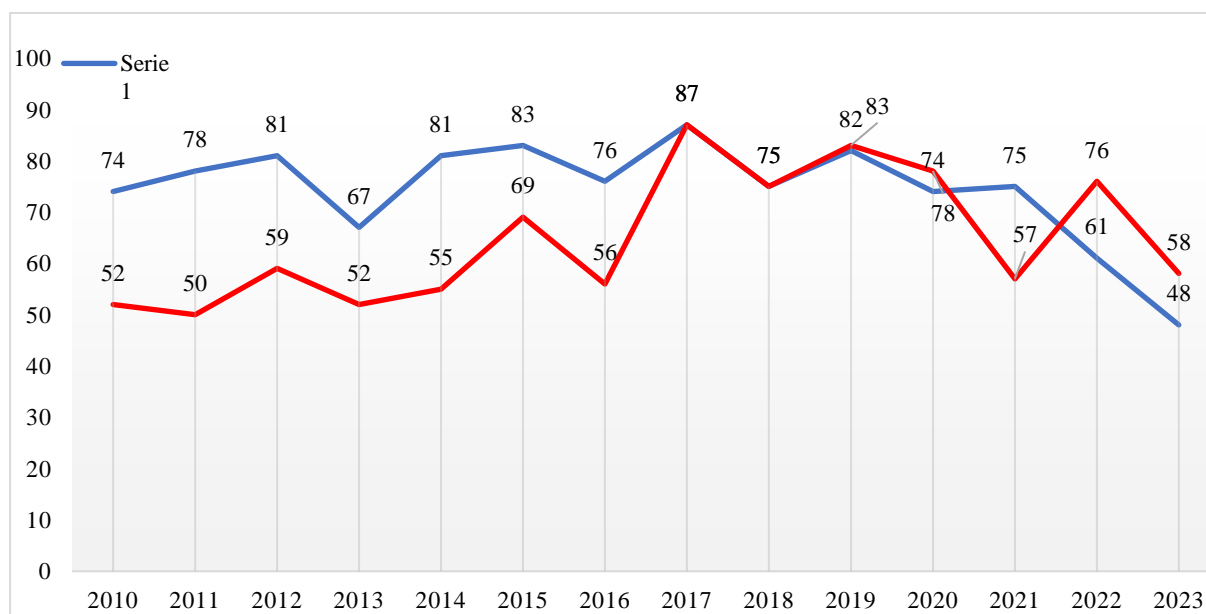
Z danych wynika też, że w 2023 r. zarejestrowano ok. 272 tys. urodzeń żywych, tj. o ok. 33 tys. mniej niż w poprzednim roku. Była to najniższa liczba urodzeń zanotowana w całym okresie powojennym. Natomiast zmarło ok. 409 tys. osób, tj. o ok. 39 tys. mniej niż przed rokiem. Od około 30 lat utrzymuje się zjawisko depresji urodzeniowej – niska liczba urodzeń nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń. "Współczynnik dzietności obniżył się z 1,33 w 2021 r. do 1,26 w 2022 r.1, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) przypadało 126 urodzonych dzieci (odpowiednio 121 w miastach i 134 na wsi). Optymalna wielkość tego współczynnika, określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego, to 2,10–2,15, tj. gdy w danym roku na 100 kobiet w wieku 15–49 lat przypada średnio co najmniej 210–215 urodzonych dzieci" - podał GUS. Według danych GUS-u obecnie najwyższa płodność cechuje kobiety w wieku 27-31 lat. Oznacza to podwyższenie wieku najczęstszego rodzenia dzieci średnio o 6–8 lat w stosunku do pierwszych lat transformacji ustrojowej w Polsce oraz o ok. 4 lata w stosunku do początku XXI wieku. W konsekwencji w 2022 r. mediana wieku kobiet rodzących dziecko wyniosła prawie 31 lat (wobec 26 lat w 1990 r. i 2000 r.).

Prawdopodobnie pierwszy raz w historii dzietność w Polsce spadła do poziomu mniejszego niż 1,20. Jeszcze w 2022 roku było to 1,26. Tym samym wступujemy do ligi państw o najniższej

dziętności na globie. Co prawda daleko nam jeszcze do globalnych liderów depopulacji (jak np. Korea Południowa), ale już niewiele państw ma niższą dziętność od nas.

Niestety nic nie wskazuje na to, że w ciągu najbliższych lat to się zmieni. Niektórzy demografowie szacują, że już w 2027 roku liczba urodzeń w Polsce może spaść poniżej 200 tys. Prognozy te jednoznacznie wskazują, że dalsza depopulacja Polski jest zjawiskiem nieuniknionym. Nawet przy intensyfikacji imigracji do Polski, wydaje się mało realnym, aby populacja naszego kraju rosła. To z kolei oznacza, że powinniśmy już przygotować się na skutki zmian, które będą zachodzić. System emerytalny, rynek pracy czy ochrona zdrowia —to będą obszary, w których w szczególności będzie widoczny wpływ demografii.

Urodzenia i zgony w latach 2010-2023
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba nowo zawieranych małżeństw i ich trwałość, jako element rozwoju demograficznego, ma bezpośredni wpływ na jego przemiany, ponieważ dziętność kobiet w Polsce jest determinowana między innymi liczbą zawieranych związków małżeńskich.

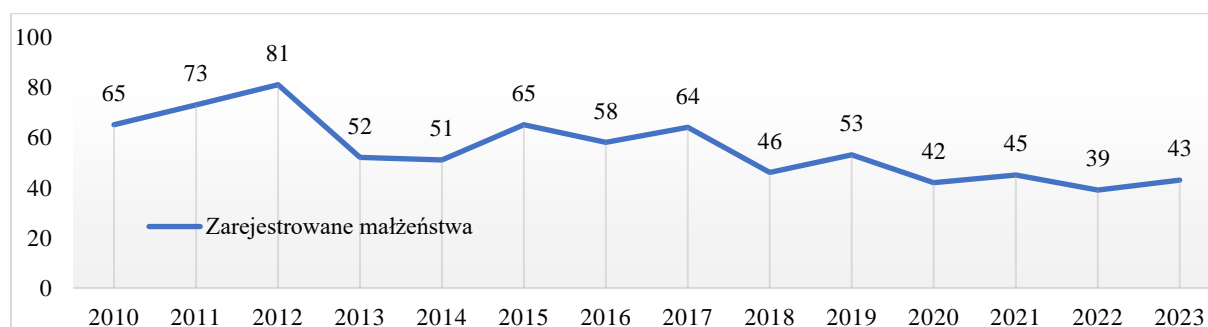
Zmiany w strukturze wieku ludności (zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży) oraz spadek liczby zawieranych małżeństw dają podstawy do twierdzenia, że proces ten będzie postępował.

Poziom zgonów jest odzwierciedleniem rozwoju społecznego kraju, będącego bezpośrednio lub pośrednio wynikiem: postępu w rozwoju medycyny, funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, stanu sanitarno-epidemiologicznego oraz ekologicznego, bezpieczeństwa i higieny życia oraz warunków pracy, a także stanu świadomości społeczeństwa na temat profilaktyki zdrowotnej. Bardzo ważnym elementem analizy o umieralności są przyczyny zgonów, które stanowią podstawę m.in. dla oceny kondycji zdrowotnej społeczeństwa, tworzenia analiz epidemiologicznych czy budowania programów profilaktycznych i map potrzeb zdrowotnych. Są także źródłem informacji dla instytutów medycznych czy samych lekarzy dla prowadzenia własnych badań naukowych, opracowań analitycznych oraz realizacji projektów badawczych.

Zgony stanowią jeden ze składników bilansu ludności i jako taki determinują zarówno bieżącą sytuację demograficzną, jak i perspektywy rozwoju ludności. Z drugiej strony sytuacja demograficzna, a w szczególności struktura ludności według wieku wpływają na liczbę i natężenie zgonów. Istnieją bowiem silne wzajemne zależności między natężeniem występowania poszczególnych faktów demograficznych, a strukturą ludności według płci i wieku. Obserwowane i prognozowane zmiany w strukturze wieku ludności wskazują na istotne i coraz większe zaawansowanie w procesie starzenia. Konsekwencją kształtowania się tej struktury będzie zapewne wzrost liczby i natężenia zgonów, ponieważ prawdopodobieństwo zgonu jest wyższe w starszych grupach wieku.

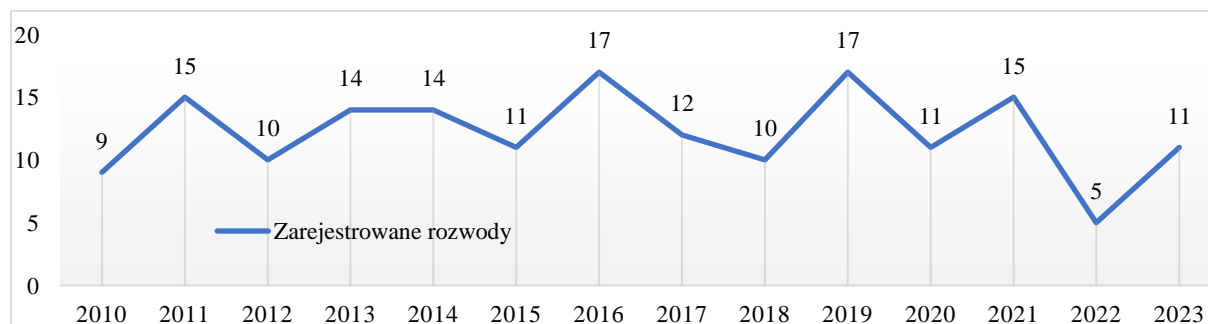
Zarejestrowane małżeństwa w latach 2010-2023

(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Zarejestrowane rozwody w latach 2010-2023

(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Drugim, obok ruchu naturalnego, czynnikiem wpływającym na stan i strukturę ludności gminy Kwilcz są migracje (w analizowanym okresie więcej jest osób wyjeżdżających z Gminy niż do niej przybywających – ujemne saldo migracji wewnętrznej, czyli stosunek zameldowań do wymeldowań, co nie jest korzystne dla rozwoju gminy). Biorąc pod uwagę cechy ruchu wędrownego w przeciągu ostatnich lat w gminie Kwilcz notuje się ujemne saldo migracji, które stało się jednym z głównych czynników zmniejszenia się liczby ludności na terenie gminy (corocznie więcej osób wymeldowuje się z terenu gminy niż do niej przybywa). Może być to dłuższa tendencja, gdyż dane CBOS wykazują, iż od 2000 roku nastąpił spadek liczby migracji z obszarów wiejskich do miast. Napływ nowych mieszkańców na te tereny może wynikać z przyrodniczej atrakcyjności regionu oraz spokojnej okolicy przy relatywnej bliskości miast, przede wszystkim Poznania. Natomiast na odpływ (także na migracje zagraniczne) wpływ mają przede wszystkim zwiększone zainteresowanie zdobywaniem wykształcenia oraz trudności na lokalnym rynku pracy.

„Złote Gody” - to niezwykle wydarzenie nie tylko dla Jubilatów, ale również dla ich rodzin oraz przyjaciół, to 50 lat nieprzerwanego, harmonijnego pożycia małżeńskiego. Prawdziwe zgodne i dobre małżeństwo to takie, które przetrwa wszystkie życiowe zawieruchy, by po latach zyskać wzajemne zrozumienie, tolerancję i szacunek. Spędzić z kimś połowę wieku to wyraz najszczerzej miłości. Trzeba takiej miłości, żeby pokonać wszelkie trudności razem, mimo różnych charakterów, różnicy zdań, pasji, marzeń i oczekiwań. W 2023 roku 12 par małżeńskich z terenu gminy Kwilcz świętowało Złote Gody, czyli jubileusz pięćdziesięciolecia pożycia małżeńskiego. Jubilaci zostali odznaczeni przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Medalami, które stanowią dla nich nagrodę za przeżycie 50 lat w jednym związku małżeńskim. Uroczystego aktu dekoracji dokonał Wójt Gminy Kwilcz. Jubilatom wręczono odznaczenia oraz kwiaty i upominki ufundowane przez gminę Kwilcz.

Bezrobocie i rynek pracy

Wysokie bezrobocie ma liczne, negatywne konsekwencje społeczne i gospodarcze. Z perspektywy makroekonomicznej skutkuje to zmniejszeniem potencjału produkcyjnego gospodarki, ponadto spadek dochodów w wyniku braku zatrudnienia przekłada się na niższy popyt konsumpcyjny, a co za tym idzie niższe dochody przedsiębiorstw. Te z kolei oznaczają mniejszą skłonność do inwestycji. W efekcie spada tempo wzrostu gospodarczego. Wysokie bezrobocie to także liczne problemy dla budżetu państwa. Niższe wpływy podatkowe oddziałują negatywnie na stronę dochodową (bezrobotni, co do zasady nie płacą podatku dochodowego, zaś mniejsza konsumpcja oznacza niższe dochody z tytułu VAT), z kolei konieczność ponoszenia wydatków na zasiłki i inne formy wsparcia dla osób bezrobotnych niekorzystnie wpływa na stronę wydatkową. Stąd niezwykle istotne jest to, aby rynek pracy znajdował się w równowadze. Nie oznacza to oczywiście, że bezrobocie spadnie do poziomu zerowego. Taka sytuacja nie występuje w gospodarce wolnorynkowej, chociażby z powodu istnienia tzw. bezrobocia frykcyjnego. Wynika ono z naturalnych „ruchów” na rynku pracy, związanych m.in. z poszukiwaniem lepszego zatrudnienia, czy zmiany miejsca zamieszkania i wynikającą stąd koniecznością znalezienia nowego pracodawcy.

Wysoka stopa zatrudnienia pozytywnie wpływa na gospodarkę, natomiast dobra kondycja gospodarki przekłada się na niską stopę bezrobocia. Stąd różnego rodzaju negatywne zjawiska, które oddziałują na realną gospodarkę, przekładają się także na wzrost liczby osób pozbawionych zatrudnienia. W ostatnich kilkunastu latach szczególnie dwa wydarzenia negatywnie oddziaływały na rynek pracy w Unii Europejskiej, był to globalny kryzys finansowy z 2008 roku i związany z nim kryzys zadłużenia w strefie euro oraz wybuch pandemii koronawirusa. Skutki załamania gospodarczego spowodowanego globalnym kryzysem finansowym były odczuwalne w wielu państwach Unii Europejskiej, doprowadzając do skokowego wzrostu stopy bezrobocia i to na wiele lat. W mniejszym stopniu i na krótszą metę na rynek pracy oddziaływały następstwa pandemii koronawirusa. Kwestia wysokiego bezrobocia jest wciąż problemem dla kilku państw UE, szczególnie z południa Europy.

Obecnie w Polsce problem wysokiego bezrobocia nie występuje. Zakres czasowy analizy obejmuje lata 2015 – 2023 (zgodnie z najnowszymi danymi publikowanymi przez ośrodki statystyczne: GUS i Eurostat). W tym okresie miały miejsce dwa wydarzenia, które mogły potencjalnie zachwiać rynkiem pracy w naszym kraju. Była to wspomniana wcześniej pandemia oraz wybuch wojny w Ukrainie. Oba potraktować można jako negatywne szoki podażowe, które silnie oddziaływały na gospodarkę realną i mogły doprowadzić do skokowego wzrostu liczby osób bez pracy.

Na koniec 2015 roku, stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 9,7%, oznacza to, że bez pracy było ponad 1,5 miliona Polaków. Od tego czasu doszło do znacznego obniżenia tego wskaźnika, i na koniec 2023 roku wynosiło ono 5,1%. Jest to rekordowy najniższy wynik w historii Polski XXI wieku. To jedynie potwierdza fakt, że towarzyszył nam w 2023 roku rynek pracownika. Bardzo dobra sytuacja polskiego rynku pracy jest widoczna także w porównaniach międzynarodowych. Z danych Eurostatu, który posługuje się metodą ankietową pomiaru tego wskaźnika (GUS mierzy bezrobocie metodą rejestrową, czyli tym ile osób jest zarejestrowanych w urzędach pracy) wynika, że Polska ma niemal najniższą stopę bezrobocia

w całej Unii Europejskiej. Wynosi ona poniżej 3% i niższy odczyt występuje jedynie w Czechach.

O ile masowy przyjazd Ukraińców po inwazji rosyjskiej w 2022 r. wywołał wśród części społeczeństwa obawy o zachowanie miejsc pracy. Ukraińcy mieli przyczynić się do wzrostu bezrobocia wśród polskich obywateli. Tak się jednak nie stało. Przeciwnie, przed uchodźcami otworzył się międzynarodowy rynek pracy i w rezultacie wielu z nich wyjechało do Niemiec czy Skandynawii, pozostawiając wakaty w polskich firmach.

Rok 2023 przyniósł aż dwukrotną podwyżkę minimalnego wynagrodzenia w Polsce. W większości sektorów gospodarki zarobki nie wzrosły jednak tak szybko, jak płaca minimalna. Wzrost minimalnego wynagrodzenia w latach 2023-2024: 1 stycznia 2023 r.: 3.490 zł, 1 lipca 2023 r.: 3.600 zł, 1 stycznia 2024 r.: 4.242 zł, 1 lipca 2024 r.: 4.300 zł.

Źródłem informacji na temat rynku pracy w Gminie Kwilcz jest Powiatowy Urząd Pracy (P.U.P.) – jednostka organizacyjna Powiatu Międzychodzkiego, wchodząca w skład powiatowej administracji zespolonej.

P.U.P. realizuje zadania państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz innych osób poszukujących pracy zamieszkałych na terenie czterech gmin powiatu. Podstawą działalności P.U.P. jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 475), określająca zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Instrumenty, jakie w swojej działalności posiada P.U.P., podzielić można na dwie grupy. Pierwsza to działania pasywne, które mają charakter ochronny, ograniczają się bowiem do wypłaty bezrobotnym świadczeń pieniężnych. W efekcie tworzą swego rodzaju zabezpieczenie materialne dla tych osób i ich rodzin. Drugą kategorię tworzą instrumenty aktywizujące, które mają za zadanie ograniczyć bierność zawodową bezrobotnych oraz motywować ich do znalezienia zatrudnienia.

Drugim istotnym źródłem informacji na temat rynku pracy są opracowania przygotowywane przez Główny Urząd Statystyczny (organ administracji rządowej), do którego zadań należy zbieranie, gromadzenie, przechowywanie i opracowywanie danych statystycznych do badań prowadzonych przez Urząd, specyficznych dla potrzeb województwa, powiatów i gmin województwa oraz ogłaszanie, udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań statystycznych jako oficjalnych danych statystycznych.

Analizując dane z poszczególnych miesięcy dla Polski, Wielkopolski oraz Powiatu Międzychodzkiego, w 2023 roku nastąpiła powolna stabilizacja sytuacji, powodując zmniejszenie stopy bezrobocia. W 2023 r. w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie odnotowano po raz kolejny spadek (po znacznym wzroście poziomu bezrobocia w roku 2020 – w stosunku do roku 2019) poziomu bezrobocia – w rejestrze osób bezrobotnych figurowało 578 osób. Stopa bezrobocia, czyli stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób czynnych zawodowo na koniec 2023 r. w powiecie wynosiła 5,1%.

topa bezrobocia rejestrowanego w wielkopolskim na koniec grudnia 2023 r. wyniosła 3,0%, co w skali roku oznacza wzrost o 0,1 p.proc. Wskaźnik ten wciąż pozostaje najniższy w kraju. Większość bezrobotnych nie ma prawa do zasiłku, a do ewidencji najczęściej trafiają osoby, które jako bezrobotne rejestrują się po raz kolejny. Nadal istotny problem stanowi zjawisko długotrwałego bezrobocia.

W końcu grudnia 2023 r.² ewidencja powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim obejmowała 46,5 tys. bezrobotnych, co stanowiło 5,9% ogółu zarejestrowanych w Polsce, o 0,2 p.proc. więcej niż w 2022 r. W ciągu roku populacja bezrobotnych w regionie zwiększyła się o 242 osoby, tj. o 0,5%, przy średnim spadku w kraju o 3,0%. Największy względny wzrost liczby bezrobotnych wystąpił w powiatach: kolskim (o 15,8%), pilskim (o 12,0%) i nowotomyskim (o 10,7%), natomiast największy spadek odnotowano w powiatach: wrzesińskim (o 13,3%), pleszewskim (o 13,0%) i kępińskim (o 12,9%). Licząc w liczbach bezwzględnych, najwięcej bezrobotnych (po ponad 3,0 tys. osób) było zarejestrowanych w Poznaniu oraz powiecie konińskim. Jednak chociaż liczby na obu obszarach są podobne, to po odniesieniu tych wielkości do liczby mieszkańców (ściślej do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo) obraz bezrobocia jest tam całkowicie odmienny. Poznań wciąż wyróżnia się najniższą stopą bezrobocia rejestrowanego, podczas gdy w powiecie konińskim wskaźnik ten ponownie przyjął wartość najwyższą. Najmniej bezrobotnych obejmowały rejestry urzędów pracy w powiatach: kępińskim, śremskim i wolsztyńskim (po 0,5 tys.), a także w leszczyńskim oraz międzychodzkiem (po 0,6 tys.).

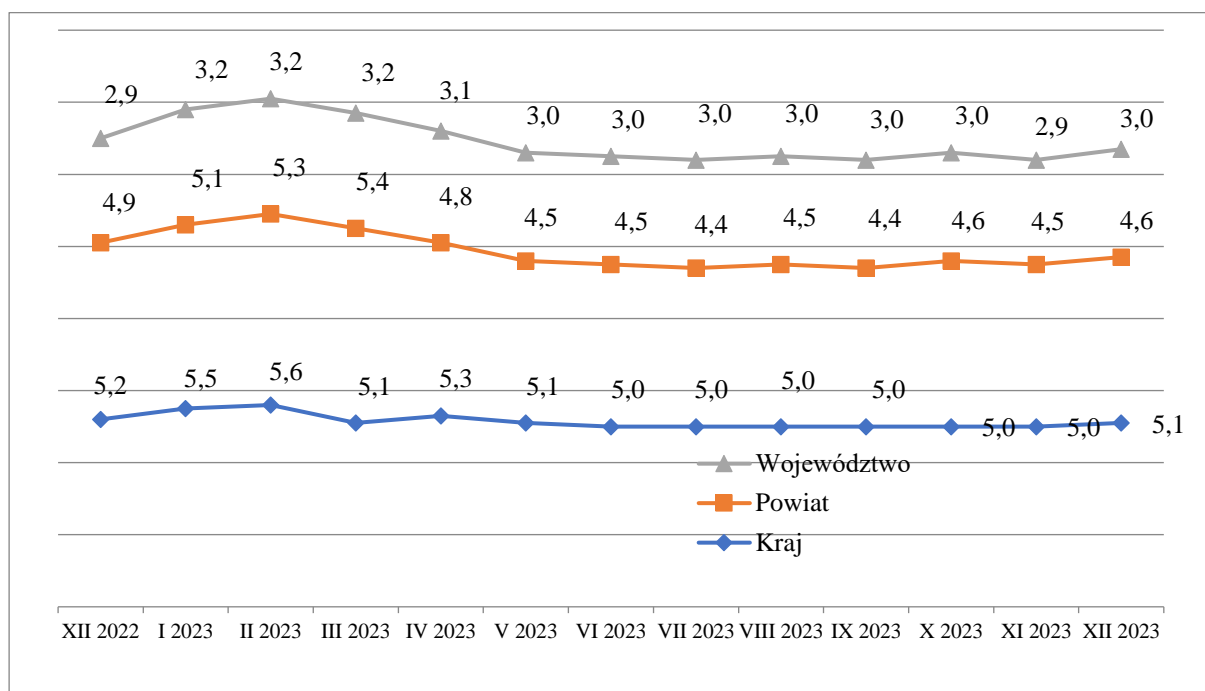
Kobiety stanowiły 58,4% wszystkich bezrobotnych w województwie, tj. o 0,2 p.proc. mniej niż w 2022 r. i o 5,8 p.proc. więcej niż przeciętnie w kraju. We wszystkich powiatach bezrobotnych kobiet było więcej niż mężczyzn, a największą przewagę odnotowano w kościańskim (gdzie kobiety stanowiły 64,1% ogółu bezrobotnych), pleszewskim (63,6%) i leszczyńskim (63,5%). Najbardziej wyrównane proporcje w zbiorowości bezrobotnych według płci obserwowano natomiast w Kaliszu i Poznaniu (gdzie udział kobiet wynosił 52,2%) oraz w powiecie obornickim (53,4%). W skali roku liczba bezrobotnych kobiet w województwie zwiększyła się o 0,2%, przy wzroście liczebności mężczyzn o 1,0%.

Wśród bezrobotnych przeważały osoby poprzednio pracujące (89,9% wobec 87,3% w kraju), a 5,6% stanowili w tej grupie zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W kraju udział zwalnianych osób kształtował się na poziomie 4,1%.

Większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku; w końcu grudnia 2023 r. było 38,6 tys. takich osób, co stanowiło 83,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, podobnie jak przed rokiem i o 1,8 p.proc. mniej niż przeciętnie w kraju. Największy odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku stwierdzono w Koninie (90,1%) oraz powiatach kaliskim (89,2%) i słupeckim (88,1%).

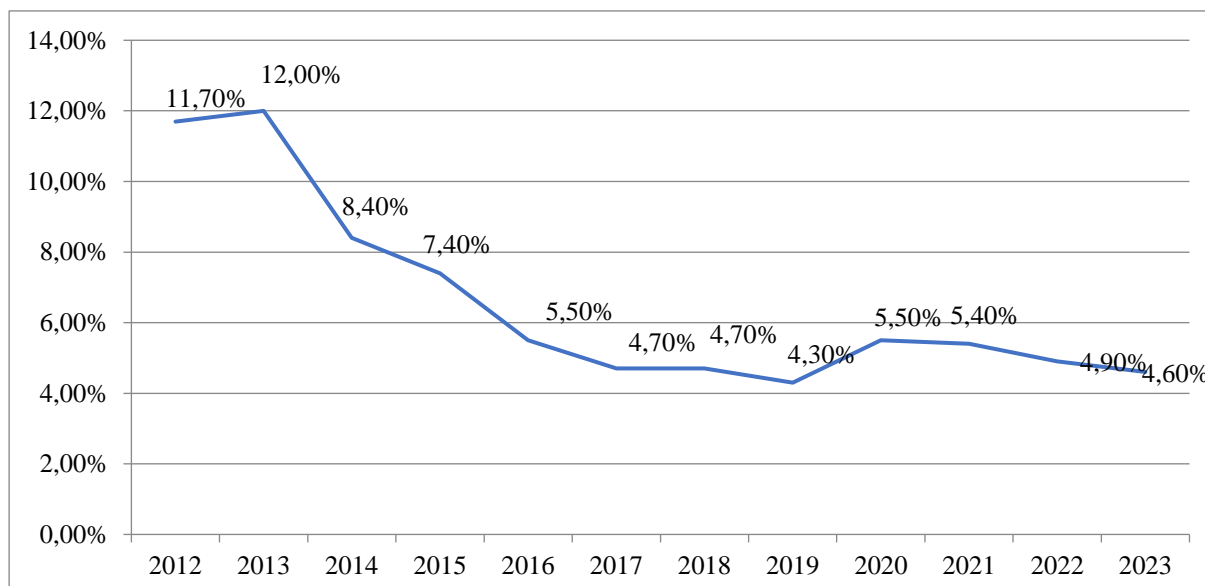
² Źródło: dane GUS

Stopa procentowa bezrobocia rejestrowego w 2023 roku
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Na koniec 2023 roku wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie osiągnął 4,6% i był wyższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (3%) oraz niższy niż w Polsce (5,1%).

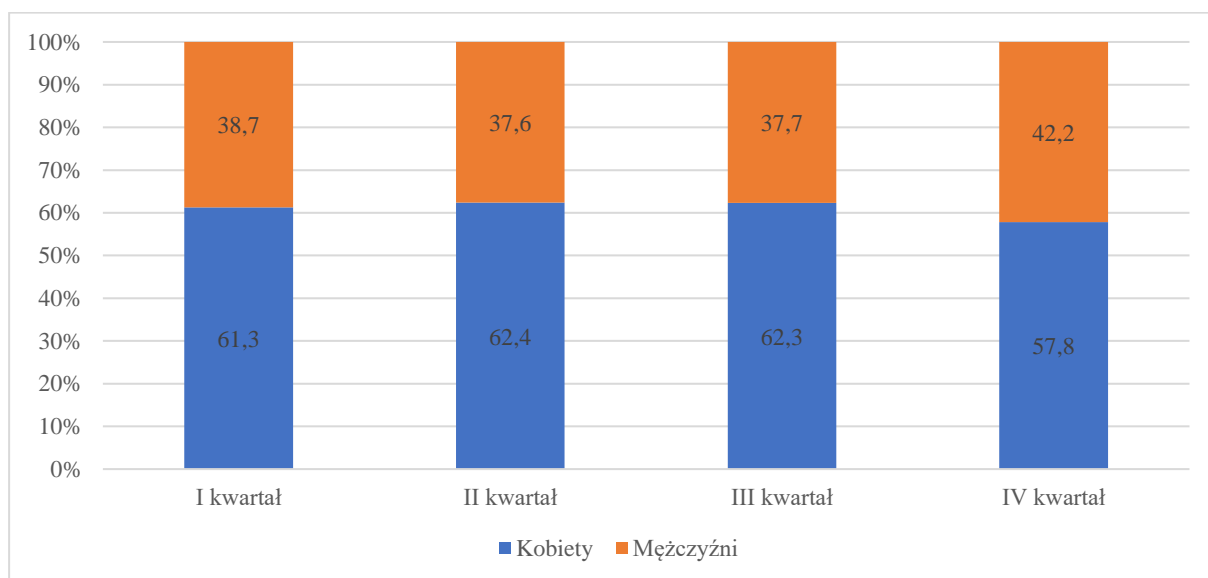
Poziom bezrobocia w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2012-2023
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie; największe utrzymuje się w jego wschodniej i północnej części. Najwyższą stopę bezrobocia ponownie odnotowano w powiatach: konińskim (8,3%), chodzieskim (7,5%) i słupeckim (7,2%), a najniższą w Poznaniu i poznańskim (po 1,0%) oraz kępińskim (1,6%). W ciągu roku natężenie bezrobocia zwiększyło się w 19 powiatach (największy wzrost odnotowano w pilskim, gdzie stopa bezrobocia

rejestrowanego wzrosła o 0,6 p.proc.), spadło w 12 (najbardziej w powiecie wrzesińskim, gdzie wskaźnik ten obniżył się o 0,5 p.proc.), a w 4 (ostrowskim, poznańskim i rawickim oraz Poznaniu) pozostało na poziomie niezmiennym w stosunku do obserwowanego w końcu 2022 r.

Struktura bezrobotnych ze względu na płeć w 2023 roku (opracowanie na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

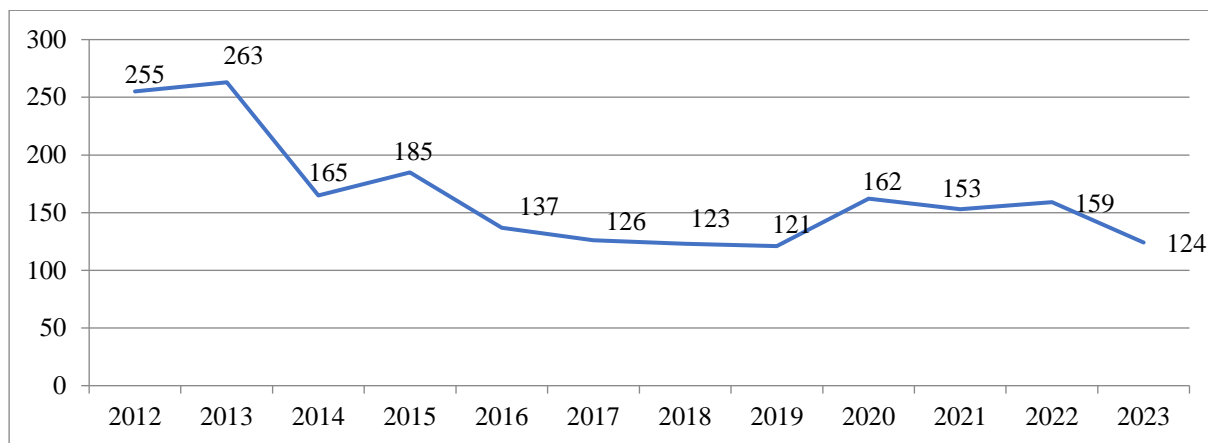
W rejestrach urzędu pracy dominują kobiety (blisko 58%), na koniec grudnia 2023 r. było ich 334, jednak w okresie trwającej epidemii wzrost bezrobocia dotyczył również mężczyzn. Analizując oddzielnie strukturę bezrobocia wśród kobiet zwłaszcza tych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, można zauważyć, że wśród zarejestrowanych kobiet w końcu grudnia 2023 r. W 2023 r. zwiększyła się ilość mężczyzn zarejestrowanych. Powiatowym Urzędzie Pracy (42,2%).

Na dzień 31.12.2023 r. bezrobotnych³ z terenu gminy Kwilcz było 124 osoby. Także na terenie Gminy Kwilcz odnotowano spadek poziomu bezrobocia (o 25 osób). Zważywszy, iż stopa bezrobocia ustalana jest dla powiatu, województwa i kraju nie można określić procentowej stopy bezrobocia w Gminie Kwilcz.

Bezrobocie w Gminie Kwilcz w latach 2013 – 2023 (opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Osób bezrobotnych	263	165	185	137	126	123	121	162	153	159	124

³ Bezrobotni zarejestrowani: osoby, które ukończyły 18 lat i nie osiągnęły wieku emerytalnego, niezatrudnione i niewykonyjące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy i zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Struktura osób bezrobotnych w Gminie w 2023 roku
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Bezrobotni ogółem	124
- w tym kobiety	73
- w tym mężczyźni	51
- w tym osoby do 25 lat	13
- w tym osoby w wieku 25-50 lat	78
- w tym osoby powyżej 50 lat	33
- osoby długotrwale bezrobotne	46

Poziom bezrobocia jest zróżnicowany nie tylko terytorialnie, ale także ze względu na cechy demograficzne i społeczne bezrobotnych, takie jak płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy czy okres pozostawania bez pracy.

Wśród 124 osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31.12.2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzychodzie blisko 58,90% osób stanowią kobiety.

Bezrobocie dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, w wieku 25-44 lat. W końcu grudnia 2023 r. zarejestrowani bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 lat stanowili 10,5%, a odsetek osób w wieku 25–34 lata wyniósł 25%. Udział osób w wieku 35–44 lata był największy kształtował się na poziomie 25%, bezrobotni z grupy 45–54 lata stanowili 19,3% (23,1% przed rokiem), a w wieku 55 lat i więcej – 20,1% (przed rokiem 15,4%).

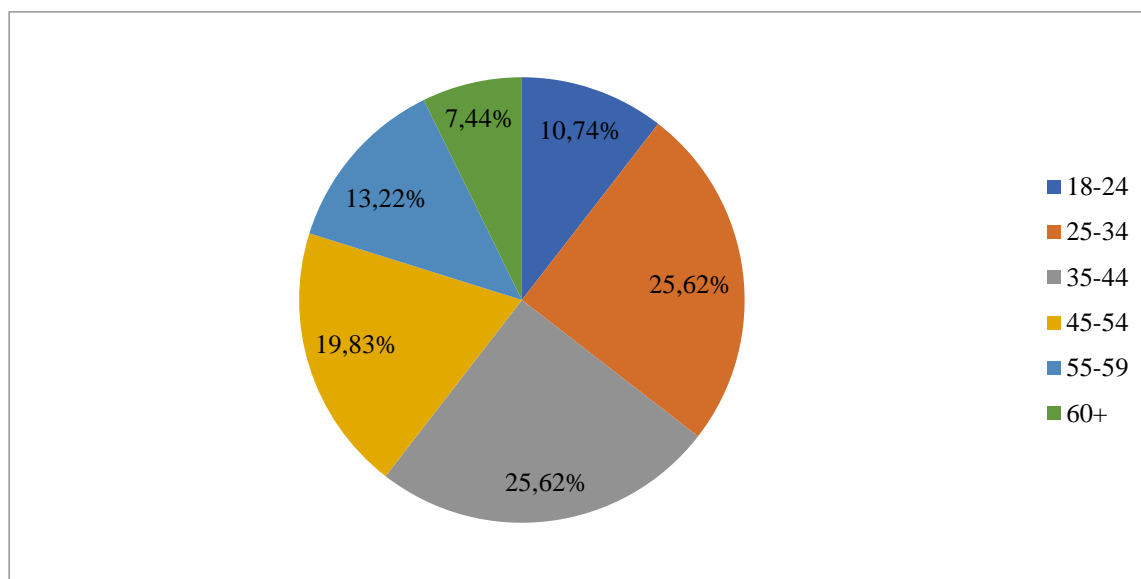
Biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe, najbardziej zagrożone bezrobociem są osoby o krótkim stażu pracy lub bez niego.

Struktura bezrobotnych z Gminy Kwilcz w 2023 roku ze względu na wiek:
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Wiek (w latach)	Ilość osób bezrobotnych
18-24	13
25-34	31
35-44	31
45-54	24
55-59	16
60+	9

Poziom wykształcenia osób bezrobotnych w Gminie Kwilcz przedstawia poniższa tabela:
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

gimnazjalne i niższe	55
zasadnicze zawodowe	45
policealne oraz średnie zawodowe	14
średnie ogólnokształcące	3
wyższe	7

Ze względu na wykształcenie, największe zagrożenie bezrobociem obserwuje się wśród osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (44%) bądź zasadniczym zawodowym lub branżowym (36%). Najmniej liczną zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (5,6%) oraz średnim ogólnokształcącym.

Wciąż duży problem stanowi zjawisko długotrwałego bezrobocia. W końcu grudnia 2022 r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych tworzyły osoby długotrwale bezrobotne oraz nie posiadający kwalifikacji zawodowych.

Bezrobotni z terenu Gminy Kwilcz według grup ryzyka:

(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

korzystający ze świadczeń OPS	3
osoby 50+	33
posiadające dziecko do 6 roku życia	32
niepełnosprawni	10
bez doświadczenia zawodowego	23
bez kwalifikacji zawodowych	41
długotrwale bezrobotni	46
osoby do 30 roku życia	29

Powiatowy Urząd Pracy w Międzychodzie wdraża instrumenty, które mają aktywizować zawodowo osoby znajdujące się obecnie poza rynkiem pracy. Do działań tych należą przede wszystkim: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, bon zatrudnieniowy, pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, finansowanie szkoleń i staży.

Powiatowy Urząd Pracy w Międzychodzie wdraża instrumenty, które mają aktywizować zawodowo osoby znajdujące się obecnie poza rynkiem pracy. Do działań tych należą przede wszystkim: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, bon zatrudnieniowy, pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, finansowanie szkoleń i staży.

Formy aktywizacji bezrobotnych z Gminy Kwilcz w 2023 roku:

(na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Forma aktywizacji	Ilość form wsparcia
Prace interwencyjne	35
Staże	94
Szkolenia (w tym studia podyplomowe)	-
Dotacje bezrobotni	5
Dotacje pracodawca	2
Prace społecznie użyteczne	-

Bon zasiedleniowy	-
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	7

W całym roku 2023 powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim zarejestrowały łącznie 94,1 tys. nowych bezrobotnych, którzy stanowili 7,4% wszystkich rejestrujących się w kraju. Liczba ta była o 1,6% mniejsza niż rok wcześniej. Wśród bezrobotnych rejestrujących się w kolejnych miesiącach wciąż więcej było kobiet niż mężczyzn. Największą przewagę, podobnie jak w poprzednich latach, zanotowano w lipcu, gdy kobiety stanowiły 57,0% bezrobotnych, a także w sierpniu, gdy ich udział wynosił 56,7%. Najbardziej wyrównane proporcje bezrobotnych według płci obserwowano natomiast w grudniu, gdy udział kobiet kształtował się na poziomie 51,7%.

Ponad 70% bezrobotnych (73,3%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Wśród nowo zarejestrowanych 45,9% zamieszkiwało na wsi, 11,4% dotychczas nie pracowało, a 10,3% stanowili absolwenci. W 2023 r. najwięcej rejestracji nowych bezrobotnych dokonano w styczniu (9,6 tys.) i we wrześniu (9,1 tys.), a najmniej w kwietniu (6,4 tys.) i maju (6,6 tys.).

Wśród osób rejestrujących się jako bezrobotne w 2023 r. było 2690 cudzoziemców, o 44,4% mniej niż w poprzednim roku, gdy notowano znaczny napływ uchodźców z Ukrainy będący konsekwencją toczącej się tam wojny. W 2023 r. w powiatowych urzędach pracy miesięcznie rejestrowało się średnio 224 cudzoziemców (przed rokiem 404). Najwięcej cudzoziemców zarejestrowało się w lutym – 347 osób, a najmniej w grudniu – 139 i listopadzie – 146. Na koniec 2023 r. w ewidencji bezrobotnych w województwie pozostawało 779 cudzoziemców (w końcu 2022 r. były to 862 osoby).

W kolejnych miesiącach 2023 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono w sumie 93,8 tys. osób (7,3% wszystkich wyrejestrowanych w kraju), o 5,4% mniej niż w poprzednim roku. Ponad połowa z nich (49,5 tys. osób, tj. 52,7%) została wyrejestrowana na skutek podjęcia pracy (przed rokiem udział tej grupy wynosił 49,7%). Wskutek niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy wykreślono 17,7 tys. osób, tj. 18,9% (o 0,9 p.proc. więcej niż w 2022 r.). W związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców wyrejestrowano 8,6 tys. bezrobotnych, czyli 9,1% (o 3,7 p.proc. mniej niż przed rokiem), a w wyniku dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 6,4 tys. osób, tj. 6,9% (o 0,4 p.proc. mniej). W efekcie osiągnięcia wieku emerytalnego z ewidencji bezrobotnych wyłączono 1,2 tys. osób, tj. 1,3% (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2022 r.), wskutek nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego wyrejestrowano 0,6 tys. osób, tj. 0,6% (podobnie jak przed rokiem), a w wyniku nabycia praw emerytalnych lub rentowych – 0,5 tys. osób, tj. 0,5% (o 0,1 p.proc. więcej niż rok wcześniej).

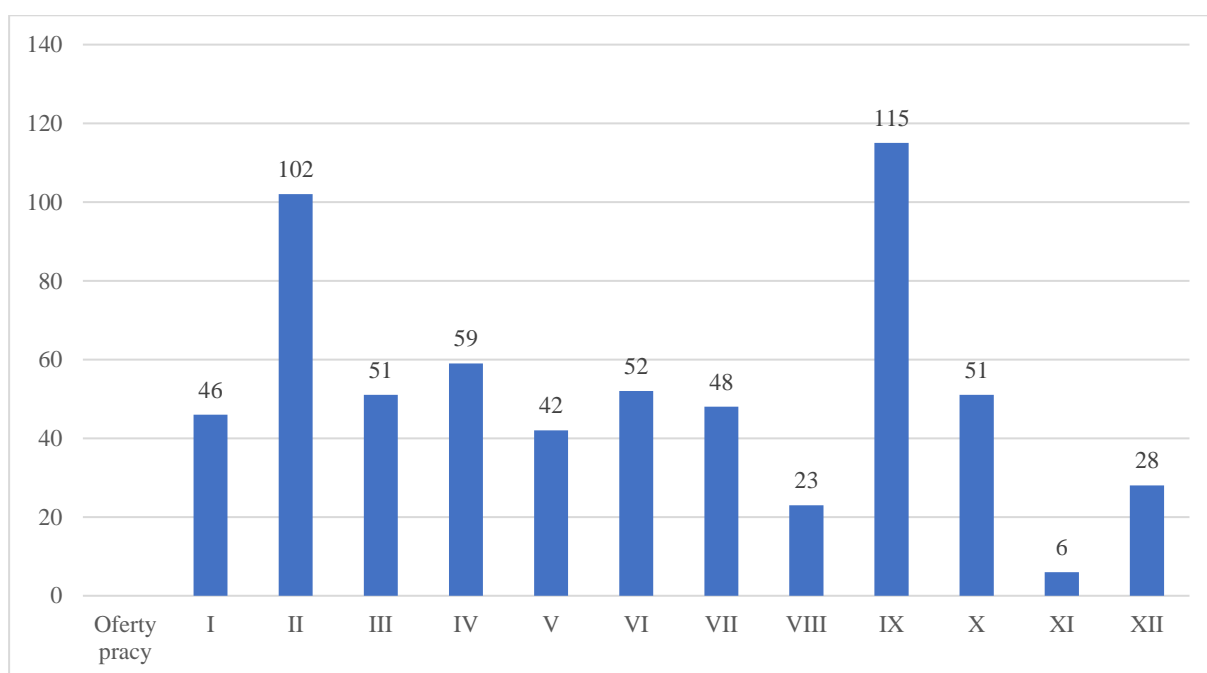
W całym roku 2023 powiatowe urzędy pracy w województwie przedstawiły łącznie 65,2 tys. ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 9,5 tys. zgłoszonych przez jednostki sektora publicznego. W skali kraju propozycje zatrudnienia z wielkopolskiego stanowiły 6,1%. W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba spadła o 19,5%, a udział w krajowej puli ofert zmniejszył się o 0,6 p.proc.

Najwięcej propozycji zgłoszono w marcu (6,7 tys.) i styczniu (6,4 tys.), natomiast ponownie najmniej ofert (3,8 tys.) pojawiło się w grudniu. Spośród wszystkich ofert 8,8% dotyczyło staży,

2,6% – osób niepełnosprawnych, 0,8% – prac społecznie użytecznych, a 0,1% – osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę.

W końcu grudnia 2023 r. powiatowe urzędy pracy dysponowały ofertą 2,8 tys. wolnych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 0,8 tys. miejsc pozostawało niewykorzystanych przez okres dłuższy niż miesiąc. Na 1 ofertę przypadało średnio 17 osób, tj. o 1 więcej niż przed rokiem, ale o 2 mniej niż przeciętnie w kraju. Najkorzystniejszą sytuacją kształtowała się w powiatach: grodziskim, kościańskim i krotoszyńskim, gdzie na 1 ofertę przypadało średnio po 6 bezrobotnych, kępińskim i wolsztyńskim – po 7, nowotomyskim, poznańskim i śremskim – po 8 oraz Poznaniu – 9. Najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie międzychodzkiem, gdzie na 1 ofertę pracy przypadało 289 bezrobotnych.

Oferty pracy w poszczególnych miesiącach 2023 roku (powiat międzychódki)
(na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Finanse Gminy

I. Opis sytuacji finansowej Gminy Kwilcz

Budżet Gminy Kwilcz uchwalony został Uchwałą Nr XLIV/350/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023. Określał on dochody w wysokości 35.589.054,00 zł oraz wydatki w wysokości 40.719.503,00 zł. Zaplanowano deficyt w wysokości 5.130.449,00 zł, który miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek w kwocie 225.449,00 zł, z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 2.421.000,00 zł oraz wolnych środków w kwocie 2.484.000,00 zł.

Uchwała budżetowa w 2023 r. zmieniana była 28 razy, z czego 9 razy uchwałami Rady Gminy Kwilcz i 19 razy zarządzeniami Wójta Gminy na mocy udzielonego upoważnienia przez organ stanowiący do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu w zakresie przeniesień między rozdziałami i paragrafami z wyłączeniem przeniesień wydatków pomiędzy działami.

W wyniku wprowadzonych zmian budżetowych przez Radę Gminy i Wójta plan budżetu oraz wykonanie na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

• plan dochodów budżetowych	40.356.316,63 zł
• dochody wykonane	40.334.943,06 zł
• plan wydatków budżetowych	44.892.658,51 zł
• wykonanie wydatków budżetowych	43.275.956,98 zł

Oznacza to procentową realizację dochodów budżetowych w wysokości 99,95% i wydatków budżetowych w wysokości 96,40%.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet Gminy Kwilcz zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 4.536 341,88 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

Na koniec 2023 roku wystąpił deficyt budżetowy w kwocie 2.941 013,92 zł. Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (wynik budżetu bieżącego) wynosi 2.748 770,58 zł.

W ujęciu tabelarycznym wykonanie budżetu za 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

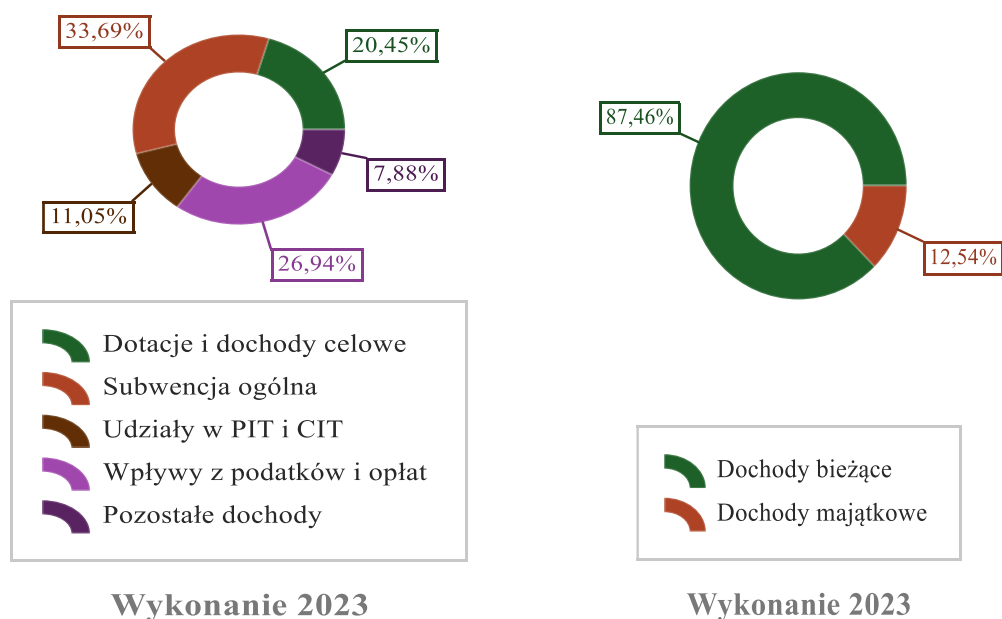
Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
I.	Dochody ogółem, w tym:	35 589 054,00	40 356 316,63	40 334 943,06	99,95%
1.	Dochody bieżące, w tym:	27 086 554,00	35 268 516,63	35 275 210,45	100,02%
	Dotacje i dochody celowe	3 763 804,00	7 440 378,46	7 212 066,33	96,93%
	Subwencja ogólna	9 766 387,00	11 882 641,25	11 882 641,25	100,00%
	Udziały w PIT i CIT	3 897 632,00	3 897 632,00	3 897 632,00	100,00%
	Wpływy z podatków i opłat	8 683 794,00	9 211 471,72	9 504 325,82	103,18%
	Pozostałe dochody bieżące	974 937,00	2 836 393,20	2 778 545,05	97,96%

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
2.	Dochody majątkowe, w tym:	8 502 500,00	5 087 800,00	5 059 732,61	99,45%
	Dochody z majątku	307 500,00	291 800,00	273 232,61	93,64%
	Dotacje i środki na inwestycje	8 195 000,00	4 795 000,00	4 785 500,00	99,80%
	Pozostałe dochody majątkowe	0,00	1 000,00	1 000,00	100,00%
II.	Wydatki ogółem, w tym:	40 719 503,00	44 892 658,51	43 275 956,98	96,40%
1.	Wydatki bieżące	27 174 503,00	34 013 362,93	32 526 439,87	95,63%
2.	Wydatki majątkowe, w tym:	13 545 000,00	10 879 295,58	10 749 517,11	98,81%
	wydatki na inwestycje	13 545 000,00	10 879 295,58	10 749 517,11	98,81%
III.	Wynik +/- (I-II)	-5 130 449,00	-4 536 341,88	-2 941 013,92	-
IV.	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	-87 949,00	1 255 153,70	2 748 770,58	-

II. Realizacja dochodów Gminy Kwilecz w 2023 roku

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 40.334 943,06 zł, a ich realizacja stanowiła 99,95% planu wynoszącego 40.356 316,63 zł. W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 35.275 210,45 zł, tj. w 100,02% w stosunku do planu wynoszącego 35.268 516,63 zł. Dochody majątkowe Gminy Kwilecz w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 5.059.732,61 zł, tj. w 99,45% w stosunku do planu wynoszącego 5.087.800,00 zł.

Struktura dochodów Gminy Kwilecz w 2023

DOTACJE I DOCHODY CELOWE BIEŻĄCE

Biorąc pod uwagę podział dochodów bieżących wg źródeł ich pochodzenia znaczący udział w 2023 roku stanowiły dochody o charakterze celowym, które JST otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W 2023 roku środki te zostały zaplanowane w kwocie 7.440.378,46 zł, z kolei zrealizowane na poziomie 7.212.066,33 zł, co stanowi 96,93% realizacji planu, przy czym:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły 4.979.615,98 zł;
- dotacje na realizację zadań realizowanych na mocy porozumień z organami administracji rządowej 47.476,00 zł;
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne 462.197,02 zł;
- dochody z dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego 237.026,35 zł;
- pozostałe dochody o charakterze celowym 1.485.750,98 zł.

SUBWENCJA OGÓLNA

Dochody z subwencji w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 11.882.641,25 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 11.882.641,25 zł, co stanowi 100,00% realizacji planu, przy czym:

- dochody z subwencji oświatowej wyniosły 6.093.874,00 zł;
- dochody z subwencji wyrównawczej 3.653.906,00 zł;
- dochody stanowiące uzupełnienie subwencji ogólnej 2.123.807,25 zł;
- dochody z subwencji równoważącej 11.054,00 zł.

UDZIAŁ W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD BUDŻETU PAŃSTWA

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zaplanowane zostały w kwocie 3.897.632,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 3 897 632,00 zł, co stanowi 100,00% realizacji planu, przy czym:

- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób prawnych wyniosły 112.144,00 zł;
- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób fizycznych wyniosły 3.785.488,00 zł.

WPLYWY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH

Podatek od nieruchomości

Wpływy z podatku od nieruchomości w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 5.171.731,42 zł, co stanowi 104,50% realizacji planu wynoszącego 4.948.931,00 zł, w tym 3.082.235,24 zł od osób prawnych i 2.089.496,18 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 760.626,22 zł, w tym 551.406,00 zł od osób prawnych i 209.220,22 zł od osób fizycznych. Z uwagi, iż Gmina w okresie sprawozdawczym nie stosowała maksymalnych stawek wynikających z obwieszczenia MF, skutki obniżenia górnych stawek podatków kształtują się na poziomie 106.488,46 zł.

Podatek rolny

Wpływy z podatku rolnego w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 729.736,30 zł, co stanowi 94,73% realizacji planu wynoszącego 770.371,00 zł, w tym 66.324,00 zł od osób prawnych i 663.412,30 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 26.692,15 zł, w tym 730,65 zł od osób prawnych i 25.961,50 zł od osób fizycznych. Z uwagi, iż Gmina podjęła uchwałę w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego, skutki obniżenia górnych stawek podatków kształtują się na poziomie 41.854,39 zł.

Podatek leśny

Wpływy z podatku leśnego w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 247.260,60 zł, co stanowi 100,98% realizacji planu wynoszącego 244.867,00 zł, w tym 234.492,00 zł od osób prawnych i 12.768,60 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 700,73 zł, w tym 0,00 zł od osób prawnych i 700,73 zł od osób fizycznych.

Podatek od środków transportowych

Wpływy z podatku od środków transportowych w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 405.933,49 zł, co stanowi 104,62% realizacji planu wynoszącego 388.000,00 zł, w tym 145.769,03 zł od osób prawnych i 260.164,46 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 120.745,27 zł, w tym 61.566,86 zł od osób prawnych i 59.178,41 zł od osób fizycznych. Z uwagi, iż Gmina nie stosuje maksymalnych stawek wynikających z obwieszczenia MF, skutki obniżenia górnych stawek podatków za okres sprawozdawczy kształtują się na poziomie 405.482,90 zł.

Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej

Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 12.942,42 zł, co stanowi 114,53% realizacji planu wynoszącego 11.300,00 zł. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 3.520,00 zł.

Podatek od spadków i darowizn

Wpływy z podatku od spadków i darowizn w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 25.249,75 zł, co stanowi 126,25% realizacji planu wynoszącego 20.000,00 zł. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 957,97 zł.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 319.524,99 zł, co stanowi 105,08% realizacji planu wynoszącego 304.072,31 zł, w tym 936,00 zł od osób prawnych i 318.588,99 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 1.121,76 zł, w tym 0,00 zł od osób prawnych i 1.121,76 zł od osób fizycznych.

Wpływy z opłaty skarbowej

Wpływy z opłaty skarbowej w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 42.734,00 zł, co stanowi 146,35% realizacji planu wynoszącego 29.200,00 zł.

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej w 2023 roku zostały zrealizowane w kwocie 242.727,12 zł, co stanowi 107,40% realizacji planu wynoszącego 226.000,00 zł.

Wpływy z opłat lokalnych

Wpływy z opłat w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 2.268.730,41 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 2.306.485,73 zł, co stanowi 101,66% realizacji planu. Najwyższe wpływy z opłat zrealizowane zostały z:

- §049 (wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw) – 1.771.973,12 zł;
- §067 (wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego) – 234.348,40 zł;
- §048 (wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych) – 160.634,51 zł;
- §027 (wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym) – 45.533,41 zł;
- §066 (wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego) – 45.064,70 zł.

POZOSTAŁE DOCHODY BIEŻĄCE

Pozostałe dochody bieżące to dochody niesklasyfikowane w ramach wcześniejszych grup. W okresie sprawozdawczym przewidywano wykonanie na poziomie 2.836.393,20 zł. Plan został wykonany w kwocie 2.778.545,05 zł, co stanowi 97,96% założeń.

DOCHODY Z MAJĄTKU

Dochody z majątku w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 291.800,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 273.232,61 zł, co stanowi 93,64% realizacji planu, przy czym:

- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wyniosły 195.895,00 zł;
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych wyniosły 76.119,00 zł;
- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wyniosły 1.218,61 zł.

DOTACJE I ŚRODKI NA INWESTYCJE

Dotacje i środki na inwestycje w 2023 roku zostały zaplanowane na poziomie 4.795.000,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 4.785.500,00 zł, co stanowi 99,80% realizacji planu.

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

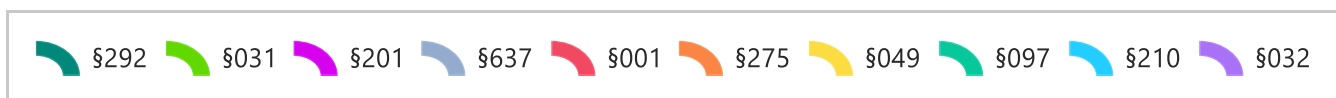
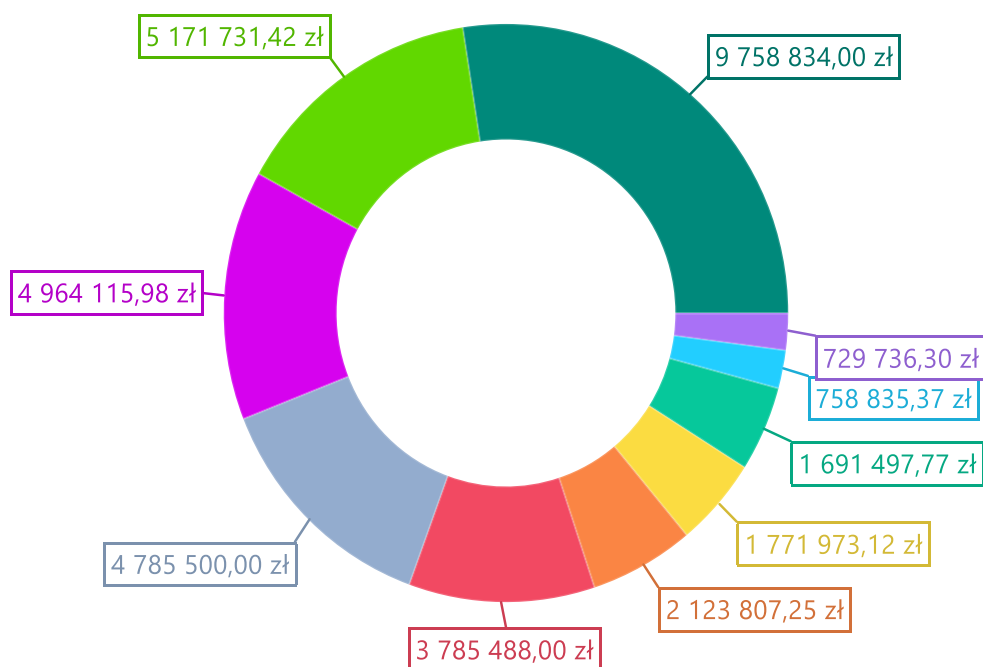
- Infrastruktura wodociągowa wsi w ramach działu Rolnictwo i łowiectwo – 3 315 500,00 zł; realizacja zadania pn. „*Modernizacja stacji uzdatniania wody Mościejewo i Wituchowo oraz studni w Kurnatowicach i Luboszu*”,
- Gospodarka odpadami komunalnymi w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 1 470 000,00 zł, realizacja zadania pn. „*Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla Gminy Kwilcz*”.

POZOSTAŁE DOCHODY MAJĄTKOWE

Pozostałe dochody majątkowe to dochody niesklasyfikowane w ramach wcześniejszych grup. W okresie sprawozdawczym przewidywano wykonanie na poziomie 1 000,00 zł. Plan został wykonany w kwocie 1 000,00 zł, co stanowi 100,00% założeń.

W ramach pozostałych dochodów majątkowych sklasyfikowane zostały wpłaty środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego w kwocie 1 000,00 zł (dot. „*Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Mechnacz – Prusim*” – *opracowanie dokumentacji projektowej*).

10 głównych źródeł dochodów Gminy Kwilcz w 2023 roku

Realizacja planu dochodów w 2023 roku w Gminie Kwilcz

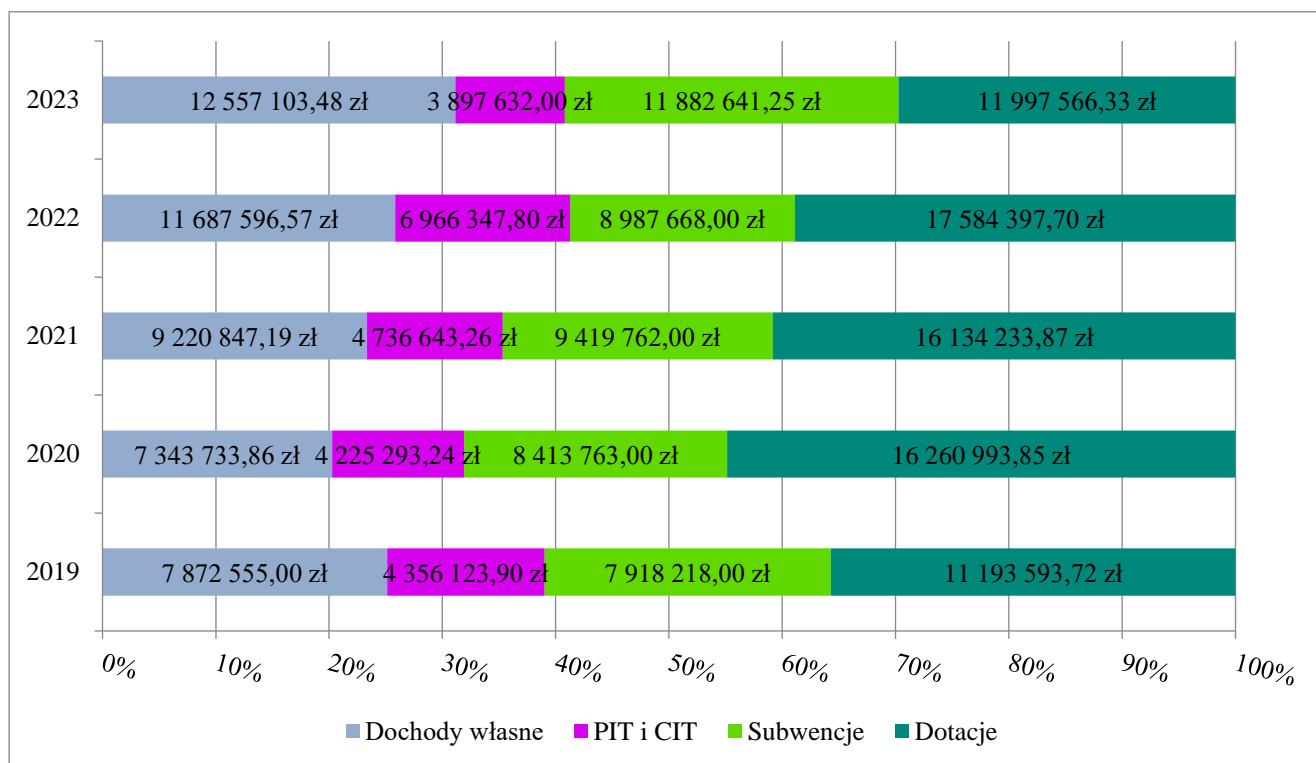
Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	27 086 554,00	35 268 516,63	35 275 210,45	100,02%	87,46%
Dochody majątkowe	8 502 500,00	5 087 800,00	5 059 732,61	99,45%	12,54%
RAZEM DOCHODY OGÓLEM	35 589 054,00	40 356 316,63	40 334 943,06	99,95%	100,00%

Dochody Gminy Kwilcz w 2023

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	9 758 834,00
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	5 171 731,42
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 964 115,98
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	4 785 500,00
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 785 488,00
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	2 123 807,25
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 771 973,12
097	Wpływy z różnych dochodów	1 691 497,77
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	758 835,37
032	Wpływy z podatku rolnego	729 736,30
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	477 590,55
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	462 197,02
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	405 933,49
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	330 051,16
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	319 524,99
083	Wpływy z usług	282 982,24
033	Wpływy z podatku leśnego	247 260,60
046	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	242 727,12
092	Wpływy z pozostałych odsetek	238 603,02
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	234 348,40
233	Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	220 907,35
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkownika wieczystego nieruchomości	195 895,00

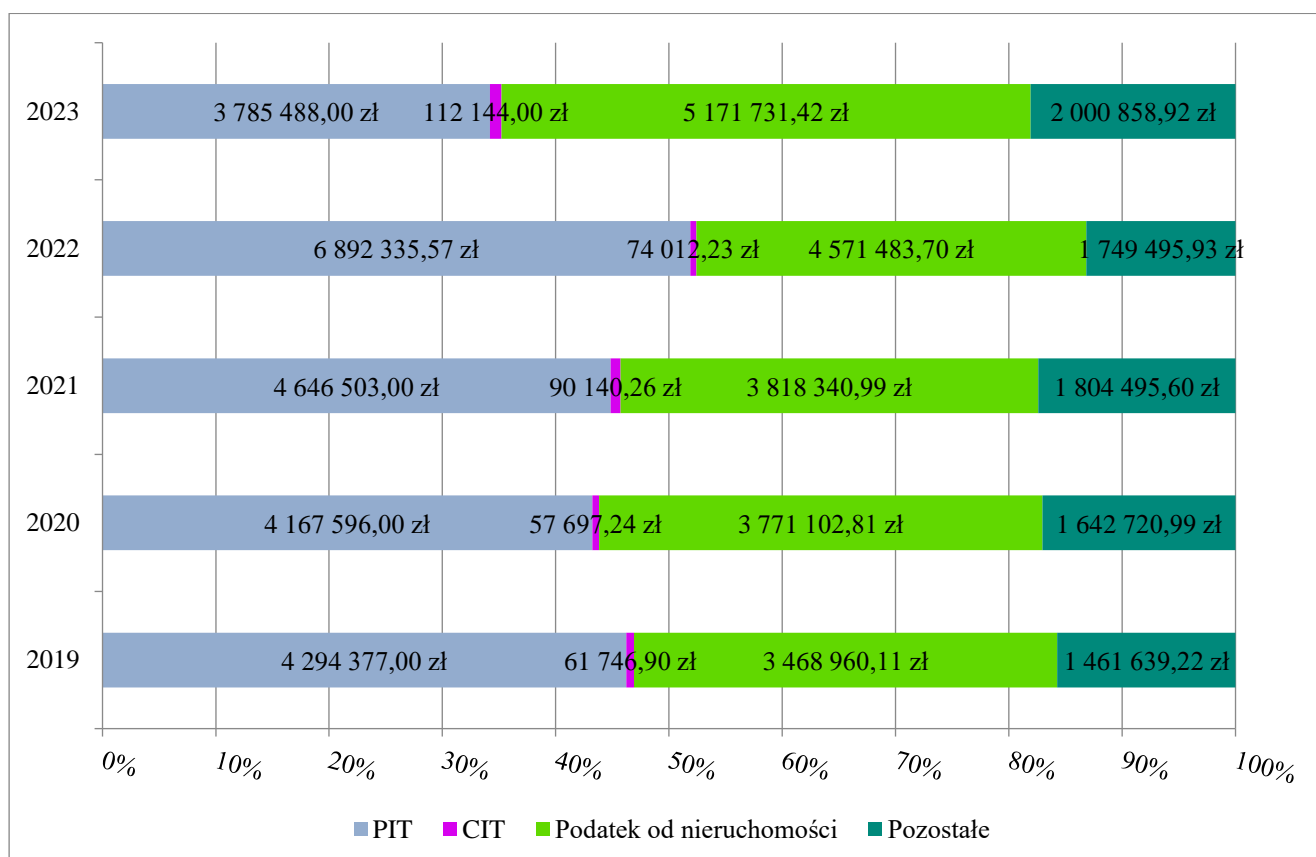
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
217	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	189 110,06
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	160 634,51
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	112 144,00
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	76 119,00
268	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	75 939,00
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	65 834,78
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	55 233,38
202	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	47 476,00
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	46 903,00
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	45 533,41
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	45 064,70
041	Wpływy z opłaty skarbowej	42 734,00
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	25 249,75
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	25 106,31
232	Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	16 119,00
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	15 500,00
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	13 312,00
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	12 942,42
069	Wpływy z różnych opłat	11 676,63
043	Wpływy z opłaty targowej	11 560,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	11 006,75
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	7 886,82
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	6 972,29
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	5 000,00
044	Wpływy z opłaty miejscowej	4 999,20
063	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 490,72
076	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	1 218,61
668	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	1 000,00
295	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	410,57
059	Wpływy z opłat za koncesje i licencje	200,00
061	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	26,00
	Razem	40 334 943,06

Dochody Gminy Kwilcz wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Dochody podatkowe Gminy Kwilcz wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 553 825,75 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 377 310,88 zł.

Dochody ogółem

40 334 943,06 zł
wykonane w 2023 r.

-10,81%
do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

6 544,69 zł
wykonane w 2023 r.

-10,40%
do roku 2022

Dochody bieżące na mieszkańca

5 723,71 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

820,99 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

2 669,92 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

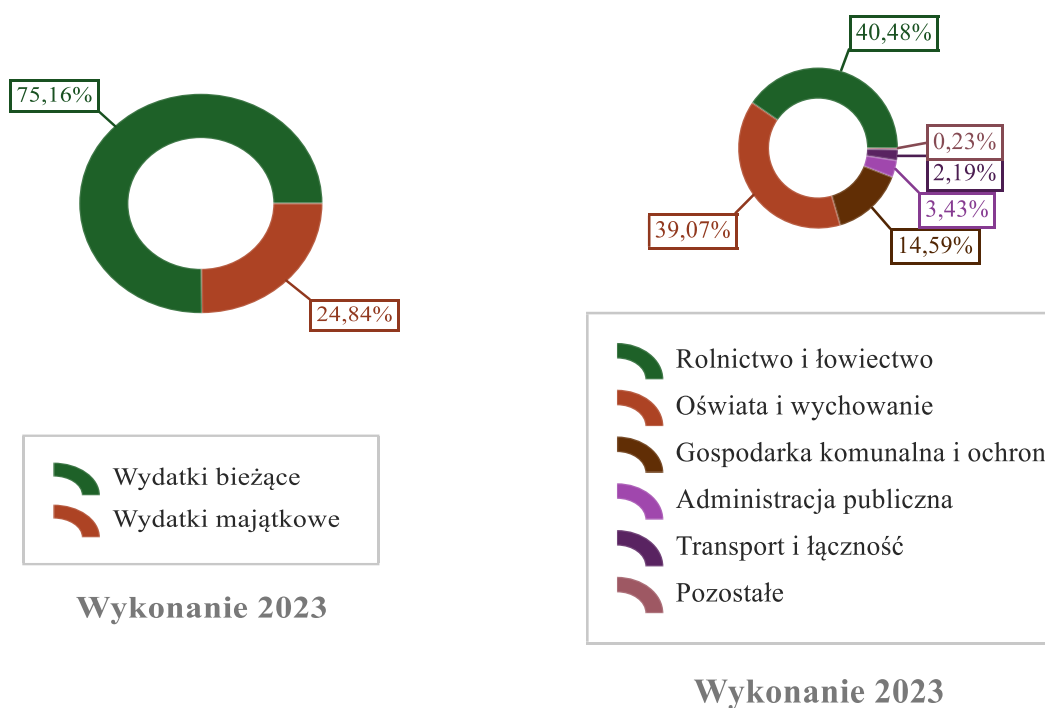
Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

11,86%
+ 5,53 pp.
do roku 2022

III. Realizacja wydatków Gminy Kwilcz w 2023 roku

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 43.275.956,98 zł, a ich realizacja wyniosła 96,40% planu wynoszącego 44.892.658,51 zł. W 2023 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 32.526.439,87 zł, tj. w 95,63% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 34.013.362,93 zł, z kolei majątkowe zostały wykonane na poziomie 10.749.517,11 zł, tj. w 98,81% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 10.879.295,58 zł.

Struktura wydatków ogółem oraz wydatków majątkowych Gminy Kwilcz w 2023

Realizacja planu wydatków w 2023 roku

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	19 269 498,26	17 961 526,25	17 845 900,48	99,36%	41,24%
010	Rolnictwo i łowiectwo	4 420 000,00	5 450 206,21	5 377 711,34	98,67%	12,43%
750	Administracja publiczna	4 717 469,00	5 109 435,00	4 732 532,78	92,62%	10,94%
855	Rodzina	3 267 472,00	4 365 527,00	4 261 518,06	97,62%	9,85%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 479 507,00	3 893 135,04	3 814 136,85	97,97%	8,81%
600	Transport i łączność	945 035,00	2 245 043,61	2 136 027,25	95,14%	4,94%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
852	Pomoc społeczna	2 053 739,74	2 100 669,95	1 864 581,89	88,76%	4,31%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	959 352,00	1 172 730,00	1 134 571,15	96,75%	2,62%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	593 500,00	593 400,55	99,98%	1,37%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	226 202,00	270 982,64	256 012,65	94,48%	0,59%
757	Obsługa długu publicznego	500 000,00	400 000,00	255 213,44	63,80%	0,59%
851	Ochrona zdrowia	130 000,00	341 442,61	240 405,31	70,41%	0,56%
926	Kultura fizyczna	237 852,00	249 624,00	221 091,01	88,57%	0,51%
700	Gospodarka mieszkaniowa	130 537,00	153 745,20	128 963,02	83,88%	0,30%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	50 260,00	126 022,00	114 835,65	91,12%	0,27%
630	Turystyka	87 960,00	109 610,00	106 783,09	97,42%	0,25%
710	Działalność usługowa	82 650,00	107 250,00	100 894,17	94,07%	0,23%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 000,00	58 860,00	58 860,00	100,00%	0,14%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 269,00	32 649,00	32 518,29	99,60%	0,08%
752	Obrona narodowa	700,00	700,00	0,00	0,00%	0,00%
758	Różne rozliczenia	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓLEM	40 719 503,00	44 892 658,51	43 275 956,98	96,40%	100,00%

Podział wydatków wg rodzajów przedstawia się następująco:

- wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 32.526 439,87 zł, tj. w 95,63% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 34.013 362,93 zł, z tego:
 - wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 15.911 902,92 zł, tj. 97,48% planu wynoszącego 16.322.513,47 zł, z tego: wynagrodzenia osobowe pracowników 6.239.452,90 zł, wynagrodzenia osobowe nauczycieli 5.337.524,42 zł, składki na ubezpieczenia społeczne 2.418.705,22 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli 410.495,18 zł, wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 404.759,64 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne 385.812,27 zł, wynagrodzenia bezosobowe 349.048,67 zł, składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy 231.290,28 zł, składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 71.640,20 zł, wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 62.867,70 zł, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne 279,42 zł, wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający 27,02 zł;
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych – 4.610.639,06 zł, tj. 96,51% planu wynoszącego 4.777.487,57 zł, z tego: świadczenia społeczne 3.665.078,22 zł, wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 429.491,35 zł, różne wydatki na rzecz osób fizycznych 259.194,79 zł, świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy 95.200,00 zł, nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń 84.375,00 zł, świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP 45.629,30 zł, stypendia dla uczniów 31.670,40 zł;
 - dotacje – 1.074.149,02 zł, tj. 99,23% planu wynoszącego 1.082.500,00 zł,
 - wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, 3 – 1.273,78 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 1.273,78 zł,

- wydatki na obsługę długu publicznego – 255.213,44 zł, tj. 63,80% planu wynoszącego 400.000,00 zł,
- pozostałe wydatki bieżące – 10.673.261,65 zł, tj. 93,38% planu wynoszącego 11.429.588,11 zł, z tego: zakup usług pozostałych 4.186.273,64 zł, zakup usług remontowych 1.282.880,47 zł, zakup materiałów i wyposażenia 1.187.489,04 zł, różne opłaty i składki 1.138.473,61 zł, zakup energii 843.416,00 zł, zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego 566.805,09 zł, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 546.514,11 zł, zakup środków żywności 443.876,75 zł, zakup środków dydaktycznych i książek 93.599,96 zł, szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej 73.824,62 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne 73.019,42 zł, zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 61.054,45 zł, zakup usług zdrowotnych 30.984,00 zł, opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych 30.761,24 zł, zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii 25.040,00 zł, podróże służbowe krajowe 22.217,51 zł, zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy 17.684,08 zł, wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego 14.012,62 zł, kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych 13.766,34 zł, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe 11.665,20 zł, opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego 4.713,42 zł, podatek od nieruchomości 2.112,00 zł, koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego 1.846,00 zł, podróże służbowe zagraniczne 787,08 zł, pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego 445,00 zł;
- wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 10.749.517,11 zł, tj. w 98,81% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 10.879.295,58 zł, z tego:
 - wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne – 10.749.517,11 zł, tj. 98,81% planu wynoszącego 10.879.295,58 zł.

Plan zadań inwestycyjnych Gminy Kwilcz na 2023 rok w uchwale budżetowej Nr XLIV/350/2022 Rady Gminy Kwilcz z 14 grudnia 2022 r. wynosił 13.545.000,00 zł. W ciągu roku po dokonanych zmianach plan zadań inwestycyjnych wyniósł 10.879.295,58 zł, z czego wykonano 10.749.517,11 zł. Zaplanowane zadania inwestycyjne zostały wykonane w 98,81% w stosunku do planu.

Wydatki były ponoszone zgodnie z art. 44 ustawy o *finansach publicznych*, na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Wydatkowanie środków następowało w sposób szczególnie oszczędny, jednakże gwarantujący wykonanie obligatoryjnych zadań samorządu gminnego oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań.

Na dzień 31.12.2023 r. stan zobowiązań Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) wynosił 3.640.663,59 zł, w tym z tytułu kredytów 3.640.663,59 zł.

Na dzień 31.12.2023 r. stan należności i wybranych aktywów finansowych Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku (kwartalne sprawozdanie o

stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) wynosił 6.864.357,04 zł, w tym: pożyczki (należności wynikające z przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności) kwota 22.483,65 zł, gotówka i depozyty kwota 4.563.148,63 zł, należności wymagalne 2.149.905,57 zł, pozostałe należności 128.819,19 zł.

W 2023 roku spłata zobowiązań z tytułu kredytów wyniosła 870.000,00 zł. Uchwałą Nr XLIV/350/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023 Wójt uzyskał upoważnienie do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł oraz do zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. W 2023 roku Wójt skorzystał z powyższego upoważnienia i Gmina Kwilcz zaciągnęła kredyt długoterminowy w wysokości 1.095.449,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie deficytu budżetu Gminy Kwilcz oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów w wyniku postępowania przetargowego, umowa nr 571/2023 dnia 19 grudnia 2023 r. z Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie, Oddział w Kwilczu.

Podsumowując, realizacja budżetu w 2023 roku przebiegała prawidłowo, a wydatkowanie środków budżetowych następowało w sposób szczególnie celowy i oszczędny. Gmina realizowała zadania określone uchwałą budżetową zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych i aktów wykonawczych. Ponadto Gmina Kwilcz posiada płynność finansową i wszystkie jej zobowiązania były i są realizowane terminowo i zgodnie z przepisami i postanowieniami zawartych umów.

Wydatki Gminy Kwilcz w 2023 roku wg rodzajów (malejąco)

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	17 845 900,48
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 377 711,34
750	Administracja publiczna	4 732 532,78
855	Rodzina	4 261 518,06
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 814 136,85
600	Transport i łączność	2 136 027,25
852	Pomoc społeczna	1 864 581,89
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 134 571,15
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	593 400,55
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	256 012,65
757	Obsługa długu publicznego	255 213,44
851	Ochrona zdrowia	240 405,31
926	Kultura fizyczna	221 091,01
700	Gospodarka mieszkaniowa	128 963,02
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	114 835,65
630	Turystyka	106 783,09
710	Działalność usługowa	100 894,17
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	58 860,00
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	32 518,29
752	Obrona narodowa	0,00
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	43 275 956,98

W 2023 roku Gmina Kwilcz najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 17 845 900,48 zł, co stanowiło 41,24% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach rolnictwa i łowiectwa. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 5 377 711,34 zł, co stanowiło 12,43% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej zrealizowano na poziomie 4 732 532,78 zł, co stanowiło 10,94% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu rodziny wykonano w wysokości 4 261 518,06 zł, co stanowiło 9,85% wydatków Gminy, natomiast w ramach gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wydatkowano 3 814 136,85 zł, co stanowiło 8,81% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Kwilcz zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 13 760 736,13 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 6 093 874,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 44,28%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Kwilcz zrealizowała inwestycje na kwotę 10 749 517,11 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 4 785 500,00 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 44,52%.

Wydatki ogółem

43 275 956,98 zł
wykonane w 2023 r.

-1,19%
do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

7 021,90 zł
wykonane w 2023 r.

-0,72%
do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

5 277,70 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

1 744,20 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

1 878 770,58 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

1 273,78 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

IV. Analiza finansowa Gminy Kwilcz

Analiza finansowa pozwala porównywać różne wielkości budżetowe w poszczególnych okresach. Aby ocena przyniosła pożądany efekt w postaci właściwych wniosków, powinna uwzględniać w swoim zakresie analizę wskaźnikową. Sprzyja ona dokładnemu zbadaniu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz ustaleniu zdolności kredytowej, płynności finansowej, a także określeniu kierunków polityki inwestycyjnej. Analiza wskaźnikowa pozwala również ocenić możliwość zaciągania zobowiązań oraz ułatwia podejmowanie decyzji o charakterze rozwojowym.

Podstawowe wskaźniki to:

1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Dochody własne (w zł)	14.697.390,33	17.683.837,01	16.454.735,48
Udział (w %)	37,20	39,11	40,80

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody własne. W 2023 roku dochody własne stanowiły 40,80% dochodów ogółem i zwiększyły się w porównaniu do lat poprzednich.

2. Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Dochody bieżące (w zł)	35.596.819,12	41.389.810,12	35.275.210,45
Udział (w %)	90,09	91,52	87,46

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody bieżące. W 2023 roku dochody bieżące stanowiły 87,46% dochodów ogółem.

3. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Nadwyżka operacyjna (w zł)	3.482.347,72	4.272.289,43	2.748.770,58
Udział (w %)	8,81	9,45	6,81

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Dodatnia wartość wyniku bieżącego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi), określona jako nadwyżka operacyjna, wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości Gminy do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększania wydatków bieżących. W 2023 roku udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem stanowił 6,81% i miała tendencję malejącą w porównaniu do lat poprzednich.

4. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Wydatki ogółem (w zł)	38.229.872,54	43.795.190,80	43.275.956,98
Wydatki majątkowe (w zł)	6.115.401,14	6.677.670,11	10.749.517,11
Udział (w %)	16,00	15,25	24,84

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe.

W 2023 roku wydatki majątkowe stanowiły 24,84% wydatków ogółem.

5. Zadłużenie Gminy Kwilcz

Ocena zadłużenia w jednostkach samorządowych dokonywana jest na podstawie o wskaźników wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Pierwszy wskaźnik zadłużenia informuje o udziale zobowiązań ogółem w dochodach ogółem. Zgodnie z ww. ustawą, łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% dochodów ogółem tej jednostki.

Wskaźnik zadłużenia w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Zadłużenie (w zł)	4.462.091,94	3.415.214,59	3.640.663,59
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Wskaźnik zadłużenia (w %)	11,29	7,55	9,03

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

W analizowanych latach 2021–2023 wskaźnik zadłużenia dla Gminy Kwilcz kształtował się korzystnie. W okresie 2021 – 2023 wskaźnik ten miał wartość w granicach 7-11%. Niski poziom wskaźnika informuje o tym, że Gmina Kwilcz niechętnie korzystała z kredytów i pożyczek. Poziom tego wskaźnika świadczy o bezpiecznej i stabilnej wysokości zadłużenia.

Poziom obsługi zadłużenia w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Raty + odsetki (w zł)	794.919,14	1.329.562,29	1.125.213,44
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Wskaźnik obsługi zadłużenia (w %)	2,01	2,94	2,79

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik poziomu obsługi zadłużenia obrazuje udział wydatków na obsługę zadłużenia i spłat rat kapitałowych w dochodach ogółem. Łączne koszty obsługi długu jednostki samorządowej

przypadające do zapłaty w danym roku budżetowym oraz potencjalne spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, nie mogą przekroczyć 15% jej dochodów ogółem. W Gminie Kwilcz wskaźnik obsługi zadłużenia kształtuje się na niskim, bezpiecznym poziomie (tab. 6). Najwyższa wartość wskaźnika wystąpiła w 2022 roku – 2,94%, a najniższa w 2021 roku – 2,01%. Wzrost wskaźnika wynikał z wysokiej stopy oprocentowania kredytów, jaki miał miejsce w 2022 roku. Niski poziom obsługi zadłużenia w każdym z badanych lat wskazuje na fakt, iż ryzyko niewypłacalności Gminy Kwilcz jest bardzo małe.

Opisane wskaźniki zadłużenia nie wyrażają jednak rzeczywistej zdolności kredytowej jednostki. Należy zatem zastosować również inne miary kondycji finansowej oraz zdolności kredytowej. Znaczącym elementem tej oceny oprócz wysokości osiąganych dochodów jest poziom wolnych środków.

Wskaźnik pokrycia obsługi długu w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Wolne środki brutto (w zł)	7.397.014,92	8.108.489,38	7.808.503,19
Dług do spłaty w ciągu roku (w zł)	712.000,00	1.046.877,35	870.000,00
Koszt obsługi zadłużenia (w zł)	82.919,14	282.684,94	255.213,44
Współczynnik wolnych środków do obsługi zadłużenia (w %)	9,31	16,40	14,41

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wolne środki brutto stanowią dodatnią różnicę między dochodami ogółem a bieżącymi wydatkami budżetowymi. Wygospodarowanie wolnych środków determinuje zdolność jednostki do obsługi zobowiązań długoterminowych, które mogą być przez nie pokryte. Analizując poziom wskaźnika obsługi długu pierwszego stopnia w Gminie Kwilcz należy stwierdzić, że w latach 2021–2023 przyjmował wartości większe od jedności (tab.7).

Wartości wskaźnika powyżej 1,0 wskazują na fakt, że wystąpiło pełne pokrycie kwoty długu i kosztów jego obsługi wyłącznie wolnymi środkami. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w 2022 roku – 16,40% i w roku 2023 – 14,41%, co oznacza, że w tych latach mógł być pokryty największy procent zadłużenia z wolnych środków.

Zadłużenie Gminy Kwilcz

3 640 663,59 zł
na koniec 2023 r.

+6,60%
do roku 2022

Zadłużenie na mieszkańca

590,73 zł
na koniec 2023 r.

+7,10%
do roku 2022

Wynik budżetu ogółem

-2 941 013,92 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

2 748 770,58 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

9,03%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

255 213,44 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 wzrosła z poziomu 3 415 214,59 zł do poziomu 3 640 663,59 zł. Należy zauważyć, że wzrost zadłużenia jest zjawiskiem sektorowym. Na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%. Wzrost zadłużenia jest bezpośrednio związany ze spadkiem wyniku operacyjnego, co zwiększa konieczność skorzystania ze środków zwrotnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do realizowanych inwestycji.

6. Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Dochody i wydatki na 1 mieszkańca Gminy Kwilcz w latach 2021–2023 (w zł)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Dochody własne (w zł)	14.697.390,33	17.683.837,01	16.454.735,48
Wydatki ogółem (w zł)	38.229.872,54	43.795.190,80	43.275.956,98
Wydatki majątkowe (w zł)	6.115.401,14	6.677.670,11	10.749.517,11
Liczba mieszkańców stałych (os.)	6.209	6.192	6.163
Dochody ogółem na 1 mieszkańca (w zł)	6.363,58	7.303,94	6.544,69
Dochody własne na 1 mieszkańca (w zł)	2.367,11	2.855,92	2.669,92
Wydatki na 1 mieszkańca (w zł)	6.157,18	7.072,87	7.021,90
Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca (w zł)	984,93	1.078,44	1.744,20

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz oraz rejestru mieszkańców stałych Gminy Kwilcz.

7. Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie oraz dynamika dochodów i wydatków w latach 2021–2023 (w zł)

Lata	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania	Dynamika %	Wzrost/Spadek
DOCHODY BUDŻETOWE					
2021	38.078.340,24	39.511.486,32	103,76	109,02	+9,02
2022	47.795.721,17	45.226.010,07	94,62	114,46	+14,46
2023	40.356.316,63	40.334.943,06	99,95	89,19	-10,81
WYDATKI BUDŻETOWE					
2021	39.882.291,24	38.229.872,54	95,86	107,20	+7,20
2022	48.692.146,13	43.795.190,80	89,94	114,56	+14,56

2023	44.892.658,51	43.275.956,98	96,40	98,81	-1,19
-------------	---------------	---------------	-------	-------	-------

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

**Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych w podziale na bieżące i majątkowe
oraz wynik budżetu w latach 2021–2023 (w zł)**

Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)		
	2021	2022	2023
Dochody budżetowe, w tym:	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
- dochody bieżące	35.596.819,12	41.389.810,12	35.275.210,45
- dochody majątkowe	3.914.667,20	3.836.199,95	5.059.732,61
Wydatki budżetowe, w tym:	38.229.872,54	43.795.190,80	43.275.956,98
- wydatki bieżące	32.114.471,40	37.117.520,69	32.526.439,87
- wydatki majątkowe	6.115.401,14	6.677.670,11	10.749.517,11
Nadwyżka/deficyt	1.281.613,78	1.430.819,27	-2.941.013,92

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem w latach 2021–2023 (w %)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Wydatki majątkowe (w zł)	6.115.401,14	6.677.670,11	10.749.517,11
Dochody ogółem (w zł)	39.511.486,32	45.226.010,07	40.334.943,06
Wskaźnik (w %)	15,48	14,77	26,65

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna⁴

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie pomimo trwającej epidemii sprawował pełen nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537 z późn. zm.).

Za jakość produkowanej wody i stan sanitarny urządzeń służących do jej produkcji, a także dostawę wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem odpowiadają podmioty zajmujące się zaopatrzeniem ludności w wodę, natomiast przestrzeganie wymogów w zakresie jej dostawy przez przedsiębiorstwa jest regularnie sprawdzane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wśród zadań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi znajdują się m.in.:

- ewidencjonowanie obiektów i urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę,
- prowadzenie nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów i urządzeń wodociągowych,
- pobór próbek wody do badań laboratoryjnych,
- prowadzenie postępowania administracyjnego mającego na celu poprawę jakości wody,
- wydawanie opinii dotyczących materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- sporządzanie ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- informowanie organów samorządowych oraz ludności o jakości wody w nadzorowanych urządzeniach i sieciach wodociągowych.

Głównym celem prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia jest ochrona zdrowia konsumentów i zapewnienie użytkownikom wodociągów wody o prawidłowych parametrach fizykochemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych. Studnie na ujęciach są odpowiednio chronione oraz zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

Podstawę zapewnienia odbiorcom bezpiecznej wody do spożycia stanowiły badania laboratoryjne próbek wody wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne oraz badania realizowane w ramach nadzoru PPIS w Międzychodzie. Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były na podstawie harmonogramów pobierania próbek wody uzgodnionych wcześniej z PPIS w Międzychodzie, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

⁴ Na podstawie informacji od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

Badania próbek wody do spożycia pobierane przez przedstawicieli przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykonywano w laboratoriach zewnętrznych posiadających akredytację oraz o zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną systemie jakości badań wody. Sprawozdania z tych badań były przekazywane na bieżąco do PPIS w Międzychodzie. Badania jakości wody w ramach kontroli urzędowej w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz parametrów grupy B wzorem lat ubiegłych prowadzone były w dwóch akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie województwa wielkopolskiego – Laboratorium Badania Wody i Gleby PSSE w Pile i Laboratorium Badania Wody i Gleby WSSE w Poznaniu.

Wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności zasilane są z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko-chemicznym. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294). W 2023 roku skontrolowano wszystkie ujęcia wody oraz studnie na tych ujęciach. Stan sanitarno-techniczny studni nie budził zastrzeżeń. Podczas kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody.

Na terenie Gminy wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę były nadzorowane przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu – dostarcza wodę z wodociągów publicznych w: Kwilczu, Kurnatowicach, Daleszynie, Dąbrowie Nowej, Luboszu, Mechnaczu, Wituchowie, Prusimiu, Mościejewie. Wodociągi z terenu Gminy Kwilcz nie objęte były raportowaniem do Komisji Europejskiej (raportowane są wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób).

Za jakość produkowanej wody i stan sanitarny urządzeń służących do jej produkcji, a także dostawę wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem odpowiadają podmioty zajmujące się zaopatrzeniem ludności w wodę, natomiast przestrzeganie wymogów w tym zakresie przez dostawców wody jest sprawdzane przez organy inspekcji sanitarnej. Tak jak w ubiegłym roku wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę – w ocenie P.S.S.-E. – na koniec 2023 r. produkowały wodę spełniającą wymagania sanitarne obowiązujących przepisów prawnych.

Nazwa wodociągu	Nazwa obsługiwanych miejscowości	Ocena Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- publiczny Kwilcz	Kwilcz, Orzeszkowo, Rozbitek, Dąbrowa – Gajówka, Stary Młyn	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

- publiczny Lubosz	Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Daleszynek	Daleszynek, Niemierzewo, Józefowo, Pólko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Mechnacz	Mechnacz	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Mościejewe	Mościejewe	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Kurnatowice	Kurnatowice, Upartowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Dąbrowa Nowa	Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Wituchowo	Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

W Gminie Kwilcz nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie objęto 8 wodociągów publicznych.

Rok	Liczba nadzorowanych ujęć wodnych	Liczba kwestionowanych obiektów wodnych	Odsetek kwestionowanych
2018	9	0	0%
2019	9	0	0%
2020	9	0	0%
2021	9	0	0%
2022	8	0	0%
2023	8	0	0%

W Gminie Kwilcz 5 Stacji Uzdatniania Wody zostało zmodernizowanych - zastosowano zestawy filtrów IMT ze zbiornikami bezciśnieniowymi i wyremontowano budynki stacji (SUW w Kwilczu, Luboszu, Kurnatowicach, Mościejewie i Wituchowie).

Z powyższego zestawienia wynika, że w Gminie Kwilcz na przestrzeni ostatnich lat wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości - zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W przypadku przekroczeń zarządca wodociągu ZOMS sp. z o. o. przeprowadził działania naprawcze – dezynfekcję podchlorynem sodu i płukanie sieci wodociągowych. Zarządca wodociągu przedstawił pozytywny wynik badań potwierdzony następnie wynikiem inspekcji sanitarnej. Po działaniach naprawczych pobór próbek wody wykazał skuteczność podjętych działań, wydano ocenę o przydatności wody do spożycia dla wszystkich wodociągów. Występujące przekroczenia nie wpłynęły na zdrowie konsumentów – działania naprawcze podjęte były niezwłocznie po otrzymaniu informacji o przekroczeniach.

Z zestawienia P.S.S.-E. w Międzychodzie wynika, że w Gminie Kwilcz począwszy od 2015 r. wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości - zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia we sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody P.P.I.S. w Międzychodzie wydał na wszystkie wodociągi oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia.

2. Kąpieliska

W sezonie letnim 2022 roku w gminie Kwilcz funkcjonowały 2 kąpieliska: Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu oraz Kąpielisko Olandia na jeziorze Kuchennym w Prusimiu.

Kontrola urzędowa w sezonie kąpieliskowym, tak jak i w ubiegłym polegała na: wyznaczeniu punktów pobierania próbek wody do badań z kąpieliska (wspólnie z organizatorami), pobieraniu, transporcie i badaniu próbek wody z kąpieliska jedynie przed sezonem, oraz w przypadku zaistnienia sytuacji mogącej powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku, ocenie kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora kąpieliska, wydawaniu ocen. Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Jakość wody we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpiel. Wszystkie kąpieliska posiadały pozwolenia wodnoprawne oraz opracowane profile wodne. Klasyfikacja jakości wody we wszystkich kąpieliskach zgodnie z warunkami określonymi w załączniku nr 1 część B tabela I do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w *sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel* (Dz.U. z 2019 r. poz. 255) określona została jako doskonała.

3. Działalność kontrolna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

W ramach swojej działalności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie dokonywał kontroli przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą prowadzono w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w *sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 402). Zakres kontroli tych podmiotów obejmował stan sanitarno–techniczny obiektów, utrzymanie czystości pomieszczeń oraz wyposażenia, zaopatrzenie w wodę, postępowanie z bielizną, postępowanie z odpadami medycznymi, procesy dezynfekcji i sterylizacji.

4. Warunki higieny pracy

Na terenie powiatu zewidencjonowane są 184 zakłady pracy. Na terenie Gminy Kwilcz w 2023 roku 22 zakłady pracy (zatrudniających 367 pracowników) zostało objęte działalnością kontrolną. Analiza porównawcza liczby pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia w powiecie międzychodzkiem wskazuje, że w latach 2019-2023 wzrosła liczba narażonych w porównaniu do roku 2018 (wynika to z ilości zatrudnionych osób w zakładach pracy).

5. Obiekty nauczania i wychowania

Zadaniem Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru higieny dzieci i młodzieży jest kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach oraz innych placówkach oświatowo – wychowawczych,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- sprawowania nadzoru w zakresie wypoczynku zimowego, letniego dzieci i młodzieży,
- oceny stanu przygotowań szkół do nowego roku szkolnego,
- prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie higieny dzieci i młodzieży.

Wszystkie powyższe działania mają na celu dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych i ochronę zdrowia uczniów przed ujemnymi zjawiskami związanymi z jego pobytem w szkole.

Priorytetem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Międzychodzie po zakończeniu pandemii w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży był nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych, wypoczynku i rekreacji dzieci oraz młodzieży, w szczególności:

- ocena posiadania certyfikatów na meble szkolne i sprzęt sportowy w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych - jeden z wiodących kierunków działania sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych województwa wielkopolskiego. Wzorem lat ubiegłych, w 2022 roku prowadzono szczegółowy nadzór w zakresie oceny posiadani certyfikatów na meble szkolne oraz sprzęt sportowy w ww. placówkach, zgodnie Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604),
- ocena zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach, zgodnie z §4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,
- ocena obciążenia ucznia tornistrem szkolnym
- ocena higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych,

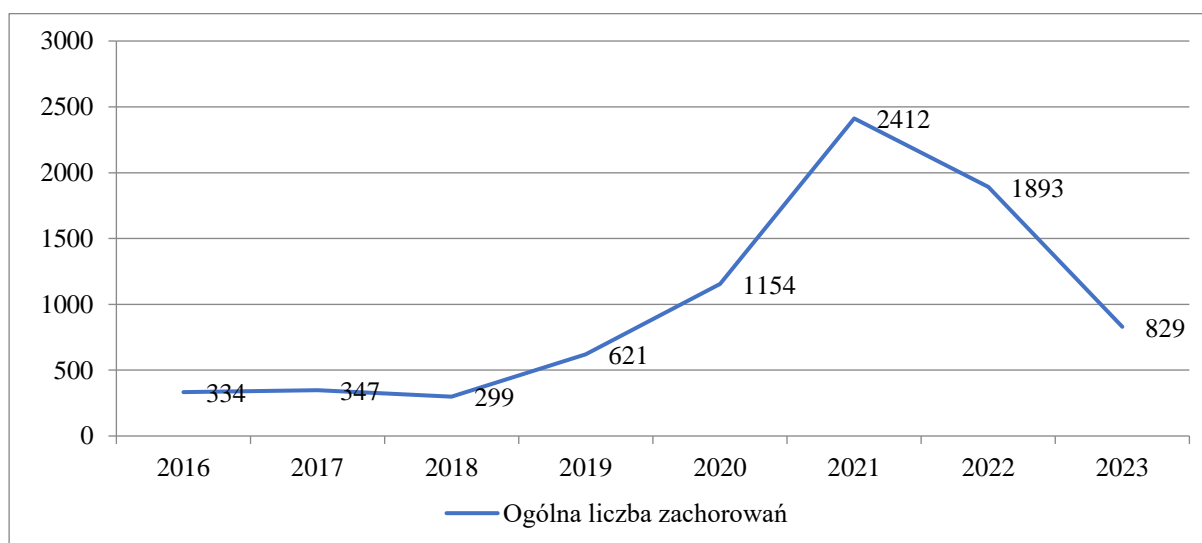
- ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych,
- ocena warunków higienicznych i sanitarnych.

6. Sytuacja epidemiologiczna

Porównując rok 2023 względem roku 2022 zauważyć można spadek liczby zachorowań. Sytuacja ta spowodowana jest zmniejszeniem się zachorowań na Covid-19. Poniższe wykresy przedstawiają liczbę zachorowań oraz współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w okresie ostatnich 5 lat

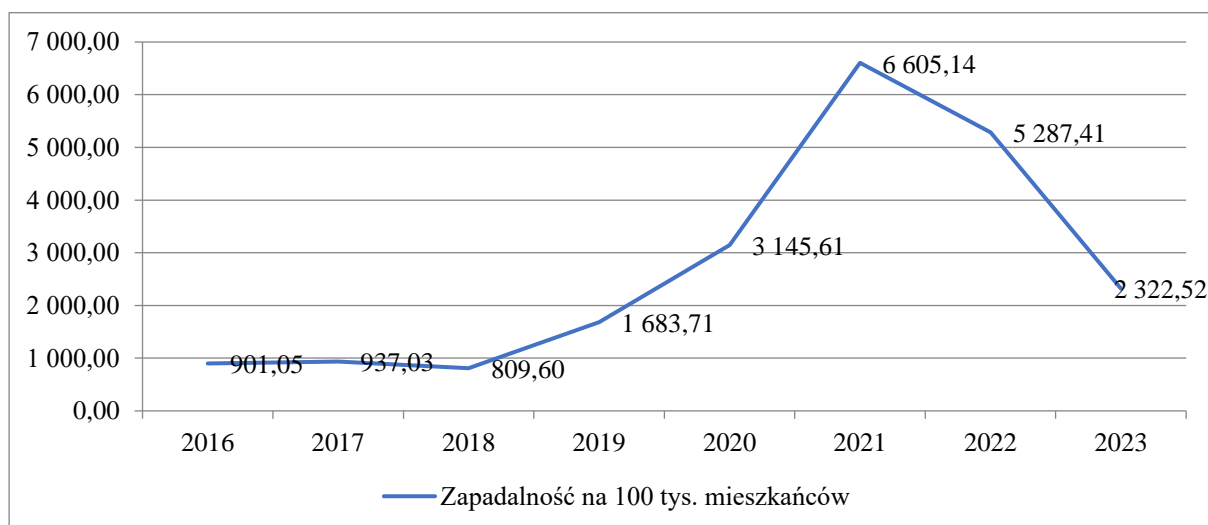
Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2016-2023

(dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Zapadalność na choroby zakaźne w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2016-2023 na 100 tys. mieszkańców

(dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

7. COVID-19 w Powiecie Międzychodzkiem (dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491 z późn. zm.) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W związku z powyższym strategia pracy Inspekcji Sanitarnej w powiecie międzychodzkiem skierowana była na działania związane z zagrożeniami wynikającymi z pojawieniem się wirusa na terenie powiatu.

Zważywszy na przyjętą ostatecznie formę raportowania – dane dotyczące COVID-19 dane P.S.S.-E. w Międzychodzie ujmowane są w skali całego powiatu (bez podziału na poszczególne gminy). W roku 2023 odnotowano 165 przypadków zachorowania na Covid-19. Z ogólnej liczby przypadków hospitalizowanych było 20 osób. Zmarły 2 osoby. W roku 2022 odnotowano 1677 przypadków zachorowania na Covid-19. Z ogólnej liczby przypadków hospitalizowanych były 74 osób, zmarło 11 osób. W roku 2021 odnotowano 2073 przypadków zachorowania na Covid-19, zmarło 50 osób.

Pomoc społeczna

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie przyczyniają się do poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast) na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 519 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim

Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 633), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje:

- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach*, lub
- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach*, lub
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1 tej ustawy.

Główne cele pomocy społecznej to:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,

- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zasady udzielania pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu. Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie decyzji administracyjnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* ((t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, których dochód nie przekracza określonego w przepisach kryterium dochodowego. Warto jednak wiedzieć, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest wsparcie finansowe, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł netto (od dnia 1 stycznia 2022 r.)
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 660 zł netto (od dnia 1 stycznia 2022 r.)
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie

- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 ustawy *o pomocy społecznej* lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,

- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ośrodek pomocy społecznej ustalając dochód uprawniający do świadczenia pieniężnego bierze pod uwagę wszystkie dochody netto z miesiąca poprzedzającego wniosek o udzielenie pomocy (np. wynagrodzenie, renta, zasiłek pielęgnacyjny, dodatek mieszkaniowy). Od dochodu odlicza się kwoty alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Co ważne, są świadczenia, których nie wlicza się do dochodu. Wśród nich znajdują się np. zasiłek celowy, świadczenie dla osoby bezrobotnej wykonującej prace społecznie użyteczne, wartość świadczenia w naturze, świadczenia z Programu Rodzina 500 Plus.

Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o zwrotną lub bezzwrotną pomoc finansową. W takim przypadku pomoc będzie miała charakter uznaniowy, bo ustawa *o pomocy społecznej* nie wskazuje wprost o jakie konkretnie sytuacje chodzi. Przyjęto się jednak, że jest to sytuacja wynikająca z faktu zaistnienia nadzwyczajnych, wyjątkowo negatywnych, niecodziennych, okazjonalnych, wpływających na sytuację życiową zdarzeń, którym nie można było w żaden sposób zapobiec.

Przepisy stanowią, że przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że możliwe jest samodzielne przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej (w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości), można odmówić przyznania świadczenia.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Badania prognozy interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. W świetle ustawodawstwa dotyczącego pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione lub nie spokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Natomiast za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki z tytułu ubezpieczeń: zdrowotnego, emerytalnego, rentowych i chorobowego oraz o kwotę w wysokości alimentów świadczonych na rzecz innych osób, jednorazowe pieniężne świadczenia socjalne oraz wartości świadczeń w naturze.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są nie tylko do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak takiego współdziałania, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego niedotrzymanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Przyznawanie świadczenia z pomocy społecznej było poprzedzane przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub pobytu – stałego lub czasowego, osoby czy rodziny ubiegającej się o pomoc. Wywiad ma na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenie. Wszelkie informacje, jakie uzyskał pracownik socjalny są objęte tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie dla celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. W postępowaniu o przyznanie świadczeń pracownik socjalny kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

Dokumentem grupującym zadania w dziedzinie pomocy dla mieszkańców jest **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026**. Podstawą prawną Strategii jest art 17 ust. 1 pkt 1 ustawy *o pomocy społecznej* gdzie wskazano, że jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Należy jednak zaznaczyć, że różnorodność problemów społecznych, występujących na terenie Gminy, determinuje konieczność uwzględnienia także innych obowiązujących aktów prawnych, które nierozzerwalnie mają wpływ na realizację różnych zadań społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2023 roku zadania, określone ustawą z 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,*

- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- o dodatkach mieszkaniowych,
- prawo energetyczne,
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ochronie ofiar przemocy domowej,
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
- o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- o systemie oświaty (pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów),
- o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W ramach przekazanych zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2023 roku następujące Programy i Strategie:

- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026,*
- *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027,*
- *Wieloletni Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,*
- *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz na lata 2023-2025,*
- *Opieka wytchnieniowa – edycja 2023.*

Obowiązek opracowania i realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz* nakłada na gminę art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, natomiast jednostką odpowiedzialną za koordynację i główną realizację strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu. Strategia wyznacza ogólne cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, natomiast w wielu obszarach są one szczegółowo określone w różnego rodzaju programach gminnych, w tym w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*, *Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* czy w *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* oraz *Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027*. W ramach realizacji zadań wskazanych w *Strategii* zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz organizowanie opieki w ramach pieczy zastępczej należało do zadań powiatu, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie. Natomiast rodziny, które wychowują małe dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane były pracą asystenta rodziny.

G.O.P.S. w ramach swoich zadań proponował wsparcie m.in. poprzez zapewnienie usług opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, czy skierowanie do Centrum Integracji Społecznej. W 2023 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy Gminy oraz obywatele Ukrainy korzystali z różnych form pomocy niematerialnej, jak: możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa, podejmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie, praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują, czy poradnictwo prawne oraz skierowania do udziału w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonych przez CIS w Kwilczu oraz w przypadku osób bezdomnych w CIS w Chudobczycach.

W 2023 r. w Kwilczu dostępne były punkty udzielania nieodpłatnego poradnictwa prawnego i edukacji prawnej (dla wszystkich mieszkańców – finansowane przez Gminę oraz w ramach „Nieodpłatnej pomocy prawnej” dla osób uprawnionych – funkcjonujące w formie stacjonarnej lub zdalnej, tj. poprzez konsultacje telefoniczne).

Niezależnie od powyższego Urząd Gminy zorganizował lub współorganizował przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjne zapewniające rodzinom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego. Także Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu przygotowywało samodzielnie i współorganizowało wydarzenia o charakterze integracyjnym i kulturalnym.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą w ramach *Gminnego Program Wsparcia Rodziny w Gminie Kwilcz* otrzymać wsparcie od Gminy w postaci asystenta rodziny. Możliwość taka wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.) Ustawa *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest poprzez działania asystenta rodzinnego, który ma wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta jest podjęcie działań na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności, kierownik ośrodka pomocy społecznej kieruje do pracy z rodziną asystenta rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Przy zleceniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony danej rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Miejscem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i zobowiązać się do współpracy. Bardzo często rodziny zobowiązane są do współpracy z asystentem postanowieniem wydanym przez Sąd.

Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich członków rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodzin oraz wsparcia środowiska lokalnego. Asystent rodziny w 2023 roku miał pod opieką 11 rodzin.

Działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały usystematyzowane w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025 oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027*. Problem przemocy w rodzinie dotyka wszystkie grupy społeczne, każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy status. Przemoc jest jednym z najbardziej destrukcyjnych zjawisk, którego efekty trwają przez długi czas i w sposób niekorzystny wpływają na losy człowieka. Powoduje skutki w wielu aspektach życia – rozpadają się więzi społeczne, pojawia coraz więcej zachowań autodestrukcyjnych, związanych choćby z uzależnieniami. Przemoc występuje w różnych formach, m. in. psychicznej, fizycznej, ekonomicznej czy seksualnej. Ta ostatnia jest szczególnie trudna do wykrycia, z uwagi na częstą zależność ofiary wobec sprawcy. Na przestrzeni kilku ostatnich lat udało się stworzyć system współpracy służb, m. in.: policyjnych, pomocy społecznej, ochrony zdrowia i oświaty oraz powołać Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy. W jego ramach powoływane są grupy robocze oraz grupy diagnostyczno - pomocowe, które pracują najbliżej mieszkańca na rzecz rozwiązania problemu. We współpracy z rodziną udaje się uruchomić wiele działań pomocowych, skierowanych do jej członków. Gdy to niemożliwe, ingerują sąd czy prokuratura. Zaangażowanie służb powoduje, że ofiary przemocy częściej zgłaszają swoje problemy. Na terenie Gminy działa powołany przez Wójta Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi przedstawiciele zaangażowani na co dzień w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z różnych instytucji i organizacji. Realizowany jest *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027* zakładający cele, działania i zadania postawione do realizacji, zmierzające do ograniczenia negatywnego zjawiska w rodzinie.

Zmiany wprowadzone zapisami ustawa z dnia 9 marca 2023 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 535) mają na celu zagwarantowanie lepszej ochrony osobom, które doświadczają przemocy. Pierwszą różnicą nowelizacji w kontekście do dotychczasowej ustawy jest jej nowa nazwa – wcześniejsze „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” zastąpiono „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Dotychczasowa definicja przemocy w rodzinie została zmieniona, a w jej nowej treści uwzględniono także kwestię przemocy ekonomicznej oraz cyberprzemocy. Regulacja dodała również nową definicję osoby doznającej przemocy domowej- zgodnie z nowymi przepisami, małoletni, który był świadkiem przemocy domowej, powinien być traktowany także jako osoba doznająca przemocy. Treść ustawy przewiduje także nowe regulacje przeznaczone dla osób stosujących przemoc domową - m.in. skierowanie do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym. Takie rozwiązanie ma na celu

wykształcenie u osób stosujących przemoc umiejętności samokontroli. Osoba stosująca przemoc będzie miała obowiązek uczestniczenia w wybranym programie, a za niedopełnienie tego obowiązku przewidziana została kara ograniczenia wolności lub kara grzywny. Nowelizacja wprowadza również szereg rozwiązań, które mają na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych oraz zmieniają procedurę „Niebieskie Karty”. To tylko niektóre z licznych zmian wprowadzonych w nowelizacji ustawy, która weszła w życie, co do zasady, po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Nowela ustawy o przeciwdziałaniu przemocy jest obszerna, a jak uzasadnia ministerstwo rodziny i polityki społecznej - jej celem jest dostosowanie przepisów do obecnych wyzwań. *We współczesnym świecie przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Przemoc niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach - wskazano w uzasadnieniu. I dodano, że rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.*

Przeciwdziałanie przemocy było realizowane w 11 rodzinach. W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 17 formularzy „Niebieska Karta - A”, dalej zwana NK. Problem występowania zjawiska przemocy dot. 11 rodzin. Przez funkcjonariuszy policji zostało założonych 12 NK, przez Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień i Współzależnienia Poradnia Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapii dla dzieci i młodzieży 1 NK, przez GOPS 2 NK. Procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 10 przypadkach. Powodem zakończenia procedury NK były: w 8 przypadkach ustanie przemocy, w 2 przypadkach brak zasadności podejmowania działań.

W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 spotkania podczas, których poddano analizie działania prowadzone przez grupy robocze i grupy diagnostyczno - pomocowe. Powołano 11 grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych, które prowadziły prace z ofiarami przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. W 2023 roku odbyło się 35 posiedzeń grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych. W pracach grup uczestniczyli pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagog szkolny Szkoły Podstawowej w Kwilczu.

Pomoc i wsparcie w gminie Kwilcz z pomocy społecznej w 2023 roku uzyskało 95 osób. co stanowiło 1,5% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny (OZPS), w stosunku do 2022 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 23 osoby. Ogólna liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej wynosiła 195 osób, z czego 44 osoby skorzystały wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 74 rodziny. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 53 osób, co oznaczało wzrost w stosunku do roku 2022 o 2 osoby. W gminie Kwilcz najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez

ośrodki pomocy społecznej w 2023 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i potrzeba ochrony macierzyństwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. wydał 9 decyzji administracyjnych w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

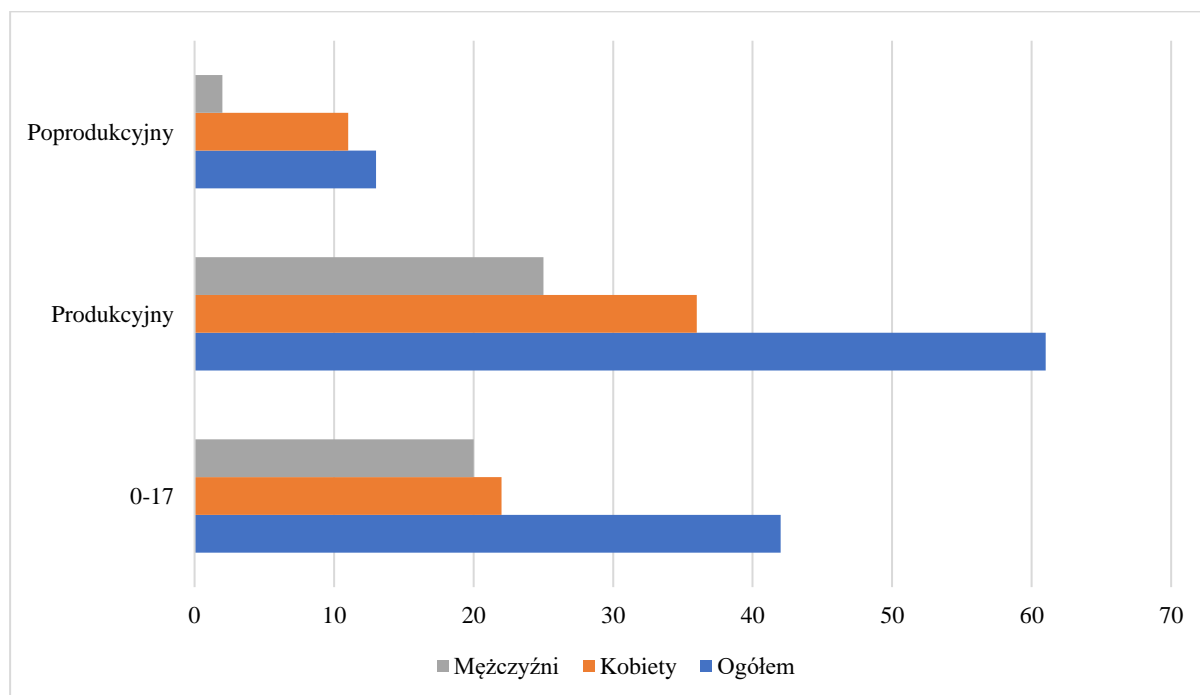
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w Gminie Kwilcz w latach 2016-2023

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w Gminie Kwilcz w latach 2016-2022

Rok	Liczba świadczeniobiorców							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	175	147	163	105	103	105	118	95

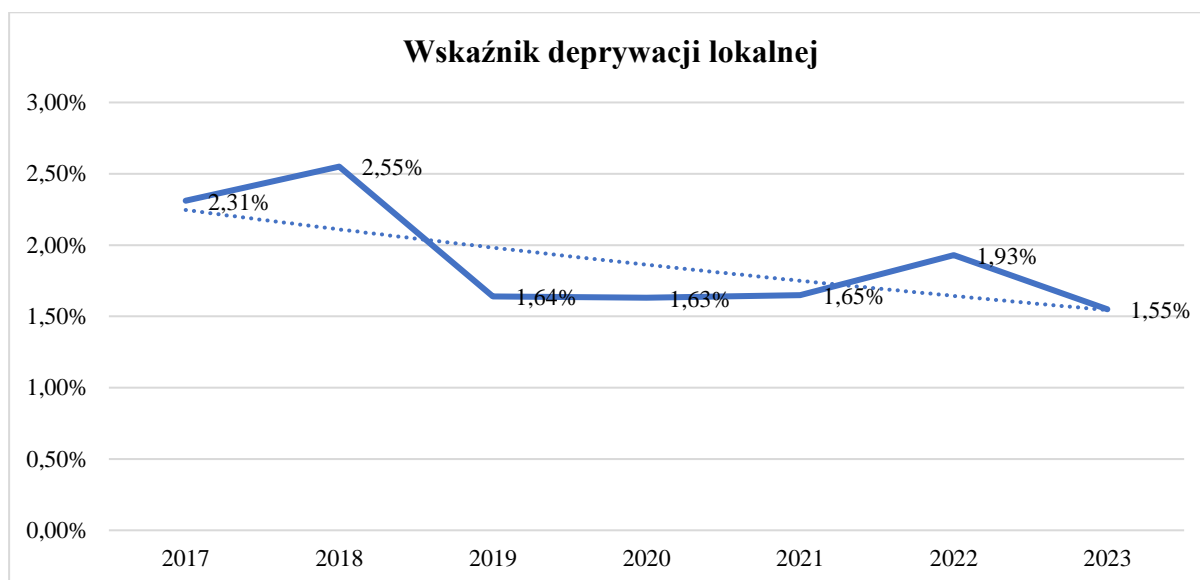
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2023 roku

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	42	22	20
Produkcyjny	61	36	25
Poprodukcyjny	13	11	2

Wskaźnik deprivacji lokalnej⁵ w latach 2017-2023

Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2017	2,31%
2018	2,55%
2019	1,64%
2020	1,63%
2021	1,65%
2022	1,93%
2023	1,55 %

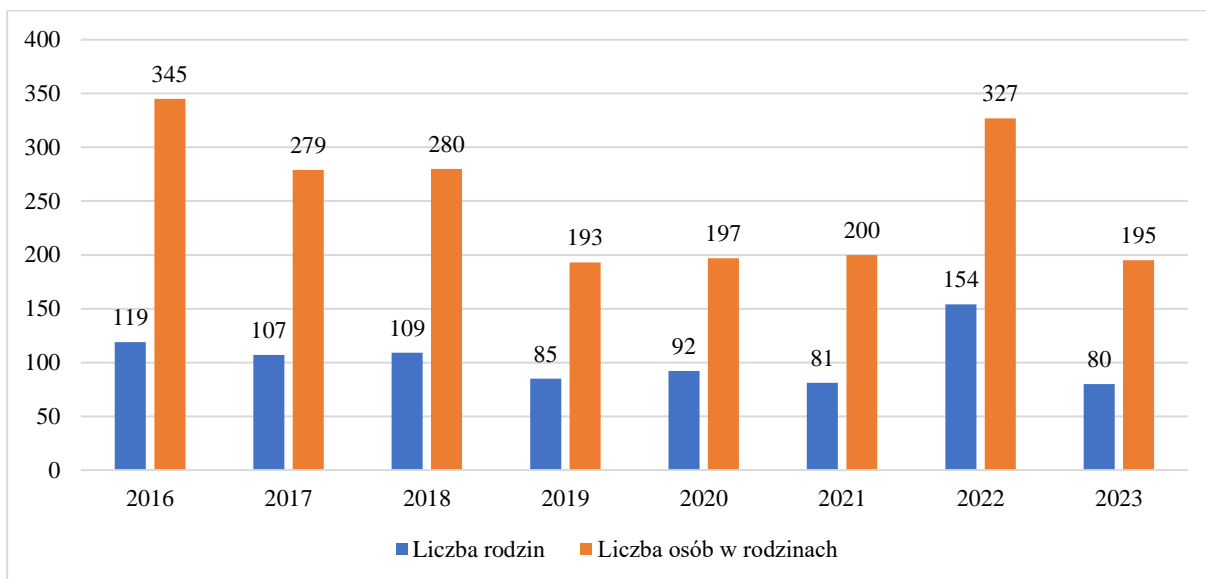

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2023

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	119	345
2017	107	279
2018	109	280
2019	85	193
2020	92	197
2021	81	200

⁵ Wskaźnik deprivacji lokalnej (pomocy społecznej) na 1 tys. mieszkańców: wyraża stosunek liczby osób w rodzinach pobierających świadczenia pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1 tys. osób; jest tożsamy z odsetkiem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej; wg MRPiPS-03

2022	154	327
2023	80	195

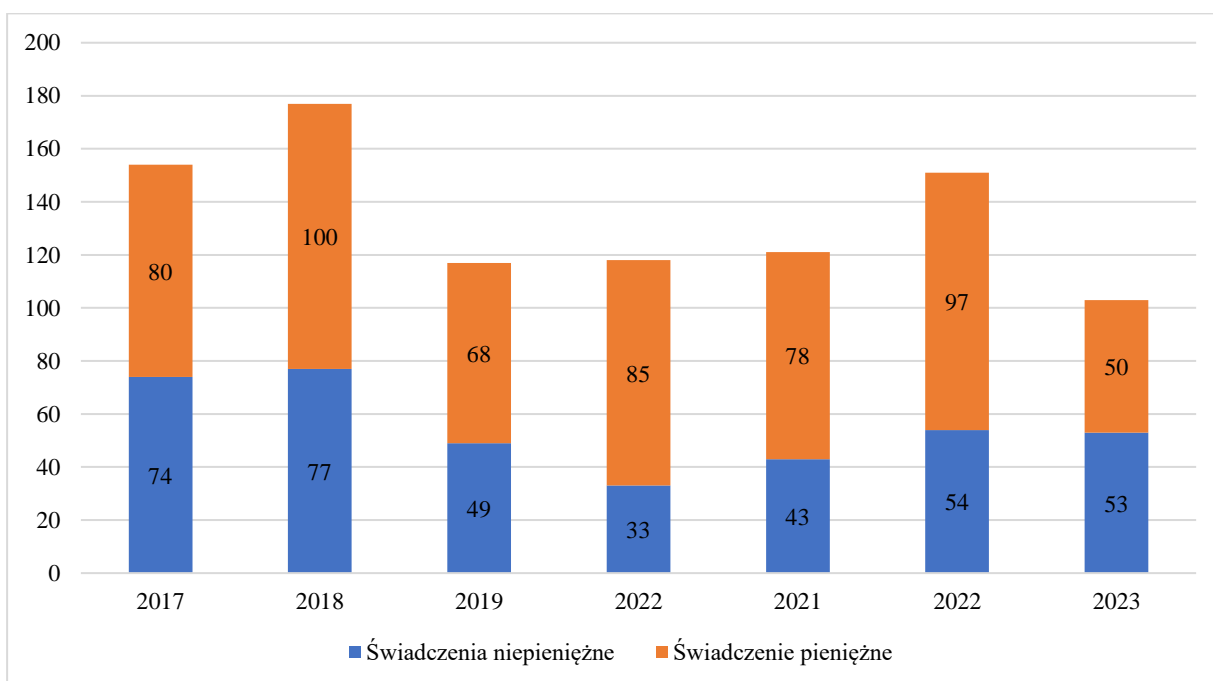
Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej							
Poziom	Wiek	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwilcz	0-17	32	20	20	23	29	22
	Produkcyjny	56	41	43	39	44	36
	Poprodukcyjny	13	15	11	12	14	11
Powiat (średnia)	0-17	49	41	34	29	30	29
	Produkcyjny	79	66	62	61	61	59
	Poprodukcyjny	34	40	37	32	28	26
Województwo (średnia)	0-17	54	49	45	38	46	45
	Produkcyjny	170	144	137	121	130	97
	Poprodukcyjny	103	93	86	86	93	64

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej							
Poziom	Wiek	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwilcz	0-17	26	13	10	16	15	20
	Produkcyjny	39	30	34	28	40	25
	Poprodukcyjny	7	6	7	7	9	2
Powiat (średnia)	0-17	44	37	31	31	29	33
	Produkcyjny	78	69	70	71	73	67
	Poprodukcyjny	11	14	15	16	13	10

Województwo (średnia)	0-17	58	53	49	40	49	49
	Produkcyjny	155	135	137	126	125	102
	Poprodukcyjny	31	28	28	28	31	22

**Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych
w latach 2017-2023**

Rodzaj świadczenia	2017	2018	2019	2022	2021	2022	2023
Świadczenia niepieniężne	74	77	49	33	43	54	53
Świadczenie pieniężne	80	100	68	85	78	97	50

**Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych
w latach 2017-2023**

Rodzaj świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Świadczenia niepieniężne	39	43	30	17	24	28	30
Świadczenia pieniężne	75	85	66	67	57	71	49

Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin w roku 2023

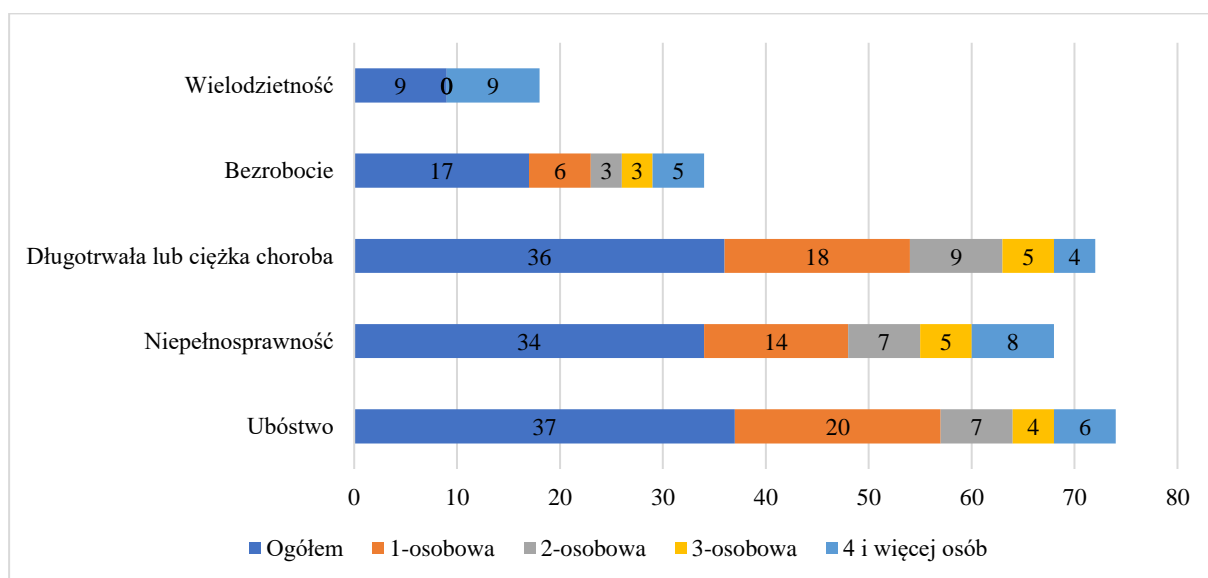
Typy rodzin:	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	28	25	7
wielosobowe	31	23	18

Przyczyny udzielania pomocy rodzinom w roku 2023

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem
Niepełnosprawność	37
Ubóstwo	38
Długotrwała lub ciężka choroba	39
Bezrobocie	17
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym potrzeba ochrony wielodzietności	9
Alkoholizm	9
Zdarzenie losowe	1
Bezdomność	4
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	5
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0
Narkomania	1
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: rodziny niepełne	3
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: rodziny wielodzietne	0
Sytuacja kryzysowa	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0
Przemoc domowa	1

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych w roku 2023

Powód przyznania	Ogółem	1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	37	20	7	4	6
Niepełnosprawność	34	14	7	5	8
Długotrwała lub ciężka choroba	36	18	9	5	4
Bezrobocie	17	6	3	3	5
Wielodzietność	9	0	0	0	9

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2017-2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	1	4	4	4	6	7	4

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2017-2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	0	0	0	0	0	0	1

Świadczenie pieniężne z pomocy społecznej w latach 2018-2023

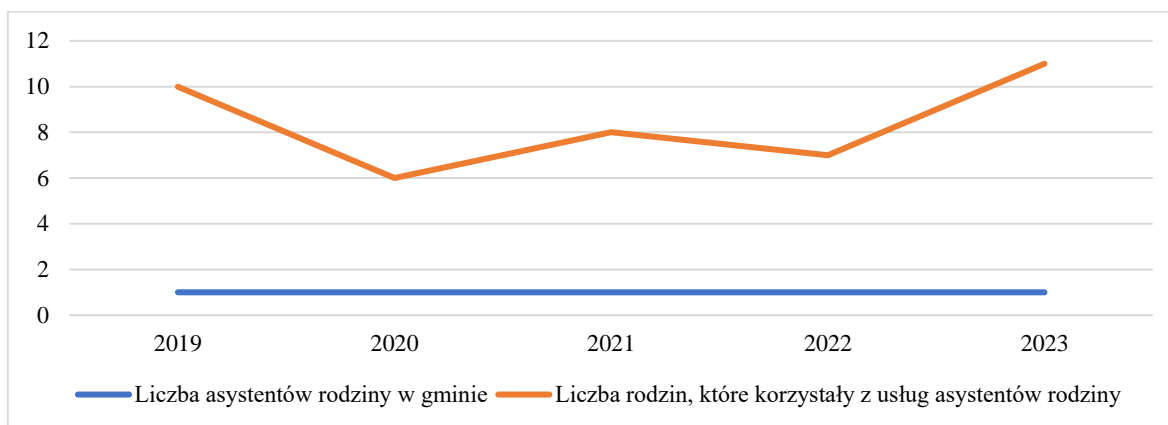
Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	228 062,68 zł
2019	200 507,02 zł
2020	214 434,02 zł
2021	190 209,79 zł
2022	228 126,88 zł
2023	174 062,09 zł

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych w roku 2023

Poziom	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
Gmina	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	35
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	130
Powiat (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	124
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	279
Województwo (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	382
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	516
Kraj (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	510
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	655

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w latach 2019-2023

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	10	6	8	7	11

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w latach 2018-2023

Rok	Liczba rodzin					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem	250	228	178	162	130	98

W poniższym zestawieniu przedstawione zostały formy świadczeń rodzinnych wraz z kwotami wydatkowanymi na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota środków w zł
Świadczenie rodzicielskie	136	124 894,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	23	23 000,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0,00
Świadczenie pielęgnacyjne	791	1 928 799,00
Zasiłek pielęgnacyjny	2 734	590 107,00
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	4 407	506 319,64
Zasiłek dla opiekuna	0	0,00

Zestawienie przedstawiające realizację świadczeń na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota świadczeń w zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	226	114 722,00

Zestawienie pozostałych świadczeń realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota świadczeń w zł
Dodatek mieszkaniowy	195	86 001,00
Dodatek energetyczny ⁶	0	0,00
Stypendium szkolne	16	3 670,40
Zasiłek szkolny	0	0,00
Posiłek w szkole i w domu	4 226 (posiłków)	22 016,00

Zestawienie świadczeń przyznanych obywatelom Ukrainy w 2023 roku w związku z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota świadczeń w zł
Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł	21	6 300,00
Zasiłek celowy	2	900,00
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	66	7 184,00
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	3	3 000,00
Świadczenie rodzicielskie	28	26 234,10
Zapewnienie posiłku w szkole i w przedszkolu dla dzieci	471 (posiłków)	2 011,20

⁶ Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, w roku 2023 nie rozpatrywano wniosków o wypłatę dodatku energetycznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu realizuje wypłatę świadczeń wychowawczych przyznanych w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Powyższe świadczenia dotyczą wniosków złożonych w okresie od 01.04.2016 r. do 31.12.2021 r.

Niepełnosprawność to kwestia społeczna, która dotyczy części mieszkańców Gminy ograniczając ich możliwości funkcjonowania i rozwoju na wielu płaszczyznach. Za niepełnosprawne uważa się osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub też komisje działające np. przy Zakład Ubezpieczeń Społecznych czy Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, powodującymi trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia uniemożliwiające pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów społecznych. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmuje głównie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie. Gmina Kwilcz wspiera działania na rzecz osób niepełnosprawnych m.in. poprzez wsparcie (materialne i finansowe) działających na terenie Gminy Warsztatów Terapii Zajęciowej. W Warsztatach Terapii Zajęciowej w Kwilczu prowadzonych przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Tęcza w roku 2023 na 25 miejsc uczestniczyło 15 mieszkańców z gminy Kwilcz.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie jest udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, jak również udzielanie informacji w zakresie przepisów prawnych, rehabilitacji, zatrudnienia, szkoleń, przysługujących ulg i uprawnień oraz możliwości dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Informacja dotycząca udzielonej pomocy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie dla mieszkańców z terenu Gminy Kwilcz w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych P.C.P.R. w Międzychodzie):

L.p.	Udzielona pomoc	Liczba osób, które otrzymały pomoc (powiat)
1	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	47 osób na kwotę 81 800,00 zł
2	Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	0 osób na kwotę 0 zł
3	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	9 osób na kwotę 23 794,00 zł

Na terenie gminy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie (P.C.P.R.)

realizowało w 2023 roku zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zawarte ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Ustawa ta nakłada na obowiązek zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

W ramach programu Aktywny Samorząd mieszkańcy Gminy Kwilcz otrzymali następującą pomoc:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową pomoc otrzymały 3 osoby na kwotę 75 075,00 zł
2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu kształcenia na poziomie wyższym – nie wpłynęły wnioski mieszkańców gminy Kwilcz na powyższe zadanie

Na dzień 31 grudnia 2023 w pieczy zastępczej przebywało 14 dzieci z gminy Kwilcz, w tym 12 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 8 poza powiatem) oraz 2 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (poza powiatem).

Pieczka zastępcza (dane P.C.P.R. w Międzychodzie) stan na 31 grudnia 2023 r.

	Powiat międzychodzki	z Gminy Kwilcz	w Gminie Kwilcz
Ogólna liczba dzieci w pieczy zastępczej, w tym:	106	14	5
- rodzinna pieczka zastępcza	85 (w tym 15 innych powiatów)	4+ 8 poza powiatem	5
- instytucjonalna pieczka zastępcza (P.O.-W.)	21 (w tym 3 z innych powiatów)	0 + 2 poza powiatem	0

Na terenie gminy Kwilcz w 2023 roku funkcjonowały 4 rodziny zastępcze, w tym: 0 rodzin zawodowych, 2 rodziny zastępcze niezawodowe z 2 dzieci oraz 2 rodziny spokrewnione z 3 dzieci.

Interwencja kryzysowa to działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu psychologicznego. Ośrodki te powinny przeprowadzić diagnozę stanu osoby, ustalić plan pomocy, udzielić wsparcia i schronienia w sytuacji zagrożenia. Na tą chwilę w miarę swoich możliwości pomocy w formie interwencji kryzysowej udziela P.C.P.R. Pomoc w zakresie interwencji kryzysowej jest świadczona przez czasowe umieszczenie dzieci całkowicie pozbawionych opieki będących w sytuacjach kryzysowych we współpracujących z P.C.P.R. ośrodkach.

Nowelizacja ustawy *o pomocy społecznej* zgodnie z art. 16a, wprowadziła obowiązek corocznego przygotowywania przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej zastąpiła od 2012 r. dotychczas

przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. OZPS jest sporządzona w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a zasoby, o których mowa, w szczególności obejmują: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania z pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący (art. 16a pkt 1 i 2 *ustawy*). OZPS za 2023 rok została przedłożona w wymaganym terminie.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowymi zadaniami z zakresu gospodarki przestrzennej realizowane przez Urząd Gminy w Kwilczu są:

- 1) prowadzenie postępowań administracyjnych dla tych zamierzeń inwestycyjnych, które w szczególności powodują zmiany zagospodarowania terenu (nowa zabudowa, przebudowa obiektów istniejących, zmiana sposobu użytkowania obiektu lub jego części), które realizowane są m. in. przez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 2) tworzenie przepisów prawa miejscowego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalanych przez Radę Gminy w celu ustalenia przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody, dziedzictwa kulturowego, zasad kształtowania zabudowy, wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz innych warunków i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;
- 3) sporządzanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jego zmian, oceny zmian w zagospodarowaniu, analiz realizacji planów miejscowych oraz potrzeb w zakresie ich sporządzania, ocen skutków prawnych uchwalenia planów miejscowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jednym z dwóch ustawowych opracowań planistycznych sporządzanych w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2405).

Rada Gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera część tekstową i graficzną, uwzględniającą zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy. Obok miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktem planowania przestrzennego i w systemie planistycznym zaliczane jest do aktów planowania ogólnego (nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych). Przedmiotem studium są treści związane ze stanem istniejącym, czyli diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i uwarunkowań jej rozwoju dająca rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju oraz treści

określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, czyli podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorządy lokalne. Studium nie przesądza w sposób jednoznaczny o możliwości realizacji na danym terenie określonego przedsięwzięcia; jego ustalenia są jednak wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (plan miejscowy nie może naruszać ustaleń studium). Dopiero plany miejscowe stanowią prawo miejscowe i w sposób jednoznaczny przesądzają o możliwości, bądź braku możliwości, lokalizacji na danym terenie konkretnego przedsięwzięcia.

W przypadku, gdy dla określonego terenu nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięcia są realizowane w drodze ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zmiany w planowaniu przestrzennym

W roku 2023 polski system planowania przestrzennego przeszedł znaczące zmiany za sprawą ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1688), której pierwsze przepisy weszły w życie już 24 września tego samego roku. Nowelizacja ta, opracowana z myślą o zwiększeniu efektywności i przejrzystości procesów urbanistycznych, wprowadza szereg istotnych zmian, które będą wprowadzane stopniowo. Mają one kluczowe znaczenie dla jednostek samorządu terytorialnego, inwestorów oraz mieszkańców, wprowadzając nowe regulacje, mające usprawnić proces planowania przestrzennego w Polsce.

Plan ogólny zamiast studium

Zmiana ta wprowadza plan ogólny zastępujący dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plan ogólny będący aktem prawa miejscowego stanowi podstawę do uchwalania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Wymaga to od gmin: określenia stref planistycznych, określenia gminnych standardów urbanistycznych oraz dostępności urbanistycznej, ustalenia obszarów uzupełnienia zabudowy. Pozwala również określić obszary zabudowy śródmiejskiej. Gminy mają czas do końca 2025 roku na sporządzenie tych planów, co jest wyzwaniem ze względu na krótki termin i konieczność przygotowania dokumentów zgodnie z potrzebami mieszkańców.

Omawiając plan ogólny, należy wskazać, że jego podstawowym, a zarazem obligatoryjnym elementem jest określenie stref planistycznych, przy czym ustawodawca wskazał na następujące strefy: 1) strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną; 2) strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną; 3) strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową; 4) strefę usługową; 5) strefę handlu wielkopowierzchniowego; 6) strefę gospodarczą; 7) strefę produkcji rolniczej; 8) strefę infrastrukturalną; 9) strefę zieleni i rekreacji; 10) strefę cmentarzy; 11) strefę górnictwa; 12) strefę otwartą; 13) strefę komunikacyjną. Podkreślenia przy tym wymaga, że przy wyznaczaniu stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową lub zagrodową należy w pierwszej kolejności uwzględnić obszary, dla których obowiązujące plany miejscowe przewidywały przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej. Równocześnie najistotniejszą okolicznością przy wyznaczaniu stref przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową ma być chłonność terenów

niezabudowanych oraz zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, którą będzie się obliczać na podstawie formuł określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 13m ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Oznacza to, że na etapie przyjmowania planu ogólnego gmina musi uwzględnić rzeczywiste potrzeby mieszkaniowe, jak również wskazać preferowaną ich lokalizację.

Zintegrowane plany inwestycyjne

Zintegrowane plany inwestycyjne to innowacyjne narzędzie mające na celu ułatwienie realizacji dużych projektów inwestycyjnych. Są one odpowiedzią na potrzebę koordynacji działań związanych z wyposażeniem inwestycji w niezbędną infrastrukturę. Plan taki, opracowywany na wniosek inwestora, po uchwaleniu przez radę gminy, pozwala uchylić odpowiednią część planu miejscowego, otwierając tym samym drogę do szybszej realizacji inwestycji. Kluczowym elementem jest umowa urbanistyczna definiująca zobowiązania inwestora wobec gminy, w tym pokrycie kosztów uchwalenia planu oraz wkład w rozwój infrastruktury publicznej. To rozwiązanie ma na celu nie tylko przyspieszenie procesu inwestycyjnego, ale także zapewnienie, że inwestycje te będą służyć szeroko rozumianemu dobru publicznemu.

Warunki zabudowy ze zmianami

W ramach nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym szczególną uwagę zwrócono na warunki zabudowy odgrywające kluczową rolę w kształtowaniu przestrzeni miejskiej oraz wiejskiej. Zmiany te mają na celu usprawnienie, a tym samym przyspieszenie procesów inwestycyjnych, jednocześnie zwiększając ich transparentność.

Obecnie, warunki zabudowy ustalane są bezterminowo. Wszystkie decyzje, które zyskają moc prawną przed 31 grudnia 2025 roku, zachowują swoją nieograniczoną ważność. Z kolei decyzje dotyczące warunków zabudowy, które zostaną uprawomocnione po tej dacie, będą obowiązywać przez 5 lat od momentu uzyskania statusu prawomocności. Dodatkowo wprowadzono precyzyjne wytyczne dotyczące obszaru analizowanego na potrzeby sporządzenia analizy urbanistycznej, gdzie maksymalna odległość została ograniczona do 200 metrów. Jest to istotne z punktu widzenia zarządzania przestrzennego, gdyż pozwala na bardziej szczegółowe i skoncentrowane planowanie, które lepiej odpowiada lokalnym potrzebom oraz specyfikacji terenu.

Obszary uzupełnienia zabudowy

W nowelizacji ustawy wprowadzono pojęcie obszarów uzupełnienia zabudowy mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy będą wydawane tylko dla wyznaczonych obszarów, co pozwoli lepiej planować przestrzeń i chronić tereny o szczególnych walorach przyrodniczych czy krajobrazowych. Jest to odpowiedź na potrzebę harmonijnego współistnienia rozwoju infrastruktury z zachowaniem wartości środowiskowych oraz estetycznych. Zmiana ta ma również na celu ograniczenie przypadkowego rozwoju urbanistycznego, który może prowadzić do problemów komunikacyjnych, ekologicznych i społecznych.

Uproszczona partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna jest fundamentem demokratycznego procesu planowania przestrzennego. Nowelizacja ustawy wprowadza uproszczenia w tym zakresie, mające na celu zwiększenie zaangażowania społeczeństwa w procesy decyzyjne. Uwagi w ramach konsultacji społecznych będą mogły być składane elektronicznie, co jest odpowiedzią na współczesne trendy i oczekiwania obywateli. Ponadto, nowe przepisy nakładają na samorzady obowiązek organizowania konsultacji w sposób dostępny oraz wygodny dla mieszkańców zwiększając tym samym ich uczestnictwa w procesie kształtowania przestrzeni, w której żyją.

Nieodpłatny rejestr urbanistyczny

Nowelizacja ustawy przewiduje stworzenie nieodpłatnego Rejestru Urbanistycznego, dostępnego online, który będzie służył jako centralne źródło informacji i danych planistycznych. Jest to krok milowy w kierunku cyfryzacji oraz transparentności procesów urbanistycznych. Zadaniem rejestru jest ułatwienie mieszkańcom i profesjonalistom z branży dostępu do potrzebnych dokumentów.

Samorzady będą miały obowiązek zamieszczania w rejestrze szerokiego zakresu danych, ułatwiając wymianę informacji i przyczyniając się do zwiększenia efektywności procesów planistycznych. Wprowadzenie go ma nastąpić w 2026 roku, jest odpowiedzią na rosnące potrzeby związane z szybkim dostępem do aktualnych danych.

Zadania związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest aktem administracyjnym, przez który następuje określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Akt ten występuje w dwóch formach w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu to dokument (instrument planowania przestrzennego), który określa sposoby zmiany zagospodarowania danego terenu, poprzez budowę obiektu budowlanego lub inne roboty budowlane. Została ona wprowadzona na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* i jest wydawana dla terenów, na których nie ma opracowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, by umożliwić budowę na takich obszarach.

W analizowanym okresie wydano łącznie 78 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym 69 stanowią decyzje o warunkach zabudowy, a pozostałe dotyczyły lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zdecydowana większość decyzji dotyczyła budowy oraz rozbudowy budynków mieszkalnych, na wnioski osób fizycznych.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawane są na wniosek, również na wniosek Gminy Kwilcz; w tym decyzje związane z realizacją zadań budżetowych (opracowanie własne).

Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla całego obszaru Gminy, wydane w 2023 roku		
Wyszczególnienie	Szt.	%
Budowa budynków mieszkalnych	23	31,51%
Rozbudowa budynków mieszkalnych	10	13,70%
Budowa i rozbudowa budynków gospodarczych i garażowych	14	19,18%
Budowa i rozbudowa budynków produkcyjnych, usługowych	3	4,11%
Inwestycje infrastrukturalne	5	6,85%
Zabudowa siedliskowa	4	5,48%
Odnawialne źródła energii	5	6,85%
Inne	9	12,33%
Razem	73	100,00%

Zestawienie zaświadczeń, informacji i opinii (z wyłączeniem decyzji) wydanych w 2023 roku (opracowanie własne)

Rodzaj dokumentu	Szt.
Wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	12
Zaświadczenia i informacje	163

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

27 czerwca 2002 r. Uchwałą nr XXIX/265/2002 Rada Gminy Kwilcz uchwaliła *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. Od tego czasu do chwili obecnej Rada Gminy dokonała kilkunastu zmian w studium.

W dniu 26 kwietnia 2017 r. Rada Gminy Kwilcz podjęła Uchwałę nr XXXII/222/2017 w sprawie aktualności *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Kwilcz. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że zachodzi konieczność opracowania nowego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. W treści wskazano, iż „powodem uzasadniającym konieczność podjęcia prac nad zmianą studium jest konieczność uwzględnienia aktualnych przepisów odnoszących się do planowania przestrzennego a zwłaszcza aktualnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 28 kwietnia 2004 r. Nowe akty prawne wprowadziły wiele nieobowiązujących do tej pory wymogów, z których najważniejsze dotyczą ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury, bezpieczeństwa, obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, terenów zamkniętych.”

Zgodnie ze Studium obszar użytków rolniczych zajmuje 52,6%, tereny zieleni i wód 40,4%, tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i wielorodzinnego 2,2%, tereny techniczno – produkcyjne 2,4%, inne tereny 2,4%.

W 2023 roku Rada Gminy Kwilcz uchwałą XLVI/372/2023 z dnia 28 marca 2023 roku w sprawie zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz* dokonała zmiany Studium dla działek: nr ewid. 216/12, 216/13, 216/14, 216/15 obręb Prusim, dla działki nr ewid. 225 obręb Prusim oraz dla działek nr ewid. 4/5, 2/4, 9/30, 42/10, obręb Orzeszkowo.

Plany miejscowe

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, określany w skrócie jako MPZP, jest aktem prawa miejscowego, który określa warunki zagospodarowania i zabudowy danego terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Stanowi podstawę planowania przestrzennego i reguluje zasady zagospodarowania przestrzeni. Jest dokumentem tworzonym zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zamieszczone są w nim najważniejsze informacje o przeznaczeniu terenu, znajdziemy w nim zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, informacje o dozwolonej maksymalnej wysokości zabudowy, czy minimalnym procentowym udziale powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej. Dowiemy się z niego także, jakie są planowane inwestycje na terenach sąsiadujących z daną działką. Każdy Inwestor jest zobowiązany do przestrzegania

zapisów miejscowego planu, dlatego przed wyborem projektu domu konieczne jest dokładne zapoznanie się ze szczegółowymi zapisami miejscowego planu, dotyczącymi danej działki.

Miejscowy plan zagospodarowania składa się z dwóch części:

- tekstowej, która stanowi treść uchwały rady gminy i zawiera opisane szczegółowe warunki przeznaczenia danego terenu oraz wymagania względem realizowanych inwestycji; część tekstowa musi odpowiadać wymogom zasad techniki prawodawczej, czyli zawierać tytuł, podstawę prawną, przepisy merytoryczne ogólne i szczegółowe, a także podział na jednostki redakcyjne,
- graficznej, która stanowi załącznik do części tekstowej planu i zawiera mapy danego terenu, na których zaznaczone są obszary przeznaczone pod zabudowę, tereny zielone, rolnicze, przemysłowe, drogi oraz inne; ta część MPZP sporządzana jest na kopii mapy zasadniczej w skali 1:1000 lub 1:2000.

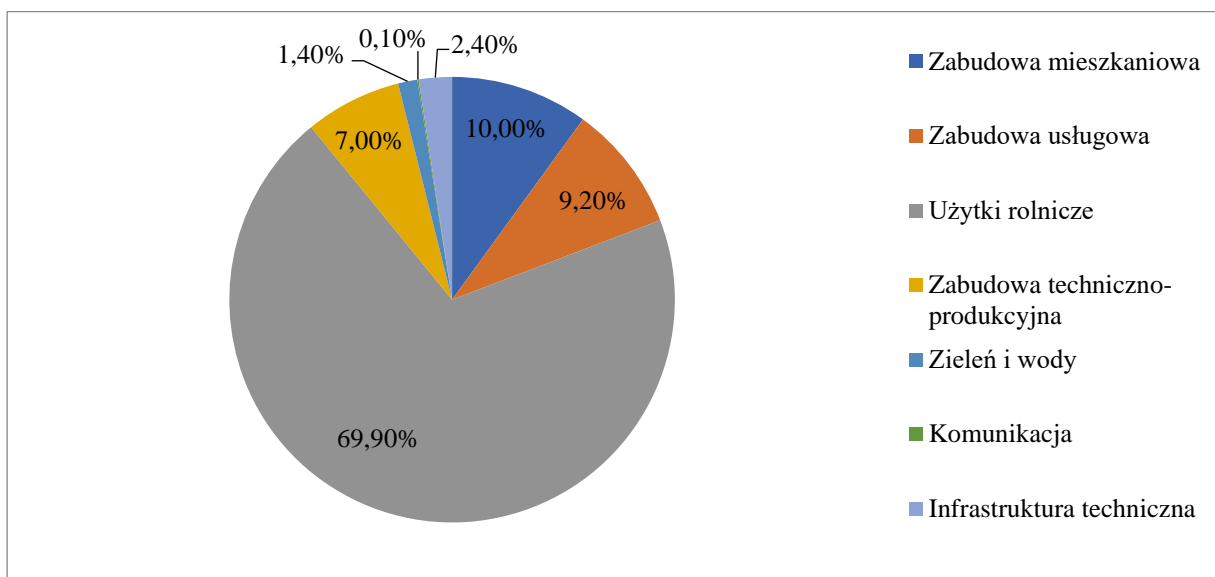
Teren Gminy Kwilcz w ok. 9,7% pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Od 1995 roku do chwili obecnej Rada Gminy Kwilcz uchwaliła 87 planów miejscowych o łącznej powierzchni około 1378 ha. Zabudowa mieszkaniowa stanowi 10%, zabudowa usługowa 9,2%, użytki rolnicze 69,9%, zabudowa techniczno – produkcyjna 7%, zieleni i wody 1,4%, komunikacja 0,1%, infrastruktura techniczna 2,4%.

W 2023 roku Rada Gminy Kwilcz uchwaliła nowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XLVI/373/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 225 obręb Prusim, gmina Kwilcz,
- Uchwała Nr XLVI/374/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek nr 216/12 i 216/15 obręb Prusim, gmina Kwilcz,
- Uchwała Nr XLVIII/394/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek 4/5, 2/4, 9/30, 42/10 obręb Orzeszkowo, gmina Kwilcz,
- Uchwała Nr XLIX/399/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 159/3 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz.

Przeznaczenie terenu (wg planów zagospodarowania przestrzennego)

(dane własne)

Gminny Program Opieki nad Zabytkami

Przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego gminy. Celem Programu jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest przez Wójta, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przyjęty przez Radę Gminy. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny i aktualny stan zachowania zasobu oraz prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu.

Gminny program opieki nad zabytkami ma pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców.

Gminny program opieki nad zabytkami, między innymi poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni.

W 2018 roku został opracowany projekt Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Kwilcz, opracowany na lata 2019 – 2022. Po wprowadzeniu uwag Program na lata 2020-2023 został przedstawiony do zaopiniowania przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. W dniu 24 czerwca 2020 r. Uchwałą nr XVIII/148/2020 przyjęto „Gminny Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Kwilcz na lata 2020 – 2024”. Program ma na celu m.in. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy

stanu ich zachowania, wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, określenie warunków współpracy właścicielami zabytków.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze Gminy Kwilcz funkcjonują jedynie dwie ze wskazanych powyżej form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie Gminy Kwilcz znajdują się 87 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków

Do obowiązków samorządu lokalnego należy ochrona zabytków, które znajdują się na terenie miasta. Zadania te precyzuje art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* gminy mają dbać między innymi o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobiegać zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków. Do obowiązków nałożonych przez ustawę należy uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;

- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta wójta w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest jedną z form ochrony zabytków wymienionych w art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków na terenie Gminy Kwilcz została opracowana w 2012 roku. Obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków ujętych zostało 246 obiektów.

W ustawach o samorządzie gminnym ochrona zabytków i opieka nad zabytkami jest uznana za jedno z zadań własnych samorządu w ramach zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym). Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje, że dofinansowywanie prac i robót przy zabytkach wpisanych do rejestru jest zadaniem z zakresu administracji publicznej (art. 82 ust. 2).

Dzięki tym zapisom jedną z form działalności samorządów w zakresie ochrony zabytków jest wspieranie finansowe właścicieli obiektów zabytkowych przy remontach i konserwacji obiektów. Nie jest to oczywiście obligatoryjny element budżetów jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ wsparcie uzależnione jest od ich możliwości finansowych oraz od świadomości władz. Samorządy, które uznały, że dobry stan zachowania dziedzictwa w połączeniu z innymi walorami środowiskowymi może być elementem przynoszącym wymierne korzyści, szczególnie w rozwoju turystyki, od lat wspierają prace remontowe w obiektach zabytkowych.

Sposób i zakres udzielanych dotacji został szczegółowo opisany w o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 71–83a). Dotowanie prac w przypadku samorządów odbywa się przez uchwały w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Kwestie te regulują przepisy art. 81 wymienionej ustawy, wskazując, że w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może być udzielana przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. W pozostałym zakresie obowiązują te same zasady, które dotyczą przyznawania właścicielom zabytków wpisanych indywidualnie do rejestru wsparcia finansowego w ramach dotacji udzielanych przez wojewódzkich konserwatorów zabytków oraz ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Plan Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych

W 2023 roku nie opracowano *Planu Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych*. W założeniu celem *Planu* jest ochrona zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, polegająca na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem.

Ochrona środowiska

Zgodnie z postanowieniami art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) jednym z podstawowych instrumentów służących ochronie drzew i krzewów rosnących na terenach miast i wsi (poza wyjątkami wynikającymi z art. 83f ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*) jest obowiązek uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, którego brak skutkuje wymierzeniem kar pieniężnych na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia.

W związku ze zmianą ustawy, która miała miejsce w 2017 r., wprowadzono dla osób fizycznych, które chciały usunąć drzewa ze swoich nieruchomości w celach niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, możliwość wycinki drzew na podstawie zgłoszenia. W takim przypadku nie jest wydawane zezwolenie na usunięcie drzew (brak decyzji administracyjnej), w związku z czym nie ma możliwości nałożenia obowiązku kompensacji w postaci nasadzeń zastępczych. W przypadku zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew nie ma możliwości wyrażenia sprzeciwu, z wyjątkiem przesłanek zawartych w art. 83f ust. 14 pkt 1 i 2 oraz ust. 15 pkt 1 i 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

W przypadku wydawania zezwoleń na usunięcie drzew, przyczyną ich usunięcia jest najczęściej zagrożenie bezpieczeństwa, zły stan zdrowotny, bądź obumarcie drzewa oraz kolizja z inwestycją.

Podczas przeprowadzenia oględzin wnioskowanych do usunięcia drzew pracownicy dokonują oceny, czy przedmiotowe drzewa rzeczywiście kwalifikują się do usunięcia (z uwagi na faktyczne zagrożenie bezpieczeństwa lub zły stan zdrowotny), bądź czy ich wycinka jest zasadna (np. z uwagi na kolizję z planowaną inwestycją). Jeśli nie ma przesłanek do wycinki poszczególnych drzew, wydawana jest decyzja odmowna. W przypadku wydania zezwolenia na usunięcie drzew uwarunkowanego dokonaniem nasadzeń zastępczych, po upływie terminu wskazanego w decyzji, pracownicy przeprowadzają ponowne oględziny w terenie w celu sprawdzenia dokonania nasadzeń zastępczych o określonych w decyzji parametrach. Nowo posadzone drzewa muszą zachować żywotność przez okres 3 lat. Po tym czasie, przeprowadzane są kolejne oględziny nasadzonych drzew. Zgodnie z art. 86 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, w przypadkach, o których mowa w art. 86 ust. 1, jeżeli wydanie zezwolenia na usunięcie drzew zostało uzależnione od wykonania nasadzeń zastępczych, a posadzone drzewa nie zachowały żywotności po 3 latach od dnia upływu terminu wskazanego w tym zezwoleniu, wydawana jest nowa decyzja ponownie nakładająca obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych.

Wycinka drzew

Do grupy drzew kwalifikujących się do usunięcia należą głównie:

- drzewa obumarłe,
- egzemplarze w złym stanie fito-sanitarnym, które nie rokują szans na zachowanie żywotności,

- drzewa kolidujące i stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.

Natomiast w ramach realizowanych zadań inwestycyjnych usuwa się drzewa, których nie można pozostawić do dalszego rozwoju z uwagi na brak możliwości zastosowania rozwiązań projektowo-wykonawczych, tj. drzewa, które mogłyby stanowić element kolidujący w nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej.

Usuwanie drzew i krzewów

Informacje na temat ilości wydanych zezwoleń na usunięcie drzew, ilości drzew przewidzianych do usunięcia oraz ilości nasadzeń zastępczych:

Rok	Ilość wydanych decyzji	Ilość drzew przewidzianych do usunięcia zgodnie z wydanymi decyzjami	Ilość krzewów przewidzianych do usunięcia zgodnie z wydanymi decyzjami	Ilość nasadzonych drzew	Ilość nasadzonych krzewów
2022	36	145	0 m ²	129	0 m ²
2023	9	146	0 m ²	46	0 m ²

Informacje na temat ilości przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew:

Rok	Ilość przyjętych zgłoszeń	Ilość drzew i krzewów ujętych w zgłoszeniach
2022	70	916 drzew
2023	46	467 drzew

Pomniki przyrody

Do pomników przyrody ożywionej należą zarówno pojedyncze drzewa, jak i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, dużym rozmiarem, niezwykłymi kształtami lub innymi cechami wyróżniającymi je spośród innych drzew rosnących na terenie miasta o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej, a także zabytkowe aleje drzew.

Informacje na temat ilości pomników przyrody:

Rok	Pomniki przyrody ogółem	Liczba drzew
-----	-------------------------	--------------

2022	30	31
2023	30	31

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków

CEEB, czyli Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków to system informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce. tworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), to jedno z następstw nowelizacji ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Głównym celem utworzenia bazy poprawa jakości powietrza, a także likwidacja głównej przyczyny zanieczyszczeń, którą jest emisja substancji odpowiadających za smog.

Złożenie deklaracji dotyczącej źródła ogrzewania domu w CEEB jest obowiązkowe, a ponadto stanowiło warunek otrzymania dodatku węglowego na zakup opału na zimę. CEEB prowadzi minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Jest on również administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

W 2022 roku wprowadzono do bazy CEEB 1.677 deklaracji dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (z tego 1432 wprowadzone przez pracowników, 245 przez mieszkańców).

W 2023 roku wprowadzono do bazy CEEB 38 deklaracji dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (z tego 29 wprowadzone przez pracowników, 9 przez mieszkańców).

Deklaracje zawierające dane źródło ciepła pełniące funkcje ogrzewania:

Źródło ciepła	Formularz A (budynki mieszkalne)	Formularz B (budynki niemieszkalne)
kocioł gazowy	3	0
ogrzewanie elektryczne	5	0
kocioł na paliwo stałe /piece kaflowe	4	0
w tym kotły na paliwo stałe spełniające obowiązujące normy tj. klasa 5 lub Ecoprojekt	13	0
pompa ciepła	10	0
kominek / koza	3	0

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia

Decyzja ta potocznie nazywana jest również decyzją środowiskową. Wyżej wymieniona decyzja została wprowadzona ustawą z dnia 18 maja 2005 r. *o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw*, a następnie znowelizowana przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm., dalej „ustawa środowiskowa”).

Przedsięwzięcie w rozumieniu wyżej wspomnianej ustawy, to zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu. Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy środowiskowej, uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 61 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy) Katalog przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, bądź mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, został określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.). Przedsiębiorstwa, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko to na przykład elektrownie korzystające z nieodnawialnych źródeł energii, zakłady przetwórstwa odpadów, stacje demontażu i złomowania pojazdów, budowle piętrzące o wysokości piętrzenia wody nie mniejszej niż 5 m, a także linie kolejowe, drogi i autostrady, lotniska oraz porty morskie. Do przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy zaliczyć m.in. elektrownie wodne, kuźnie, odlewnie, elektrownie wiatrowe, instalacje do przesyłu pary wodnej lub ciepłej wody, instalacje do dystrybucji oraz podziemnego magazynowania surowców takich jak ropa naftowa, stocznie produkcyjne i remontowe, tereny i skocznie narciarskie, tory bobslejowe, centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha, na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub 2 ha na innych obszarach, a także placówki edukacyjne, kulturalne i zdrowotne. Uzyskanie decyzji środowiskowej nie jest wymagane, gdy jedynym celem przedsięwzięcia jest obronność i bezpieczeństwo państwa oraz prowadzenie działań ratowniczych i zapewnienie bezpieczeństwa cywilnego w związku z przeciwdziałaniem lub usunięciem bezpośredniego zagrożenia dla ludności, takich jak trąby powietrzne czy powódzie. Przed rozpoczęciem inwestycji zwolnionej z obowiązku uzyskania decyzji środowiskowej należy jednak zgłosić konieczność dokonania tejże inwestycji do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

W celu uzyskania decyzji środowiskowej w zakresie przedsięwzięcia, które nie jest objęte opisanym wyżej wyłączeniem niezbędne jest złożenie odpowiedniego wniosku do właściwego organu wraz z niezbędnymi załącznikami. Załączniki potrzebne do złożenia wniosku to: raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo karta informacyjna przedsięwzięcia, poświadczona kopia mapy ewidencyjnej, szczegółowa mapa terenu inwestycji oraz obszarów, na które inwestycja może oddziaływać, wypis z rejestru gruntów oraz dowód wniesienia odpowiedniej opłaty skarbowej.

Inwestor chcąc uzyskać decyzję środowiskową musi przejść przez tzw. procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Procedura ta składa się z kilku etapów, do których należą: weryfikacja raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko złożonego przez inwestora, uzyskanie wymaganych prawnie opinii i uzgodnień, a także zapewnienie udziału społeczeństwa. Proces ten polega na zbieraniu wielu informacji na temat środowiska w lokalizacji planowanego przedsięwzięcia. Przy niektórych przedsięwzięciach może być konieczne przeprowadzenie badań terenowych w celu inwentaryzacji gatunków zwierząt i roślin, a także siedlisk znajdujących się na terenie inwestycji. Organem upoważnionym do wydania decyzji środowiskowej jest co do zasady wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na umiejscowienie nieruchomości będącej przedmiotem decyzji. W przypadku inwestycji z zakresu scalania, wymiany i podziału gruntów właściwy będzie miejscowy starosta, a w zakresie zmiany lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa na użytek rolny, właściwy będzie Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. W przypadku inwestycji specjalistycznych, które zawsze znacząco oddziałują na środowisko, np. przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich, przedsięwzięć realizowanych w zakresie inwestycji w zakresie linii kolejowych, inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, właściwym rzeczowo do wydania decyzji środowiskowej jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Wymienione powyżej inwestycje kwalifikujące się do przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zawsze wymagają sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Przedsięwzięcia, które mogą jedynie potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie wymagają sporządzenia wyżej wspomnianego raportu, a urząd oceniając wpływ inwestycji na środowisko może oprzeć się tylko na karcie informacyjnej przedsięwzięcia, dostarczonej przez inwestora. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wskazuje w jaki sposób inwestor ma wykonać przedsięwzięcie, by zminimalizować szanse pogorszenia stanu środowiska.

W przypadku przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przed wydaniem decyzji środowiskowej urząd jest zobligowany do oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Organ wydający decyzję ocenia wpływ inwestycji m.in. na krajobraz, zabytki, zdrowie i warunki życia ludzi oraz środowisko. By tego dokonać organ wydaje postanowienie, w którym stwierdza konieczność sporządzenia pełnego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Raport powinien zawierać szczegółowy opis planowanej inwestycji oraz jej oddziaływanie na środowisko, a także określić sposoby zapobiegania i minimalizowania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na wymienione wyżej czynniki.

Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o planowanym przedsięwzięciu, a także na podstawie art. 39 pkt. 1 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wyznacza 21-dniowy termin konsultacji społecznych w sprawie przedsięwzięcia. Niezależnie od ilości koniecznych do wykonania etapów inwestycji, na wszystkie wydawana jest jedna decyzja środowiskowa.

W 2023 r. złożono 19 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć. Ze względu na długotrwałą procedurę wydawania decyzji środowiskowych, wymagającą zebrania opinii i stanowisk innych organów, uczestnictwa dużej ilości stron, analizy wymaganej złożonej, specjalistycznej dokumentacji oraz w niektórych przypadkach umożliwienie udziału społeczeństwa w postępowaniu nie wszystkie postępowania zakończone są wydaniem decyzji w roku złożenia wniosku.

W roku 2023 wydano 9 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym 5 decyzje wydano po zakończeniu postępowań wszczętych w roku 2022, 4 decyzje dla wniosków z 2023 r. Wydane decyzje środowiskowe dotyczyły:

- budowa farm fotowoltaicznych (3 decyzje),
- budowa biogazowej instalacji gnojowicy (1 decyzja),
- budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej oraz tłocznej (1 decyzja),
- rozbudowa drogi powiatowej nr 1735P (1 decyzja),
- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Kwilczu (1 decyzja),
- budowa biokompostowni odpadów (1 decyzja),
- eksploatacja odkrywkowa kruszywa (1 decyzja).

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Uchwałą nr XLVI/385/2023 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 28 marca 2023 r. *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2023 rok*. Program miał na celu ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na terenie Gminy Kwilcz oraz zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w granicach administracyjnych Gminy Kwilcz.

Głównymi celami Programu było:

- 1) zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Kwilcz,
- 2) odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Kwilcz,
- 3) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 4) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

W ramach realizacji Programu zapewniono opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w miejscu tymczasowym (do czasu umieszczenia w schronisku). Bezdomnym zwierzętom (psom) zapewniono opiekę w schronisku dla zwierząt (20 psom). Podejmowano także działania mające na celu poszukiwanie właścicieli zwierząt bezdomnych lub zaginionych poprzez udostępnianie informacji o zwierzętach odłowionych (na stronie internetowej Gminy Kwilcz). Bezdomnym zwierzętom (psy, koty) zapewniano całodobową opiekę weterynaryjną (na podstawie zawartej umowy – Gabinet Weterynaryjny Veticus – lek. wet. Marcin Stankowski).

Z początkiem roku 2023 ilość wynosiła 7 psów, a z końcem roku 2023 ilość wynosiła 4 psy. Adoptowane zostały 4 psy. W schronisku przebywają tylko psy. Średnia ilość psów przebywających w schronisku to 3 psy w ciągu roku.

Program ochrony środowiska

Program ochrony środowiska został przyjęty Uchwałą nr XVIII/120/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska G.I.O.S. na poziomie województwa) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. O stanie jakości powietrza decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa w stosunku do warunków naturalnych.

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi obowiązki, zasady i kryteria w zakresie prowadzenia oceny jakości powietrza w Polsce są:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*;
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* zmienione przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2019 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu*;
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. *w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu*;
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza*.

Zanieczyszczenia, które uwzględnia się przy ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi to dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, pył PM2.5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, bezno(a)piren w PM10. Natomiast w ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się następujące substancje: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon.

Województwo wielkopolskie posiada względnie jednorodne, niewyróżniające się na tle kraju, warunki dla rozwoju energetyki słonecznej, która może stanowić dodatkowe źródło wytwarzania energii cieplnej (poprzez kolektory słoneczne) i energii elektrycznej (poprzez panele fotowoltaiczne). W Wielkopolsce roczna energia promieniowania słonecznego przypadająca na jednostkę powierzchni (na płaszczyznę poziomą) wynosi około 1050 kWh/m², przy czym blisko 80% tej wartości dotyczy sezonu wiosenno-letniego (kwiecień-wrzesień).

Zróźnicowanie wartości wewnątrz regionu nie jest znaczne, co wynika z relatywnie dużej homogeniczności geograficznej jego obszaru. W gminie Kwilcz funkcjonuje 7 farm fotowoltaicznych: m. Prusim (2), w m. Stara Dabrowa, w m. Chorzewo (2) oraz w m. Chudobczyce, w m. Kwilcz.

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie Gminy Kwilcz, a cele w nim wyznaczone i realizowane były z zgodne z celami ochrony środowiska przyjętymi na szczeblu wojewódzkim oraz powiatowym. Realizacja założeń programu ochrony środowiska to poprawa stanu środowiska poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych w zakresie jakości powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, hałasu, ochrony przyrody i krajobrazu.

Głównym założeniem jest osiągnięcie jakości powietrza spełniającej standardy poziomów dopuszczalnych i docelowych, ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń na warunki życia ludzi. Cel realizowany został w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej a także poprzez działania o charakterze informacyjnym na platformie internetowej www.kwilcz.pl. W ramach eliminacji zagrożenia hałasem podjęto działania na rzecz zapewnienia klimatu akustycznego odpowiadającego obowiązującym standardom i dokonano budowy oraz modernizacji dróg (więcej informacji dotyczących budowanych oraz remontowanych dróg zawarto we wcześniejszych działach Raportu). Realizując cele związane z gospodarką odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów podejmowani czynności związane z utrzymaniem czystości na terenie Gminy (likwidacja zalegających śmieci i odpadów).

Przez wiele lat azbest był powszechnie stosowany do produkcji pokryć dachowych oraz rur izolowanych, wówczas nie był traktowany jako odpad niebezpieczny, nie stanowił zagrożenia. Dopiero od 1997 roku został sklasyfikowany do odpadów niebezpiecznych, które podlegają szczególnej uwadze. Odpady azbestowe powstają w wyniku prac demontażowych i rozbiórkowych. Emisja włókien azbestu, będących czynnikiem szkodliwym dla organizmu ludzkiego, jest wywołana przez mechaniczne uszkodzenia materiałów zawierających azbest, np. piłowaniem, szlifowaniem narzędziami szybkoobrotowymi oraz podczas naturalnego procesu destrukcji. Cecha szczególna azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia powodując po wielu latach zmiany chorobowe. Dlatego zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienionego uchwałą z dnia 15 marca 2010 r.) przewiduje się usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

W celu realizacji zapisów krajowego programu usuwania azbestu na szczeblach gminnym został opracowany program usuwania azbestu: Program usuwania azbestu wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kwilcz na lata 2012-2032 (Uchwała nr XXII/148/2012 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia *"Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kwilcz na lata 2012-2032"*).

Według danych zawartych w bazie azbestowej na terenie gminy do unieszkodliwienia pozostało 5.234 Mg odpadów azbestowych, z czego do osób fizycznych należy ok. 56% wszystkich wyrobów azbestowych.

Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia

Źródło: bazaazbestowa.gov.pl (wg stanu na 09.05.2024 r.)

Wyroby azbestowe zinwentaryzowane			Wyroby azbestowe unieszkodliwione			Wyroby azbestowe pozostałe do unieszkodliwienia		
razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
5 765 975	3 392 501	2 373 474	531 461	451 029	80 432	5 234 514	2 941 472	2 293 042

Baza Azbestowa jest prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Stanowi jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Gmina zakupiła w ubiegłych latach sensory pomiaru jakości powietrza – systemy firmy „Airly” zamontowano w dwóch miejscowościach: Kwilcz oraz Lubosz. Urządzenia pobierają dane pomiarowe temperaturę powietrza (wyrażoną w stopniach Celsjusza), wilgotność, ciśnienie oraz stężenie pyłów zawieszonych (PM1, PM2.5 oraz PM10) i w czasie rzeczywistym zbierają, przetwarzają i interpretują te dane. Z efektami tych pomiarów można zapoznać się na stronie internetowej <https://map.airly.eu/pl/> lub za pomocą aplikacji Airly w telefonie. Montaż sensorów w różnych lokalizacjach naszej Gminy pozwala na przeprowadzenie analizy przestrzennej pyłów PM1, PM2.5 oraz PM 10 i wyposaża mieszkańców w wiedzę o stanie powietrza w otoczeniu. Sensor przedstawia dane pomiarowe w czasie rzeczywistym za pomocą diody, której kolor odpowiada aktualnemu zanieczyszczeniu powietrza, zgodnie ze skalą CAQI.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz opracowany został w 2016 roku i przyjęty uchwałą nr XXVIII/187/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz na lata 2016-2020”

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla Gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport (prywatny, publiczny) w tym transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo zwiększenie efektywności energetycznej czy ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie do gminy Kwilcz. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez Gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w Gminie Kwilcz w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz było przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu

bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy. Cel główny miał zostać osiągnięty poprzez realizację zadań, m.in. promowanie gospodarki niskoemisyjnej, efektywne gospodarowanie energią, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję gazowych zanieczyszczeń do powietrza, w tym CO₂ czy podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

W ramach realizacji założeń PGN w 2023 roku poprawiono stan techniczny dróg (remonty istniejących dróg asfaltowych, utwardzanie dróg gruntowych płytami PDTP – redukcja wtórego unosu pyłu z drogi). Gmina prowadziła także działania promocyjne i edukacyjne poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej www.kwilcz.pl (w tym informacje o dostępnych programach wsparcia, np. program „Czyste powietrze”, informacje związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną). Kontynuowano także organizację selektywnej zbiórki odpadów oraz regularnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i biodegradowalnych. Wskazać należy, że także mieszkańcy Gminy wpisują się w realizację założeń PGN: mieszkańcy dokonują wymiany kotłów na nowoczesne kotły spełniające normy klasy 5 lub (w przypadku możliwości podłączenia do sieci gazowej) kotły gazowe, montują OZE, kolektory słoneczne czy pompy ciepła (bez konieczności informowania Urzędu Gminy, stąd brak danych) ze środków własnych lub dofinansowania z WFOŚiGW. Także w 2023 roku mieszkańcy Gminy Kwilcz mieli możliwość pozyskania środków na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

Gmina realizuje Gminny Program zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz poprzez dotacje celowe z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.

Uchwałą nr XXV/216/2021 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 22 kwietnia 2021 r. *Regulamin udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.*

Celem dotacji było ograniczenie na terenie Gminy Kwilcz emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów drobnych emitowanych ze źródeł niskiej emisji oraz ograniczenie emisji innych substancji mogących stanowić o przekroczeniu standardów jakości powietrza, a także doprowadzenie do trwałej likwidacji urządzeń nie spełniających norm PN-EN 303-5:2012 na ogrzewanie proekologiczne, tj. ogrzewanie gazowe, elektryczne, olejowe oraz na paliwo stałe.

Do Urzędu Gminy Kwilcz wpłynęło 15 wniosków o udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Komisja Oceniająca przeprowadziła weryfikację wniosków na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz. 13 wniosków spełniło warunki określone w *Regulaminie udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie*

Gminy Kwilcz. 2 wnioski nie zostały rozliczone, ponieważ były niezgodnie wykonane z zapisami ww. regulaminu. Dotacje celowe zostały udzielone na nowe źródła ciepła, tj. 5 wniosków – piec gazowy, 3 wnioski – piec na pellet, 1 wniosek – piec na ekogroszek, 2 wnioski – pompa ciepła, 1 wniosek – piec zagazowujący drewno. Z budżetu wydatkowano kwotę 52.000,00 zł (13 wniosków po 4.000,00 zł dofinansowania).

Gospodarka

Miniony rok, przebiegający pod znakiem spowolnienia gospodarczego w Polsce i w Europie, nie spowodował gwałtownego pogorszenia sytuacji finansowej polskich przedsiębiorstw. Po 3 kwartałach zagregowany wynik netto średnich i dużych firm był tylko o 4% niższy od rekordowego poziomu z tego samego okresu 2022 roku, nie odnotowano również znaczącego wzrostu odsetka firm ponoszących stratę netto, a ich aktywność inwestycyjna (mierzona poziomem nakładów, lecz także ich relacją do amortyzacji czy przychodów) była jeszcze wyższa niż przed rokiem.

Wraz ze słabnącą inflacją i malejącym popytem ilościowym, wyhamowaniu uległ wzrost przychodów firm, co było jednak rekompensowane przez odwilż cenową na rynkach surowcowych i pozytywną kontrybucję kosztów materiałowych w zmianę r/r rentowności. Z kwartału na kwartał stopniowo normowała się również sytuacja w zakresie kosztów energii, choć te były znacznym obciążeniem dla rentowności kilku najbardziej energochłonnych gałęzi przemysłu. Głównym czynnikiem kosztowym obciążającym marżę polskich firm stały się za to koszty pracy, które w pierwszych 9 miesiącach roku wzrosły o 15% r/r. Zgodnie z przewidywaniami ekonomistów z początku 2023 roku, ponadprzeciętnie dobre wyniki notowali producenci i dystrybutorzy dóbr pierwszej potrzeby (żywność, farmaceutyki), a solidne poziomy marż i zysków wykazały również firmy z branży gospodarki odpadowej. Pozytywnie zaskoczyły nas za to bardzo dobre wyniki branży zakwaterowania i gastronomii (konsumenci, wbrew oczekiwaniom, nie rezygnowali z tego typu usług w warunkach napiętych budżetów domowych i znacznie wyższych cen), czy budownictwa (lepsza od oczekiwanej koniunktura rynkowa plus wspierająca wyniki i marżę silna ulga po stronie kosztów materiałów). Szereg sektorów zanotowało jednak pogorszenie kondycji finansowej. W tym gronie znalazło się m.in. wiele energochłonnych gałęzi przetwórstwa przemysłowego wytwarzających dobra pośrednie (metalowa, chemiczna, wyrobów z metali), doświadczająca załamania popytu w Europie branża drzewno-meblarska, cierpiące dłużej i mocniej z powodu niedoboru komponentów branża motoryzacyjna i elektroniczna, czy też drogowy transport towarów.

Z punktu widzenia gospodarki ważnym wydarzeniem były październikowe wybory parlamentarne. W programach partii politycznych znalazł się szereg propozycji wpływających na sytuację materialną obywateli, funkcjonowanie firm, ale też zapowiedzi zmian w spółkach państwowych. Czołowe propozycje Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Lewicy, czyli partii którym udało się stworzyć większość rządzącą, to 1500 złotych „babciowego”, wakacje od składek ZUS czy wprowadzenie wyższej kwoty wolnej od podatku. Pojawiały się także postulaty dotyczące wydłużenia urlopów i skrócenia czasu pracy. Niektóre z propozycji programowych znalazły się już w projekcie budżetu na 2024 rok. Zapewniono między innymi środki na podwyższenie średnich wynagrodzeń nauczycieli o 30 proc. i pracowników sfery budżetowej o 20 proc., uwzględniono też tzw. babciowe oraz zwiększenie dotacji przedszkolnej dla samorządów. Zmiana władzy przyniosła nadzieję na uzyskanie także pełni puli pieniędzy z Krajowego Planu Odbudowy. W połowie grudnia Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej złożyło pierwszy wniosek o płatność z KPO. Przewiduje on wypłatę Polsce kwoty 6,9 mld euro, to równowartość około 30 mld zł. Jednocześnie pod koniec roku

do Polski trafiło 5 mld euro, czyli około 22 miliardy złotych, z będącego częścią KPO funduszu RePowerEU. Są to środki na transformację energetyczną.

Struktura przedsiębiorców w Gminie Kwilcz

Ewidencja działalności gospodarczej jest ewidencją osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą. Ewidencja jest rejestrem jawnym, co oznacza, że każdy zainteresowany może zapoznać się z informacjami w niej zawartymi.

CEIDG jest spisem przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, działającymi na terenie Polski. Głównym celem stworzenia internetowej ewidencji było ułatwienie przedsiębiorcom założenia własnej firmy. Zniesiono konieczność rejestracji przedsiębiorstwa w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania właściciela. Centralna ewidencja, działająca w sieci, pozwala na składanie wniosku bez wychodzenia z domu. Z takiego udogodnienia mogą także skorzystać przedsiębiorcy prowadzący działalność, którzy chcą wprowadzić zmiany, zawiesić, wznowić lub zlikwidować firmę. Dzięki CEIDG każdy, kto ma dostęp do internetu może skorzystać z bazy danych, w której zawarte są informacje o przedsiębiorstwach prowadzonych przez osoby fizyczne, zarejestrowanych w Polsce.

Aktywnych przedsiębiorców, dla których Gmina Kwilcz jest głównym miejscem wykonywania działalności jest 624 podmioty (liczba podmiotów gospodarki narodowej według danych rejestru Głównego Urzędu Statystycznego). Spośród tej liczby osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą to 426 podmiotów, natomiast pozostała grupa sklasyfikowana jest jako osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej – 198 podmiotów.

Analiza ogólnej liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2013–2022 wykazuje stały przyrost. Pełne zestawienie danych za badany okres prezentuje tabela poniżej wraz ze wskazaniem na przyrost liczby podmiotów w stosunku do roku poprzedniego.

Rok	Ilość zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	Przyrost
2013	492	-----
2014	495	+ 3
2015	524	+ 29
2016	533	+ 9
2017	547	+ 14
2018	547	0
2019	566	+ 19

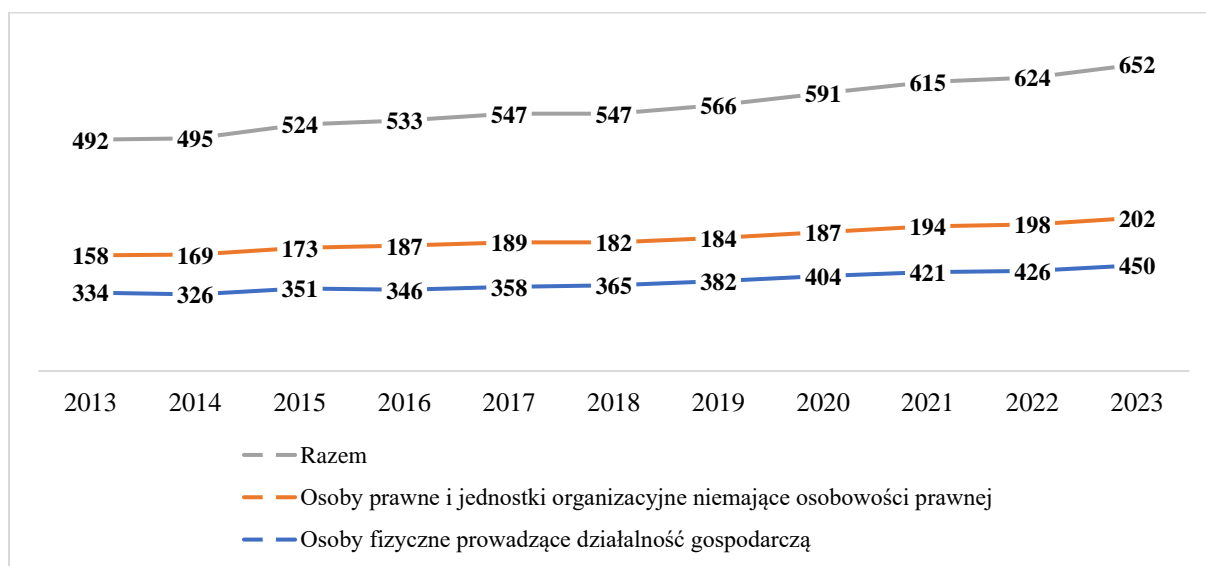
2020	591	+ 25
2021	615	+ 24
2022	624	+ 9
2023	650	+26

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Od roku 2013 liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Kwilcz stopniowo wzrasta. Wzrostu ilości podmiotów prowadzących działalność gospodarczą nie spowodowały nawet ograniczenia wynikające z pandemii koronawirusa.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	334	326	351	346	358	365	382	404	421	426	450
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	158	169	173	187	189	182	184	187	194	198	202
Razem	492	495	524	533	547	547	566	591	615	624	652

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Kwilcz jest zróżnicowana i opracowana została na podstawie PKD, czyli Polskiej Klasyfikacji Działalności, która została wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie *Polskiej Klasyfikacji Działalności* (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.). Kody PKD są niezwykle istotne z punktu widzenia podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podczas rejestracji działalności gospodarczej na druku CEIDG-1 przyszły przedsiębiorca musi określić zakres wykonywanej przez siebie działalności. Jeżeli w toku prowadzenia własnego biznesu dojdzie do poszerzenia zakresu działań firmy lub do ich zawężenia, również należy to zgłosić. Jednak główną rolą PKD jest rola statystyczna. Podstawowym podziałem jest podział na sekcje oznaczone symbolem jednoliterowym, które dzielą ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy.

W ramach sekcji wyróżniamy następujące podziały działalności

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie;
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – Informacja i komunikacja;
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P – Edukacja;
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa;
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Kwilcz jest zróżnicowana. W strukturze gałęziowej podmiotów gospodarczych działających w Gminie dominują przedsiębiorstwa

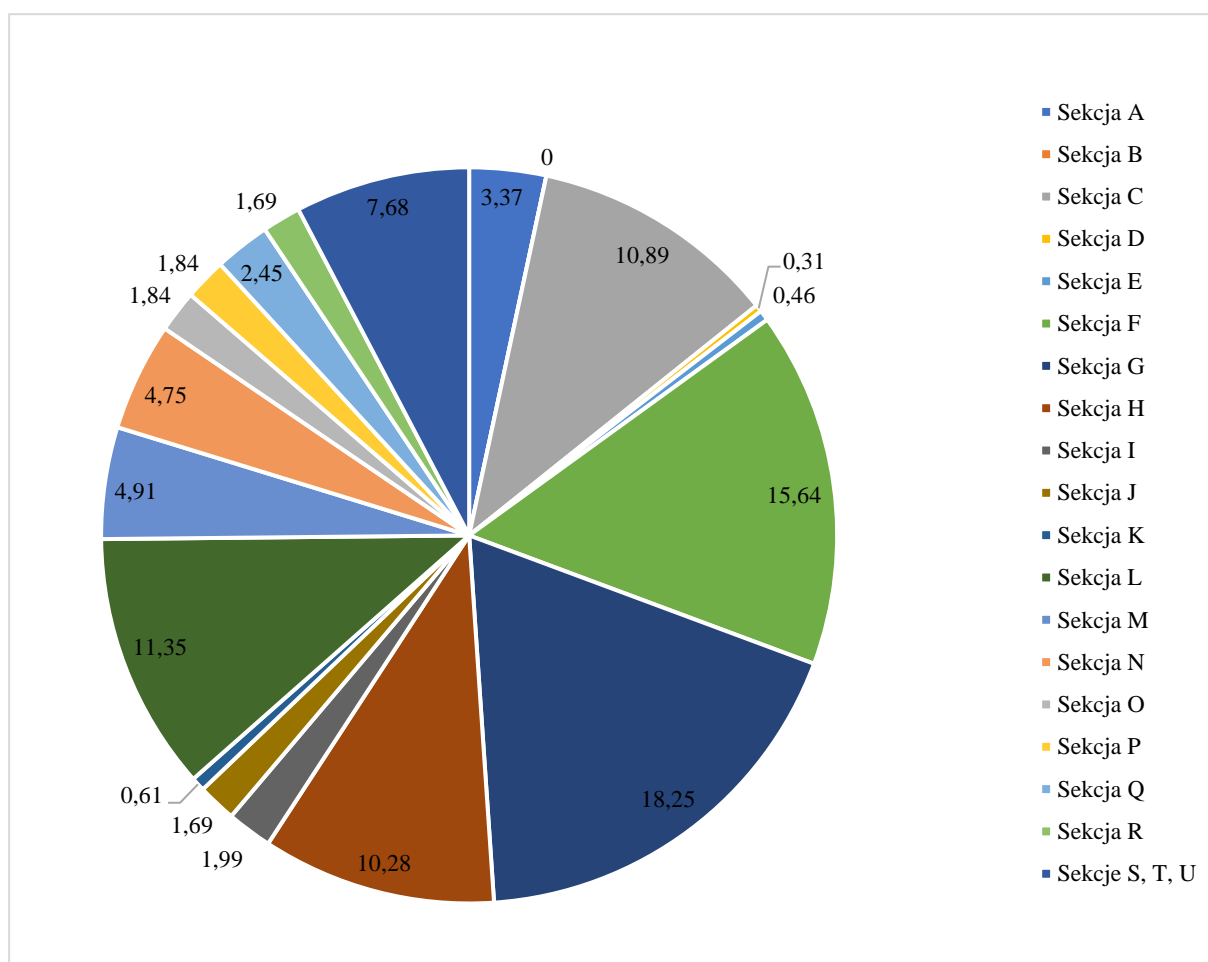
handlowe – ich udział wynosi ponad 18% ogólnej liczby podmiotów. Wiodącymi gałęziami gospodarki w Gminie są:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 18,25%. Sekcja ta obejmuje: sprzedaż hurtową i detaliczną (tj. sprzedaż niewymagającą przetworzenia) wszystkich rodzajów towarów, świadczenie usług związanych ze sprzedażą towarów oraz naprawy pojazdów samochodowych i motocykli;
- Budownictwo – 15,64%. Sekcja ta obejmuje roboty ogólnobudowlane i specjalistyczne w zakresie budownictwa i prac inżynierii lądowej i wodnej, które polegają na budowie (tzn. wznoszeniu obiektu budowlanego w określonym miejscu, odbudowie, rozbudowie i nadbudowie obiektu budowlanego) oraz obejmują prace polegające na przebudowie, remoncie, rozbiórce lub montażu obiektu budowlanego, włączając montaż budowli z elementów prefabrykowanych oraz konstrukcji o charakterze stałym lub tymczasowym.

Przedmiot działalności podmiotów wg sekcji PKD 2007 w 2023 roku obrazuje poniższa tabela i wykres:

Sekcja wg PKD	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem	%
Sekcja A	14	8	22	3,37
Sekcja B	0	0	0	0,00
Sekcja C	62	9	71	10,89
Sekcja D	0	2	2	0,31
Sekcja E	1	2	3	0,46
Sekcja F	96	6	102	15,64
Sekcja G	98	21	119	18,25
Sekcja H	51	16	67	10,28
Sekcja I	9	4	13	1,99
Sekcja J	10	1	11	1,69
Sekcja K	3	1	4	0,61
Sekcja L	4	70	74	11,35
Sekcja M	26	6	32	4,91
Sekcja N	27	4	31	4,75

Sekcja O	0	12	12	1,84
Sekcja P	8	4	12	1,84
Sekcja Q	14	2	16	2,45
Sekcja R	5	6	11	1,69
Sekcje S, T, U	22	28	50	7,68
Razem	450	202	652	100

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

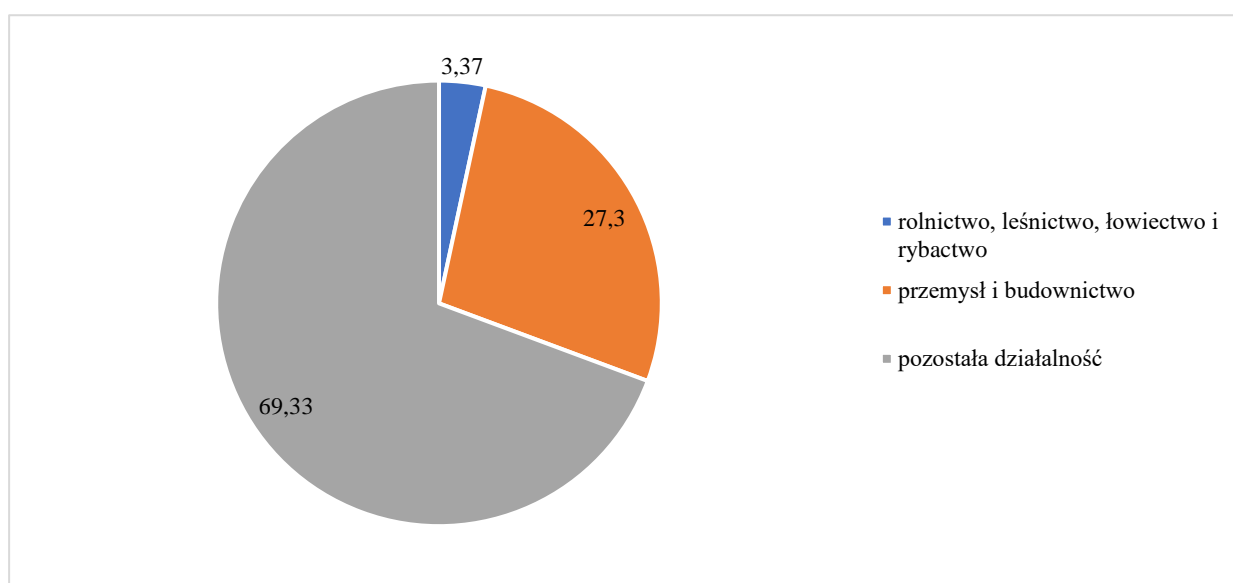
Wśród podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Kwilcz dominują jednostki gospodarcze sektora prywatnego – 98,16% (sektor publiczny to 12 podmiotów), mikroprzedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne, a w szczególności osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące ok. 69 % działających na terenie Gminy podmiotów. Podmioty gospodarcze Gminy to przede wszystkim małe, rodzinne firmy, często działające na zasadzie samozatrudnienia. Znaczący udział drobnych podmiotów gospodarczych wynika prawdopodobnie z małych nakładów finansowych, niezbędnych do rozpoczęcia działalności oraz popytu na rynku lokalnym, związanego z zaspokajaniem podstawowych potrzeb mieszkańców. Analiza klasyfikacji działalności gospodarczych

(według PKD 2007) podejmowanych na obszarze Gminy wskazuje na przewagę dwóch sekcji: handlu i budownictwa.

Podział podmiotów według grup rodzajów działalności

Ogółem:	652	%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	3,37
przemysł i budownictwo	178	27,30
pozostała działalność	452	69,33

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Analiza zamieszczonej poniżej tabeli wskazuje na dominację przedsiębiorstw małych – do 9 pracowników. Jedynie 2 firmy zatrudniają powyżej 50 osób.

Podmioty wg klas wielkości (klasyfikowane według kryterium liczby pracujących)	Ilość	%
0 - 9 pracujących	627	96,16
10 - 49 pracujących	23	3,53
50 - 249 pracujących	2	0,31
Razem	624	100

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Ponadto w 2023 roku zarejestrowanych było: 32 stowarzyszenia i organizacje społeczne, 5 fundacji oraz 6 spółdzielni.

W 2023 roku zarejestrowanych zostało 48 nowych podmiotów gospodarczych.

Podmioty nowo zarejestrowane:	47
w tym: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1
w tym: przemysł i budownictwo	20
w tym: pozostała działalność	26

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Nowo zarejestrowane podmioty według przedmiotu działalności:

Sekcja	Ilość podmiotów	%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	2,50
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	3	7,50
Sekcja F - Roboty budowlane	15	37,50
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	9	22,50
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	2	5,00
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	2,50
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	5,00
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	10,00
Sekcja P – Edukacja	2	5,00
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	2,50

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

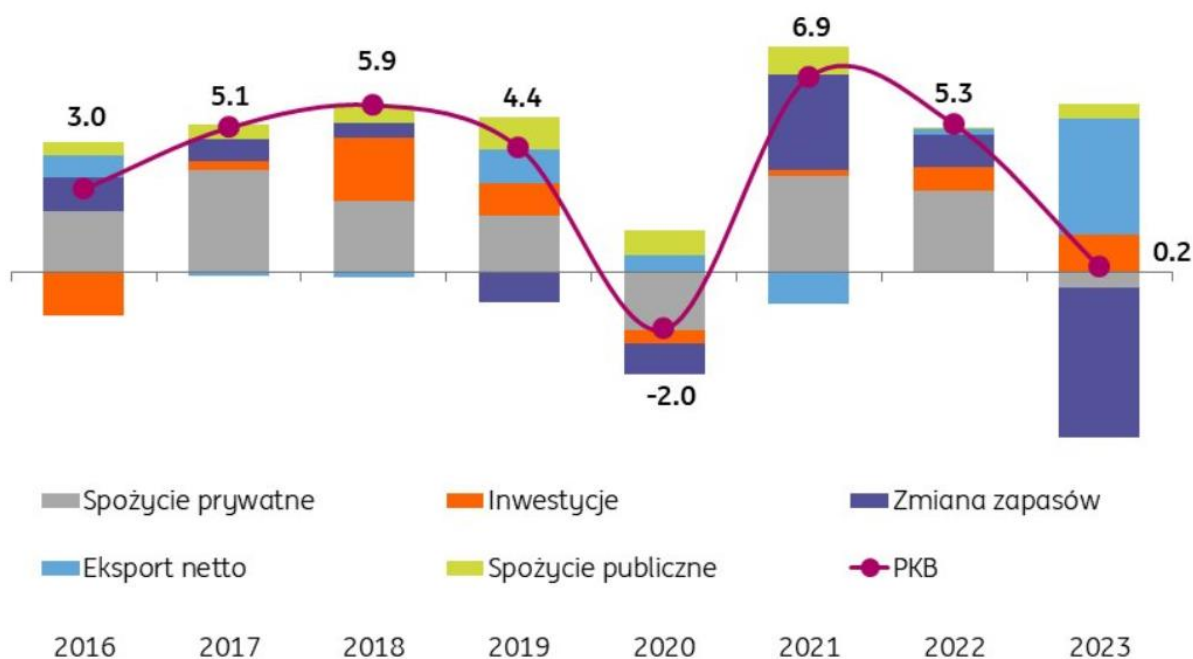
ROK 2023 W GOSPODARCE

Wysokie stopy procentowe i inflacja odcisnęły piętno na polskiej gospodarce. Przyczynił się do tego także słabszy popyt z zagranicy. Rok 2023 — nie licząc pandemii — był najslabszy pod względem wzrostu polskiego PKB od dekad.

Dynamika naszego PKB w 2023 r. to drugi po pandemii (w 2020 r. wartość dóbr i usług wytworzonych w Polsce spadła o 2,5 proc. względem poprzedniego roku) najslabszy wynik polskiej gospodarki w historii dostępnych danych. Slabe były też lata 2012 i 2013 (wzrost odpowiednio o 1,3 proc. i 1,1 proc.), gdy szkodził kryzys zadłużeniowy w strefie euro. Dynamika PKB w 2023 r. była najslabsza w historii naszego członkostwa w Unii Europejskiej (dołączyliśmy w maju 2004 r.).

PKB Polski w całym 2023 r. w ujęciu realnym urósł o 0,2 % (slabiej od oczekiwanych 0,3-0,4%)— wynika z danych, opublikowanych w przez Główny Urząd Statystyczny. Odczyt jest wyraźnie slabszy od prognoz ekonomistów (zakładano 0,5%). To oznacza mocne hamowanie, bo w 2022 r. nasza gospodarka kontynuowała postpandemiczne odbicie i urosła wtedy aż o 5,3 %.

PKB w Polsce w latach 2016-2023 (r/r %)

Dane: G.U.S.

.Na podstawie aktualnie dostępnych danych oszacowano następujące dynamiki wzrostu wartości dodanej brutto:

- wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w 2023 r. wzrosła o 1,0% w porównaniu z 2022 r., wobec wzrostu o 5,5% w 2022 r.,

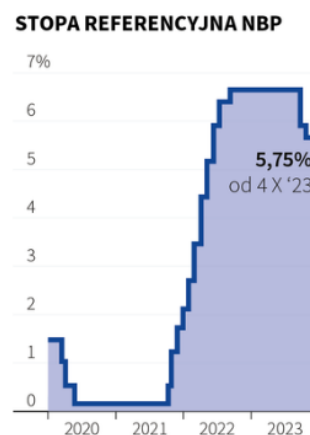
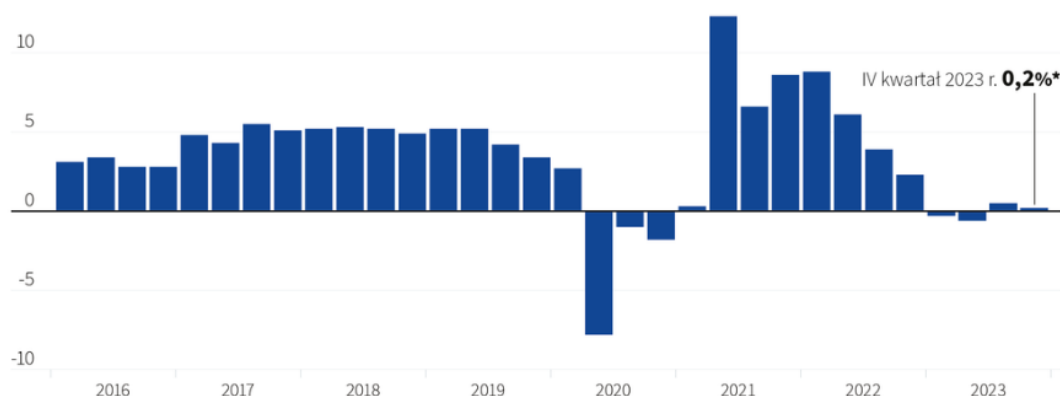
- wartość dodana brutto w przemyśle w 2023 r. zmniejszyła się o 0,7% w porównaniu z 2022 r., wobec wzrostu o 7,6% w 2022 r.,
- wartość dodana brutto w budownictwie w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. wzrosła o 3,4%, wobec wzrostu o 5,1% w 2022 r.,
- wartość dodana brutto w handlu i naprawach w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. zmniejszyła się o 2,4%, wobec wzrostu o 2,3% w 2022 r.

W 2023 r. popyt krajowy zmniejszył się realnie o 4,1% w porównaniu z 2022 r., w którym zanotowano wzrost o 5,2%.

Spożycie ogółem w 2023 r. zmniejszyło się realnie o 0,1%, w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych o 1,0% (w 2022 r. zanotowano wzrost odpowiednio o 4,1% oraz o 5,2%).

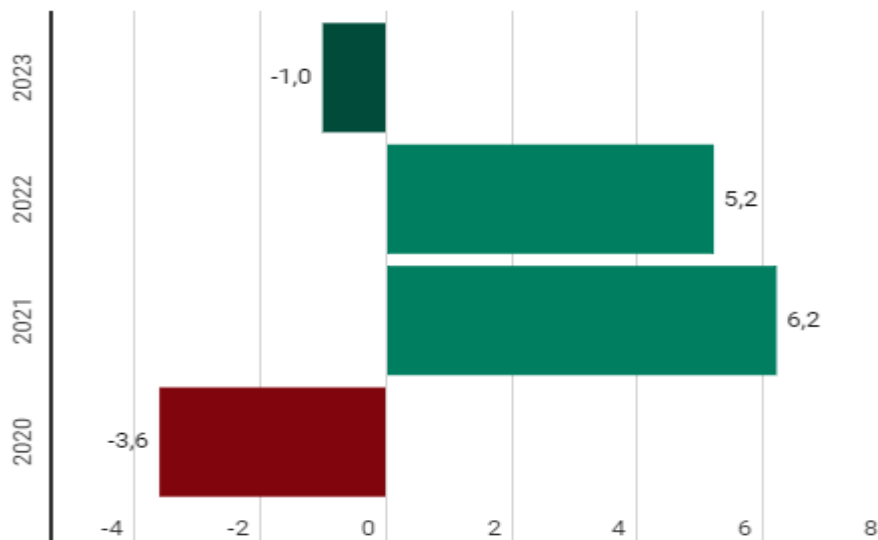
Nakłady brutto na środki trwałe w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 8,0% (wobec wzrostu o 4,9% w 2022 r.). Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2023 r. wyniosła 17,4% wobec 16,8% w 2022 r.

Polska gospodarka – Wzrost gospodarczy – zmiana procentowa PKB do analogicznego kwartału roku poprzedniego

Dane: G.U.S., N.B.P.

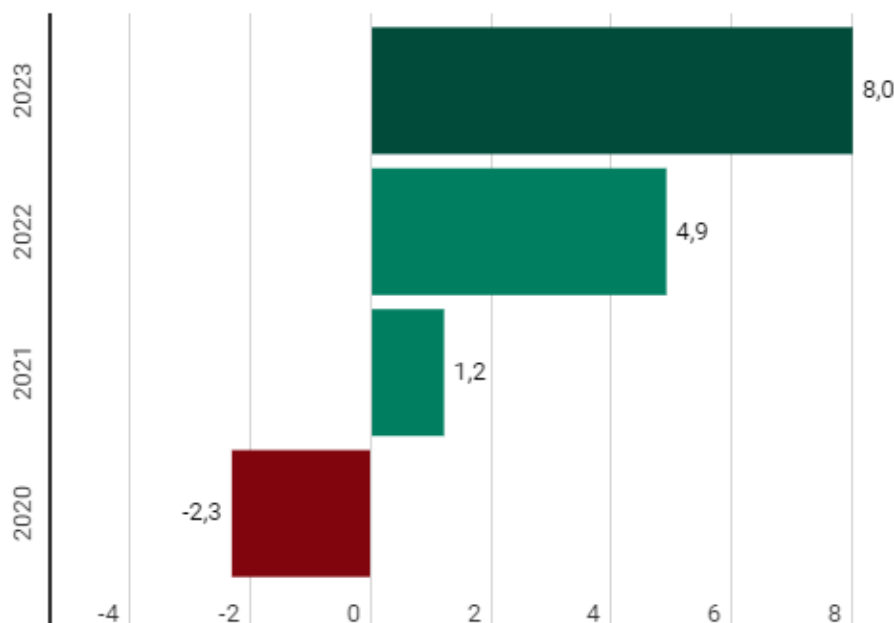
Konsumpcja

Dane: G.U.S.

W całym 2023 r. konsumpcja zmalała o 1 proc. rok do roku, co odjęło od wzrostu PKB w ujęciu rok do roku 0,8 pkt proc. Aktywność w gospodarce w dół ciągnęło również uszczuplanie zapasów w firmach po potężnej kumulacji w poprzednich latach. Zaskakująco mocno wzrosły natomiast inwestycje: o 8 proc. rok do roku, najbardziej od 2018 r.

Inwestycje

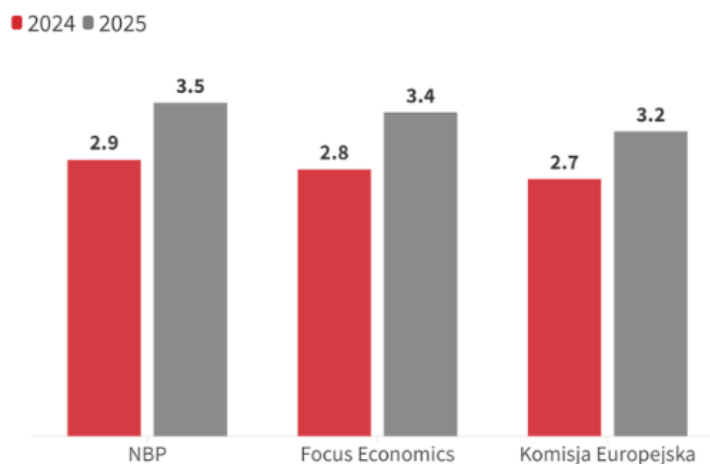

Dane: G.U.S.

Rok 2023, pomimo spowolnienia wzrostu gospodarczego, nie przyniósł gwałtownego pogorszenia sytuacji finansowej polskich przedsiębiorstw, choć w niektórych branżach słabsza koniunktura była silnie odczuwalna. Instytucje międzynarodowe oraz konsensusy prognoz

spodziewają się znacznego przyspieszenia wzrostu PKB – obecnie prognozy orbitują wokół 2,8% w 2024 oraz 3,3-3,4% w 2025 roku. Wyniki mogą być minimalnie niższe w przypadku dużej skłonności Polaków do odbudowy oszczędności albo dodatkowych negatywnych zaskoczeń w handlu. Natomiast w nawet w takim wypadku zobaczymy wyraźne przyspieszenie dynamiki gospodarczej.

Prognozy wzrostu PKB w kolejnych latach

Źródło: N.B.P., Focus Economics, Komisja Europejska

Drogi i transport

Sieć drogowa o nawierzchni ulepszonej i dobrych parametrach daje szansę szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność gospodarczą gminy, a także pozwala na rozwój szerokiej gamy usług dla osób, przemieszczających się przez teren gminy. Dobrze rozwinięty układ drogowy jest podstawowym czynnikiem decydującym o dostępności zewnętrznej i wewnętrznej gminy. W układzie komunikacyjnym Gminy Kwilcz funkcjonuje 4-stopniowa hierarchia dróg publicznych: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Ponadto sieć dróg uzupełniają drogi gminne wewnętrzne. Centralnie przez Gminę ze wschodu na zachód przebiega droga krajowa nr 24 Poznań – Gorzów, stanowiąc najważniejszy szlak komunikacyjny w Gminie, o największym natężeniu ruchu.

Drogi gminne stanowią aktualnie długość 107,32 km, z czego 25,76% stanowią drogi o nawierzchni twardej (drogi o nawierzchni bitumicznej, betonowej, utwardzone kostką brukową).

Podział dróg wg rodzaju nawierzchni (opracowanie własne):

Rodzaj/typ nawierzchni	Długość (w km)	Powierzchnia (w m ²)
Nawierzchnia twarda	27,65	82,35
bitumiczne	13,28	45,30
betonowe	10,52	23,30
kostka	2,2	9,72
brukowcowa	1,65	4,03
Nawierzchnia gruntowa	79,67	213,23
wzmocniona żwirem, żużlem itp.	47,62	125,40
naturalna	32,06	87,83
Razem	107,32	295,58

Definicję (pod względem technicznym) drogi określa ustawa z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 320), według której przez drogę należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym.

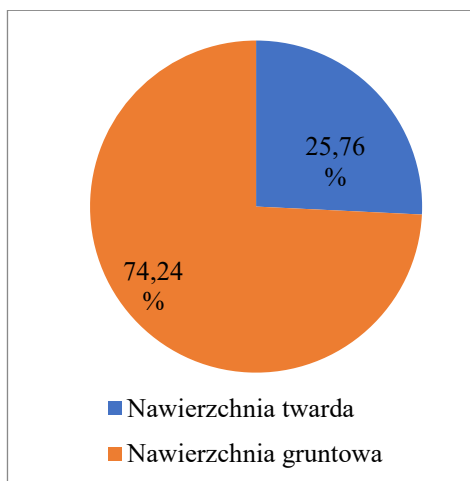
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* ((t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1047

z późn. zm.) w art. 2 pkt 2 definiuje drogę o nawierzchni gruntowej – drogę z jezdnią o nawierzchni z gruntu rodzimego lub nasypowego, ulepszonego mechanicznie lub chemicznie, w której wierzchnia warstwa może być wykonana z kruszywa naturalnego, sztucznego lub pochodzącego z recyklingu zaś drogę o nawierzchni twardej – drogę niebędącą drogą o nawierzchni gruntowej.

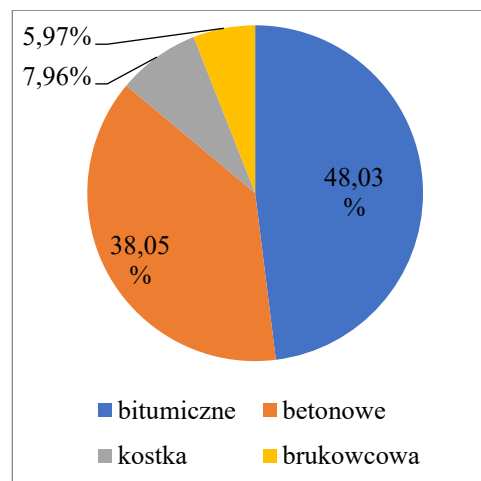
Podstawowy podział dróg, według zapisów ustawy *o drogach publicznych*, to podział na drogi wewnętrzne oraz drogi publiczne. Drogą wewnętrzną jest według zapisów ustawy droga, droga rowerowa, parking lub plac przeznaczony do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowana w pasie drogowym drogi publicznej. Drogi wewnętrzne, nazywane także niepublicznymi, mogą być ogólnodostępne (na przykład drogi osiedlowe, drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, place przed dworcami kolejowymi bądź autobusowymi), bądź znajdować się na terenach prywatnych, czy zamkniętych dla ruchu publicznego. Droga publiczna, to według definicji droga zaliczona na podstawie ustawy (o drogach publicznych) do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (Dz. U. poz. 1518) podstawowym podziałem dróg publicznych w Polsce jest podział na klasy i wspomniane wyżej kategorie. Drogi dzielą się na klasy, które są oznaczone symbolem literowym lub opisowo: A – autostrada, S – ekspresowa, GP - główna ruchu przyspieszonego, G – główna, Z – zbiorcza, L – lokalna oraz D - dojazdowa. Droga, w zależności od kategorii w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, powinna mieć klasę: kategorii krajowej (standardowo klasę A, S lub GP, w trudnych warunkach dopuszcza się – G), kategorii wojewódzkiej (standardowo klasę G, dopuszcza się - GP, w trudnych warunkach – Z 3), kategorii powiatowej (standardowo klasę Z, dopuszcza się - G lub GP, w trudnych warunkach – L) oraz kategorii gminnej (standardowo klasę D lub L, dopuszcza się - Z, G lub GP).

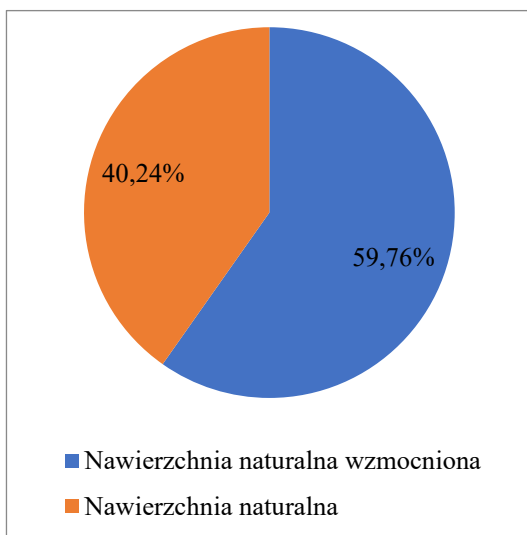
Podział dróg wg rodzaju nawierzchni
(opracowanie własne)

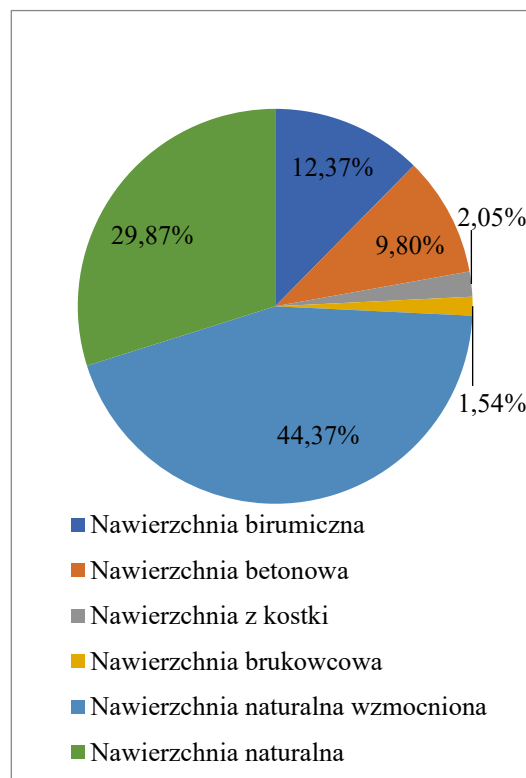
Podział dróg o nawierzchni twardej
(opracowanie własne)

Podział dróg o nawierzchni gruntowej
(opracowanie własne)

Podział dróg według grup nawierzchni
(opracowanie własne)

Zwrócić należy jednakże uwagę, że w okresie zimowo-wiosennych roztopów oraz po obfitych opadach deszczu są w Gminie drogi w złym stanie, co utrudnia mieszkańcom jak i przyjezdnym poruszanie się po nich. Powyższe dotyczy zwłaszcza dróg gruntowych.

Zadania realizowane w zakresie bieżącego utrzymania dróg gminnych w roku 2023 objęły m.in.:

- naprawy cząstkowe bitumicznych, tłuczniowych i gruntowych nawierzchni jezdni, ,
- utwardzenia nawierzchni dróg,
- uzupełnienia i naprawę oznakowania pionowego, montaż tablic z nazwami ulic,
- montaż oznakowania pionowego wg opracowanych projektów organizacji ruchu,
- zakup materiałów w celu poprawienia przejezdności dróg,
- dokumentacje dla realizacji zadań drogowych, mapy do celów projektowych, wypisy z ewidencji gruntów.

Skala nakładów na utrzymanie oraz inwestycje drogowe w poszczególnych latach była różna i zależała od aktualnych możliwości finansowych Gminy.

W 2022 roku podjęto następujące zadania w zakresie poprawy jakości nawierzchni dróg:

- wzmocnienie nawierzchni:

- Profilowanie i miejscowe dogruzowywanie:
- modernizacja dróg:
 - utwardzenie kostką betonową – modernizacja ulicy Wąskiej w Luboszu,
 - utwardzenie kostką betonową – modernizacja ulicy Międzychodzkiej w Kwilczu,
 - utwardzenie kostką betonową – modernizacja ulicy Liliowej w Kwilczu;
 - remont ulicy Usługowej w miejscowości Lubosz;
 - na remont ulicy Dworcowej w miejscowości Kwilcz;
 - ułożenie płyt betonowych na drodze w Rozbitku.

Realizując przepisy z zakresu numeracji porządkowej budynków w roku 2023 na wniosek inwestorów nadano na terenie Gminy Kwilcz 35 nowe numery adresowe. O nadaniu nowych numerów zostały powiadomione odpowiednie służby, w szczególności: Policja, Urząd Statystyczny, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

W 2023 r. utworzono na terenie Gminy 2 nowe ulice:

- ul. Berdysz (uchwała Nr LIII/426/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Prusim, gm. Kwilcz);
- ul. Spacerowa (uchwała Nr XLV/368/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz).

W corocznych wydatkach budżetowych przewidywano środki na opłaty bieżące, związane z poborem energii elektrycznej dla oświetlenia ulic gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych na terenie Gminy oraz na konserwację i eksploatację oświetlenia ulicznego, a także na budowę nowych odcinków oświetlenia ulicznego i montaż dodatkowych punktów świetlnych.

Informacja o organizacji publicznego transportu zbiorowego

Transport zbiorowy stanowi alternatywę dla komunikacji indywidualnej, stwarzając możliwość bardziej efektywnego wykorzystania dostępnych środków, w tym również środków transportowych, dróg publicznych i innych elementów, pozwalając na bardziej racjonalne korzystanie ze środowiska naturalnego, m.in. redukcję konsumpcji paliw, ograniczenie emisji spalin, hałasu itd. Możliwość sprawnego przemieszczania się mieszkańców stanowi o jakości ich życia, skracaniu czasu niezbędnego na dotarcie do miejsc zatrudnienia, kształcenia się, a także wypoczynku i w innych celach. Niestety sieć komunikacyjna jest systematycznie ograniczana, co uzasadniane jest przez operatorów transportowych względami ekonomicznymi.

Definicja organizatora publicznego transportu zbiorowego – zawarta w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2778) – stanowi, iż jest to właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze.

Zgodnie z art. 9 ustawy *o publicznym transporcie zbiorowym* Gmina nie ma obowiązku opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zaś Gmina Kwilcz realizuje ustawowy obowiązek poprzez zapewnienie komunikacji w granicach administracyjnych Gminy w ramach przewozów stanowiących publiczny transport zbiorowy, łączonym z dowozem dzieci do szkół oraz dodatkowymi kursami.

Na sieć komunikacji autobusowej składają się zarówno połączenia wykonywane przez przewoźników, którym zezwolenia wydał Starosta Międzychodzki oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego. W przypadku gminnych przewozów pasażerskich dominującym przewoźnikiem jest P.K.S. Sp. z o.o. w Gorzowie Wielkopolskim. Na terenie Gminy swoje przewozy oferują także P.K.S. S.A. w Poznaniu, P.K.S. w Myśliborzu Sp. z o.o., a także w dziedzinie transportowej działają również prywatne przedsiębiorstwa. Dominującym kierunkiem docelowym dla tych przewozów jest Poznań, Gorzów Wlkp. i Międzychód.

Gmina Kwilcz jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego w zakresie gminnych przewozów pasażerskich na liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej. Celem publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez jednostki samorządu terytorialnego jest ograniczenie negatywnych skutków wykluczenia komunikacyjnego. Zadaniem organizatorów publicznego transportu zbiorowego jest planowanie rozwoju transportu, organizowanie transportu zbiorowego oraz zarządzanie publicznym transportem zbiorowym na swoim obszarze. Przy zamawianiu usług o charakterze użyteczności publicznej organizator publicznego transportu zbiorowego powinien się kierować przede wszystkim potrzebą zaspokojenia oczekiwań komunikacyjnych swoich mieszkańców. Do 2019 r. w Polsce dominowały przewozy uruchamiane przez przewoźników komercyjnych. Jednostki samorządu terytorialnego nie podejmowały się organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej, argumentując swoje decyzje brakiem wsparcia finansowego na uruchomienie takich przewozów. W celu zachęcenia samorządów do organizacji połączeń autobusowych, resort infrastruktury przygotował skuteczne mechanizmy wsparcia finansowego, które zawarte są w ustawie z dnia 16 maja 2019 r. *o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 402).

Na 2023 roku Gmina Kwilcz zawarła umowę z przewoźnikiem na realizację zadań w ramach publicznego transportu zbiorowego. Od dnia 1 marca 2022 r. uruchomione zostały nowe linie komunikacyjne. Przypominamy, iż głównym celem jest zapewnienie każdemu połączenia do siedziby Urzędu Gminy czy Ośrodka Zdrowia. Planowanie, organizowanie i funkcjonowanie przewozu osób, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym*.

Finansowanie ww. zadań możliwe jest dzięki dopłatom z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz ze środków własnych organizatora, czyli Gminy Kwilcz. Bilet całodzienny kosztuje 5 zł (jeden bilet na wszystkie kursy). To od mieszkańców zależy w jakim zakresie komunikacja gminna będzie kontynuowana.

Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna

Gmina Kwilcz zaliczana jest do większych obszarowo gmin Wielkopolski, a pod względem liczby ludności, do nieco mniejszych niż wynosi średnia wojewódzka. Jej poszczególne miejscowości rozrzucone są w dolinach morenowych jezior, zboczach łagodnych morenowych wzgórz oraz na śródleśnych polanach. Najniżej położone miejsca w Gminie znajdują się na wysokości 56 m n.p.m., a najwyższej — 126 m n.p.m. Prawie 60% powierzchni Gminy zajmują użytki rolne, a lasy ponad 29%. Dominuje w nich drzewostan iglasty i mieszany: sosny, dęby, graby, brzozy i olchy. Podmokłe łągi i doliny strumyków porośnięte są olszyną, topolą białą i wierzbą wiciową oraz purpurową. Na terenie Gminy dominują gleby słabe i bardzo słabe (V i VI klasy) oraz gleby średnie (III i IV klasa), żyznych gleb praktycznie nie ma (I i II klasa). Struktura własnościowa gruntów Gminy ukazuje dominującą rolę własności prywatnej osób fizycznych, z czego gospodarstwa rolne stanowią większość. Znaczna część terytorium stanowi własność Skarbu Państwa, głównie jako grunty Lasów Państwowych oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Kwilcz

(źródło: Starostwo Powiatowe w Międzychodzie)

Sposób użytkowania gruntów	Powierzchnia w ha
Powierzchnia ogółem	14.178
Użytki rolne w tym:	8.761
Grunty orne	7.797
Sady	131
Łąki trwałe	342
Pastwiska trwałe	135
Pozostałe użytki rolne	357
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	4.353
Grunty zabudowane i zurbanizowane	484
Grunty pod wodami	338
Nieużytki	231
Tereny różne	10
Użytki ekologiczne	0

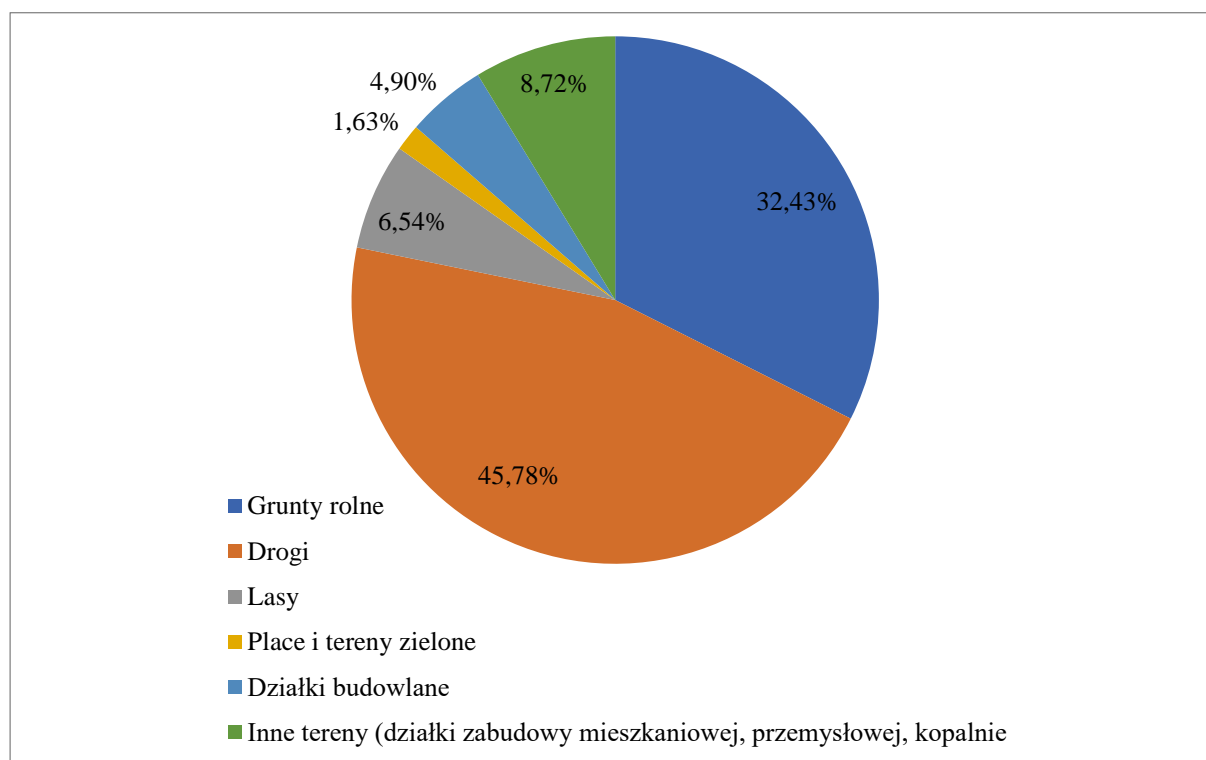
Ukształtowanie terenu jest korzystne dla potrzeb produkcji rolnej.

Struktura nieruchomości gminnych

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. Gmina Kwilcz była właścicielem 367 ha gruntów. Z ogólnej powierzchni gruntów gminnych 6,8947 ha jest w użytkowaniu wieczystym, pozostałą część stanowi tzw. gminny zasób gruntów wykorzystywanych na realizację zadań publicznych lub zasób gruntów oczekujących na zagospodarowanie lub sprzedaż.

Grunty komunalne (opracowanie własne)

Grunty komunalne	Powierzchnia w ha
Grunty rolne	119
Drogi	168
Lasy	24
Place i tereny zielone	6
Działki budowlane	18
Inne tereny (działki zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, kopalnie)	32

Gmina Kwilcz jest właścicielem 4 sztuk lokali socjalnych oraz właścicielem 29 sztuk lokali komunalnych, w których zamieszkuje ok. 85 osób.

Koszty utrzymania mieszkań komunalnych pokrywane są z wpływów z czynszów najmu. W roku 2023 stawka czynszu za wynajem mieszkania komunalnego wynosiła w przedziale 1,50 zł – 9,55 zł/m uwarunkowanych położeniem lokalu oraz ich stanem technicznym, natomiast stawka za wynajem mieszkania socjalnego 1,05 zł/m. Wpływy z czynszów nie pozwalają na szybką likwidację wieloletniej luki remontowej, ponieważ – zgodnie z ustawowymi wymogami – czynsze komunalne nie zależą od faktycznych kosztów utrzymania mieszkań, a ponadto wielu najemców zalega z opłatami za czynsz i media.

W 2023 roku nie wszczęto żadnych postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach Gminy.

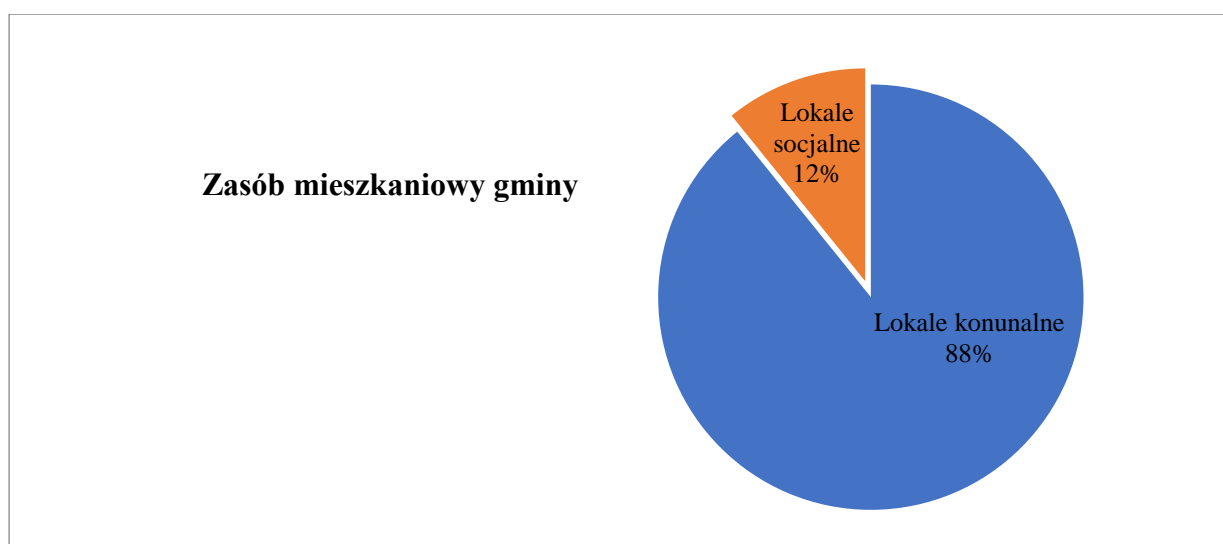
Majątek komunalny	2023 rok
Lokale użytkowe	
Lokale użytkowe – liczba:	20
Lokale użytkowe – powierzchnia w m ² :	569,14
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych:	26 501,72 zł
Mieszkania komunalne:	
Budynki komunalne – liczba:	13
Mieszkania w budynkach komunalnych – liczba:	33
- w tym mieszkania komunalne:	29
- w tym mieszkania socjalne:	4
Podsumowanie:	
Mieszkania komunalne – powierzchnia w m ² :	1.398,13
Mieszkania socjalne – powierzchnia w m ² :	108,60
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań:	36.877,30 zł
Środki uzyskane ze sprzedaży mieszkań:	0 zł
Ilość sprzedanych mieszkań:	0
Remonty - mieszkania komunalne – nakłady:	7.900,00 zł
Remonty - mieszkania socjalne – nakłady:	0 zł

Stan prawny budynku	Liczba budynków (szt.)	Liczba lokali mieszkalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Liczba lokali socjalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)
Własność Gminy	11	18	1015,52	2	42,23
Współwłasność Gminy	2	11	491,21	2	66,37
Razem:	13	29	1506,73	4	108,60

Mieszkaniowy zasób Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Lp.	Położenie	Ulica	Numer lokalu	Powierzchnia lokalu	Rodzaj (komunalne/socjalne)
1.	Miłostowo		7/1	74,13	komunalne
2.	Miłostowo		7A	44,23	komunalne
3.	Chorzewo		16/1	20,46	socjalne
4.	Chorzewo		16/2	21,77	socjalne
5.	Prusim		23/1	78,93	komunalne
6.	Kwilcz	Dworcowa	2C/1	61,65	komunalne
7.	Kwilcz	Dworcowa	2C/2	50,30	komunalne
8.	Kwilcz	Dworcowa	3/1	35,90	komunalne
9.	Kwilcz	Wyszyńskiego	20	64,00	komunalne
10.	Kwilcz	Miłostowska	12/3	58,20	komunalne
11.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/1	52,88	komunalne
12.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/2	42,41	komunalne
13.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4B/3	40,03	socjalne
14.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4D/1	26,34	socjalne
15.	Kwilcz	Ogrodowa	2/1	52,20	komunalne
16.	Kwilcz	Ogrodowa	2/2	39,43	komunalne
17.	Kwilcz	Ogrodowa	2/3	50,80	komunalne

18.	Kwilcz	Ogrodowa	2/4	64,20	komunalne
19.	Kwilcz	Ogrodowa	2/5	42,10	komunalne
20.	Kwilcz	Ogrodowa	2/6	44,92	komunalne
21.	Chudobczyce		14/1	66,60	komunalne
22.	Chudobczyce		14/3	29,82	komunalne
23.	Chudobczyce		14/4	29,77	komunalne
24.	Chudobczyce		14/5	30,71	komunalne
25.	Chudobczyce		14/6	64,50	komunalne
26.	Chudobczyce		14/7	29,80	komunalne
27.	Chudobczyce		15/1	31,56	komunalne
28.	Chudobczyce		15/2, 15/3	65,16	komunalne
29.	Chudobczyce		15/4	32,70	komunalne
30.	Chudobczyce		15/6	32,40	komunalne
31.	Chudobczyce		15/7	31,40	komunalne
32.	Chudobczyce		15/8	31,40	komunalne
33.	Kwilcz	Leśnik	3/1	66,03	komunalne

W roku 2023 kontynuowana była sprzedaż gminnych gruntów i nieruchomości. Wartość nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży ustalona była zgodnie z operatami szacunkowymi, opracowywanymi przez rzeczoznawców majątkowych. Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości stanowią część dochodów

budżetowych Gminy. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego stanowią dodatkowy stały dochód Gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy.

W 2023 roku dokonano sprzedaży następujących nieruchomości:

- działka nr 80/9 położona w obrębie Orzeszkowo za kwotę - 75.750,00 zł;

W 2023 Gmina nie dokonywała zakupów nieruchomości.

W ramach gospodarki mieszkaniowej uzyskano dochody w kwocie 36.877,30 zł, w tym dochody z umów najmu lokali mieszkalnych w kwocie 36.877,30 zł. Zaległości na dzień 31.12.2023 r. wynoszą 16.307,42 zł (dotyczą 8 najemców) i na bieżąco wysyłane są wezwania do zapłaty i prowadzone czynności egzekucyjne.

W ramach gospodarka gruntami i nieruchomościami osiągnięto w 2023 roku dochody w kwocie 369.292,86 zł. Dochody wnikające z odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty opłaty wieczystego użytkowania gruntów i czynszu dzierżawnego gruntów gminnych wyniosły w 2023 roku 84,75 zł.

Dodatek elektryczny

Dodatek do prądu (dodatek elektryczny) to świadczenie osłonowe, które wprowadza ustawa z dnia 7 października 2022 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 269 z późn. zm.). Od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. osoby, które ogrzewają swoje domy lub mieszkania prądem mogły złożyć wniosek o dodatek elektryczny.

Dodatek elektryczny to jednorazowe świadczenie, wypłacone na podobnych zasadach jak dodatek węglowy lub dodatek do innych źródeł ciepła, jak pellet, drewno, gaz LPG i olej opałowy. Wniosek mogą składać gospodarstwa domowe, których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną. Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosi 1000 zł, a w przypadku rocznego zużycia energii elektrycznej w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosi 1500 zł. Dodatek elektryczny przysługiwał gospodarstwom domowym stosującym ogrzewanie elektryczne lub pompę ciepła. Dodatek elektryczny przysługuje jeden na jeden adres zamieszkania. Koniecznym warunkiem do złożenia wniosku o dodatek elektryczny jest posiadanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Niestety właściciele domów, którzy korzystają z fotowoltaiki, nawet jeśli posiadają pompę ciepła, nie mogli otrzymać dodatku elektrycznego. W ustawie zawarto zapis, że na gospodarstwo domowe, które korzysta z energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznej, dodatek elektryczny nie przysługuje. Dodatek elektryczny również nie przysługiwał gospodarstwom domowym, którym zostały pozytywnie rozpatrzone wnioski o wypłatę dodatku węglowego lub dodatku do innych źródeł ciepła.

1.	Kwota dodatków elektrycznych wypłaconych przez gminę	37.000,00 zł
2.	Liczba dodatków wypłaconych przez gminy	33

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

Zadania własne gminy w zakresie **zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków** wykonuje Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu. W roku Gmina inwestowała w rozwój i modernizację sieci wodociągowo-kanalizacyjnej celem objęcia możliwością korzystania z usług przez jak największą liczbę mieszkańców Gminy.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, co wyraźnie zostało przesądzone przez ustawodawcę w dwóch aktach prawnych. Pierwszym aktem jest ustawa z 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym*, a dokładnie przepis art. 7 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, w którym wskazano, że „*zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych [...]*”. W doktrynie i orzecznictwie podnosi się, że przepis art. 7 traktowany jest jako „rodzaj deklaracji czy samozwiązania się ustawodawcy”. Wskazuje on jedynie kierunki rozwoju ustawodawstwa, pozostawiając innym odrębnym ustawom szczegółową regulację zadań własnych gminy. Odrębną ustawą konkretyzującą zadanie własne gminy w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji jest ustawa z 7 czerwca 2001 roku *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537 z późn. zm.), w której zostało ponownie zaakcentowane stwierdzenie, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Należy wyraźnie podkreślić, że jest to również zadanie, które spełnia przesłanki zadania użyteczności publicznej, czyli jego „celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych”. Zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków określone zostały w ustawie z 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*.

Zasady ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na okres 3 lat. Ceny i stawki opłat za usługi wodociągowo-kanalizacyjne ustalane są według zasad podanych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1074), wydanego zgodnie z upoważnieniami zawartym w ustawie. Taryfowe ceny i stawki opłat określone są na podstawie niezbędnych przychodów, które w szczególności powinny pokryć planowane w roku obowiązywania taryf uzasadnione koszty świadczenia przez Spółkę usług, koszty związane z działalnością inwestycyjną, oraz zysk dla Spółki, w wysokości zależnej od potrzeb inwestycyjnych. Taryfa podlega zatwierdzeniu przez organ regulacyjny – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, z wyłączeniem taryfy zmienionej w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług (organ regulacyjny – Wody Polskie ocenia projekt taryfy oraz uzasadnienie pod względem zgodności z przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*, przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.

1478 z późn. zm.) oraz analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, w tym marżę zysku, oraz weryfikuje koszty pod względem celowości ich ponoszenia w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen) – w drodze decyzji.

Na mocy art. 24e ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w dniu 25 stycznia 2022 roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: <https://wodypolskie.bip.gov.pl/rzgw-w-poznaniu-taryfy/> Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ogłoszona została decyzja: KZT.70.316.2021, zatwierdzająca taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z wniosku Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kwilczu na terenie gminy Kwilcz.

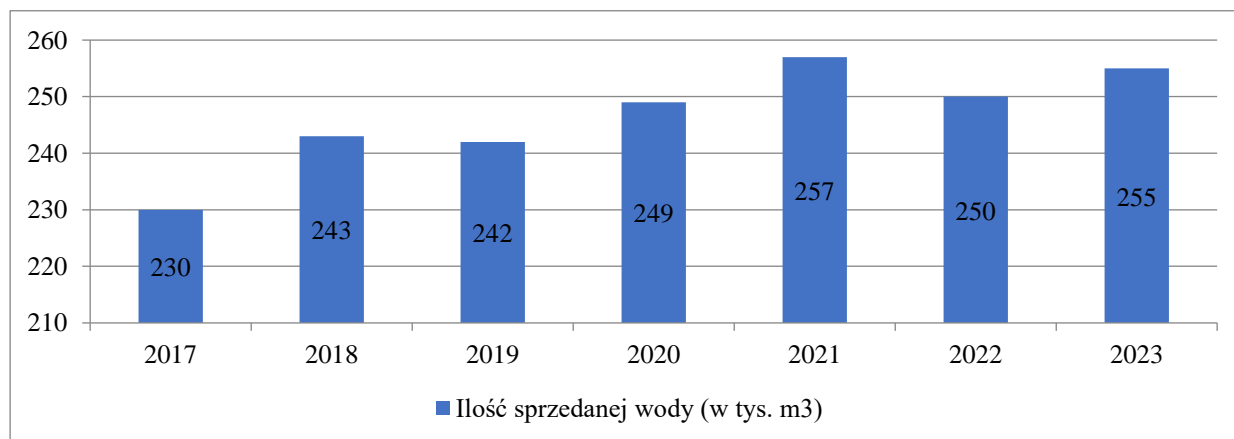
Lp.	Grupa taryfowa odbiorców	Wyszczególnienie	Cena netto	Cena brutto	Jednostka miary
1.	Grupa 1	cena za 1m ³ wody	4,28	4,62	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	7,29	7,87	zł/odb./okres
2.	Grupa 2	cena za 1m ³ wody	4,28	4,62	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	5,22	5,64	zł/odb./okres
3.	Grupa 3	cena za 1m ³ wody	4,28	4,62	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	4,03	4,35	zł/odb./okres

W roku 2023 Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu sprzedał odbiorcom 255.321 m³ wody.

Sprzedaż wody w latach 2017 – 2023 (w tys. m³)

(dane Z.O.M.S. sp. z o.o. w Kwilczu)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość sprzedanej wody (w tys. m ³)	230	243	242	249	257	250	255

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Kwilcz wynosi 67,8 km.

Gmina obecnie posiada 9 ujęć wodociągowych usytuowanych w następujących miejscowościach:

- Kwilcz – trzy studnie, wydajność 2 studni wynosi ok. 28 m³/h i trzeciej nowej -35 m³/h natomiast średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 559 m³/dobę (średnie zużycie dobowe wody podawane jest na podstawie wodomierza, który mierzy ilość wody wypompowanej ze studni – tzw. woda surowa, która poddawana jest procesowi uzdatniania). W ramach tego ujęcia zaopatrywane są następujące miejscowości: Kwilcz, Rozbitek, Orzeszkowo, Leśnik (Stary Młyn). Na bieżąco wykonywane są przyłącza nowo powstających budynków do sieci wodociągowej.
- Lubosz – dwie studnie głębinowe o wydajności ok. 60 m³/h, średnie dobowe zużycie wody z ujęcia wynosi ok. 140 m³/d. Z ujęcia zaopatrywane są miejscowości: Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice.
- Daleszynek – jedna czynna studnia. Wydajność studni wynosi ok. 36 m³/h, a średnie dobowe zużycie wody to ok. 110 m³/d. Zaopatrywane z wodociągu miejscowości: Daleszynek, Pólko, Józefowo, Niemierzewo.
- Mechnacz – ujęcie posiada 3 studnie – jedna nowa, dwie stare studnie, z których jedna będzie likwidowana, a druga będzie pełniła rolę studni awaryjnej. Wydajność studni wynosi ok. 12 m³/h, natomiast średnie dobowe zużycie wody to ok. 64 m³/d. Zaopatrywana miejscowość – Mechnacz.
- Prusim – ujęcie posiada jedną studnię o wydajności ok. 11 m³/h – obecnie ze względu na niewielką wydajność ujęcia, a także zwiększony pobór wody przez „Olandię” oraz działki rekreacyjne w Prusimiu woda dostarczana jest z wodociągu w Kurnatowicach. Do Prusimia w latach ubiegłych doprowadzono rurociąg, który doprowadza wodę z ujęcia w Kurnatowicach. Ujęcie w Prusimiu pełni obecnie rolę ujęcia awaryjnego. ZOMS przejął sieć wodociągową od działkowiczów (stare działki) i planowana jest przebudowa tej sieci na całoroczną z nowymi przyłączami dla odbiorców.
- Mościejewo – jedna studnia o wydajności ok. 14,5 m³/h. średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 56 m³/d. Zaopatrywana miejscowość – Mościejewo.
- Kurnatowice – dwie studnie głębinowe o wydajności po. 40 m³/h. Średnie zużycie dobowe wody wynosi ok. 174 m³/d – zaopatrywane miejscowości – Kurnatowice, Upartowo, Prusim.
- Dąbrowa Nowa – jedna studnia o wydajności 20 m³/h, a średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 19 m³/d . Zaopatrywane miejscowości: Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo.
- Wituchowo – jedna studnia głębinowa o wydajności ok. 40 m³/h, a średnie zużycie dobowe to ok. 35 m³/d. zaopatrywane miejscowości – Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce.

Miejsce ujęcia wody	Stratygrafia (np. trzeciorzęd, czwartorzęd)	Liczba studni	Wydajność ujęcia wody [m ³ /h]	Ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej	Czy ujęcie posiada stację uzdatniania	Miejscowości obsługiwane przez ujęcie
Kwilcz	czwartorzęd	2	28	PO.ZUZ.1.4100.31 4.2018	Tak	Kwilcz, Orzeszkowo Rozbitek, Leśnik
Kwilcz	trzeciorzęd	1	35	jw	Tak	jw
Mechnacz	czwartorzęd	3	12	PO.ZUZ.1.4210.46 0.2021.AK	Tak	Mechnacz
Dąbrowa Nowa	czwartorzęd	1	20	OS.6341.9.2017	Tak	Dąbrowa Nowa, Stara Miłostowo
Lubosz	czwartorzęd	2	60	OS.6341.39.2013	Tak	Lubosz, Augustowo, Chorzewo, Karolewice
Kurnatowice	trzeciorzęd	2	40	PO.ZUZ.1.4100.2.2 019	Tak	Kurnatowice, Upartowo, Prusim
Mościejewo	czwartorzęd	1	14,5	PO.ZUZ.1.4100.31 8.2018	Tak	Mościejewo
Daleszynek	czwartorzęd	1	36	OS.6341.4.2017	Tak	Daleszynek, Józefowo Niemierzewo, Pólko
Wituchowo	trzeciorzęd	1	40	PO.ZUZ.1.4210.34 2m.2020.AK	Tak	Wituchowo, Kubowo Chudobczyce
Prusim	czwartorzęd	1	11	PO.ZUZ.1.4100.32 0.2018	Tak	Prusim

W ramach realizacji zadań związanych z dostarczaniem mieszkańcom wody w 2023 roku zrealizowano następujące zadania:

- **Modernizacja hydroforni w Mościejewie i Wituchowie**

W wyniku realizacji zadania zmodernizowano hydroforne w Mościejewie i Wituchowie gdzie zainstalowano nową technologię uzdatniania wody wraz z kompleksowym remontem budynków. Wykonano nowe rozdzielne elektryczne wraz z instalacją napędów, przyłącza do studni, zamontowano obudowy termoizolacyjne studni, zainstalowano 2 filtry IMTZ w każdej z hydroforni, przepływomierz, sterylizator, impulsator pompy dozującej środek do dezynfekcji chlorowej zgodnie z opracowanymi projektami technologii uzdatniania wody systemem IMTZ 1Z2 w budynkach stacji uzdatniania wody.

- **Wykonanie studni ujęcia wód podziemnych w Luboszu i Kurnatowicach**

Modernizacja stacji uzdatniania wody w Kurnatowicach i Luboszu polegała na wykonaniu studni trzeciorzędowej wraz z obudową termoizolacyjną, montażem pompy głębinowej, podłączeniem i wprowadzeniem rurociągu tłoczego i wykonaniem niezbędnej dokumentacji.

- **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Mechnacz-Prusim**

W roku 2023 oczekiwany obszar robót polegający na budowie sieci kanalizacji tłocznej obejmował odcinek od T89 do SR2W.

- **Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kwilczu**

Rozpoczęto prace związane z realizacją zadania – przygotowano dokumentację techniczną.

- **Budowa odcinka sieci wodociągowej DN 300 odcinek od hydroforni do ul. Zielonej w Kwilczu**

Wszystkie stacje wodociągowe w których pobierana jest woda i rozprowadzana w sieć prowadzą monitoring wody polegający na wykonywaniu badań wody tak w stacji jak i na sieci przez laboratorium posiadające akredytacje. W każdym wodociągu wykonywane jest badanie przeglądowe obejmujące wszystkie składniki chemiczne i bakteriologiczne oraz badania kontrolne na sieci zawierające mniejszy zakres chemiczny i bakteriologiczny. Woda do picia z wszystkich wodociągów spełnia wymagania co do jakości wody przeznaczonej do spożycia. Szczegółowe informacje dotyczące nadzoru nad wodociągami zawarto w rozdziale „*Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna*”.

Długość sieci kanalizacyjnej (wg stanu na koniec 2023 roku) wynosi 32,3 km, a liczba przyłączy kanalizacyjnych – 688 szt. W sieć kanalizacji sanitarnej włączone są następujące miejscowości: Kwilcz, Rozbitek, Mechnacz, Orzeszkowo (do oczyszczalni w Kwilczu) oraz Lubosz i Daleszynek (do oczyszczalni w Luboszu).

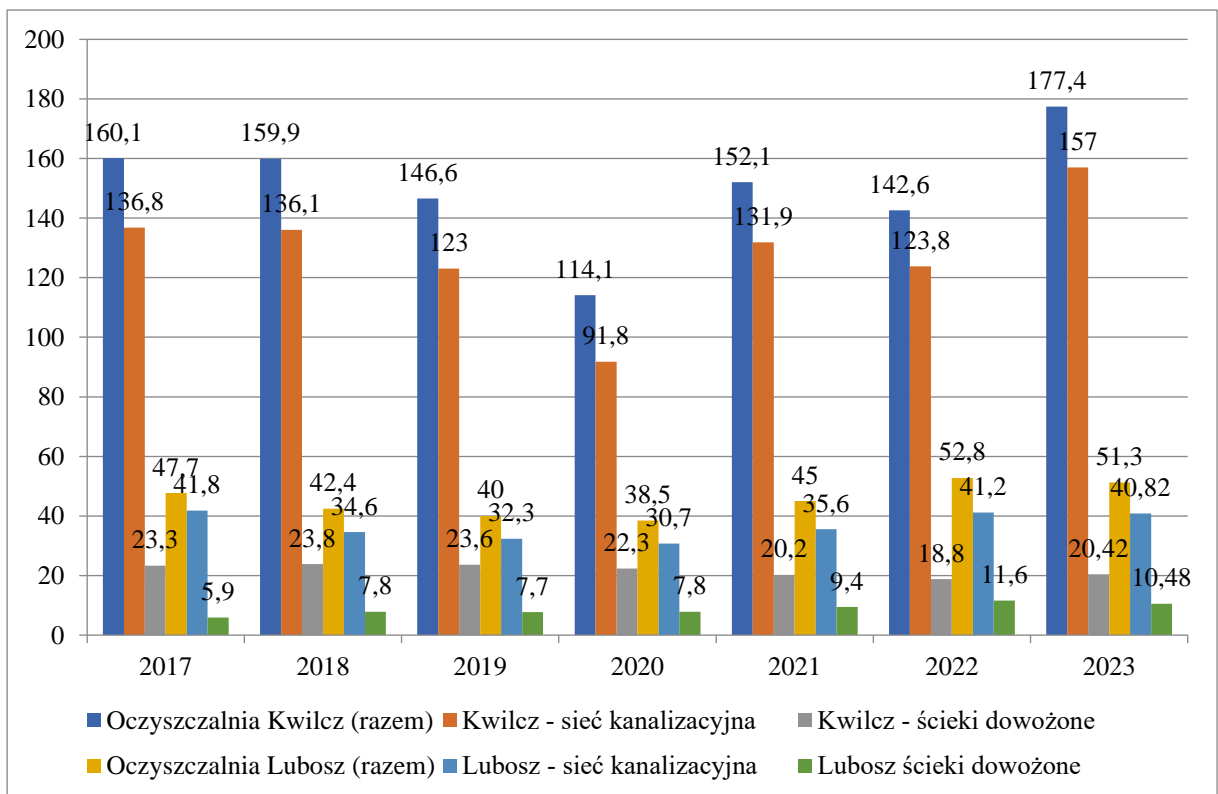
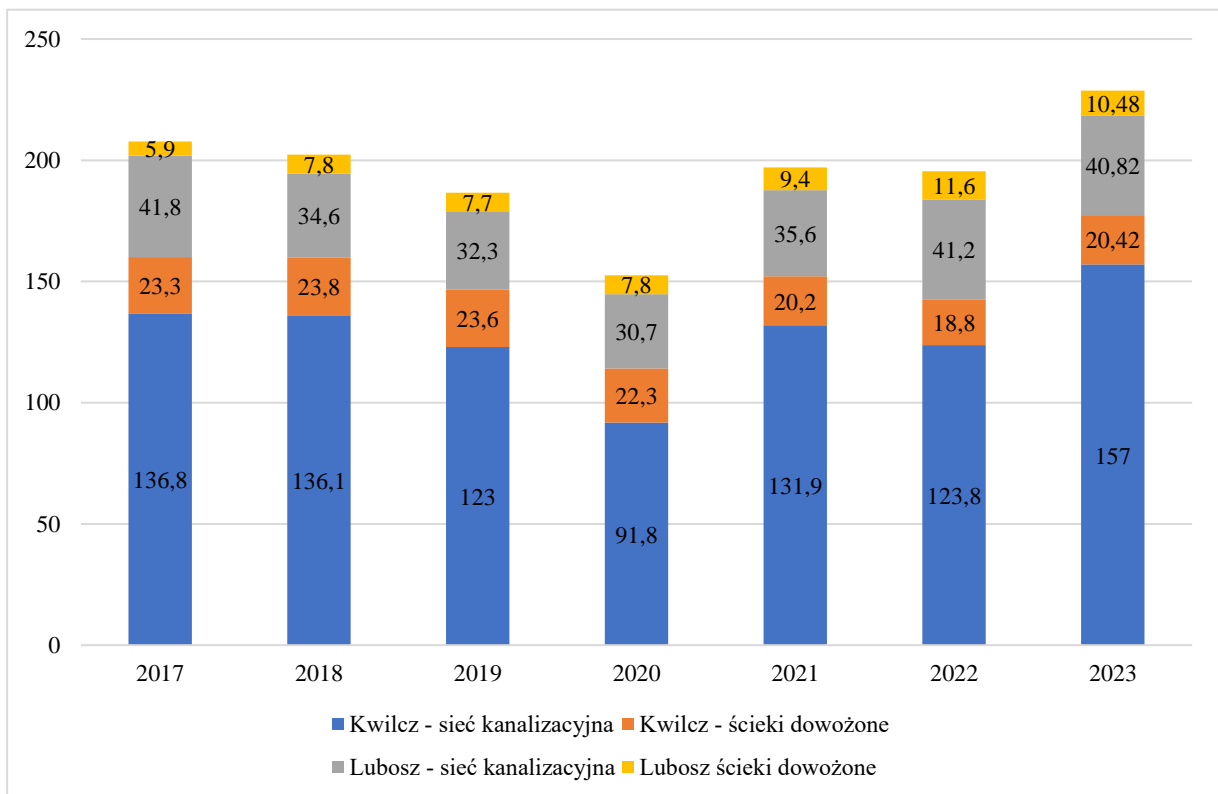
W 2023 roku do oczyszczalni w Kwilczu dostarczono 177.389 m³ ścieków (w tym 156.965 m³ za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz 20.424 m³ ścieków dowożonych), natomiast do oczyszczalni w Luboszu 51 299 tys. m³ (w tym 40 821 tys. m³ za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz 10 478 tys. m³ ścieków dowożonych).

**Ilości ścieków doprowadzanych i dowożonych do oczyszczalni ścieków
z terenu Gminy w latach 2017 – 2023 w tys. m³**

(dane Z.O.M.S. sp. z o.o. w Kwilczu)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Oczyszczalnia Kwilcz (razem)	160,1	159,9	146,6	114,1	152,1	142,6	177,4
Kwilcz - sieć kanalizacyjna	136,8	136,1	123	91,8	131,9	123,8	157,0
Kwilcz - ścieki dowożone	23,3	23,8	23,6	22,3	20,2	18,8	20,42

Oczyszczalnia Lubosz (razem)	47,7	42,4	40	38,5	45	52,8	51,30
Lubosz - sieć kanalizacyjna	41,8	34,6	32,3	30,7	35,6	41,2	40,82
Lubosz ścieki dowieżone	5,9	7,8	7,7	7,8	9,4	11,6	10,48

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych⁷

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Z danych statystycznych wynika, że liczba mieszkańców gminy spada, jednak w wyniku uwarunkowań społecznych oraz dalszego wzrostu gospodarczego wzrasta ilość wytwarzanych odpadów przez potencjalnego mieszkańca. Z drugiej jednak strony możliwe jest ograniczenie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów w związku z rosnącą świadomością społeczeństwa. Dlatego jednym z najważniejszych elementów ochrony środowiska jest racjonalne gospodarowanie odpadami. Działalność w zakresie gospodarki odpadami sprowadzała się przez lata do ich gromadzenia i składowania na lokalnych składowiskach, z których tylko niewielka ich część była odzyskiwana. Rosnące ciągle w swej masie objętości składowiska odpadów były i są poważnym zagrożeniem środowiska wyrażającym się w zanieczyszczeniach wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, powietrza atmosferycznego, a także w obniżaniu walorów krajobrazowych. Dlatego też ważne są działania mające na celu ograniczenie ilości powstających odpadów, ich zagospodarowanie, transport, bezpieczne dla środowiska ich usuwanie i utylizację, zmierzające do przeciwdziałania zanieczyszczeniu środowiska odpadami.

Od 1 lipca 2013 r. **odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych** od właścicieli nieruchomości zamieszkałych organizuje Gmina. Obecnie zadanie realizowane jest przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o. w Kwilczu. Odpady komunalne z terenu Gminy Kwilcz odbierane są w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Zbieranie odpadów

⁷ Gospodarowanie odpadami, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) to: zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów. Według tej samej ustawy zbieranie odpadów - to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania.

komunalnych w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Selektywna zbiórka jest prowadzona w systemie workowym (pojemniki indywidualne) i pojemnikowym (system gniazdowy) z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji.

Zgodnie z przepisami ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z pobranych od właścicieli nieruchomości opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku unieszkodliwiania odpadów komunalnych:
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych:
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Dodatkowo z pobranych opłat, gminy mają możliwość pokrycia kosztów wyposażania nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Mieszkańcy mają również możliwość przekazywania odpadów, takich jak przeterminowane leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe czy odpady tekstyliów i odzieży odrębnie wysegregować i dostarczyć samodzielnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanego przy ulicy 1 Maja 1B w Kwilczu. P.S.Z.O.K. – stanowi jeden z kluczowych elementów niezbędnych dla realizacji założonych celów oraz prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.

Aktualnie obowiązujące przepisy odnoszące się do tworzenia systemów organizacyjno-prawnych w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi zakładają, że powinny być one dwuszczeblowe. Na poziomie województwa zostały opracowane plany gospodarki odpadami, zaś na szczeblu gminy został zbudowany system gospodarowania odpadami. System gospodarki odpadami na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonuje zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym. Dokument został przyjęty uchwałą nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 roku. Na terenie powiatu międzychodzkiego funkcjonuje instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia zmieszanych odpadów komunalnych i zbieranych selektywnie (jako wariant pracy instalacji MBP), instalacja do produkcji paliw alternatywnych. Zarządzającym jest Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. – instalacja zlokalizowana jest w m. Mnichy.

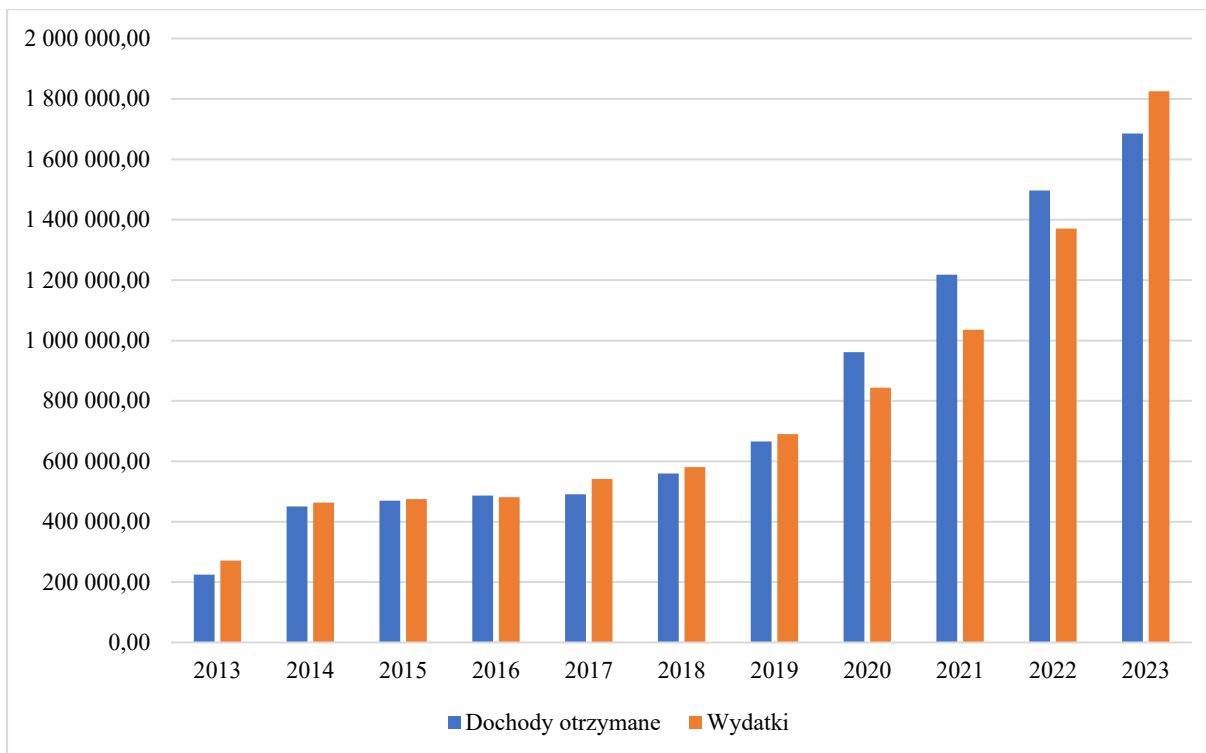
Zgodnie z zapisami Nr XLVIII/390/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie *wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłat* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r., poz. 5381) określono od 1 lipca

2023 r. metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w taki sposób, że w przypadku nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty – wynoszącą dla nieruchomości zamieszkałych w wysokości 29,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość. Wysokość opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi określono w wysokości 87,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość (jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny).

Jednocześnie Uchwałą nr XXXII/265/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 9510) zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (warunkiem częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest zdeklarowanie przez właściciela nieruchomości kompostownika przydomowego i kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w tym kompostowniku) w wysokości 3,00 zł miesięcznie od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od każdego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość.

Rok	Należności (w zł)	Dochody otrzymane (w zł)	Wydatki (w zł)	Różnica (w zł)
2013	236 184,00	224 514,99	270 907,30	-46 392,31
2014	473 148,00	450 812,98	463 025,71	-12 212,73
2015	461 251,00	469 305,45	474 693,54	-5 388,09
2016	521 544,00	486 970,84	481 013,55	5 957,29
2017	495 140,00	490 251,21	541 188,43	-50 937,22
2018	562 360,00	559 429,00	580 427,19	-20 998,19
2019	684 224,00	665 596,37	689 554,56	-23 958,19
2020	1 001 828,00	961 410,51	843 753,17	117 657,34
2021	1 230 696,00	1 218 235,31	1 035 154,76	183 080,55

2022	1 472 328,00	1 496 625,94	1 371 069,90	125 556,04
2023	1.700.952,00	1.686.008,07	1.825.511,28	- 139.503,21

W 2023 roku odebrano 1945,72 ton odpadów komunalnych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, a na P.S.Z.O.K. zebrano 71,92 ton odpadów.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2023 roku z nieruchomości zamieszkałych

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [tony]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	-
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	-
3	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	-
4	15 01 07	Opakowania ze szkła	-
5	15 01 04	Opakowania z metali	7,06
6	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	29,16
7	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione 17 06 01 i 17 06 03	0,14
8	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	16,26

9	20 01 01	Papier i tektura	35,28
10	20 01 02	Szkło	90,44
11	20 01 39	Tworzywa sztuczne	160,18
12	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	135,36
13	20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	32,12
14	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1479,44
15	20 03 07	Odpady wielogabarytowe	3,64
16	20 03 99	Odpady komunalne – niewymienione w innych podgrupach	9,26

Ilość zebranych odpadów komunalnych w 2023 roku w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (P.S.Z.O.K.)

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [tony]
1	16 01 03	Opony	12,28
2	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1,7
3	20 01 36		
4	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	57,94

Bezpieczeństwo i porządek publiczny⁸

Ostatnie lata każą spojrzeć na sprawy bezpieczeństwa narodowego z nowej perspektywy. Z perspektywy wykuwanego w wojennym ogniu nowego porządku relacji międzynarodowych, gospodarczych i społecznych, ale również z punktu widzenia Rzeczypospolitej – państwa, które wzmacnia swoją pozycję stając się ważnym punktem ciężkości europejskiego bezpieczeństwa. Państwa, które podjęło największy w Europie wysiłek wzmocnienia potencjału obronnego, i wreszcie kraju świadomego odpowiedzialności za bezpieczeństwo własnych i sojuszniczych granic.

Bezpieczeństwo, porządek publiczny, obronność oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa stanowią tę sferę zainteresowania administracji publicznej, która jest niezwykle istotna nie tylko ze względu na normalne funkcjonowanie instytucji państwowych i samorządowych, ale też na konieczność zapewnienia podstawowych potrzeb społeczeństwa, w tym też potrzeby bezpieczeństwa. Powyższa sfera ochronna i obronna, a właściwie skuteczność zadań realizowanych w tym obszarze, decyduje o stabilności instytucji publicznych, a także wpływa na nastroje społeczne.

Oczywistym jest, że sfera porządku publicznego i bezpieczeństwa to w głównej mierze domena państwa i jego licznych instytucji, tak o charakterze cywilnym, jak i zmilitaryzowanym. W doktrynie prawa administracyjnego to właśnie tym podmiotom poświęconych jest najwięcej opracowań i publikacji naukowych. Jednakże nie można zapominać – odwołując się chociażby do konstytucyjnej zasady pomocniczości czy zwykłych lokalnych więzi społecznych - że o te nadrzędne wartości, jakimi są porządek i bezpieczeństwo, a także życie i zdrowie, dbają, mając stosowne umocowanie prawne, także jednostki samorządu terytorialnego. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że w sytuacjach zagrożenia miejscowego, lokalnego czy regionalnego, bez względu na uwarunkowania prawne, w pierwszej kolejności aktywność wykazują działający ad hoc ludzie, sformalizowane struktury ochotnicze, a dopiero później aparat władzy publicznej w postaci samorządu czy administracji rządowej. Wydaje się, że także władzy centralnej powinno zależeć na takich rozwiązaniach prawno-funkcjonalnych bazujących na samorządzie terytorialnym, które zasadniczo ograniczą potrzebę podejmowania decyzji o newralgicznym, ale lokalnym czy regionalnym znaczeniu.

Porządek publiczny pomaga obywatelom danego kraju czuć się bezpiecznie. Dla każdego obywatela - bezpieczeństwo to przodujące pojęcie, które przyczynia się do poziomu życia w danym miejscu na ziemi. Każdemu zależy, by bez żadnych barier czy lęku, mógł swobodnie poruszać się po danym mieście bez obawy o swoje życie czy zdrowie. Ważny jest również fakt poziomu życia ekonomicznego.

Pojęcie **porządku publicznego** – często zamiennie – stosowane jest z pojęciem **bezpieczeństwa publicznego**. A zatem jedna z definicji porządku publicznego określana jest, jako element bezpieczeństwa publicznego, którego przejawem jest przestrzeganie różnego rodzaju norm, między innymi religijnych, prawnych, obyczajowych czy

⁸ Opracowano na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie, Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

moralnych przez osoby fizyczne i inne osoby, którego skutkiem jest dopasowywanie życia publicznego do jednostek.

Istnieje duża liczba prób wyjaśnienia podanego zjawiska. Kolejną z nich jest definicja, która określa porządek publiczny, jako stan, w którym obywatele czują się w swoim miejscu zamieszkania: spokojni, bezpieczni, nie odczuwają zagrożenia, przez co rozumie się zaspokojenie potrzeb takich jak przetrwanie, niezależność, bezpieczeństwo, spokój oraz perspektywa rozwoju. Bezpieczeństwo, zatem to podstawowa potrzeba człowieka, bez bezpieczeństwa człowiek traci cenne wartości (takie jak zdrowie czy spokój ducha). Bezpieczeństwo, które wiąże się bezpośrednio z pojęciem porządku publicznego, nie występuje tylko w aspekcie władzy, samorządów terytorialnych czy bezpieczeństwa państwowego - mianowicie jest to pojęcie działające także w naukach psychologicznych, socjologicznych czy prawnych.

Jak już wcześniej wspomniano, każdy autor ma swoją odrębną definicję powyższego zjawiska. Jednak niewątpliwym jest fakt, iż wszystkie definicje mają wspólny cel i sens - cel, jakim jest bezpieczeństwo obywateli, a co z tym się wiąże, sprawowanie odpowiedniej władzy, by prawo określało rolę bezpieczeństwa w państwie i życiu społecznym. Porządek publiczny definiuje się, jako stan bez konfliktów i wojen indywidualnych, powiązanych ze sprawami rangi państwowej. Jest to ogólnie pojęty spokój i ład społeczny, który ma za zadanie dać spokojne i pełne bezpieczeństwa życie mieszkańcom danej wspólnoty terytorialnej. Pojęcie te można rozpatrywać w dwojaki sposób. Jako stan rzeczy, który zakłada spokojne życie oraz proces, który polega na dążeniu do takiego stanu poprzez ciągłe doskonalenie i rozwój, a także zapewnienie owych przesłanek bezpieczeństwa.

Zadaniem każdego państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa dla mieszkańców i nie tylko. Jest to podstawowe zadanie, z jakim organy państw muszą się zmierzyć. Można nazwać zadanie to priorytetowym, ponieważ każdy obywatel powinien czuć się bezpiecznie w danym miejscu. Jeżeli te bezpieczeństwo jest, można wtedy zajmować się innymi ważnymi aspektami i włączać w to swoich obywateli. Biorąc pod uwagę definicje porządku publicznego, można stwierdzić, iż nie ma jednoznacznej definicji w prawie, która określałaby zakres tego pojęcia. Jednakże można zauważyć, że w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zostały wymienione w poszczególnych aktach bezpieczeństwa, które wpływają na porządek publiczny Polski. O tym bezpieczeństwie można szukać informacji w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.). Porządek publiczny to szerokie pojęcie. Należy jednak skupiać się na różnych aspektach - nie tylko w sferze jednego rodzaju bezpieczeństwa, ponieważ wymienione powyżej rodzaje bezpieczeństwa stanowią całość porządku publicznego. Nie będzie, bowiem wysokiego poziomu porządku publicznego oraz bezpieczeństwa, jeżeli chociaż jedno z nich jest na bardzo niskim poziomie. Najważniejszym jest fakt, aby pokreślić, że bezpieczeństwo to tylko fragment porządku publicznego oraz, że aby było ono na odpowiednim poziomie - musi być przestrzegane przez dwie strony. Nie może być tak, że tylko państwo troszczy się o bezpieczeństwo, ponieważ obywatele także powinni kłaść nacisk na tą sferę porządku publicznego, by żyło im się lepiej. To oni powinni uświadamiać sobie nawzajem, że aby żyć w poszanowaniu różnych sfer życia, należy zgodnie ze swoim sumieniem działać w życiu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dbanie o porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli oraz prowadzenie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, należą do zadań własnych gminy.

Zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego powinno być rozpatrywane nie tylko w kontekście polityki kryminalnej i podejmowania działań interwencyjnych. Obejmuje ono także zadania ograniczające przyczyny przestępczości oraz patologii społecznych. Mogą to być działania z obszaru edukacji, wychowania, ochrony zdrowia, rozwoju gospodarczego, przeciwdziałania bezrobociu, narkomanii, alkoholizmowi i przemocy w rodzinach. Elementem oddziaływania gminy na zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego jest możliwość wydawania przez radę gminy aktów prawa miejscowego o charakterze porządkowym, które mogą przewidywać za ich naruszenie sankcję w postaci kary grzywny. Przepisy porządkowe są ustanawiane przez radę gminy w drodze uchwały.

Podstawowym organem państwa powołanym do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja. Zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145), policja jest umundurowaną i uzbrojoną formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy oraz ochrona porządku publicznego, jest jednym z podstawowych zadań samorządu gminnego, a ponieważ nie posiada on takich środków władczych jak organy administracji rządowej (np. Policji), to do skutecznego zwalczania zaistniałych zagrożeń stosować może środki prewencyjne, które zapobiegają naruszaniu porządku lub dają gwarancję bezpieczeństwa mieszkańcom. Policja zajmuje się w szczególności rozpoznawaniem zagrożeń i przeciwdziałaniem przyczynom ich powstawania; inicjowaniem i organizowaniem działań społeczności lokalnych, mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz innym zjawiskom kryminogennym; wykonywaniem czynności administracyjno-porządkowych oraz innych niecierpiących zwłoki czynności związanych z zawiadomieniem o przestępstwie i zabezpieczeniem miejsca zdarzenia.

Gmina współpracuje z Policją (podejmuje wspólne działania, udziela wsparcia, przekazuje komunikaty). Na szczególną uwagę zasługuje współpraca z dzielnicowym obsługującym rejon gminy (dyżury dzielnicowego w siedzibie Urzędu Gminy). Dzielnicowi to policjanci utrzymujący bezpośredni kontakt ze społecznościami lokalnymi swoich rejonów, rozpoznający ich potrzeby i oczekiwania w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa, zarówno indywidualnego, jak i publicznego. Diagnozują wspólnie z mieszkańcami lokalne problemy, ustalają ich przyczyny i pomagają w poszukiwaniu skutecznych sposobów ich rozwiązania. Dzielnicowi to policjanci, do których można zwrócić się o pomoc w granicach kompetencji Policji lub przekazać informacje dotyczące bezpieczeństwa.

Ochrona przeciwpożarowa, która chroni ludzi i ich mienie przed skutkami pożarów i innych nadzwyczajnych zagrożeń, stanowi istotny element systemu bezpieczeństwa państwa. By państwo mogło spokojnie istnieć i realizować swoje funkcje, musi być bezpieczne. Zapewnienie bezpieczeństwa stanowi warunek jego przetrwania i rozwoju, dlatego związane z tym działania traktowane są w sposób szczególnie restrykcyjny. Bezpieczne państwo

gwarantuje optymalne warunki dla życia i samorealizacji swoich obywateli, którzy dzięki temu mogą bardziej efektywnie angażować się w działania na rzecz dobra wspólnego. Należy zgodzić się z W. Fehlerem⁹, że bezpieczeństwo na poziomie lokalnym wiąże się zawsze z kwestią jakości i komfortu życia wolnego od zagrożeń dla wartości preferowanych przez mieszkańców. Poczucie bezpieczeństwa wywiera z kolei wpływ na kształtowanie się szczególnych więzi, które czynią społeczność miejscową organizmem spójnym, solidarnym, zdolnym do aktywnego tworzenia i ochrony wspólnych dóbr i wartości. Przy czym wysoki poziom bezpieczeństwa, uzyskany w wyniku zaangażowania się wspólnoty mieszkańców, przekłada się na dynamikę rozwoju tak lokalnego, jak krajowego.

Zadania związane z ochroną przeciwpożarową stanowią zadania własne gminy; należy jednak podkreślić, że art. 7 *o samorządzie gminnym* stanowi wyłącznie normę kompetencyjną, określającą zakres właściwości gminy w realizowaniu zadań publicznych, wskazując jedynie zadania realizowane na rzecz społeczności lokalnej. Zasady i sposób ich wykonania zostały unormowane m.in. w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej* (stan prawny na 2021 rok). Zgodnie z przepisem art. 1 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej* ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć, mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Cele te można osiągnąć poprzez: 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia; 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia; 3) prowadzenie działań ratowniczych. Pożar to ogień o wielkim zasięgu, obejmujący z siłą żywiołową mienie ruchome lub nieruchome i zagrażający życiu lub zdrowiu ludzkiemu albo mieniu w znacznych rozmiarach, przy czym zagrożenie to nie może być odległe w czasie, zależne od nastąpienia pewnych warunków w przyszłości, lecz musi występować aktualnie i charakteryzować się istotnymi rozmiarami. Klęską żywiołową jest katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem. Z kolei inne miejscowe zagrożenie (MZ), które uzasadnia przedsięwzięcie działań ochronnych, oznacza zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków nie wymaga zastosowania środków nadzwyczajnych (art. 2 pkt 3 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej*). Dzięki temu możliwe jest zapewnienie kompleksowej ochrony przeciwpożarowej przed zagrożeniami o zróżnicowanym charakterze i pochodzącymi z różnych źródeł.

Zagrożenie przestępczością oraz stan bezpieczeństwa i porządku publicznego

Zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego nie należy oczywiście rozpatrywać wyłącznie poprzez pryzmat polityki kryminalnej i podejmowania działań interwencyjnych przez Policję, jednakże policyjne statystyki stanowić mogą (choć oczywiście nie w pełni) obraz

⁹ Zob. W. Fehler, *Lokalny wymiar wewnętrznego bezpieczeństwa państwa*, (w:) W. Fehler (red.), *Bezpieczeństwo w środowisku lokalnym*, Warszawa 2009, s. 29

wskazujący na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedstawiane corocznie przez Komendę Powiatową Policji w Międzychodzie (oraz Komisariatu Policji w Sierakowie) statystyki dotyczą popełnianych przestępstw i wykroczeń. Przywołane terminy mają charakter słów kluczowych dla przedstawianych statystyk.

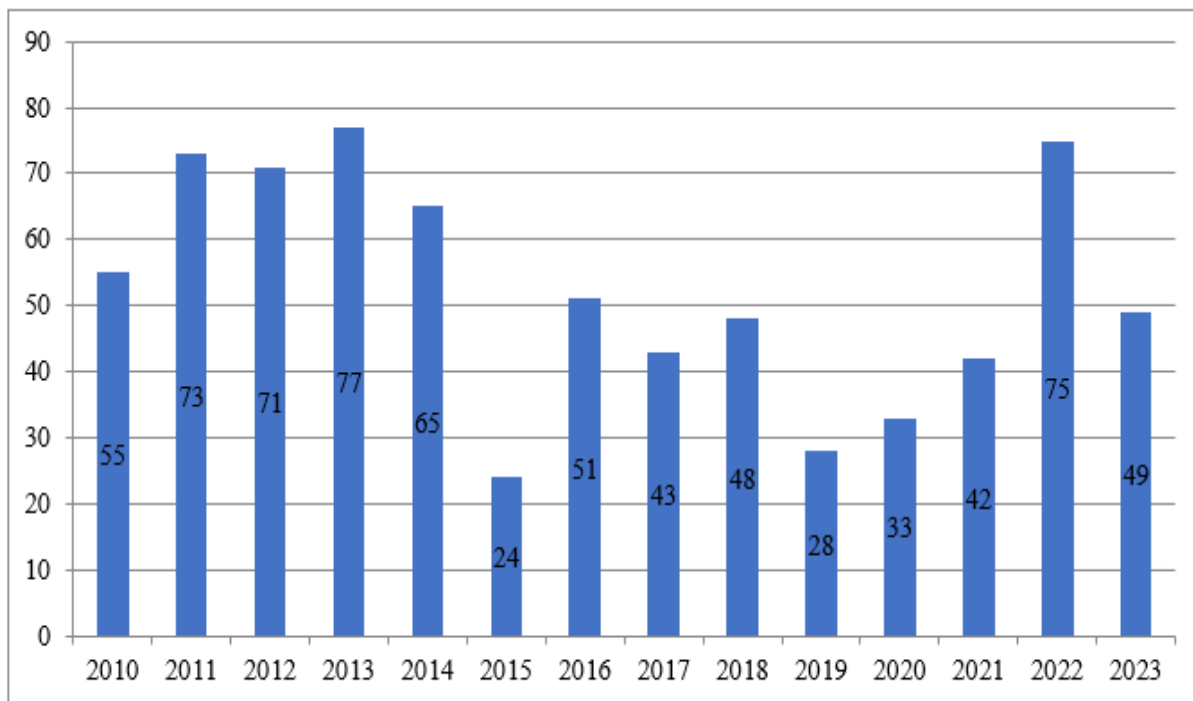
Kwestię przestępstwa reguluje ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*. W przeciwieństwie do przestępstwa, wykroczenie uregulowane jest w innym akcie prawnym – ustawie z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2119). Przestępstwo to czyn społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy, o ustawowych znamionach, bezprawny, zawiniony i karalny. Wykroczenie to czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary. Fundamentalną różnicą jest zatem stopień szkodliwości społecznej. Przestępstwa od wykroczeń odróżnia również intensywność karania. Zgodnie z art. 7 *Kodeksu karnego* przestępstwo jest zbrodnią lub występkiem. To co je odróżnia to wymiar kary. Zbrodnia jest czynem zabronionym, zagrożonym karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą. Występek natomiast jest czynem zagrożonym grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc. W polskim prawie karnym mamy następujące rodzaje kar: grzywnę, ograniczenie wolności (najkrócej 3 miesiące i najdłużej 12 miesięcy); karę pozbawienia wolności (najkrócej miesiąc najdłużej 15 lat); 25 lat pozbawienia wolności i dożywotnie pozbawienie wolności.

Zagadnienie różnic między czynem będącym przestępstwem a wykroczeniem literatura przedmiotu wskazuje na dwie z nich. Pierwsza z nich ma charakter merytoryczny, czyli analizujemy stopień społecznej szkodliwości wskazanego czynu. Druga z różnic opiera się na intensywności karania – charakter formalny. Aby móc należycie oddzielić przestępstwo od wykroczenia stosuje się trzy kryteria je rozgraniczające: wartość przedmiotu, wartość szkody, zawartość alkoholu w organizmie¹⁰. W oparciu o wyżej wymienione kryteria, nie sposób nie dostrzec, iż to wysokość kwoty decyduje o tym, czy jest to przestępstwo czy może wykroczenie. Aby w sposób przejrzysty wytłumaczyć granicę między owymi czynami należy odwołać się do treści przepisów prawa karnego oraz prawa wykroczeń. Zgodnie z brzmieniem art. 119 § 1 *Kodeksu wykroczeń* sprawca poniesie odpowiedzialność za wykroczenie wyłącznie wtedy gdy skradziona bądź przywłaszczona cudza rzecz ruchoma nie będzie większej wartości aniżeli 500 zł. W sytuacji kiedy to wspomniana rzecz ruchoma przekroczy wartość 800 zł wówczas zastosowanie odnajdujemy w przepisie art. 278 § 1 *Kodeksu karnego*. Zatem nie będzie to już wykroczenie lecz przestępstwo. Analogie odnajdujemy także w zdarzeniu, którym kryterium staje się zawartość alkoholu w organizmie. Kierujący pojazdem pod wpływem alkoholu może popełnić wykroczenie w brzmieniu art. 87 *Kodeksu wykroczeń* bądź zgodnie z przepisem art. 178a *Kodeksu karnego* przestępstwo. Polskie prawo bowiem wyszczególnia dwa poziomy stężenia alkoholu we krwi: stan po spożyciu alkoholu (wykroczenie) oraz stan nietrzeźwości (przestępstwo).

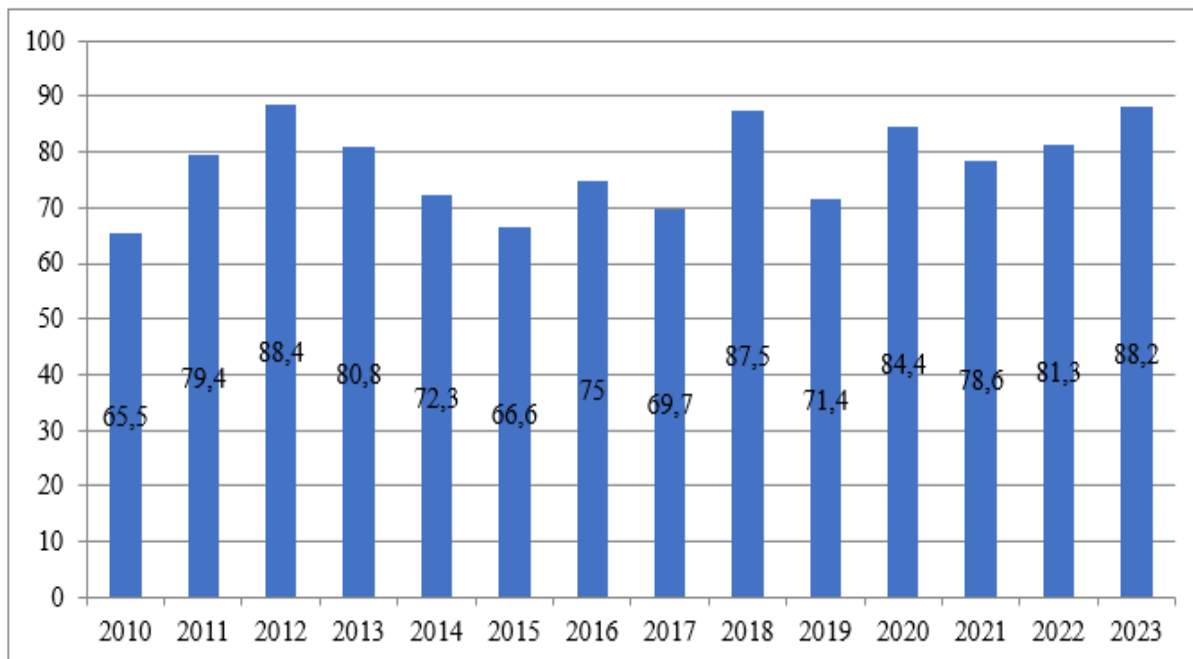
¹⁰ K. Liżyńska, *Z problematyki czynów przepołowionych*, [w:] *Nowa kodyfikacja prawa karnego*, t. XXIX, Wrocław 2013, s. 255

W 2023 roku odnotowano 49 przestępstw, co w odniesieniu do roku 2022 stanowiło spadek o 26. Jednocześnie wykrywalność wszystkich przestępstw osiągnęła poziom 88,2%.

**Ilość przestępstw stwierdzonych w latach 2010 – 2023 na terenie Gminy Kwilcz
oraz ich wykrywalność**
(dane K.P.P. w Międzychodzie):

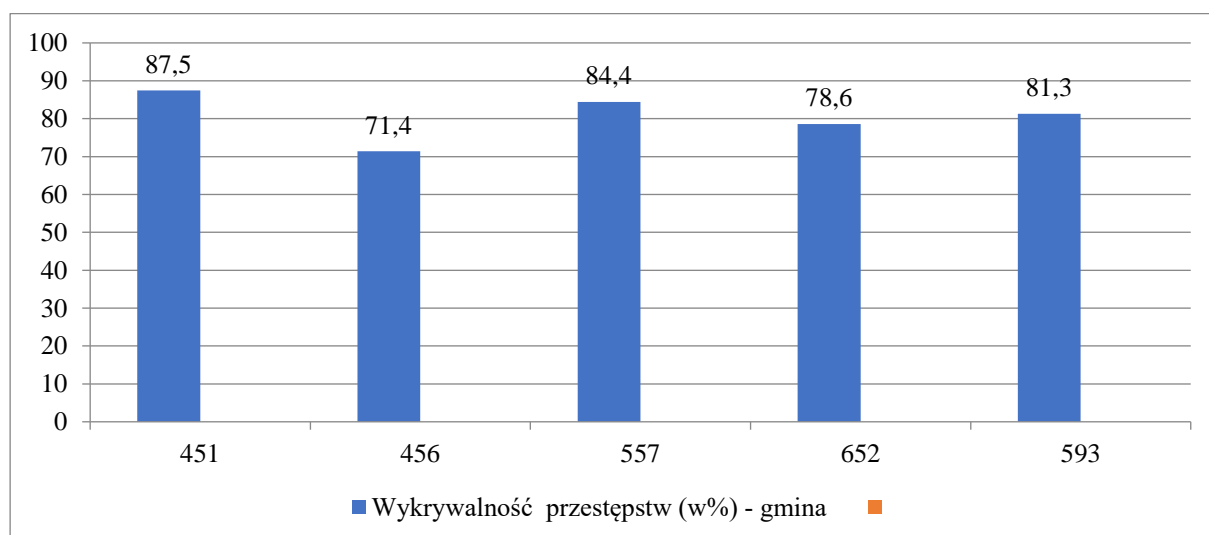
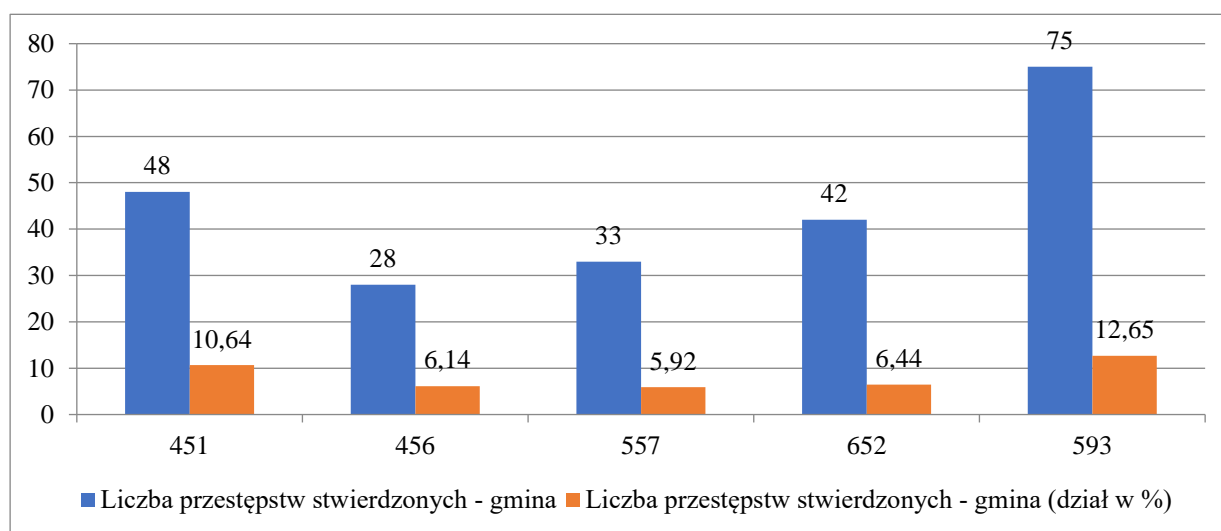

W 2023 roku odnotowano wzrost wykrywalności wszystkich przestępstw z 81,3% do 88,2%.

Powyższe dane odnieść można do danych z całego powiatu międzychodzkiego z ostatnich 5 lat (dane K.P.P. w Międzychodzie):

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba przestępstw stwierdzonych - powiat	456	557	652	593	694
Liczba przestępstw stwierdzonych - Gmina	28	33	42	75	49
Liczba przestępstw stwierdzonych - Gmina (udział w %)	6,14	5,92	6,44	12,65	7,06
Wykrywalność przestępstw (w%) - powiat	83,8	85,5	81,7	83,8	87,5
Wykrywalność przestępstw (w%) - Gmina	71,4	84,4	78,6	81,3	88,2

W minionym roku liczba wszystkich stwierdzonych przestępstw na terenie powiatu wzrosła (do poziomu 594, odnosząc do roku 2022 – 593; wykrywalność wszystkich przestępstw wzrosła do poziomu 87,5% z poziomu 83,8% w roku 2022).

Wzrosła także na terenie powiatu liczba przestępstw kryminalnych, z 314 w roku 2022, do 489 w roku 2023. Wykrywalność tych przestępstw także wzrosła: 83,4% w roku 2022, do 86,9% w roku 2023.

W 2023 roku na terenie Gminy Kwilcz stwierdzono 14 przestępstw kryminalnych (spadek o 20 w odniesieniu do roku 2022), a więc spadek o ponad 100%, których wykrywalność wzrosła do poziomu 73% (w roku 2022 wynosiła 41,6%, a w roku 2021 – 44%). W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w 2023 roku nie odnotowano żadnego przypadku. Ilość przestępstw stwierdzonych przeciwko mieniu spadła do 15 czynów stwierdzonych w 2023 roku (z 30 do 14 czynów stwierdzonych). Jednocześnie odnotowano wzrost wykrywalności do roku 2021 i jest na poziomie 68%. W ramach przestępstw przeciwko mieniu odnotowano mniej czynów w kategorii kradzież z włamaniem (2) – wykrywalność 50%. W 2023 roku nie odnotowano przypadków przestępstw: kradzież i kradzież poprzez włamanie samochodu. W kategorii „kradzieży cudzej rzeczy” liczba stwierdzonych czynów zmalała do 4 czynów (w kategorii kradzieży cudzej rzeczy wykrywalność jest na poziomie 75 % i jest wyższa o 47,5 % niż w roku 2021). W 2023 roku odnotowano 1 przestępstwo z kategorii uszkodzenia mienia (wykrywalność 100%).

Przestępczość na terenie Gminy Kwilcz (lata 2019-2023)

(dane K.P.P. w Międzychodzie)

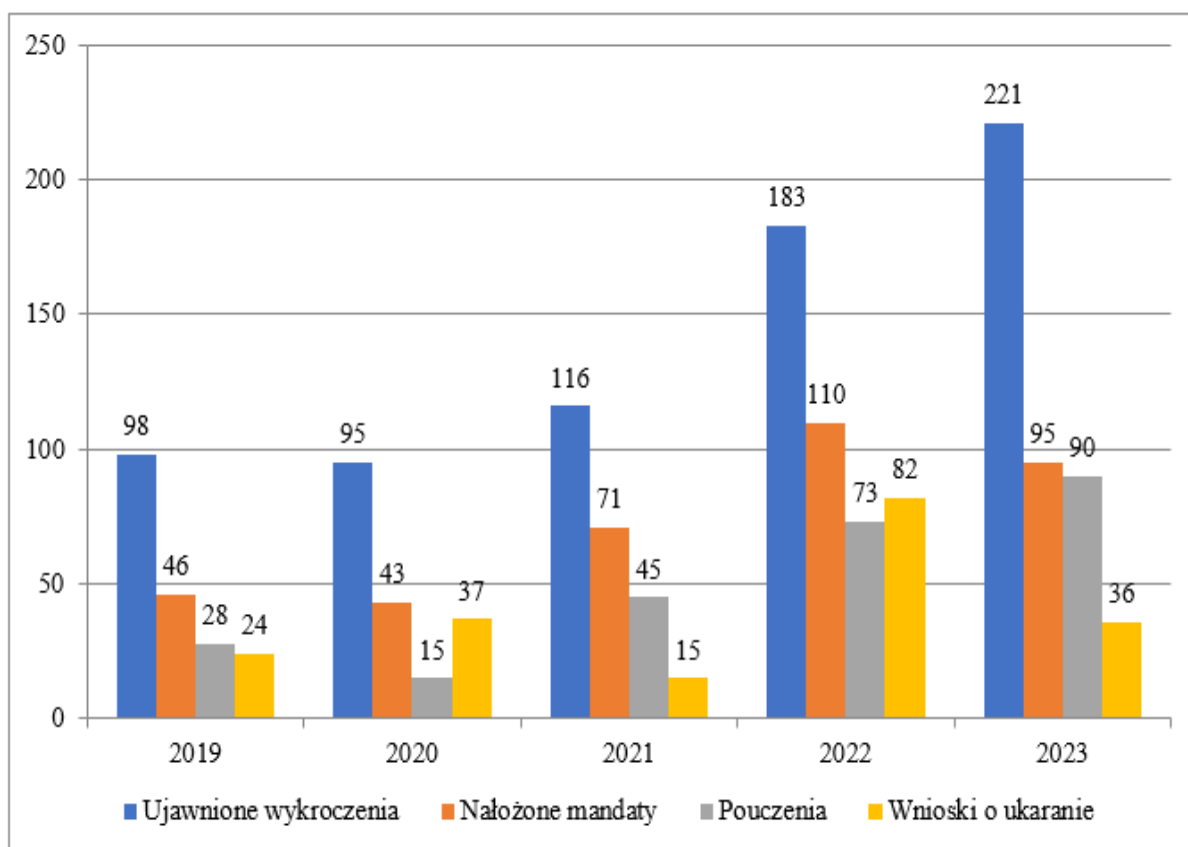
Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Przestępstwa kryminalne	11	13	16	34	14
Przestępstwa kryminalne - wykrywalność (w%)	27	53,5	44	41,6	73
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	0	1	2	4	0
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu - wykrywalność (w %)	0	100	100	100	0
Przestępstwa przeciwko mieniu	8	8	14	30	15
Przestępstwa przeciwko mieniu - wykrywalność (w %)	37,5	50	35,7	46,6	68
Kradzież z włamaniem	5	5	4	5	2
Kradzież z włamaniem - wykrywalność (w %)	20	40	25	66,6	50
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu	0	0	0	0	0
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu - wykrywalność (w%)	0	0	0	0	0

Kradzież cudzej rzeczy	8	2	8	7	4
Kradzież cudzej rzeczy - wykrywalność (w%)	25	50	37,5	28,5	75
Uszkodzenie mienia	0	1	1	3	1
Uszkodzenie mienia - wykrywalność (w%)	0	100	100	100	100

Skuteczność w zakresie reagowania na zaistniałe wykroczenia

W 2023 roku prowadzono 221 postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia, w wyniku czego: nałożono 95 mandatów, zastosowano 90 pouczeń oraz skierowano 36 wniosków o ukaranie.

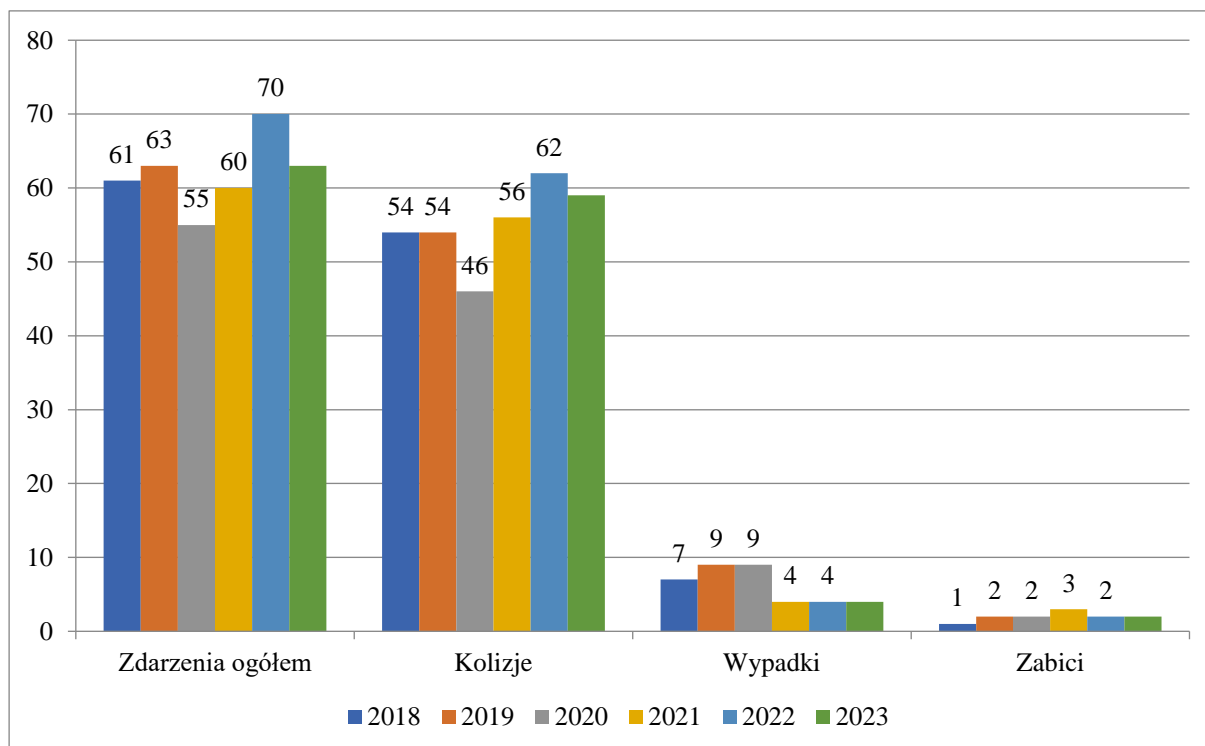
Statystyka postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia na terenie Gminy Kwilcz w latach 2019 – 2023 (dane K.P.P. w Międzyzdrojach):

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym na terenie Gminy Kwilcz

W 2023 roku odnotowano 63 zdarzenia drogowe (59 kolizji oraz 4 wypadki), w których zginęły 2 osoby.

Statystyka zdarzeń na drogach w latach 2019 – 2023 na terenie Gminy Kwilcz
(dane K.P.P. w Międzychodzie):

Poprawa stanu bezpieczeństwa gminy Kwilcz i podejmowane w tym zakresie szereg czynności zgodnych z obowiązującymi przepisami zarówno w zakresie zapobiegania jak i procesu wykrywczego stałe i systematycznie ograniczanie przestępstw przeciwko mieniu oraz zaangażowanie policjantów w zwalczaniu patologii społecznej skutkuje poczuciem bezpieczeństwa mieszkańców.

W analizowanym okresie na terenie gminy Kwilcz odnotowano podobny stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym w porównaniu do roku ubiegłego. Zdarzeń drogowych odnotowano 63 w tym 4 wypadki z dwoma ofiarami śmiertelnymi. Odnotowano spadek przestępstw ogółem stwierdzonych do roku poprzedniego o 26. Na terenie gm. Kwilcz odnotowano 9 przypadków z art. 178a § 1 *Kodeksu karnego* – prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Jest to mniej o 7 przestępstw do roku ubiegłego.

Działania funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie skupiają się na ograniczaniu przestępczości przeciwko mieniu czyli zjawiska najbardziej dokuczliwe dla społeczeństwa, a co za tym idzie do poprawy bezpieczeństwa Gminy Kwilcz. Bardzo ważnym elementem służby w Komisariacie Policji w Sierakowie jest służba obchodowa realizowana przez dzielnicowych w tym dyżury w Urzędzie Gminy Kwilcz. Bezpośredni kontakt dzielnicowego z mieszkańcami, który niewątpliwie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców w swoim miejscu zamieszkania. Mając na uwadze prospołeczne działania Policji uruchomiono na terenie kraju w tym także Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie aplikację „Moja Komenda” oraz realizowany jest program „Dzielnicowy bliżej Nas”.

Ważnym elementem polityki poprawy bezpieczeństwa publicznego jest funkcjonująca od września 2016 r. policyjna Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Daje ona możliwość informowania Policji o miejscach i zdarzeniach, które wpływają na nasze poczucie bezpieczeństwa. Poprzez interaktywną stronę internetową każdy ma możliwość zgłoszenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Dostęp do Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa możliwy jest ze strony internetowej znajdującej się pod adresem: <https://mapy.geoportal.gov.pl/iMapLite/KMZBPublic.html>. Zgłoszenie nanosi się na wyświetlonej mapie zagrożeń poprzez interfejs użytkownika postępując zgodnie z przewidzianym algorytmem. Każde naniesione na mapę zagrożenie wywoła odpowiednią reakcję Policji. Z jednego komputera można zgłosić jedno zagrożenie na dobę. Należy pamiętać, że zgłoszenia w ramach Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa nie zastępują potrzeby pilnej interwencji Policji. W tego typu przypadkach należy korzystać z numerów alarmowych 112 lub 997. Obywatele najczęściej zgłaszają zagrożenia, które są najbardziej uciążliwe w ich miejscu zamieszkania. Są to m.in.: nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie dozwolonej prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, niewłaściwa infrastruktura drogowa, używanie środków odurzających czy zła organizacja ruchu drogowego. Policjanci po potwierdzeniu zgłoszenia, realnie pomagają w rozwiązaniu problemu. Na przykład w sytuacji stwierdzenia złej organizacji ruchu, która zagraża bezpieczeństwu występują do zarządcy drogi o zmianę organizacji ruchu w tym miejscu. Na terenie powiatu międzychodzkiego w 2023 roku zgłoszono 246 przypadków, z czego tylko 24,39% zostało potwierdzone.

Požary i miejscowe zagrożenia

Gmina Kwilcz, jak każdy obszar, a w szczególności tereny rolnicze, zagrożona jest wystąpieniem sytuacji kryzysowych. W związku z tym istnieje system ratownictwa dla tego terenu. Miejscem koordynacji wszystkich sytuacji kryzysowych jest Urząd Gminy w Kwilczu. Na administrowanym przez niego terenie znajdują się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych, także na obszarze innych gmin.

Od 1992 roku Państwowa Straż Pożarna jest wiodącą służbą w ogólnokrajowym systemie organizacji działań ratowniczych, której przypisano m.in. zadanie zbudowania Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego mającego na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez: walkę z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, ratownictwo techniczne, chemiczne i od 1997 roku również poprzez ratownictwo ekologiczne i medyczne.

Podstawowym założeniem w budowie systemu ratowniczo-gaśniczego było stworzenie jednolitego i spójnego układu, skupiającego powiązane ze sobą różne podmioty ratownicze, tak aby można było podjąć skutecznie każde działanie ratownicze. Krajowy System Ratowniczo - Gaśniczy (KSRG) stanowi integralną część bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. Konstrukcja systemu zakłada, że zasady realizacji podstawowych zadań ratowniczych są niezienne i dostosowane do specyfiki wszelkiego rodzaju zdarzeń, również zdarzeń masowych lub klęsk żywiołowych, kiedy siły i środki ratownicze są niewystarczające, a

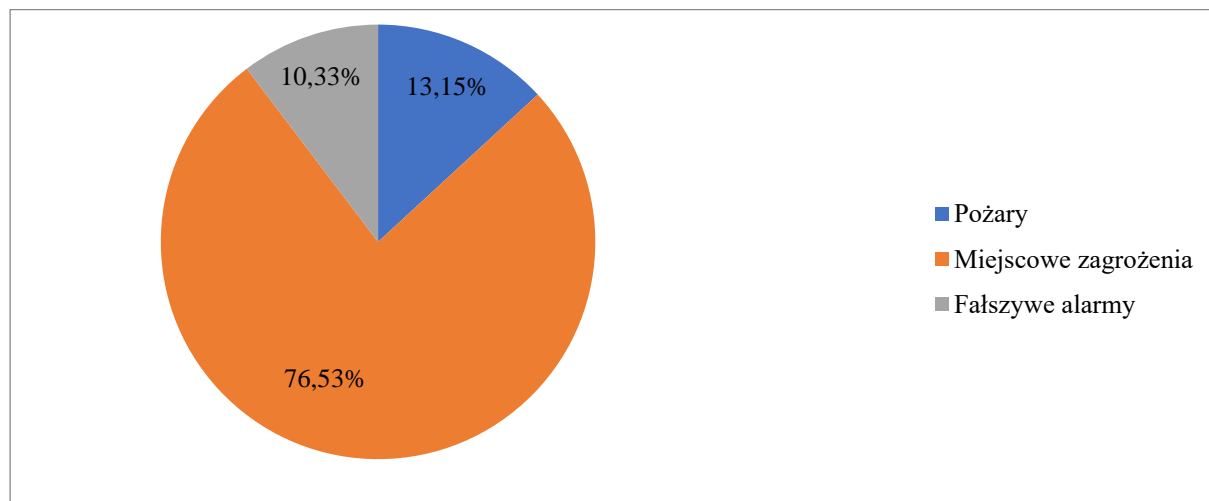
organizacja działań ratowniczych wymaga modyfikacji priorytetów oraz dokonania uproszczeń w procedurach działania.

Na terenie powiatu obejmującego 4 gminy w 2023 roku powstały ogólnie 664 zdarzenia, z czego: 119 pożary, 499 miejscowych zagrożeń (wypadki drogowe, poszukiwanie zaginionych, wyławianie topielców, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów), w 73 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy.

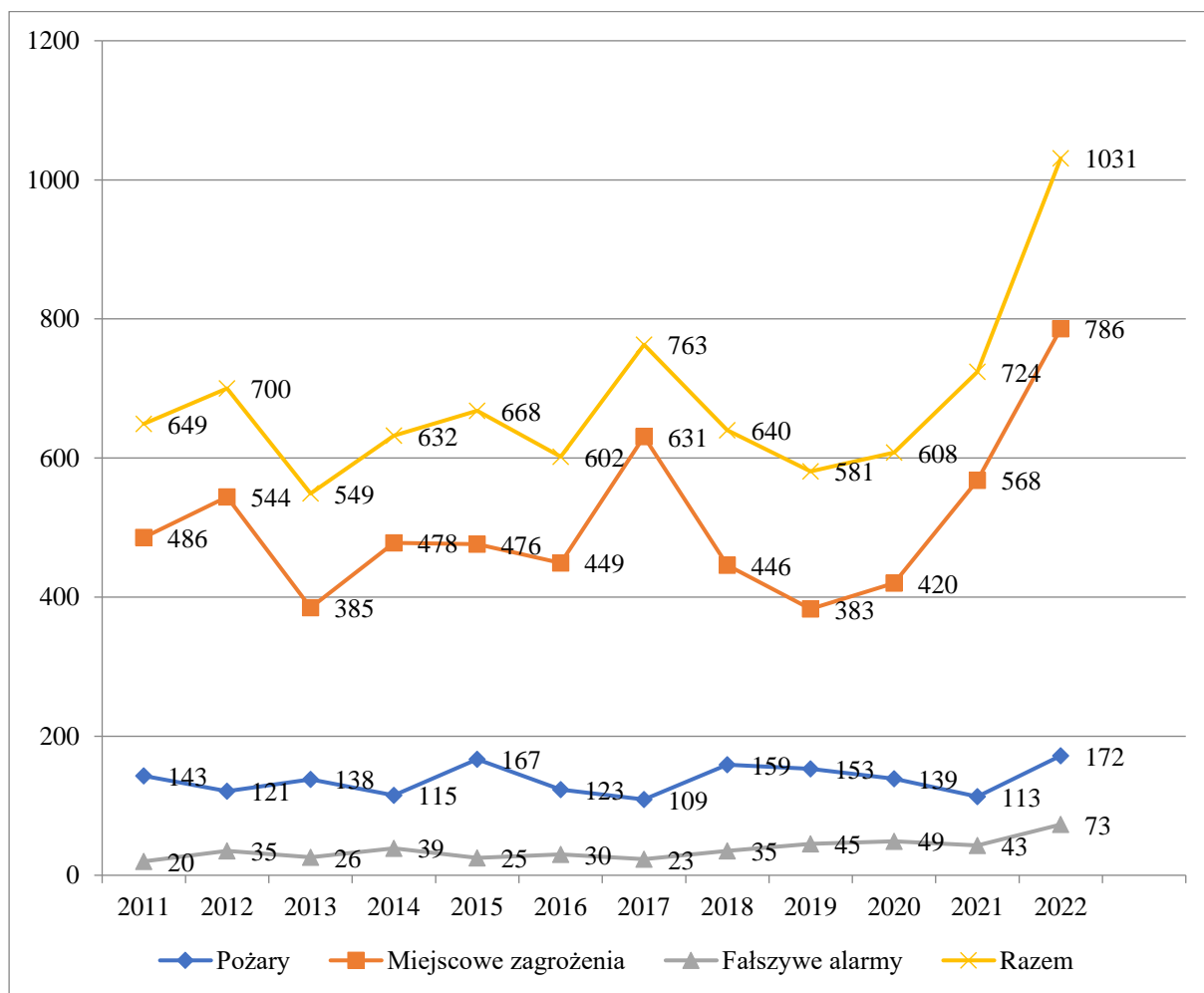
Na terenie Gminy Kwilcz w roku 2023 powstało ogólnie 142 zdarzenia, z czego: 22 pożary (w roku 2018 – 23 pożary, w roku 2019 – 24 pożary, w roku 2020 – 21 pożarów, w roku 2021 – 30 pożarów, w roku 2022- 28 pożarów), 110 miejscowe zagrożenia (m in. wypadki drogowe, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo, a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów; w 2018 roku – 84 miejscowe zagrożenia, w 2019 roku – 61 miejscowych zagrożeń, w 2020 roku – 103 miejscowych zagrożeń, w 2021 roku – 110 miejscowych zagrożeń, w roku 2022 – 163 miejscowe zagrożenia), w 10 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy.

W odniesieniu do roku 2022, w 2023 roku nastąpił spadek ilości interwencji – o 71 interwencje, co głównie spowodowane było nawałnymi wiatrami na początku 2022 roku (stąd duży wzrost liczby miejscowych zagrożeń w 2022 roku).

Procentowy udział poszczególnych zdarzeń na terenie Gminy Kwilcz w 2023 roku (dane K.P.P.S.P. w Międzychodzie):

Sytuacja ogólna na terenie Powiatu Międzychodzkiego w latach 2011-2022 (dane K.P.P.S.P. w Międzychodzie):

Osoby śmiertelne i ranne w zdarzeniach powstałych na terenie Gminy Kwilcz (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

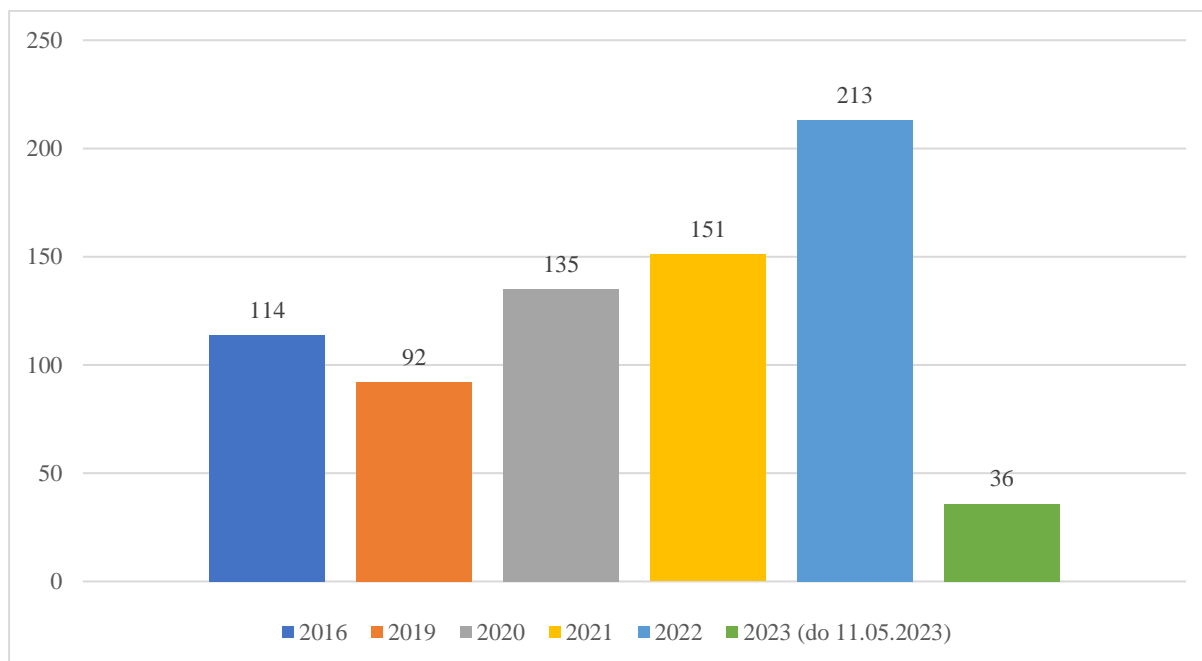
	Ofiary śmiertelne	Ranni
Pożar	0	3
Miejskowe zagrożenie	3	12

Główne przyczyny pożarów powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2023 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie) to nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe, wady urządzeń i instalacji elektrycznych – po 4 przypadki.

Główne przyczyny zagrożeń miejscowych powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2023 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

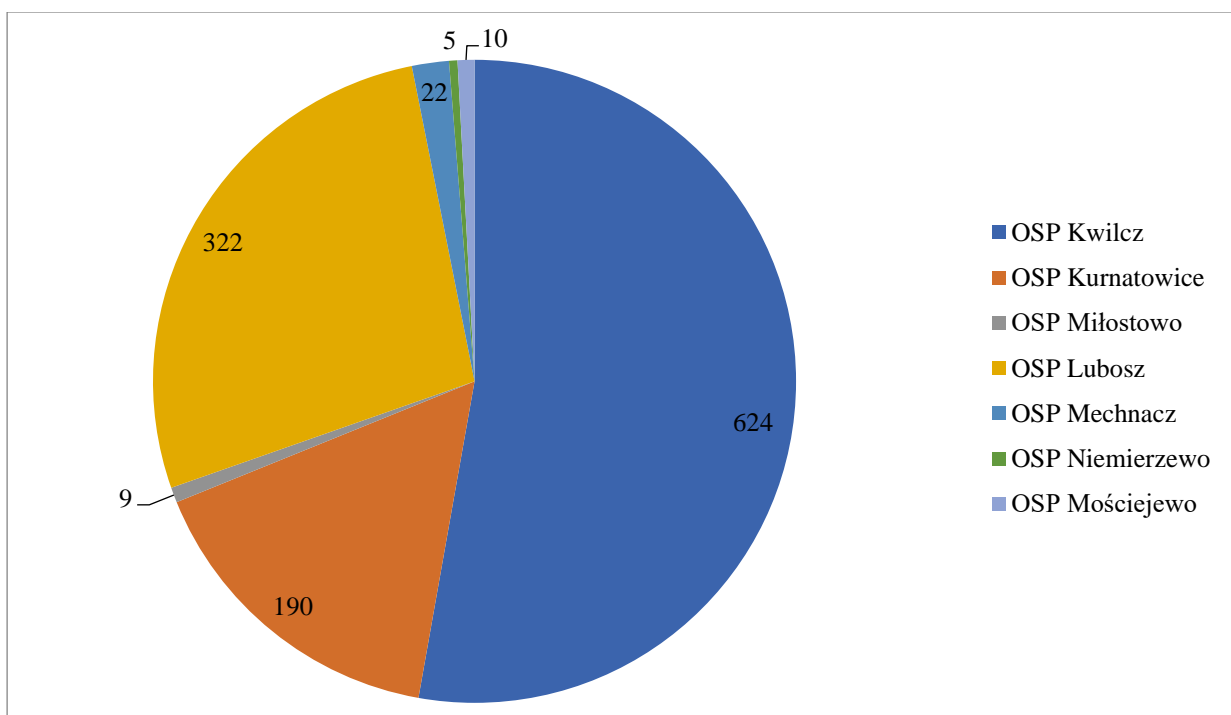
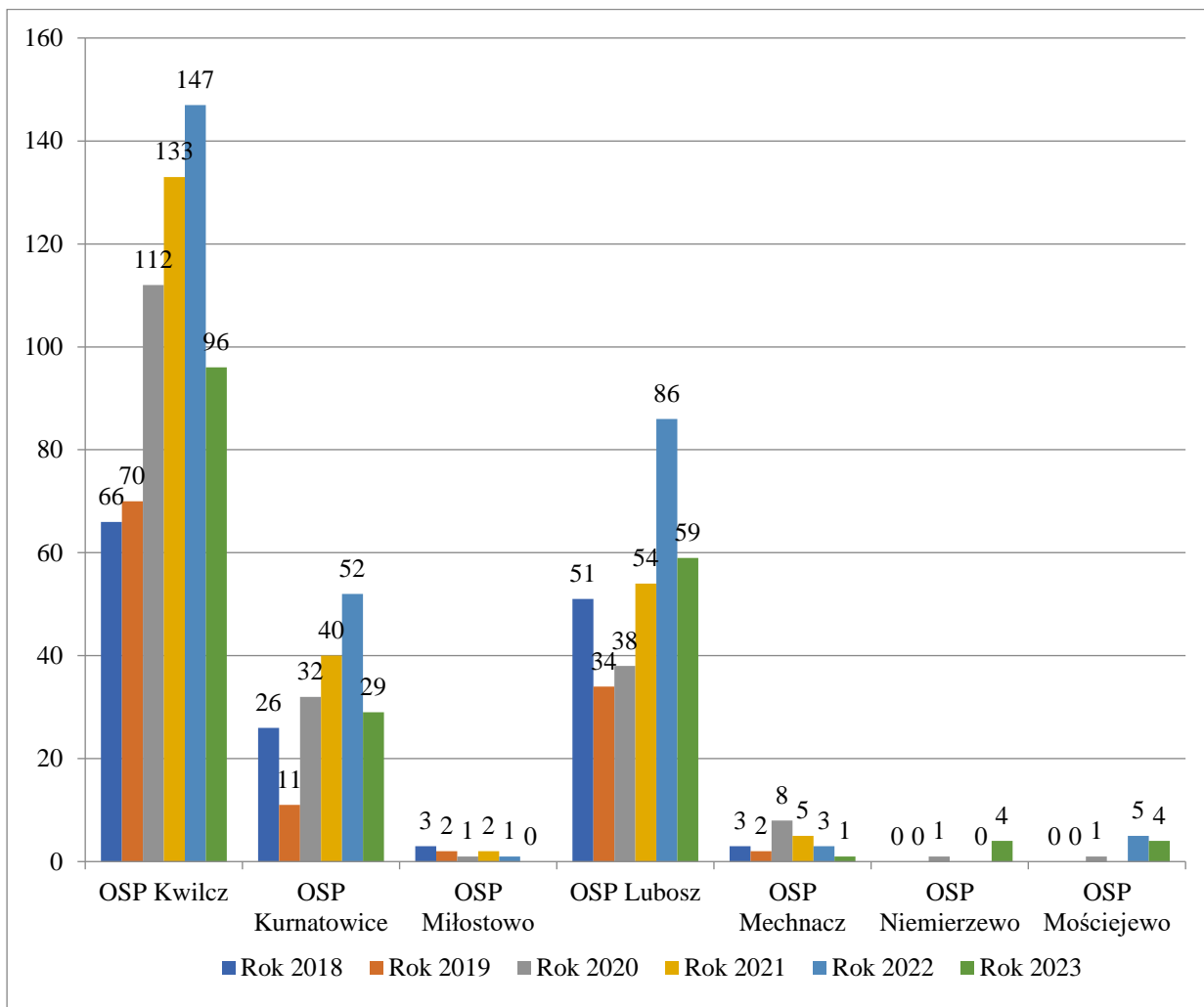
1. Huragany, silne wiatry – 43 przypadki,
2. Nietypowe zachowanie się zwierząt, owadów – 20 przypadków,
3. Niezachowania zasad w ruchu środków transporty – 15 przypadków.

Zdarzenia występujące na terenie gminy Kwilcz w okresie 6 lat (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Ilość wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych, w których brały udział jednostki OSP z terenu Gminy Kwilcz w latach 2018 - 2023 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Jednostka	KSRG	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Razem
OSP Kwilcz	TAK	66	70	112	133	147	96	624
OSP Kurnatowice	TAK	26	11	32	40	52	29	190
OSP Miłostowo	NIE	3	2	1	2	1	0	9
OSP Lubosz	TAK	51	34	38	54	86	59	322
OSP Mechnacz	NIE	3	2	8	5	3	1	22
OSP Niemierzewo	NIE	0	0	1	0	0	4	5
OSP Mościejewo	NIE	0	0	1	0	5	4	10
	Razem	149	119	193	234	294	193	

Statystyka wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych, w których brały udział jednostki OSP z terenu gminy Kwilcz w roku 2023 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Jednostka	KSRG	P	MZ	AF	CZ	Suma
OSP Kwilcz	TAK	21	65	10	7	103
OSP Kurnatowice	TAK	9	18	2	1	30
OSP Milostowo	NIE	0	0	0	0	0
OSP Lubosz	TAK	14	44	1	8	67
OSP Mechnacz	NIE	0	1	0	0	1
OSP Niemierzewo	NIE	2	2	0	1	5
OSP Mościejewo	NIE	0	4	0	1	5
Suma		46	134	13	18	211

P – pożar, **MZ** – miejscowe zagrożenie (kolizja, wypadek drogowy, usuwanie skutków wichur, podtopienia itd.), **AF** – alarmy fałszywe, **CZ** - ćwiczenia

Samodzielne działania jednostek OSP na terenie Gminy Kwilcz: 73 interwencje

W ruchu kołowym największe zagrożenia stanowi droga krajowa nr 24 łącząca miasta wojewódzkie Poznań i Gorzów Wlkp. na odcinku Karolewice – Prusim, gdzie rocznie notuje się kilka wypadków komunikacyjnych. Zagrożenia ekologiczne mogą stanowić w głównej mierze Rurociąg Naftowy „Przyjaźń” oraz Gazociąg Tranzytowy DN 1400 – tranzyt przez gm. Międzychód i gm. Kwilcz.

Na wyposażenie Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP Kwilcz wprowadzono ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Scania P450. Nowy pojazd charakteryzuje się obszerną i bezpieczną kabiną brygadową, przystosowaną do przewozu sześciu strażaków. Podwozie pojazdu chronione jest przez system czterech zraszaczy. Nadwozie pożarnicze ma pięć skrytek sprzętowych – po dwie z każdej strony pojazdu i jedną z tyłu. Zamykane są one żaluzjami aluminiowymi. Zbiorniki na środki gaśnicze wykonane zostały z materiałów kompozytowych. Mają pojemność: 7000 litrów na wodę oraz 710 litrów na środek pianotwórczy. Z tyłu nadwozia umieszczono autopompę o wydajności 5271 l/min przy ciśnieniu 8 barów lub 390 l/min przy ciśnieniu 40 barów. Na wyposażeniu samochodu znajduje się również pneumatyczny maszt oświetleniowy z reflektorami LED o łącznym strumieniu świetlnym 36 000 lm, ręcznie sterowane działko wodno-pianowe o regulowanej wydajności od 1600 do 3200 l/min, linia szybkiego natarcia wyposażona w wąż o długości 60 metrów zakończony prądownicą o wydajności 200 l/min oraz wyciągarka elektryczna o sile uciągu 9979 km i linie o długości 28 metrów. Koszt samochodu to kwota 1 mln 317,33 tys. złotych, z czego 600 tys. zł przekazane zostało formie dotacji przez Gminę w związku z otrzymaniem nagrody w grudniu 2021 r. w ramach konkursu „Rosnąca Odporność” – konkursu dla gmin z najwyższym poziomem zaszczepienia mieszkańców pełnym cyklem szczepień przeciwko COVID-19. Zakup został także dofinansowany z budżetu państwa w ramach dotacji MSWiA oraz dotacji KSRG oraz ze

środków pochodzących z odpisów z firm ubezpieczeniowych kwotą 500 tys. zł. Pozostałą część stanowią środki własne O.S.P. Kwilcz oraz środki pozyskane przez O.S.P. od podmiotów współpracujących.

Osobowy potencjał ratowniczy na terenie Gminy Kwilcz:

Na terenie Gminy Kwilcz działa aktualnie 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (jednostek operacyjno- taktycznych), realizujących swoje zadania statutowe:

- 3 działające w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG): OSP Kwilcz, OSP Lubosz, OSP Kurnatowice;
- 6 działających poza KSRG: OSP Mechnacz, OSP Miłostowo, OSP Mościejewo, OSP Daleszynek, OSP Chorzewo, OSP Niemierzewo;
- 173 członków mogących brać udział w działaniach ratowniczych, w tym 114 w KSRG.

Wszyscy posiadają przeszkolenia uprawniające do udziału w działaniach ratowniczo – gaśniczych, co najmniej podstawowe, poza tym szkolenia: komendantów gminnych, naczelników, dowódców, kierowców – konserwatorów sprzętu ratowniczego, LPR, KPP i inne

Sprzętowy potencjał ratowniczy na terenie Gminy Kwilcz:

Jednostki w KSRG:

- 6 pojazdów ratowniczo – gaśniczych, 3x GBA, 2x GCBA,
- 1 pojazd specjalny – SLRt,
- 1 przyczepa,
- 5 zestawów hydraulicznych,
- 15 agregatów prądotwórczych,
- 6 pił do cięcia stali i betonu,
- 10 pilarek do drewna,
- 6 motopomp pływających i 3 motopompy przenośne,
- 4 agregaty oddymiające,
- sprzęt ratownictwa medycznego: torby med. R-1 – 6 szt.,
- defibrylatory AED.

oraz sprzętowy potencjał ratowniczy jednostek działających spoza KSRG:

- 1x GLM (OSP Mechnacz);
- 1x GBA (OSP Miłostowo);
- mikrobus (OSP Mościejewo);
- GBM (OSP Niemierzewo);
- 6 agregatów prądotwórczych;
- 9 pilarek do drewna;
- 3 motopompy pływające i 7 motopomp przenośnych.

W 2023 roku w ramach przygotowania JRG PSP Międzychód oraz jednostek OSP z terenu Gminy Kwilcz do działań ratowniczo gaśniczych realizowano:

- Kursy i szkolenia w tym: szkolenie techniczne, szkolenie podstawowe, recertyfikacja KPP, kurs dowódców, kurs naczelników,
- Szkolenie z ratownictwa wodnego dla jednostek OSP na Jeziorze Radgoskim,
- Ćwiczenia na obiekcie BA GLASS Sieraków,
- Ćwiczenia na obiekcie ZETBEER Orzeszkowo
- Warsztaty z zakresu KPP,
- Inspekcje gotowości operacyjnej.

Strażacy PSP wspólnie z druhami i druhami OSP prowadzą różnorakie działania profilaktyczne w ramach tzw. prewencji społecznej. Jej ważnym elementem jest zaangażowanie adeptów pożarnictwa z Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Gmina działa w sferze ochrony przeciwpożarowej poprzez wspieranie działalności statutowej Ochotniczych Straży Pożarnych. Działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej finansowana jest z budżetu Gminy oraz ze środków własnych Ochotniczych Straży Pożarnych.

Pozostałe działania w zakresie bezpieczeństwa

We współpracy z Wojskowym Centrum Rekrutacji (dawniej W.K.U.) w Nowym Tomyślu organizowana jest kwalifikacja wojskowa (rocznie do kwalifikacji wojskowej staje kilkanaście) osób z terenu Gminy Kwilcz. Wyznaczone podmioty gospodarcze realizują zadania obronne poprzez wykonywanie świadczeń na rzecz obrony. Nakładanie świadczeń i wzywanie do ich wykonywania należy do zadań Wójta Gminy Kwilcz. Także Wojewoda wyznacza zadania, które powinny być zaplanowane w ramach przygotowań w zakresie obronności – w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizowanych jest szereg zadań obrony cywilnej, z których najważniejsze to zapewnienie funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania. Nie nastąpiły zapowiadane zmiany aktów prawnych dot. obrony cywilnej umożliwiające nowoczesne wykonanie zadań związanych z ochroną ludności i zasobów materialnych. Samorząd dysponuje opracowanymi planami na wypadek sytuacji kryzysowych, do których może zaangażować instytucje, zakłady, itp. W razie wystąpienia sytuacji kryzysowych Gmina koordynuje i prowadzi działania ratownicze, angażując do współpracy wszystkie dostępne na swoim terenie jednostki i instytucje, a w razie potrzeby współdziała z jednostkami i instytucjami spoza swojego terenu.

Powódzie, wichury, śnieżyce, pożary przestrzenne i inne - to katastrofy, które mogą się wydarzyć w naszej Gminie. Katastrofy mogą wystąpić w różnych postaciach i rozmiarach. Większość jest powodowana przez zmienne warunki pogodowe. Część z nich jest przewidywalna, - ale większość ciągle nas zaskakuje. Chociaż katastrofy naturalne nie są zjawiskiem, o którym chętnie się czyta, to jednak wskazane jest wiedzieć więcej na ich temat. Wiedza ta pomoże zrozumieć zagrożenia i przygotować się na wypadek ich wystąpienia. Na samorządowym portalu informacyjnym Gminy Kwilcz www.kwilcz.pl, w podstronie „Mieszkaniec”, w zakładkach „Zarządzanie kryzysowe” opublikowano broszury które

zawierają informacje dotyczące zapobiegania i przygotowaniu na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, czyli odniesieniu się do przedsięwzięć, które eliminują, redukują prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy lub ograniczają jej skutki, jak również przygotowują społeczeństwo do działania w sytuacjach mogących zagrozić ich zdrowiu lub życiu.

Cyberbezpieczeństwo

Trwający postęp technologiczny, zmiany kulturowe i społeczne, jak również wydarzenia, takie jak pandemia COVID-19 spowodowały, że internet stał się obecnie nieodłączną częścią naszego życia prywatnego i zawodowego. Badania opinii publicznej wykazują, że ponad 85% ankietowanych używa tego medium z różną częstotliwością, przy czym aż ponad 60% spędza w internecie więcej niż godzinę każdego dnia. Respondenci wskazywali, że codziennie lub przynajmniej kilka razy w tygodniu korzystają z poczty elektronicznej (74%), komunikatorów internetowych (70%) oraz bankowości elektronicznej (65%). Znaczny odsetek osób zadeklarował także korzystanie z platform ogłoszeniowych (76%), serwisów aukcyjnych (77%) oraz dostępnych on-line usług administracji publicznej (71% badanych). Niestety, ten nowy obszar życia został również dostrzeżony przez przestępców, którzy uzyskali dzięki niemu kolejne narzędzia i metody prowadzenia swojej działalności. Polegają one m.in. na nielegalnym czerpaniu zysków z oszustw komputerowych, ataków hakerskich, kradzieży tożsamości, phishingu, czy szantażu ransomware. Stosowane metody ataków zmieniają się w szybkim tempie, a kolejne kampanie wymierzone w użytkowników internetu są coraz bardziej dopracowane i trudne do zidentyfikowania. Zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowej tożsamości przestało więc dotyczyć jedynie specjalistów i wąskiej grupy entuzjastów. Stało się ono problemem społecznym i gospodarczym, mającym bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo obywateli.

Rozwój społeczny i gospodarczy w coraz większym stopniu zależny jest od szybkiego i nieskrępowanego dostępu do informacji. Od sprawności i stabilności systemów teleinformatycznych zależy funkcjonowanie całego państwa. Od wielu lat wzrasta liczba zagrożeń i incydentów bezpieczeństwa. Każdy incydent to ryzyko naruszenia bezpieczeństwa obywateli – przejęcia danych osobowych, naruszenia prywatności, utraty pieniędzy, a nierzadko też zdrowia. Należy temu skutecznie przeciwdziałać. Cyberbezpieczeństwo staje się coraz ważniejsze, ponieważ smartfony, komputery i tablety są nieodłącznym elementem naszej codziennej pracy i życia osobistego. Taki stopień polegania na narzędziach online w różnych aspektach prowadzenia biznesu – od mediów społecznościowych i marketingu e-mailowego po przechowywanie danych o pracownikach i klientach w chmurze – nakłada na nas dodatkowy obowiązek ochrony tych informacji.

Zależność od cyfrowych narzędzi stawia wiele firm przed zagrożeniem ze strony cyberataków. Solidna wiedza o cyberbezpieczeństwie jest tu kluczowa, ponieważ takie ataki stale się rozwijają i stają się coraz bardziej zaawansowane. Ofiary cyberataków mogą być narażone na utratę wrażliwych danych, straty finansowe w wyniku kradzieży, duże koszty odzyskania skradzionych danych czy utratę dobrej reputacji.

Cyberbezpieczeństwo zgodnie z art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 913 z późn. zm.) to odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy. Wszelkie zdarzenia mające lub mogące mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo nazywane są **zagrożeniami lub incydentami**.

Cyberbezpieczeństwo to zestaw procesów, najlepszych praktyk i rozwiązań technologicznych, które ułatwiają chronienie krytycznych systemów i sieci przed atakami cyfrowymi. Ilość danych gwałtownie wzrosła, a coraz więcej osób pracuje i komunikuje się z dowolnego miejsca. Przestępcy zareagowali na to, opracowując wyrafinowane metody uzyskiwania dostępu do zasobów i kradzieży danych, sabotowania działalności biznesowej lub wymuszania pieniędzy. Co roku liczba ataków rośnie, a wrogowie opracowują nowe metody unikania wykrycia. Skuteczny program cyberbezpieczeństwa obejmuje osoby, procesy i rozwiązania technologiczne, które wspólnie ograniczają ryzyko przerw w działalności, strat finansowych oraz utraty reputacji w wyniku ataku.

Najpopularniejsze zagrożenia w cyberprzestrzeni:

- **Malware** - oprogramowanie, które wykonuje złośliwe zadanie na urządzeniu docelowym lub w sieci, np. uszkadza dane lub przejmuje system.
- **Phishing** - atak za pośrednictwem poczty e-mail polegający na nakłonieniu odbiorcy wiadomości e-mail do ujawnienia poufnych informacji lub pobrania złośliwego oprogramowania.
- **Spear Phishing** - bardziej wyrafinowana forma phishingu, w której napastnik podszywa się pod osobę bliską osoby atakowanej.
- **Atak typu "Man in the Middle" (MitM)** - atak ten wymaga, aby napastnik znalazł się między dwiema stronami, które się komunikują i był w stanie przechwytywać wysyłane informacje.
- **Trojan - (koń trojański)** - oprogramowanie, które podszywa się pod przydatne lub ciekawe dla użytkownika aplikacje, implementując szkodliwe, ukryte przed użytkownikiem różne funkcje (oprogramowanie szantażujące - ransomware, szpiegujące - spyware etc.).
- **Ransomware** - atak polegający na zaszyfrowaniu danych w systemie docelowym i zażądaniu okupu w zamian za umożliwienie użytkownikowi ponownego dostępu do danych.
- **Atak DoS lub DDoS** - atak na system komputerowy lub usługę sieciową w celu uniemożliwienia działania poprzez zajęcie wszystkich wolnych zasobów. DDoS atakuje z wielu miejsc równocześnie.
- **Ataki IoT w Internecie rzeczy** - atak polegający na przejmowaniu kontroli nad urządzeniami w sieci Internet: inteligentnymi domami, budynkami, sieciami energetycznymi, urządzeniami gospodarstwa domowego - przemysłu etc.).
- **Data Breaches (naruszenie danych)** - atak tego typu polega na kradzieży danych. Motywy naruszeń danych obejmują przestępstwa: (tj. kradzieży tożsamości, chęci zawstydzenia instytucji, szpiegostwo i inne).

- **Malware w aplikacjach telefonów.** Urządzenia mobilne są szczególnie podatne na ataki złośliwego oprogramowania.

Sposoby zabezpieczenia się przed zagrożeniami:

- **Higiena hasła** - nie da się obronić przed atakami używając prostych haseł, takich jak „1234”. Odpowiednie, złożone hasło może ochronić konsumentów przed zagrożeniami cybernetycznymi.
- **Oprogramowanie antywirusowe** - subskrybuj dobrej jakości oprogramowanie antywirusowe oraz zaplanuj aktualizacje automatyczne systemu operacyjnego na Twoim urządzeniu.
- **Nie otwieraj plików nieznanego pochodzenia.** Zachowaj ostrożność podczas otwierania załączników plików. Na przykład, jeśli otrzymasz wiadomość e-mail z załącznikiem PDF z opisem „zaległa faktura”, nie otwieraj go jeśli zobaczysz, że pochodzi on z nietypowego e-maila, takiego jak ann23452642@gmail.com ! Otwórz dopiero jeżeli masz 100% pewności, że wiesz kto wysłał wiadomość.
- **Nie korzystaj ze stron internetowych, które nie mają ważnego certyfikatu bezpieczeństwa**, chyba że masz stuprocentową pewność, że strona taka jest bezpieczna.
- **Staraj się nie odwiedzać zbyt często stron, które oferują darmowe atrakcje (filmiki, muzykę, aplikacje)** - często na takich stronach znajdują się ukryte wirusy, trojany i inne zagrożenia.
- **Nie zostawiaj danych osobowych w niesprawdzonych serwisach i na stronach**, jeżeli nie masz absolutnej pewności, że nie będą one widoczne dla osób trzecich.
- **Pamiętaj, że żadna instytucja nie wysyła e-maili do swoich klientów/interesantów z prośbą o podanie hasła lub loginu w celu ich weryfikacji.**

Odnosiniki do stron dotyczących cyberbezpieczeństwa:

- poradniki na witrynie internetowej Serwis Rzeczypospolitej Polskiej <https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/cyberbezpieczenstwo>;
- publikacje z zakresu cyberbezpieczeństwa: <https://www.cert.pl>;
- zestaw porad bezpieczeństwa dla użytkowników komputerów prowadzony na witrynie internetowej CSIRT NASK – Zespołu Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego działającego na poziomie krajowym: <https://www.cert.pl/ouch>.

Oświata

Poprzednie lata były niełatwe dla wszystkich osób zaangażowanych w polską oświatę. Najpierw pandemia, potem wyzwania związane z wybuchem wojny w Ukrainie – wszystko to odczuliśmy także w naszych szkołach. Rok szkolny 2023/2024 przyniósł wiele zmian zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli

By lekcje w szkole były bardziej inspirujące i odpowiadały na potrzeby współczesnego świata, zdecydowano, że od 1 września w planach lekcji nie będzie już podstaw przedsiębiorczości. Zamiast tego, w szkołach pojawił się zupełnie nowy przedmiot, który ma lepiej odpowiadać na potrzeby nowoczesnego świata - biznes i zarządzanie. Przedmiot ten zastąpi dotychczasowe podstawy przedsiębiorczości i będzie nauczany w klasach I i II szkoły ponadpodstawowej. Celem tych zmian jest przygotowanie uczniów do roli przedsiębiorczych liderów oraz dostarczenie im niezbędnych umiejętności związanych z zarządzaniem. Rewolucje czekają również w podstawie programowej z języka polskiego. Zostanie ona wzbogacona o gry komputerowe. Uczniowie zagadnienia programowe będą rozważać na podstawie takich tytułów, jak "This War of Mine" od 11BitStudios oraz "Gra Szyfrów", który przygotował Instytut Pamięci Narodowej. Celem tych zmian jest wprowadzenie nowych narzędzi edukacyjnych, które będą ciekawe i angażujące dla uczniów. Zmiany również wprowadzono w obszarze techniki. Przedmiot ten zostanie rozbudowany o wychowanie komunikacyjne, aby uwzględnić nowe środki transportu, takie jak hulajnogi elektryczne i inne mikropojazdy, które są coraz częściej używane przez uczniów. Dzięki tym zmianom uczniowie będą bardziej świadomi odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii i środków transportu. Od początku roku szkolnego 2023/2024 uczniowie od siódmej klasy szkoły podstawowej będą mogli wybrać język łaciński zamiast drugiego języka obcego nowożytnego. Od września po wielu latach do polskich szkół wraca również łacina. Uczniowie klas VII-VIII szkoły podstawowej oraz liceum ogólnokształcącego i technikum będą mieli możliwość wyboru języka łacińskiego jako alternatywy dla drugiego języka obcego nowożytnego.

Wprowadzono zakaz działania stowarzyszeń i innych organizacji „promujących zagadnienia związane z seksualizacją dzieci” – w przedszkolach i szkołach podstawowych (tzw. Lex Czarnek 3.0). towarzyszenie lub inna organizacja, mająca podjąć działalność w szkole, będzie musiała przekazać dyrektorowi informacje dotyczące swojej działalności, a także treści przekazane uczniom w szkole oraz wykorzystywane materiały. Następnie dyrektor ma za zadanie:

- zwrócić się do rady szkoły (w razie jej braku – rady pedagogicznej) i rady rodziców o opinię na temat tej działalności,
- poinformować o zgłoszeniu organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący.

Wprowadzono możliwość wydania przez organ nadzoru pedagogicznego (kuratora oświaty) polecenia usunięcia naruszeń ustawy *Prawo oświatowe*, rozporządzeń oraz statutów. Polecenie to wydawane jest osobom prowadzącym szkoły i placówki niepubliczne. W zależności od oceny zakresu i stopnia stwierdzonych uchybień kurator wyznaczy termin usunięcia, nie dłuższy niż 30 dni od dnia przekazania polecenia.

Od 2024 r. pierwsi nauczyciele będą mogli przejść na wcześniejszą emeryturę. Przywrócenie wcześniejszej emerytury nie jest jednak przywróceniem dotychczasowych uprawnień dla nauczycieli. Będzie ona wyliczana na nowych zasadach – z uwzględnieniem kwoty składek zgromadzonych na koncie emerytalnym, zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz środków z OFE. Istotne znaczenie będzie miał też parametr średniego dalszego trwania życia w wieku osoby przechodzącej na tę emeryturę.

Nauczyciel na świadczeniu kompensacyjnym będzie mógł podjąć pracę jako nauczyciel:

- języka polskiego lub prowadzący dodatkową naukę języka polskiego – w każdym przypadku,
- inny nauczyciel – jeżeli do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń z Ukrainy, który przybył do Polski nie wcześniej niż 24 lutego 2022 r. w związku z agresją rosyjską.

Takie zatrudnienie nie spowoduje zawieszenia wypłaty świadczenia kompensacyjnego bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu. Rozwiązanie to będzie można stosować do 31 sierpnia 2024 r.

Dzięki ustawie z 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli uczniowie klas IV szkoły podstawowej otrzymali laptopy, a nauczyciele na taki sprzęt bon o wartości 2500 zł, który zrealizują we wskazany w przepisach sposób. Z początkiem września zaczął obowiązywać art. 10 ust. 18 Karty Nauczyciela dodany ustawą z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, który wprowadza na stałe obowiązek przekazywania przez dyrektora szkoły samorządowej informacji o wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli kuratorowi oświaty, ten zaś publikuje je na internetowej stronie kuratorium.

Od 19 lipca 2023 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 7 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2023 r. poz. 1370). Przewiduje ono, że arkusz organizacyjny nie będzie już zawierał wyodrębnienia nauczycieli przystępujących do postępowań ze względu na stopnie awansu zawodowego. Wystarczy wskazanie łącznej liczby nauczycieli przystępujących do takich postępowań. Zmiany obejmą arkusze organizacyjne na rok szkolny 2024/2025.

W roku szkolnym 2023/2024 zajęcia indywidualnego nauczania nadal mogą być realizowane w formie zdalnej. Umożliwienie uczniowi realizacji zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wymaga:

- działania w porozumieniu z organem prowadzącym,
- uwzględnienia zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania,
- ustalenia, w jaki sposób zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość będą realizowane,
- powiadomienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny o sposobie lub sposobach realizacji tych zajęć.

Dla uczniów z Ukrainy nadal będą organizowane dodatkowe zajęcia z języka polskiego. Będą one prowadzone:

- indywidualnie lub w grupach liczących do 15 uczniów:
- w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych (minimum 6 godzin lekcyjnych tygodniowo).

Tak jak dotychczas rada pedagogiczna będzie mogła zrezygnować z klasyfikowania ucznia z Ukrainy:

- uczęszczającego do oddziału przygotowawczego,
- który nie zna języka polskiego lub znajomość języka polskiego u tego ucznia jest niewystarczająca do korzystania z nauki bądź gdy zakres realizowanych zajęć edukacyjnych uniemożliwia przeprowadzenie klasyfikacji rocznej.

W takim przypadku uczeń otrzyma zaświadczenie o uczęszczaniu do oddziału przygotowawczego. A w arkuszu ocen należy wówczas dokonać wpisu, że nie podlegał on klasyfikacji.

Zostaną utrzymane dotychczasowe zasady ukończenia szkoły. Uczeń z Ukrainy ukończy szkołę podstawową, jeżeli uzyska:

- pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizowanych w klasie VIII,
- przystąpi do egzaminu ósmoklasisty.

Zmiany w egzaminach obowiązywały już w zeszłym roku szkolnym:

- w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny zostaną przeprowadzone na podstawie odrębnych wymagań egzaminacyjnych,
- wymagania będą zawężone w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Jako podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w odniesieniu do szkół podstawowych, w roku szkolnym 2023/2024 wyznaczone zostały m.in.:

- Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji

dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.

- Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

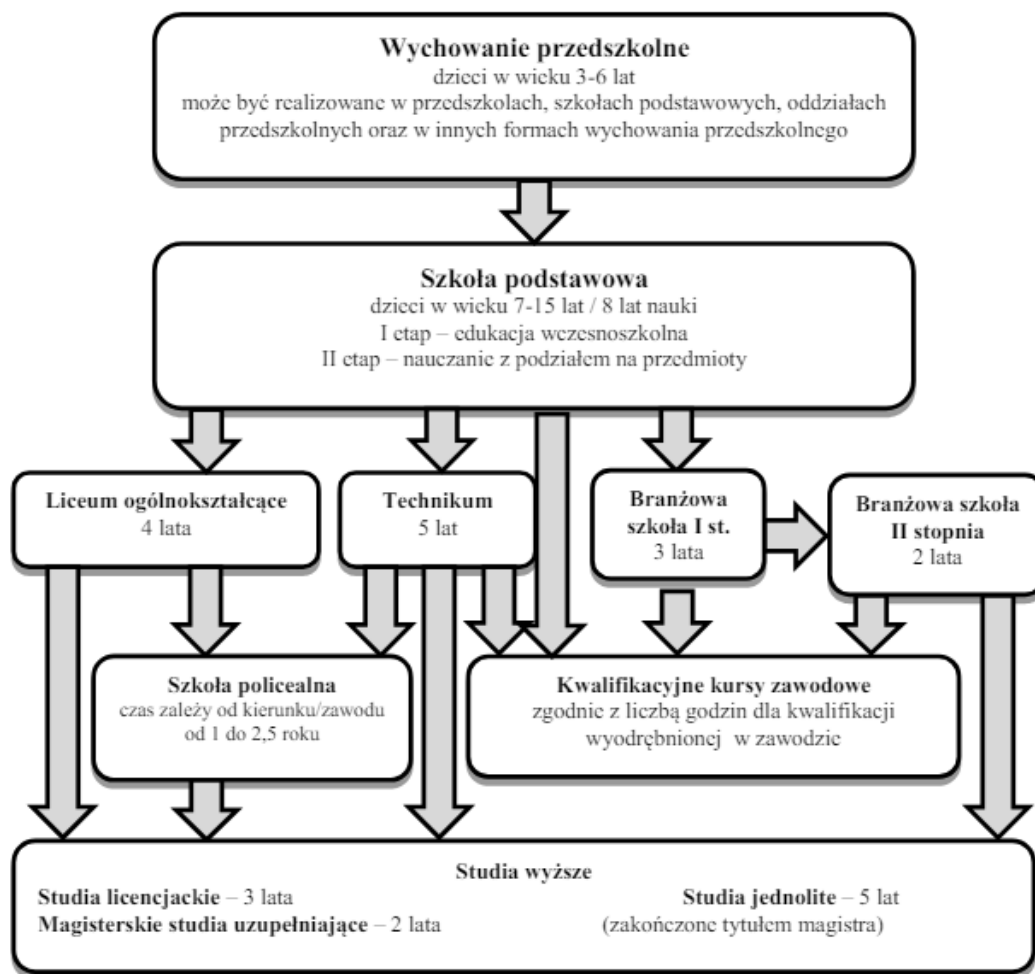
Do lat 90-tych ubiegłego wieku istniała tylko jedna forma edukacji obowiązkowej – obowiązek szkolny spełniany w 8-klasowej szkole podstawowej. W *Konstytucji RP* z 1997 r. wprowadzony został obowiązek nauki. W ramach reformy systemu edukacji wdrażanej od września 1999 r. obowiązek szkolny został przedłużony o jeden rok w ramach struktury wprowadzającej 6-letnią szkołę podstawową i 3-letnie gimnazjum. Od września 2004 r. wprowadzone zostało obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne dzieci w wieku 6 lat. Od września 2011 r. obowiązek ten dotyczył dzieci w wieku 5 lat. Przejściowo obniżony również został wiek rozpoczynania obowiązku szkolnego. Od września 2014 obowiązek ten dotyczył pierwszej połowy rocznika 6-latków, a od września 2015 r. dotyczył całego rocznika 6-latków, jednak od grudnia 2015 r. ponownie podniesiono wiek szkolny do 7 lat.

Po uchwaleniu i wejściu w życie ustawy – Prawo oświatowe (od 1 września 2017 r.), obowiązek szkolny znów jest spełniany w 8-klasowej szkole podstawowej, natomiast obowiązek nauki jest zgodnie z tą ustawą spełniany m.in. poprzez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej lub realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy. Wdrożenie reformy ustroju szkolnego przebiega zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*. Kształcenie w dotychczasowych gimnazjach zostało zakończone z dniem 31 sierpnia 2019 r.

Obecnie edukacja obowiązkowa jest podzielona na:

- obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne (dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne; może być ono realizowane w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego),
- obowiązek szkolny, który rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia,
- obowiązek nauki dla absolwentów szkół podstawowych aż do ukończenia 18. roku życia, który może być spełniany przede wszystkim przez uczęszczanie do szkoły ponadpodstawowej lub przez realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy.

System edukacji w Polsce

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia. Według stanu w dniu 30 września 2023 r. 250 dzieci w wieku 3-6 lat uczestniczyło w różnych formach wychowania przedszkolnego (w 10 oddziałach). W porównaniu z rokiem szkolnym 2022/2023 liczba dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2023/2024 zmniejszyła się – uczyło się w nich 742 uczniów (blisko 5% mniej niż przed rokiem).

W Gminie Kwilcz w 2023 roku działały następujące jednostki oświatowe, dla których Gmina była organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa w Kwilczu,
- Szkoła Podstawowa w Luboszu,
- Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu.

Podstawowe informacje dotyczące jednostek na terenie Gminy ukazują poniższe tabele oraz wykresy.

1. Rok szkolny 2022/2023

1) Szkoła Podstawowa w Luboszu – liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
27	2	23	1	11	1	19	1	19	1	18	1	12	1	31	2	160	10

W roku szkolnym 2022/2023 w 10 oddziałach naukę odbywało 160 uczniów.

2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
52	2	41	2	46	2	54	2	56	3	47	2	7	1	69	3	372	17

W roku szkolnym 2022/2023 w 17 oddziałach naukę odbywało 372 uczniów.

3) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
68	3	16	31	13	8	0

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
27	1	27	-	-	-	-

5) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
152	6	25	49	38	40	-

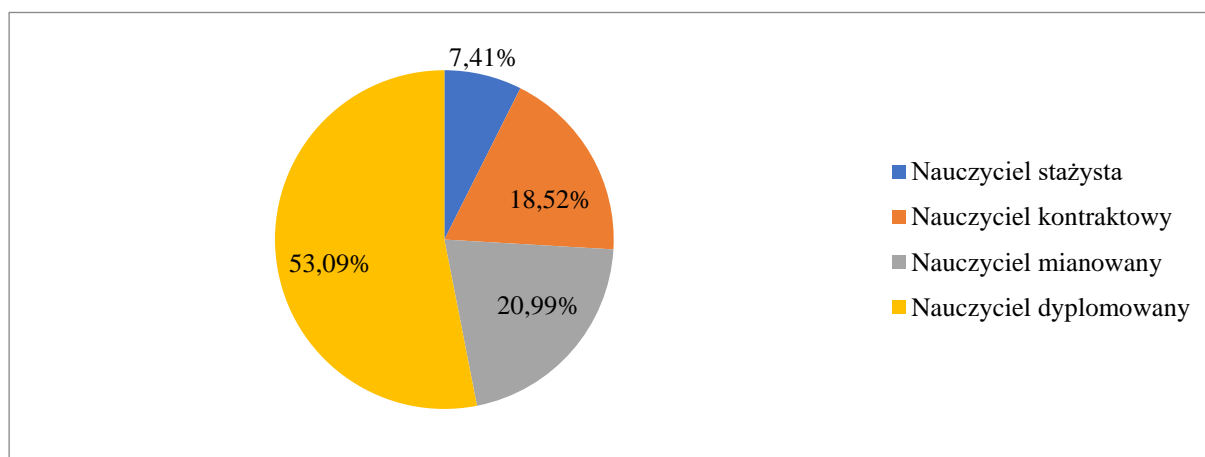
Podsumowanie:

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	160	372	27	68	152	779
Liczba oddziałów	10	17	1	3	6	37
Średnia uczniów na oddział	16	21,88	27	22,66	25,3	21,05

Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	5	4,12	-	-	6	5,61	29	26,04
SP Lubosz	-	-	12	11,5	9	7,1	10	8,5
Przedszkole w Kwilczu	1	0,18	3	3	2	2	4	3,18
Razem	6	4,3	15	14,5	17	14,71	43	37,72

- 2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2022	I-VIII 2023	IX-XII 2022	I-VIII 2023	IX-XII 2022	I-VIII 2023
Liczba etatów administracji	1,75	1,75	1	1	0,75	0,75
Liczba etatów obsługi	17,98	17,10	12	12	8	8
Razem	18,73	18,85	13	13	8,75	8,75

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 3,5

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 31,85

2. Rok szkolny 2023/2024:

- 1) Szkoła Podstawowa w Luboszu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
15	1	25	2	23	1	11	1	20	1	19	1	19	1	12	1	144	9

W roku szkolnym 2023/2024 w 9 oddziałach naukę odbywało 144 uczniów.

- 2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
53	2	26	2	20	2	46	2	48	2	54	3	46	2	7	1	348	16

W roku szkolnym 2023/2024 w 16 oddziałach naukę odbywało 348 uczniów.

- 3) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
71	3	30	18	10	13	-

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
28	1	28	-	-	-	-

5) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
151	6	26	41	52	32	-

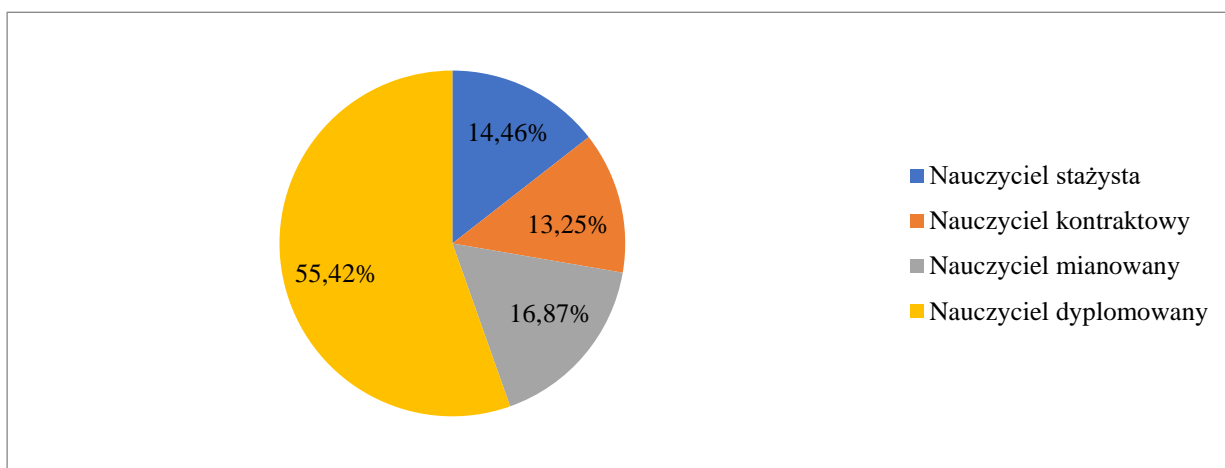
Podsumowanie:

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	144	348	28	71	151	742
Liczba oddziałów	9	16	1	3	6	35
Średnia uczniów na oddział	16	21,75	28	23,66	25,16	21,2

Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	7	5,66	-	-	6	6	29	27,61
SP Lubosz	2	1,05	9	8,53	6	5,28	12	9,57
Przedszkole w Kwilczu	3	1,18	2	2	2	2	5	4,18
Razem	12	7,89	11	10,53	14	13,28	46	41,36

2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2023	I-VIII 2024	IX-XII 2023	I-VIII 2024	IX-XII 2023	I-VIII 2024
Liczba etatów administracji	1,75	1,75	1	1	0,75	0,75
Liczba etatów obsługi	16,5	16,5	12,37	12,37	8,5	8,4
Razem	18,25	18,25	13,37	13,37	9,25	9,15

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 3,5

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 37,27

Zestawienie analityczne (według etatów)

Rok szkolny 2022/2023	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk.)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	35,77	27,1	8,36
Nauczyciel stażysta	4,12	0	0,18
Nauczyciel kontraktowy	0	11,5	3
Nauczyciel mianowany	5,61	7,1	2
Nauczyciel dyplomowany	26,04	8,5	3,18
Pozostali pracownicy	18,85	13	8,75
Pracownicy administracyjni	1,75	1	0,75
Pracownicy obsługowi	17,1	12	8
Razem pracownicy	54,62	40,1	17,11
% nauczyciele	65,49%	67,58%	48,86%
% pozostali pracownicy	34,51%	32,42%	51,14%
Ilość uczniów	399	228	152
Ilość oddziałów	18	13	6
Średnio: uczeń na oddział	22,17	17,54	25,33
Średnio: uczeń/pracownik (etat)	7,31	5,69	8,88
Średnio: pracownik/oddział (etat)	3,03	3,08	2,85
Średnio: nauczyciel (etat)/uczeń	11,15	8,41	18,18
Średnio: nauczyciel (etat)/oddział	1,99	2,08	1,39

Rok szkolny 2023/2024	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk.)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	39,27	24,43	9,36
Nauczyciel stażysta	5,66	1,05	1,18
Nauczyciel kontraktowy	0	8,53	2
Nauczyciel mianowany	6	5,28	2
Nauczyciel dyplomowany	27,61	9,57	4,18
Pozostali pracownicy	18,25	13,37	9,15
Pracownicy administracyjni	1,75	1	0,75
Pracownicy obsługowi	16,5	12,37	8,4
Razem pracownicy	57,52	37,8	18,51
% nauczyciele	68,27%	64,63%	50,57%
% pozostali pracownicy	31,73%	35,37%	49,43%
Ilość uczniów	376	215	151
Ilość oddziałów	17	12	6
Średnio: uczeń na oddział	22,12	17,92	25,17
Średnio: uczeń/pracownik (etat)	6,54	5,69	8,16
Średnio: pracownik/oddział (etat)	3,38	3,15	3,09
Średnio: nauczyciel (etat)/uczeń	9,57	8,80	16,13
Średnio: nauczyciel (etat)/oddział	2,31	2,04	1,56

Programy i projekty realizowane w 2023 roku

1. Szkoła Podstawowa w Kwilczu

W roku 2023 kontynuowano „Program dla szkół” to unijny program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych. To kontynuacja dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole. Program ma propagować wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe poprzez udostępnianie im produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych, tak, by dzieci od najmłodszych lat polubiły ich naturalny smak. Oprócz promowania zdrowej diety program ma również pokazać dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, jak są uprawiane i produkowane. mlecznych.

Szkoła uczestniczyła także w programie „**Szkolny Klub Sportowy**”. Jest to wsparcie organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej opracowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, który jest skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną oraz ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Program ten stanowi narzędzie stymulowania i podejmowania aktywności fizycznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży o mniejszej sprawności fizycznej, rzadziej podejmujących aktywność fizyczną w czasie wolnym, nieobjętych regularnymi formami aktywności fizycznej, np. treningami w klubie sportowym.

Szkoła realizowała też projekt „Edukacja przez szachy w szkole”. Wychowawcze wartości szachów wynikają ze struktury samej gry, której intelektualne i sportowe elementy mają pozytywny wpływ na charakter i umysł dziecka. Granie w szachy sprzyja wzmocnieniu takich cech osobowości jak: zdolność koncentracji uwagi, pobudzanie wyobraźni, umiejętność analizy i dedukcji złożonej sytuacji. Szachy uczą cierpliwości, samodzielności w podejmowaniu decyzji, podnoszą sprawność w planowaniu i realizacji operacji wymagających stosowania strategii i taktyki, to najlepszy trening dla doskonałej pamięci. Szczególnie trzy z kompetencji kluczowych (KK) mogą być wspierane nauką gry w szachy: kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, społeczne i obywatelskie oraz może trochę nieoczekiwanie, porozumiewanie się w języku ojczystym. Również w kształtowaniu pozostałych szachy mogą stanowić istotne wsparcie.

Szkoła uczestniczyła w projekcie „Lokalny Animator Sportu” (LAS), realizowanym w ramach rządowego programu „Sport wszystkich dzieci”, to systemowe rozwiązanie, którego głównym celem jest upowszechnianie aktywności fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie udziału w sportowych zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Szkoła realizowała programy profilaktyczne realizowane przy współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną („Mamo, Tato co Wy na to?”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania HIV”, „Bieg po zdrowie”, „Nie spal się na starcie”, Nawigacja w każdą pogodę”), jak również programy edukacyjne w świetlicy szkolnej

(„Wymiana pocztówkowa”, „Moje zdrowie w moich rękach”, „Zaczarowany świat małych artystów”, „Z ekologią na Ty”).

Autorski projekt logopedyczny „Na LogowySPie” dla dzieci z oddziału przedszkolnego i uczniów klas 1-3.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Nasz Kwilcz” i CKiEoBP zrealizowano projekt „CzytaMy! DziałaMy! TworzyMy”, którego podsumowanie odbyło się 14.11.2023 r. oraz projekt pt. Powiatowy Turniej Historyczny „WIELKA GRA Z HISTORIĄ POJEZIERZA” Stowarzyszenie „Nasz Kwilcz” zadbało też o poprawę wizerunku placówki poprzez realizację projektów, w ramach których zadbano o zielen w otoczeniu szkoły tj.: „Projekt edukacyjny DRZEWA”(12 sadzonek drzew występujących w Polsce, którym patronują postacie z historii szkoły) oraz projekt „Zieleń wokół szkoły” (sadzenie iglaków, krzewów ozdobnych i kwiatów)

Przy współpracy z Fundacją Rozwoju Holistycznego zrealizowano projekt pt. „Na Straży Puszczy Noteckiej”, skierowany do szkół z terenów okalających Puszcę Notecką w celu ochrony przed pożarami.

Za zwycięstwo w Ogólnopolski programie „Mistrzowie Energii”, organizowanym przez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną, który miał na celu edukację ekologiczną, szkoła otrzymała nagrodę finansową, pozwalającą na zakup dwóch namiotów przydatnych podczas Festynu Rodzinnego.

Realizowano program „Obrona nie tylko na Orliku” (ogólnopolski projekt realizowany przez Fundację "Orły Sportu"). Uczestnicy w różnym przedziale wiekowym brali udział w bardzo ciekawych zajęciach samoobrony z elementami sportu i psychologii. Podczas wspólnych spotkań Panie uczyły się, jak rozpoznawać i unikać zagrożeń, jaką postawę przyjąć, gdy grozi im niebezpieczeństwo, jak radzić sobie z przemocą, również psychiczną i jak pokonywać własne słabości.

Realizowano także projekty promujące czytelników takie jak: „Książkomania” i „Bajkoterapia”

Uczniowie uczestniczyli w projekcie „Edukacyjna sieć antysmogowa” (program informacyjny na rzecz czystego powietrza, realizowanym przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym).

Szkoła przystąpiła do programu Poznaj Polskę w ramach którego uczniowie wyjechali na trzy wycieczki: jednodniową do Wrocławia (klasy 4 ab), dwudniową do Warszawy (klasa 8c) i trzydniową Szymbark, Gdańsk, Westerplatte, Gdynia, Sopot, Malbork (klasa 6b)

„Laboratoria przyszłości”, w ramach którego wyposażono pracownię muzyczno-językową.

Zgodnie z harmonogramem zrealizowano szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny, Tydzień Profilaktyki, spotkania z policjantami, kuratorem sądowym, policyjnym psychologiem, dietetykiem, warsztaty doradztwa zawodowego oraz autorski program pedagoga i psychologa szkolnego pt. „Świadomi i bezpieczni w swoich myślach i wyborach”.

W regionalnym programie integrującym młodzież z terenu województwa wielkopolskiego pt. „Młodzi Wielkopolanie – Młodzi Europejczycy” wzięły udział dwie nasze klasy 8, które uczestniczyły w wycieczce po kilku stolicach Europy i zwiedzaniu Wysp Brytyjskich.

2. Szkoła Podstawowa w Luboszu

Szkoła realizowała następujące programy:

- „Laboratoria Przyszłości” rządowy program (3 godz. tygodniowo zajęć pozalekcyjnych – koło techniczne, koło reporterskie, koło TIK);
- Akademia Skriware – projekty i wydruki 3D
- Uczymy dzieci programować – w programie „Uczymy Dzieci Programować” dla uczniów klas 1-3 w ramach lekcji informatyki, online z wykorzystaniem ozobotów oraz online z wykorzystaniem materiałów do kodowania. Próby kodowania i programowania są realizowane również w oddziałach przedszkolnych;
- Realizowany jest „Program dla szkół” – program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych (kontynuacja dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”);
- Szkoła realizowała program „Mamo, Tato - co Wy na to?” – oddziale „0” , „Trzymaj Formę” w ramach współpracy ze Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Międzychodzie;
- Realizowany jest projekt edukacyjny „Lepsza szkoła” (ogólnopolski projekt edukacyjny organizowany przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe. Program „Lepszej szkoły” pomaga w weryfikacji wiedzy uczniów, badaniu efektywności nauczania oraz w przygotowaniach do egzaminów zewnętrznych);
- Szkoła uczestniczy w programie „Szkolny Klub Sportowy”, we współpracy z WSW w Poznaniu (zajęcia sportowe dla uczniów);
- „Edukacja przez szachy” – „Drewniana Armia” program autorski;
- „EduLyke” kursy profilaktyczne dla uczniów i rodziców oraz nauczycieli;
- Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020 – zestaw materiałów edukacyjnych ABC EKONOMI, ABC EMPATII;
- „Szkoła Przyjaciół Kopernika”;
- Insytut Krytycznego Myślenia – wdrażanie Programu Rozwoju Kompetencji 4K.

Szkoła realizowała także projekty i innowacje pedagogiczne:

- Projekt międzynarodowy realizowany we współpracy ze szkołą w Breteil
- Akcja Żonkile
- Akcja Krokus
- Projekt polonistyczno-historyczny „Wśród bogów olimpijskich”
- „Sąd nad Syzyfem”
- „Filmowa mitologia”
- „Wynalazek jak z lektury”
- „ Z Małym Księciem za pan brat”

- „Aleksander Fredro”
- „Z Panem Tadeuszem za pan brat”
- Projekt „Las” – współpraca z Nadleśnictwem Pniewy i Kołem Łowickim „Czajka”
- III edycja Pho3nix Active School – ogólnopolski międzyszkolny konkurs na najciekawsze wideo
- Akcja escape room „Kto ukradł Konstytucję”
- „Z EDUMUZ w logopedię” oddział 0
- „Gramy zmysłami” – ogólnopolski projekt edukacyjny
- „20minutdlamatematyki” oddziały przedszkolne
- „Co słońko widziało- na dziecięce kłopoty... Brzechwa” oddział 3,4 latki
- ABC Empatii – oddział 4,5 latki
- „Kwiaty zamiast śmieci” ogólnopolska akcja
- „Graj z nami w zielone” – współpraca z POLENERGIA
- „Zostań Super bohaterem recyklingu” – współpraca z Sireco
- „Sztuka Cię szuka”
- Dbam o formę – taneczne przerwy, zdrowe piątki
- Tydzień profilaktyki i zdrowia z GKRPAAPPiN w Kwilczu

Szkoła realizowała także innowacje pedagogiczne:

- „TiKtokowo-językowo” innowacja z języka angielskiego i informatyki
- „Ortopreska” innowacja z języka polskiego
- „Kreatywny umysł” lekcje wychowawcze
- „Litera i sztuka” – klasy 1
- „Oś czasu” sztuka, plastyka, muzyka
- Nordic Walking „Marsz po zdrowie – z kijkami przez świat” – lekcje wychowania fizycznego klasy 4-8
- „Dzieciaki migają, paluszkami ruszają” oddział 6 latków
- „Angielski w świecie przedszkolaka” oddział 5,6 latków
- „Mistrzowskie loty dronami”

3. Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

W roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 zrealizowano następujące programy:

- a) „Program wychowania przedszkolnego” aut. W. Żaba-Żabińska, W. Majewska, R. Paździo;
- b) „Drużyna marzeń” aut. J. Wasilewska;
- c) program nauczania jęz. angielskiego dla przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Aut. M. Appel, J. Zarańska, E. Piotrowska.

W roku szkolnym 2022/2023 głównym kierunkiem pracy przedszkola był zdrowy rozwój społeczny i emocjonalny dzieci ujęty w planie rocznym - „Dziecko w świecie emocji”.

W roku szkolnym 2023/2024 głównym kierunkiem pracy przedszkola jest dbałość o prawidłowy rozwój fizyczno-ruchowy dzieci ujęty w rocznym planie pracy - „Ruch i zabawa to ważna sprawa”.

Ponadto, w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 realizowano ogólnopolskie programy profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej rekomendowane przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną:

- „Czyste powietrze wokół nas”;
- „Mamo, tato – co wy na to?” skierowany do rodziców i opiekunów, aby budować przekonanie o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu dzieci;
- „Skąd się biorą eko - produkty?” - program zachęcający do spożywania żywności ekologicznej, nieprzetworzonej oraz zwrócenie uwagi na eko-rolnictwo tal dla zdrowia ludzi jak i w trosce o ekologię.

Programy te realizowane były w oparciu o bezpłatnie pozyskane materiały od twórców i propagatorów w/w programów. Nauczyciele ujmowali zadania programowe w miesięcznych planach zajęć i realizowali w ramach swoich obowiązków. Dzieci oraz rodzice uczestniczyli w zajęciach warsztatowych i spotkaniach z pracownikiem SANEPID-u poznając zasady zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024:

- terapią logopedyczną na terenie przedszkola objętych jest 40 i 41 dzieci. Przewagę stanowią dzieci 5 i 6 letnie oraz dzieci młodsze posiadające opinię o potrzebie takich zajęć;
- nauczyciele, logopeda i pedagog specjalny zajmują się również wdrażaniem dzieci ukraińskich do posługiwania się językiem polskim;
- W miarę posiadanego czasu logopeda prowadzi zajęcia usprawniające aparat mowy z dziećmi młodszymi.

Dodatkowe projekty i programy realizowane przez nauczycieli:

Rok szkolny 2022/2023:

- Przedszkole pozyskało nagrody książkowe, materiały i książki do biblioteczki z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025;
- Projekt wewnętrzny: „Rozpoznajemy i rozumiemy emocje dzieci” został zrealizowany poprzez: prelekcję psychologa dla rodziców, warsztaty „Emocje mojego dziecka”, „Wspólne kolędowanie” , teatr „Calineczka” – występ rodziców i nauczycieli dla dzieci, wystawę fotograficzną „Emocje w obiektywie”, realizację programu „Mamo, tato, co Wy na to”;
- Realizacja innowacyjnego programu „Szachy w przedszkolu”;
- Program „Kreatywne przedszkole – Kreatywne dziecko”;

- Projekt „*SensoSmyki*”.

W roku szkolnym 2023/2024 zrealizowano dodatkowo ogólnopolski program rekomendowany przez Ministra Zdrowia – „Zdrowe dzieci”

W przedszkolu odbyły się akcje charytatywne:

- „Kasztany na wagę złota” - zbiórka kasztanów (dokarmianie zwierząt) dla Koła Łowieckiego 43 „Słonka”;
- Zbiórka produktów higienicznych oraz papierniczych akcesoriów dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim;
- Zbiórka nakrętek dla uczestników Terapii Zajęciowej „Tęcza”.

Kultura, sport i rekreacja

Kultura jest jak tlen, którego potrzebuje każdy. Nadaje ona sens wspólnocie gminnej, bowiem jest kluczem do zrozumienia twórczego wymiaru egzystencji jednostek i zbiorowości. Mówiąc krótko, kultura to wszystko, aby poczuć się człowiekiem, ale co nie jest niezbędne do przetrwania w sensie fizycznym.

Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, dlatego w tym celu utworzono Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu (CKiEBP). CKiEBP prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne i czytelnicze mieszkańców, mając na celu dotarcie do jak największej grupy odbiorców i zaangażowanie ich do aktywnego uczestnictwa w kulturze.

CKiEBP jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Kwilcz pod numerem 3. Nadzór merytoryczny nad działalnością CKiEBP sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Do podstawowych zadań CKiEBP należy w szczególności organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie:

- udostępniania i popularyzowania kultury,
- kulturalnej i edukacyjnej,
- animacji kulturalnej i twórczości artystycznej,
- ochrony i popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionu.

Nadrzędnym celem instytucji jest tworzenie optymalnych warunków społecznego dostępu do dóbr i wytworów kultury oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze. CKiEBP jest samorządową instytucją kultury, której celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańcom w sposób interdyscyplinarny i popularyzacja kultury. CKiEBP swoją działalnością skupia różne grupy wiekowe począwszy od dzieci i młodzieży szkolnej skończywszy na seniorach organizując przy ich współpracy szereg różnych imprez kulturalnych.

Działania CKiEBP w sferze upowszechniania kultury są wielokierunkowe, a składają się nań: edukacja kulturalna i wychowywanie przez sztukę, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką, promowanie zespołów twórczych i indywidualnych artystów działających w gminie, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych, rekreacyjnych, prowadzenie zespołów oraz kół zainteresowań, udostępnianie, gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych.

Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna realizuje zadania na rzecz mieszkańców gminy w zakresie:

- prowadzenia zajęć i warsztatów artystycznych oraz kół zainteresowań,
- prowadzenia i organizowania działalności zespołów tanecznych,

- organizowania przedstawień teatralnych, koncertów, projekcji filmów,
- organizowanie wystaw artystycznych,
- upowszechnianie wiedzy i czytelnictwa,
- oraz innych zgodnie z działalnością Centrum oraz Biblioteki

Budynek instytucji kultury obejmuje: salę spotkań (kameralna), salę historyczną, salę komputerową, salę plastyczną z zapleczem kuchennym, salę dydaktyczną, gabinet dyrektora oraz biuro.

W KCKIE BP odbywają się zajęcia stałe, takie jak: zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży, przedpołudnie z mamą, zajęcia teatralne, zajęcia filmowe, bibulkowe spryciarki, kuchcikowo, nagrania kulinarne, zajęcia biblioteczne, robotyka Lego, gry planszowe oraz język angielski. Odbywają się również cyklicznie zajęcia takie jak: konkursy fotograficzne, spotkania autorskie, cykl biblioteczny, O!Pla, Nasze małe wiadomości.

Pełne zestawienie imprez oraz wydarzeń organizowanych przez CKiEBP znajduje się w sprawozdaniu CKiEBP stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok.

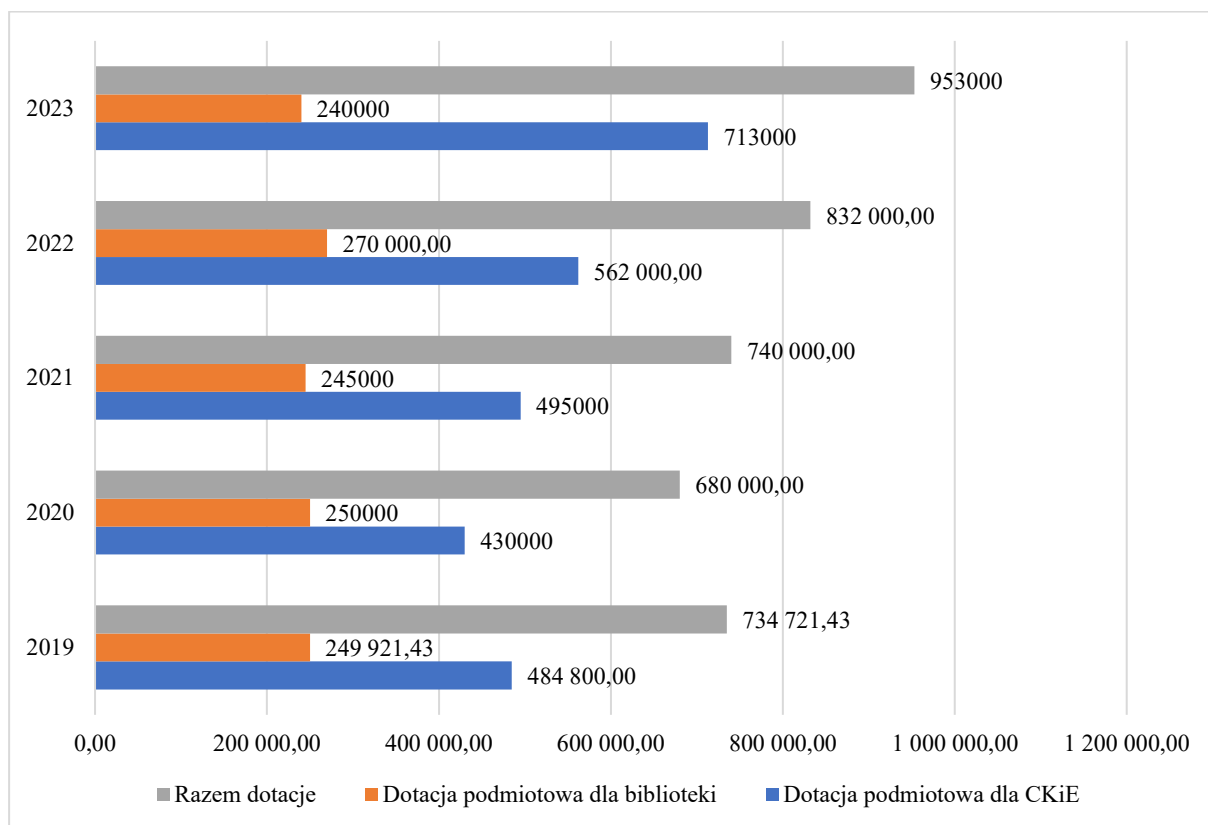
CKiEBP prowadzi gospodarkę finansową i rozlicza się z budżetem Gminy na zasadach ustalonych dla instytucji kultury, w oparciu o plan finansowy obejmujący dochody i wydatki, przychody i koszty z tytułu całokształtu działalności. Oprócz dotacji, otrzymywanej na działalność kulturalną ze środków Gminy Kwilcz, część środków na organizację imprez pozyskiwana jest od sponsorów, którymi są miejscowe firmy i osoby prywatne. Źródłem dochodów CKiEBP były także wpłaty (opłaty) od uczestników (beneficjentów) poszczególnych form działalności i organizowanych wydarzeń.

W 2023 roku Gmina Kwilcz przekazała:

- dotację podmiotowa dla centrum kultury w kwocie 713.000,00 zł (szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2023 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok);
- dotacja podmiotowa dla biblioteki w kwocie 240.000,00 zł (szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2023 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok).

Łącznie CKiEBP otrzymało z budżetu Gminy dotację w kwocie 953.000,00 zł.

	2019	2020	2021	2022	2023
Dotacja podmiotowa dla CKiEBP	484 800,00	430 000,00	495 000,00	562 000,00	713 000,00
Dotacja podmiotowa dla biblioteki	249 921,43	250 000,00	245 000,00	270 000,00	240 000,00
Razem dotacje	734 721,43	680 000,00	740 000,00	832 000,00	953 000,00

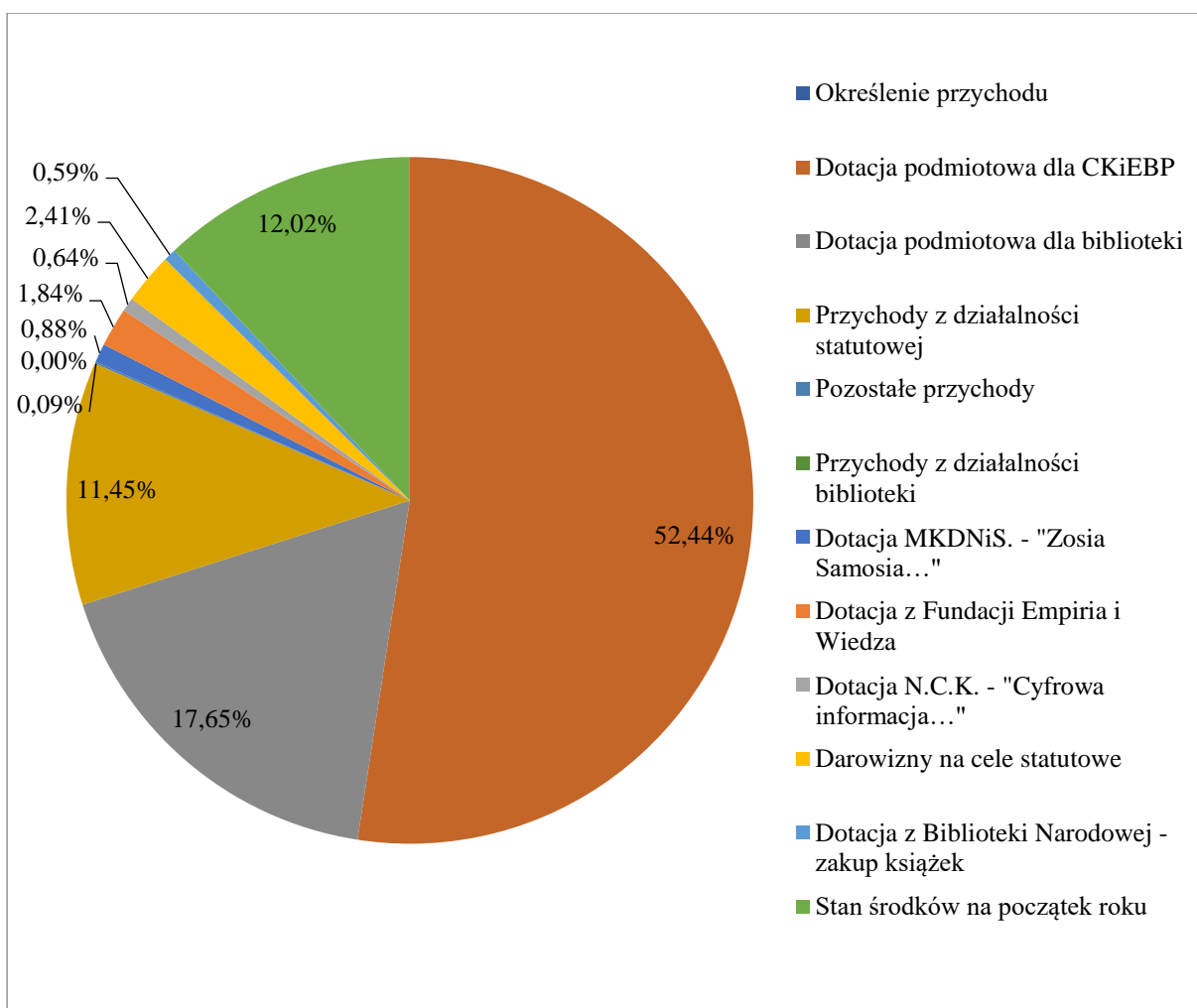
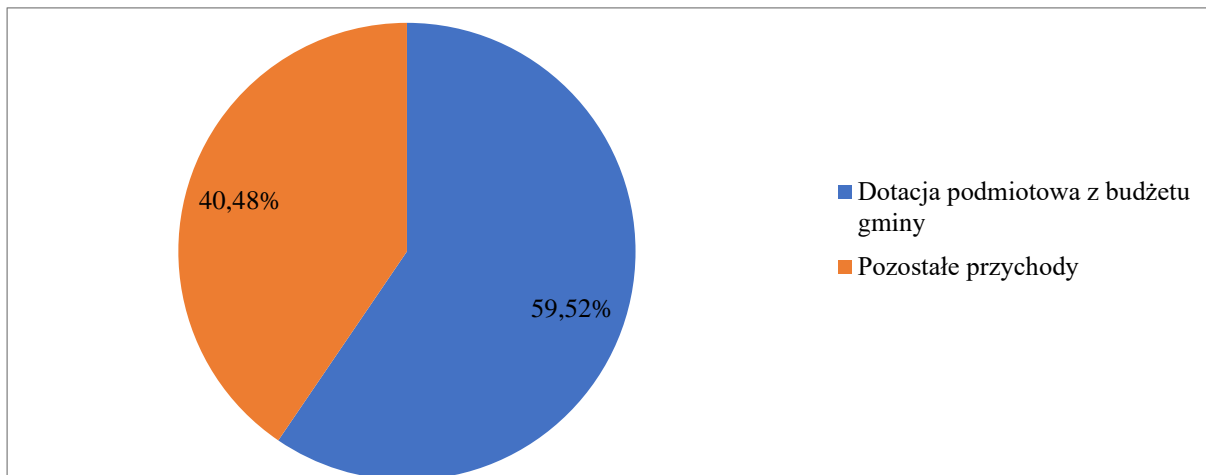
Szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2022 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP w Kwilczu stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok.

Ogółem przychody CKiEBP w 2023 roku wyniosły 1.359.768,92 zł, natomiast koszty działalności 1.328.842,91 zł.

Podstawowym źródłem przychodów była dotacja podmiotowa z budżetu Gminy stanowiąca 71,7% wartości przychodów.

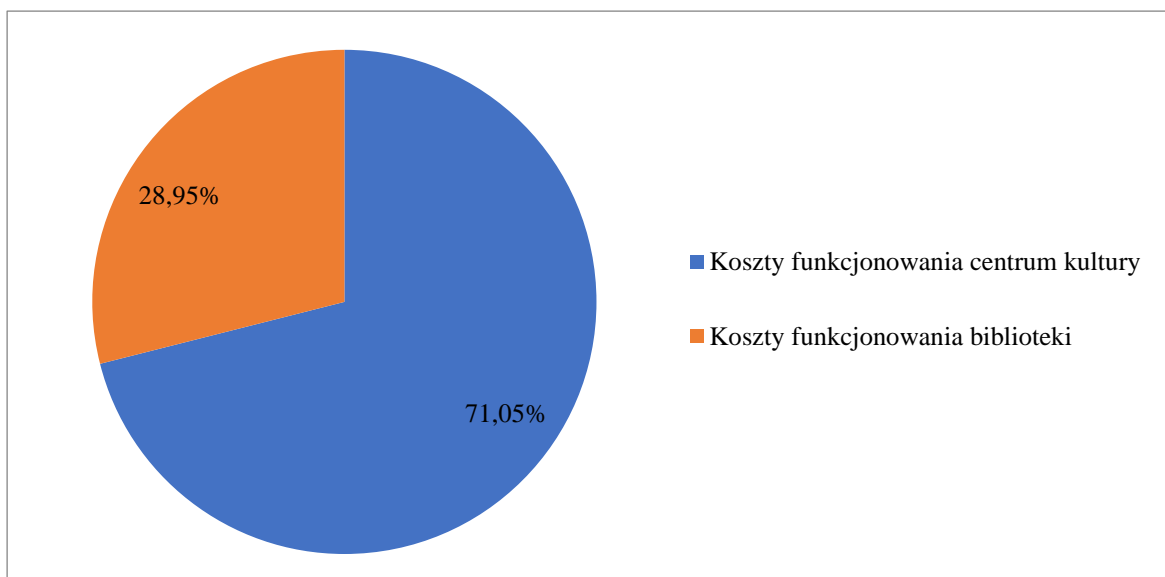
Określenie przychodu	Wysokość przychodu w zł
Dotacja podmiotowa dla CKiEBP	713 000,00
Dotacja podmiotowa dla biblioteki	240 000,00
Przychody z działalności statutowej	155 671,10
Pozostałe przychody	1 156,50
Przychody z działalności biblioteki	0,00
Dotacja MKDNIŚ. - "Zosia Samosia..."	12 000,00
Dotacja z Fundacji Empiria i Wiedza	25 000,00
Dotacja N.C.K. - "Cyfrowa informacja..."	8 686,65
Darowizny na cele statutowe	32 764,00

Dotacja z Biblioteki Narodowej - zakup książek	8 077,00
Stan środków na początek roku	163 413,67
Razem:	

Koszty funkcjonowania instytucji wyniosły ogółem 1.328.842,91 zł, z czego przypisane koszty funkcjonowania centrum kultury 944.138,73 zł, natomiast biblioteki 384.704,18 zł.

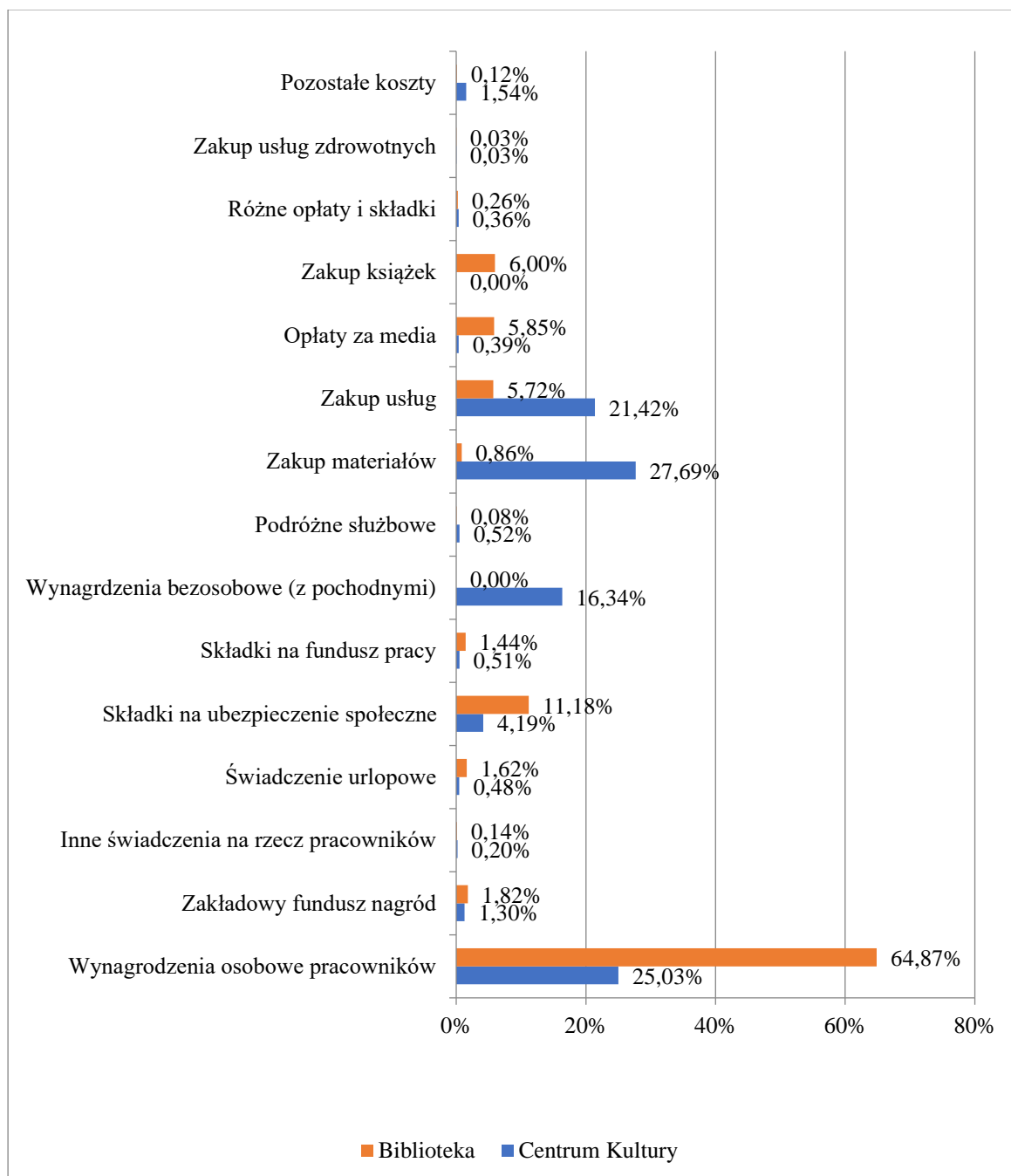
Rodzaj kosztu	Wysokość kosztów w zł
Koszty funkcjonowania centrum kultury	944 138,73
Koszty funkcjonowania biblioteki	384 704,18
Razem:	1 328 842,91

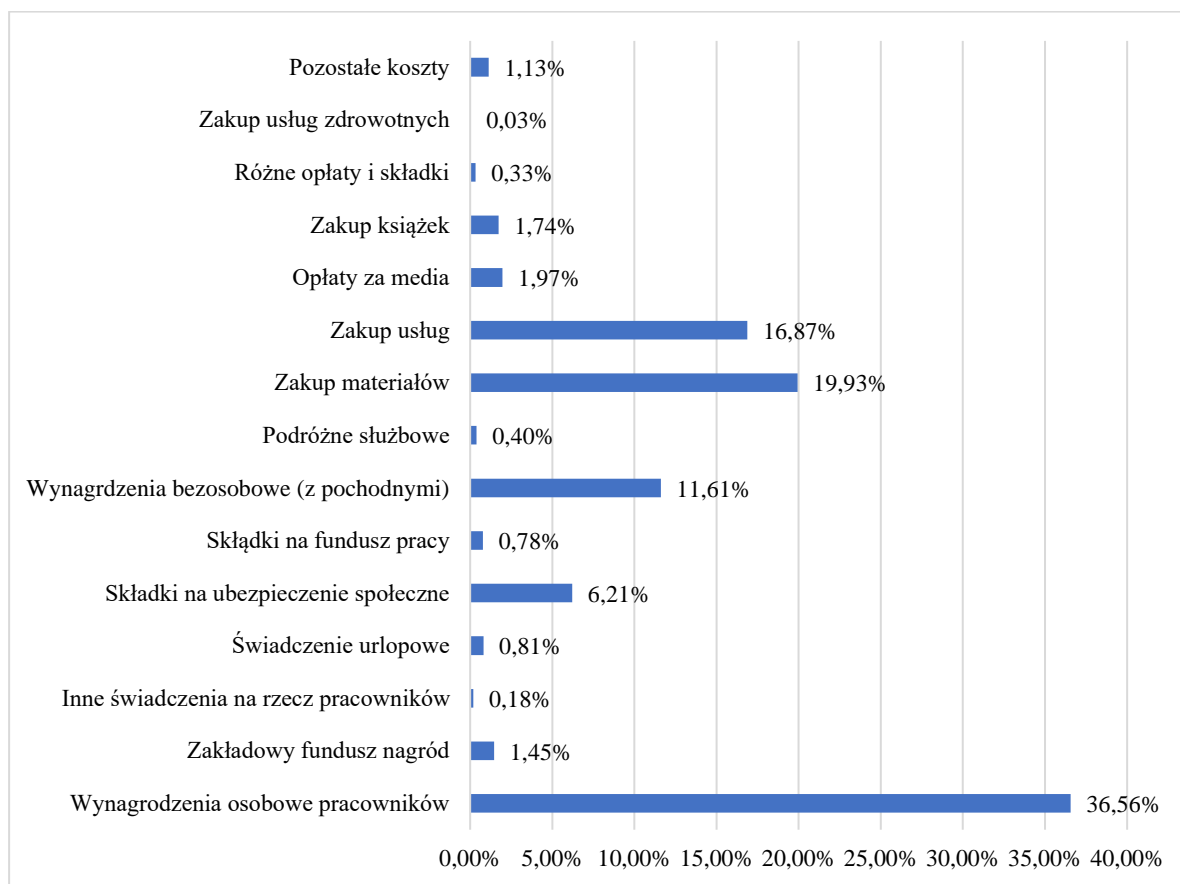
Rodzaj kosztu	Centrum kultury	Biblioteka
Wynagrodzenia osobowe pracowników	236 287,24	249 571,19
Zakładowy fundusz nagród	12 300,00	7 000,00
Inne świadczenia na rzecz pracowników	1 907,00	542,22
Świadczenie urlopowe	4 573,18	6 236,14
Składki na ubezpieczenie społeczne	39 527,71	43 003,95
Składki na fundusz pracy	4 797,66	5 551,85
Wynagrodzenia bezosobowe (z pochodnymi)	154 290,81	0,00
Podrózne służbowe	4 949,76	300,88
Zakup materiałów	261 450,15	3 327,20
Zakup usług	202 205,18	21 986,78
Opłaty za media	3 681,92	22 512,83
Zakup książek	0,00	23 077,14
Różne opłaty i składki	3 405,63	1 000,00

Zakup usług zdrowotnych	240,00	120,00
Pozostałe koszty	14 522,49	474,00
Razem:	944 138,73	384 704,18

Podział kosztów funkcjonowania CKiEBP wg jednostek:

Podział kosztów funkcjonowania CKiEBP wg rodzaju kosztu:

Podstawowym źródłem przychodów jest dotacja podmiotowa na zadania bieżące z budżetu Gminy Kwilcz w wysokości 953.000,00 zł.

Przychody własne Kwileckiego Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteki Publicznej wyniosły 156.827,60 zł i pochodziły głównie z działalności statutowej i pozastatutowej (w szczególności wpłaty za zajęcia taneczne, artystyczne, warsztaty – kwota 155.671,10 zł).

CKiEBP pozyskało również w 2023 roku dotacje na realizację projektów w wysokości 53.763,65 zł, w tym:

Dotacja z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego - "Zosia Samosia odwiedza Kwilcz"	12 000,00
Dotacja z Fundacji Empiria i Wiedza – zadanie „Cztery razy K”	25 000,00
Dotacja z Narodowego Centrum Kultury - "Cyfrowa informacja kulturalna”	8.686,65
Dotacja z Biblioteki Narodowej - zakup książek	8 077,00
Razem:	53 763,65

CKiEBP otrzymało także darowizną na cele statutowe w kwocie 32.764,00 zł.

CKiEBP było organizatorem lub współorganizatorem licznych imprez kulturalnych, m.in.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Stoły Wielkanocne, O!Pla, czy Kwileckie Kolędziołki, wykłady i spotkania autorskie, kulturalne imprezy integracyjne w sołectwach Gminy Kwilcz. Szczegółowe zestawienie imprez oraz działań CKiEBP w 2023 roku zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok.

Życie kulturalne to także działalność lokalnych świetlic wiejskich, aktywizujących społeczności poszczególnych sołectw, funkcjonowanie grup sformalizowanych i nieformalnych.

Ogółem wydatki ponoszone przez Gminę Kwilcz w roku 2023 na działalność instytucji kultury, świetlic, klubów i bibliotek oraz wydatki na realizację zadań w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (klasyfikowane w dziale 921) wyniosły 1 134 571,15 zł, zaś wydatki na kulturę fizyczną (dział 926) wyniosły 221 091,01 zł.

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców gminy. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie. Obiektami służącymi zaspokajaniu potrzeb kultury fizycznej mieszkańców Gminy są ogólnodostępne boiska sportowe oraz sale sportowe (przy Szkole Podstawowej w Kwilczu oraz Luboszu), które udostępniane są mieszkańcom, w szczególności dzieciom oraz działającym na terenie Gminy klubom sportowym na preferencyjnych warunkach (stawka opłaty dla dzieci oraz klubów wynosi 1,00 zł netto za godzinę, natomiast mieszkańcy Gminy mogą liczyć na preferencyjną stawkę – 50% kwoty bazowej).

Gmina Kwilcz stwarza warunki oraz wpływa na rozwój różnych form aktywności sportowej i rekreacyjnej, zapewniając na ten cel środki finansowe w budżecie Gminy.

Powszechnie wiadomo, iż aktywność fizyczna, w połączeniu ze zdrowym żywieniem, jest warunkiem zachowania i wzmacniania zdrowia we wszystkich okresach życia. Odpowiedni poziom aktywności stymuluje rozwój fizyczny, motoryczny i psychospołeczny dzieci i młodzieży. Powoduje wiele pozytywnych efektów zdrowotnych np.: redukcję nadmiaru masy ciała, zmniejszenie poziomu trójglicerydów, zmniejszenie oporności na insulinę, zwiększenie stężenia cholesterolu HDL, poprawę struktury kości, siły mięśni i wytrzymałości. Aktywność fizyczna sprzyja lepszej samoocenie i poprawie jakości relacji społecznych. Natomiast jedną z przyczyn małej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży jest rozwój nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym tych z wykorzystaniem telefonów komórkowych, komputerów i internetu. Korzystanie z nich jest związane z wielogodzinnym unieruchomieniem.

W 2023 roku na współrealizację zadania związanego z wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz wyodrębniono środki finansowe. Podstawowymi jednostkami realizującymi cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są stowarzyszenia. Główną formą pomocy, jaką Gmina udziela w ramach posiadanych środków w budżecie,

służącą wsparciu rozwoju sportowego dzieci i młodzieży reprezentujących kwileckie kluby sportowe, jest dotacja. Na obszarze Gminy Kwilcz działają organizacje sportowe, które po rozstrzygnięciu konkursu ofert, realizują zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu (również w ramach programów profilaktycznych).

W 2023 roku gmina Kwilcz ogłosiła otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz. Złożono 5 ofert, z których 5 otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 60.000,00 zł. Wartość wykorzystanej dotacji to kwota 60.000,00 zł. W dziedzinie aktywności fizycznej młodzieży oraz dorosłych najaktywniejszym podmiotem jest G.K.S. „Rzemieślnik” w Kwilczu.

Tereny gminy Kwilcz od dawna są podziwiane ze względu na urzekające walory przyrodniczo – krajobrazowe. Składają się na to liczne jeziora, rozległe tereny leśne Sierakowskiego Parku Krajobrazowego i pofałdowany teren wzgórz morenowych. Walory przyrodnicze sprawiają, że Kwilcz ma warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego. Bogate atrakcje krajoznawcze można podziwiać przede wszystkim w okolicach Prusimia, Kurnatowic, Józefowa, Mościejewa i Lubosza. Spacerując po terenie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego napotkać można jenoty, dziki, sarny, bobry, borsuki, jelenie, lisy, a także dzikie gęsi, kaczki. Na terenie Gminy aktywnie rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne. Baza gospodarstw agroturystycznych publikowana jest na samorządowym portalu informacyjnym www.kwilcz.pl/baza-agroturystyczna.

Na terenie gminy Kwilcz w 2023 roku funkcjonowały 2 kąpieliska, w tym jedno, którego organizatorem była Gmina. Uchwałami: Nr XLVI/388/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2023 oraz Nr XLVIII/396/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLVII/388/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2023 na terenie Gminy wyznaczono następujące kąpieliska:

- Kąpielisko nr 1 - Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu,
- Kąpielisko nr 2 - Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu.

Określono także się sezon kąpielowy dla kąpielisk w terminach:

- Kąpielisko nr 1 - Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu – od 1 lipca 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r.,
- Kąpielisko nr 2 - Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu – od 1 lipca 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r.,

Stan sanitarno-higieniczny wody oceniono jako doskonały, jakość wody przez cały sezon była przydatna do kąpieli.

Gmina Kwilcz ma atrakcyjne położenie, ukształtowanie terenu oraz znaczny obszar terenów zielonych, w tym zalesionych, co daje duży potencjał do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przez teren Gminy przebiegają liczne szlaki turystyki rowerowej. Na szczególną uwagę zasługują Kwilecka Pętla Północna oraz Południowa czy Szlak Powstań Narodowych 1769-

1919. Baza noclegowa w Gminie w chwili obecnej opiera się w znacznej mierze na gospodarstwach agroturystycznych oraz miejscach noclegowych oferowanych przez ośrodek wypoczynkowy „Olandia” w Prusimiu.

Rekreacja w Gminie Kwilcz to m.in. ogólnodostępne place zabaw dla dzieci (m.in. place zabaw oraz siłownie zewnętrzne w Kwilczu, plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Luboszu, Daleszynku i Orzeszkowie, place zabaw w Rozbitku, Mechnaczu, Prusimiu, Kurnatowicach, Upartowie, Mościejewie, Niemierzewie) oraz tzw. Otwarte Strefy Aktywności (Lubosz i Kwilcz).

W ramach działalności informacyjnej Gmina prowadzi samorządowy portal informacyjny www.kwilcz.pl, który jest nadrzędną platformą informacyjną o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez Gminę. Prowadzone jest także i aktualizowane w formie wiadomości konto na profilu społecznościowym Facebook. Prowadzony jest Biuletyn Informacji Publicznej bip.kwilcz.pl, zgodnie z wymaganiami prawnymi, gdzie publikowane są dokumenty związane z działalnością samorządu.

Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów, strategii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

W 2023 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu realizowała opisane poniżej zadania, które zostały określone w **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kwilcz na lata 2022-2025** przyjętego Uchwałą Nr XXXVI/293/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r., a następnie zmienionego Uchwałą Nr XLV/362/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r. w kwestii dotyczącej ustalania zasad wynagradzania, zwrotu kosztów podróży członków Komisji.

Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

Punkt Konsultacyjno – informacyjny prowadzi bezpłatną działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców gminy Kwilcz, a w szczególności do osób uzależnionych i współuzależnionych, osób dotkniętych przemocą czy stosujących przemoc, ale też do osób znajdujących się w kryzysie. Celem działalności Punktu Konsultacyjno-informacyjnego jest zdiagnozowanie problemów w zakresie uzależnień, współuzależnienia i przemocy domowej oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług, a także propagowanie zdrowego stylu życia.

Do zadań Punktu Konsultacyjno-informacyjnego należy w szczególności:

- 1) Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.
- 2) Dostarczanie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii.
- 3) Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy.
- 4) Motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
- 5) Udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom.

- 6) Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
- 7) Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu powiatu, gminy zajmujących się systemową pomocą dla rodziny.
- 8) Współdziałanie w innych podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W 2023 r. w Punkcie Konsultacyjno–informacyjnym pełnił dyżur 1 psycholog – specjalista psychoterapii uzależnień (dyżur w punkcie Konsultacyjno-informacyjnym dwa razy w tygodniu). W 2023 r. przeprowadzono 49 sesji terapeutycznych. Ilość przyjętych osób: 10, w tym: 8 osób z problemem uzależnienia od alkoholu, 1 osoba uzależniona krzyżowo tj. od alkoholu i narkotyków oraz 1 osoba ze współuzależnieniem. Zakres porad udzielanych przez specjalistę obejmował: motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, udzielanie wsparcia osobom ze zdiagnozowanym zaburzeniem adaptacyjnym.

W 2023 r. na terenie Gminy Kwilcz została wznowiona działalność Grupy Anonimowych Alkoholików (grupa „AA” jest ruchem samopomocowym i nie jest elementem pracy profesjonalnej i w związku z tym nie jest możliwe prowadzenie jej przez specjalistę psychoterapii uzależnień) – jedynym warunkiem przynależności do „AA” jest pragnienie zaprzestania picia.

W 2023 r. wśród osób kierowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu (tj. 7 osób) do specjalisty psychoterapii uzależnień były takie, które regularnie uczestniczyły w spotkaniach, ale też takie które zgłaszały się na umówione spotkania, jednakże były to spotkania nieregularne lub w trakcie terapii zaprzestawały korzystania z tego rodzaju pomocy.

Konsultacje specjalisty psychoterapii uzależnień miały na celu motywowanie do utrzymania abstynencji i podjęcia pomocy terapeutycznej w poradni bądź ośrodka leczenia uzależnień. Każda osoba zgłaszająca się ustalała strategię adekwatną do jej indywidualnej sytuacji, potrzeb i możliwości oraz otrzymała pełną informację o miejscu, do którego może się zgłosić po dalszą pomoc. Ponadto w każdą środę pełnili dyżur członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu. Podczas 49 dyżurów wykonywano następujące czynności:

- przeprowadzono 10 rozmów z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi (w tym: wypełniono 5 ankiet dot. osoby zgłoszonej do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu, przeprowadzono 6 rozmów motywujących osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu do podjęcia leczenia, do kontynuowania leczenia, wskazano kierunki umożliwiające podjęcie działań do wyjścia z nałogu oraz 4 rozmowy z dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym);
- omawiano funkcjonowanie osób objętych pomocą i wsparciem Gminnej Komisji;
- porządkowano dokumentację;
- analizowano dotychczasowe działania w zakresie profilaktyki uzależnień;
- omawiano sprawy bieżące;

- przygotowywano dokumentację (projekt harmonogramu kontroli punktów sprzedaży, zaproszenia na spotkanie z członkami Komisji, notatki służbowe, odpowiedzi na wnioski, zestawienia udziału w posiedzeniach, dyżurach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Gminnej Komisji oraz zleconych przez przewodniczącego itd.);
- ustalano harmonogramy pełnionych przez członków Gminnej Komisji dyżurów i informowanie o terminach dyżurów sms;
- przygotowywano dane do sprawozdania, raportu;
- analizowano tematy i zadania planowane do realizacji przez Gminną Komisję w 2024 r.;
- kompletowano dokumentację dot. planowanej kontroli punktów sprzedaży;
- prowadzono rozmowy z osobami, które zgłosiły się na dyżur członków Gminnej Komisji;
- zapoznawano się z treścią poczty elektronicznej oraz z propozycjami szkoleń dla członków Gminnej Komisji, rodziców oraz nauczycieli;
- przygotowano Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji w 2022 r.
- analizowano przepisy prawa oraz zapoznano się z artykułami dot. problematyki uzależnień, zdrowego stylu życia itd..
- sporządzono odpowiedzi na pisma wpływające do Komisji.

Ponadto w 2023 r. odbyło się 12 posiedzeń plenarnych Gminnej Komisji podczas których wykonywano następujące czynności:

- omawiano sytuację osób zgłoszonych do Gminnej Komisji;
- opiniowano wnioski dot. sfinansowania lub dofinansowania działań profilaktycznych;
- ustalano harmonogram dyżurów członków Komisji w punkcie Konsultacyjno-informacyjnym;
- podejmowano rozmowy dot. m.in. wniosku o zmianę planu finansowego, finansowania działań zgłaszanych do Gminnej Komisji, szkoleń członków Gminnej Komisji, działań profilaktycznych organizowanych przez Szkołę Podstawową w Kwilczu oraz w Luboszu, udziału członków Gminnej Komisji w Komisji Rady Gminy Kwilcz, kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zgodności planu wypoczynku dzieci z programem profilaktycznym (w tym: kwalifikacja dzieci);
- opiniowano wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- podjęto 6 decyzji o zakończeniu procedury zobowiązującej do podania się leczeniu odwykowemu.

W maju 2023 r. członkowie Gminnej Komisji brali udział w *Tygodniu Profilaktyki* odbywającym się w Szkole Podstawowej w Kwilczu.

Wystosowano 14 zaproszeń na spotkania z członkami do punktu konsultacyjnego do osób zgłoszonych i członków rodzin do Gminnej Komisji oraz 7 zaproszeń na spotkanie ze specjalistą psychoterapii uzależnień. Poza tym 4 razy zwrócono się z pismem do KP Sieraków

o udzielenie informacji przez Dzielnicowego Rejonu Służbowego III Gminy Kwilcz, czy w ramach sprawowanego nadzoru posiada wiedzę na temat sytuacji osób będących w zainteresowaniu Gminnej Komisji (informacje dot. nadużywania alkoholu lub przeprowadzanych interwencji). Gminna Komisja w 2023 r. nie skierowała żadnej osoby zgłoszonej do Gminnej Komisji na specjalistyczne badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (tj. specjaliści psychoterapii uzależnień oraz lekarza psychiatry). W związku ze skierowaniem przez Gminną Komisję na drogę postępowania sądowego sprawy o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2023 r. Sąd Rejonowy w Szamotułach III Wydział Rodzinny i Nieletnich wydał postanowienie zobowiązujące do poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego oraz na czas trwania obowiązku leczenia nadzór kuratora sądowego wobec 2 osób.

Członkowie Gminnej Komisji współpracowali bezpośrednio z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin tj. przyjmowali zgłoszenia dotyczące nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, zapraszali na rozmowy indywidualne, spotkania ze specjalistą psychoterapii uzależnień w punkcie konsultacyjnym, informowali o możliwości skorzystania z porad psychologa zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i radcy prawnego świadczącego usługi prawne dla mieszkańców Gminy Kwilcz oraz innych instytucji świadczących pomoc w przedmiotowym zakresie.

Informacje dotyczące działalności punktu konsultacyjnego były umieszczane na stronie Internetowej Urzędu Gminy Kwilcz.

Ponadto Gminna Komisja w Kwilczu współpracuje na zasadzie tzw. „nieformalnego porozumienia pomiędzy gminami” tzn. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Sierakowie. Współpraca ta polega na tym, że zarówno mieszkańcy naszej Gminy, jak i Sierakowa korzystają z porad i pomocy psychologicznej udzielanej przez specjalistów działających przy GKRPA PiN. Taka współpraca – z sąsiednią gminą podyktowana jest zgłaszaną przez niektóre osoby potrzebą zachowania anonimowości i poczuciem komfortu związanego z konsultacją.

W 2023 r. Gminna Komisja w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie współpracowała ściśle z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kwilczu, Policją, Sądem i Prokuraturą Rejonową w Szamotułach.

- 2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:**

W 2023 r. funkcjonowało 6 świetlic środowiskowych w miejscowościach: Lubosz, Kwilcz (2 razy w tygodniu odrębne zajęcia w świetlicy), Rozbitek, Kurnatowice, Miłostowo oraz Chudobczyce (zawieszono zajęcia ze względu na zamknięcie pomieszczeń świetlicy wiejskiej w związku z jej złym stanem technicznym).. Łączna tygodniowa liczba godzin pracy wszystkich świetlic w grudniu to ok. 15 h, natomiast łączna liczba opiekunów wszystkich świetlic, z którymi w 2023 roku zawarte były umowy to 8 osób.

W celu prowadzenia zajęć zakupiono (zgodnie ze złożonym przez opiekunów zapotrzebowaniem): materiały papiernicze/biurowe/szkolne oraz inne artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć oraz artykuły spożywcze.

W 2023 r. podjęto również działania w jednostkach oświatowych gminy, tj.

1. Styczeń 2023 r. – Organizacja spotkania z Policją dla nauczycieli i rodziców nt.: „Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży” w Szkole Podstawowej w Kwilczu.
2. Marzec 2023 r. – spotkanie z kuratorem zawodowym Sądu Rejonowego w Szamotułach nt.: „Zachowania demoralizacyjne w życiu realnym i w sieci”: kl. VII i VIII Szkoły Podstawowej w Kwilczu.
3. Marzec 2023 r. – spotkanie z Dzielnicowym Rejonu Służbowego III Gminy Kwilcz w Szkole Podstawowej w Kwilczu dla kl. V-VIII nt.: „Przemocy rówieśniczej i jej skutków”.
4. Kwiecień 2023 r. – spektakl profilaktyczny dla kl. I-IV pt.: „Bajki na jednej nodze- promujące zdrowy styl życia” oraz dla kl. V-VIII „Wielka ucieczka- z akcentem na asertywność i życie bez nałogów” – Szkoła Podstawowa w Kwilczu.
5. Tydzień Profilaktyki w Szkołach Podstawowych w Kwilczu i Luboszu – przekazano środki finansowe na zakup materiałów edukacyjnych nt.: uzależnień i ich skutków (plakaty, ulotki), nagród m. in. sprzętu sportowego, art. papierniczych itd.,
6. Spotkanie z Panem Damianem Dudą - policyjnym psychologiem nt.: „Rozwój współczesnych technologii i ich wpływ na zdrowie psychiczne” w ramach Tygodnia Profilaktyki w Szkole Podstawowej w Kwilczu.
7. Maj 2023 r. – organizacja spotkania z funkcjonariuszami policji ds. prewencji w kl. O-IV „Bezpieczeństwo w czasie wakacji i nie tylko” oraz w kl. V-VIII „Odpowiedzialność karna nieletnich” – Szkoła Podstawowa w Kwilczu.
8. Maj 2023 r. – „Spacer dla zdrowia” (impreza o charakterze środowiskowym skierowana do dzieci i dorosłych – Nordic Walking), konkursy wiedzy o różnego rodzaju zagrożeniach cywilizacyjnych, spotkanie z dietetykiem, pracownikami pogotowia ratunkowego, przygotowywanie przez najmłodszych (przedszkolaki, kl. I – III) soków i zdrowych kanapek, taneczne poranki w świetlicy szkolnej, ćwiczenia na stepie (forma fitnessu, jako jedna z propozycji radzenia sobie ze stresem) dla dzieci w ramach Tygodnia Profilaktyki w Szkole Podstawowej w Luboszu
9. Organizacja konkursu profilaktycznego dot. uzależnień i w młodszych klasach dot. bezpieczeństwa w czasie wakacji w Szkole Podstawowej w Kwilczu - rozstrzygnięcie konkursu profilaktycznego z udziałem członków Gminnej Komisji.
10. Zorganizowanie stoiska profilaktycznego na Festynie rodzinnym w Szkole Podstawowej w Kwilczu z udziałem Dzielnicowego Rejonu Służbowego III Gminy

Kwilcz, na którym znalazły się materiały promujące zdrowy styl życia bez nałogów, alkoholów i narkotyków oraz drobne upominki dla dzieci.

11. Listopad 2023 r. – Zorganizowanie spotkania z Dzielnicowym Rejonu Służbowego III Gminy Kwilcz w kl. VI b nt.: „Przejawy i skutki przemocy rówieśniczej” – Szkoła Podstawowa w Kwilczu.

12. Listopad 2023 r. – Spotkanie uczniów z Dyrektorem Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień dot. wzajemnej współpracy i zakresu świadczonej pomocy młodzieży.

Zorganizowano także wypoczynek dzieci połączony z programem profilaktycznym w Milówce – Szarem (45 uczestników z terenu Gminy Kwilcz). Informacja dotycząca wyjazdu została umieszczona na tablicach w Urzędzie Gminy w Kwilczu, stronie internetowej oraz została przesłana wraz z kartami zgłoszeń do sołtysów. Z wyjazdu mogły skorzystać dzieci w wieku 10-15 lat. Pierwszeństwo do skorzystania z wypoczynku przysługiwało dzieciom pochodzącym z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy, rodzin ubogich i wielodzietnych (3 i więcej dzieci). W drugiej kolejności wybierano dzieci, które uczęszczają na zajęcia w świetlicach środowiskowych w miejscowościach, w których one działają. Następnie zwrócono się z prośbą o pomoc w wytypowaniu dzieci przez pracowników socjalnych GOPS w Kwilczu oraz w końcowym etapie brano pod uwagę pozostałe chętne dzieci. Członkowie Gminnej Komisji są zawsze otwarci na zgłaszane przez szkoły zapotrzebowania w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień, obie placówki także podejmują współpracę i wspólne działania.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez:

Członkowie Gminnej Komisji wraz z Pełnomocnikiem ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii uczestniczyli w szkoleniu z zakresu: „Nowość! Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. – zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przegląd i omówienie najważniejszych zadań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołów interdyscyplinarnych. Procedura niebieskiej karty.” W kwietniu 2023 r. odbyło się szkolenie dla członków GKRPA PiN w Kwilczu pt.: „Skuteczne działanie i funkcjonowanie Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w myśl obowiązujących ustaw i przepisów prawa.” oraz dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego dot. zmian w przepisach prawa-postępowanie wobec ofiar przemocy. W listopadzie 2023 r. - członkowie Gminnej Komisji brali udział w szkoleniu na temat: „Nowe przepisy prawa dot. pracy ZI w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej”.

Co miesiąc przekazywano do Szkoły Podstawowej w Luboszu oraz w Kwilczu miesięcznik „Remedium” (profesjonalny miesięcznik, prezentujący aktualne i wiarygodne informacje z zakresu wychowania i profilaktyki) w celu wykorzystania przez kadre pedagogiczną szkół w pracy z dziećmi.

Punkt konsultacyjno - informacyjny zaopatrywany był w materiały profilaktyczne i edukacyjne, w tym: fachową i specjalistyczną prasę - miesięcznik „Świat Problemów” oraz informacje o dostępnych formach pomocy oraz miejscach i terminach jej udzielania.

Członkowie Gminnej Komisji wraz z Pełnomocnikiem (na podstawie upoważnienia do prowadzenia kontroli wydanego przez Wójta Gminy Kwilcz) w Kwilczu zgodnie z Harmonogramem kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kwilcz w 2023 r. dokonali kontroli w 5 punktach sprzedaży.

4. Pozostałe działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu w 2023 r.:

Gminna Komisja wydała 9 postanowień o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Kwilcz Nr XLVIII/325/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Kwilcz, w tym:

- 6 postanowień dotyczących zezwoleń dla placówek sprzedaży detalicznej,
- 3 postanowienia dotyczące zezwoleń dla placówek gastronomicznych.

Sporządzono harmonogram kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kwilcz w 2023 roku. W 2023 r. dokonano kolejnego etapu remontu Punktu konsultacyjnego polegający na wymianie okien, drzwi wewnętrznych, remoncie korytarza oraz zakupie materiałów niezbędnych do wykonania remontu.

Sprzedaż napojów alkoholowych może odbywać się na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta. Zasady wydawania zezwoleń określa ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.)

Ustawa przewiduje trzy kategorie zezwoleń:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo – A,
- powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – B,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – C.

Zezwolenia wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

Liczba wydanych zezwoleń alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal) (opracowanie własne)

Rodzaj sprzedaży	Typ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	19	17	2	8	2	3	2
	B	15	13	2	8	1	1	2
	C	15	15	3	6	1	3	2

GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	6	6	3	0	1	0	2
	B	3	3	2	0	0	0	1
	C	1	2	1	0	0	0	0

Limity dotyczące ilości miejsc sprzedaży

Rodzaj sprzedaży	Typ	Limit	Ilość zezwoleń
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	25	15
	B	19	13
	C	19	13
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	12	5
	B	12	3
	C	12	1

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych może być wydane przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych. Zezwolenie wydawane jest na okres do 2 dni.

W 2023 roku wydano 2 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych (dla O.S.P.).

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) zwanej dalej „ustawą” organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego nie później niż do dnia 31 maja każdego roku jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni.

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok uchwalono 4 listopada 2022 r. Był on przedmiotem konsultacji społecznych z udziałem organizacji pozarządowych oraz

podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Projekt Programu wraz z formularzem zgłaszania uwag i opinii do projektu opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Kwilcz, wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kwilcz oraz udostępniono w pokoju nr 5 w godzinach pracy Urzędu.

W toku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i opinii do projektu Programu. Z przebiegu konsultacji sporządzono protokół. Uchwalony program opublikowano w stronie internetowej Urzędu Gminy Kwilcz oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kwilcz.

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok stanowił podstawę współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 r. Wskazywał cele, zasady, przedmiot, obszary i formy współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jej terenie lub na rzecz jej mieszkańców. Zawierał wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Formy współpracy

Współpraca Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 r. obejmowała zarówno finansową jak i pozafinansową formę. Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

- zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych Gminy Kwilcz w trybie otwartego konkursu ofert oraz z pominięciem otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w ustawie *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*,
- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
- informowania o zadaniach publicznych przeznaczonych do realizacji w 2023 r. wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na realizację tych zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz o sposobach rozstrzygnięć i o sposobie ich realizacji,
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
- informowanie oraz promowanie wspólnych przedsięwzięć gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz działalności i osiągnięć ww. organizacji i podmiotów prowadzonej na rzecz mieszkańców Gminy Kwilcz, w tym informowanie o realizowanych projektach,

- prowadzenia na stronie internetowej Gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy,
- udzielenie i udostępnianie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu.

Współpraca o charakterze finansowym

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w postaci zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

W 2023 roku Gmina Kwilcz ogłosiła 1 otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz.

Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego złożyły w konkursie pięć ofert. W drodze otwartych konkursów ofert Gmina Kwilcz przyznała stowarzyszeniom 60.000,00 zł. Złożono również 1 ofertę w trybie art. 19a z pominięciem otwartego konkursu ofert, dotyczące wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (kwota 3.500,00 zł).

Zestawienie dotacji uzyskanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2023 roku

Zakres	Organizacja pozarządowa	Nazwa zadania	Kwota przyznana (zł)	Kwota wykorzystana (zł)
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Rzemieślnik” Kwilcz	„Upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie szkolenia zawodników i uczestnictwa w rozgrywkach ligowych”	35.890,00	35.890,00
	Stowarzyszenie Klub Sportowy Sokół Lubosz	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży i mieszkańców gminy Kwilcz poprzez realizację projektu „Manowce – wędruj z nami”	8.000,00	8.000,00

	Stowarzyszenie Kulturalne „Stara Szkoła 19”	„Lekcje akrobatyki sportowej”	7.000,00	7.000,00
	Stowarzyszenie „Nasz Kwilcz”	„Zajęcia CROSS TRENINGU”	4.610,00	4.610,00
	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej SHOTOKAN Międzychód	„Szkolenie i popularyzacja karate w gminie Kwilcz”	4.500,00	4.500,00
wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Przyjaciele Wsi Miłostowo	„Urodziny Miłostowa”	3.500,00 zł	3.500,00 zł
Razem	7		63.500,00 zł	63.500,00 zł

Współpraca o charakterze pozafinansowym

W 2023 r. w ramach współpracy o charakterze pozafinansowym organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zgłaszały swoje potrzeby, przekazywały uwagi dotyczące realizacji zadań, zgłaszały pomysły i propozycje na realizację przyszłych działań. Gmina Kwilcz udzielała organizacjom niezbędnych informacji na temat zadań publicznych przeznaczonych do realizacji w 2023 r. wraz z określeniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na ich realizację, o ogłaszanych otwartych konkursach ofert oraz ich wynikach. Gmina Kwilcz wspierała organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty poprzez promowanie ich działalności i osiągnięć, w tym informowanie o realizowanych projektach, poprzez prowadzenie na stronie internetowej Gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy, udostępnianie i udostępnianie organizacjom sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu, a także przekazywanie pucharów, dyplomów, materiałów promocyjnych itp. oraz udzielanie innych form wsparcia podczas organizowanych przedsięwzięć.

W 2023 r. poddano pod konsultację z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jeden projekt aktu prawa miejscowego tj. projekt „Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok”. Konsultacje przeprowadzono w terminie od dnia 5 października do dnia 18 października 2023 r. w formie zgłaszania przez organizacje pozarządowe prowadzące na terenie Gminy Kwilcz działalność pożytku publicznego w odpowiedzi na

opublikowany komunikat o prowadzonych konsultacjach uwag i opinii do projektu Programu. W toku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i opinii do projektu Programu.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu istnieje stanowisko ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na stronie internetowej gminy pod adresem www.kwilcz.pl funkcjonuje zakładka z informacją o organizacjach pozarządowych oraz dla organizacji pozarządowych zawierająca m.in. bazę teled adresową działających na terenie Gminy Kwilcz stowarzyszeń oraz aktualny program współpracy.

Współpraca z Centrum Integracji Społecznej (C.I.S.)

Centrum Integracji Społecznej jest placówką aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu działającą na podstawie ustawy z 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2241). C.I.S. jest powołane do realizacji zadań mających na celu reintegrację zawodową i społeczną osób dotkniętych wykluczeniem społecznym, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie same zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Reintegracja prowadzona w ramach funkcjonowania C.I.S. obejmuje działania mające na celu odbudowanie i utrzymanie u osoby biorącej udział w zajęciach umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy. C.I.S. podejmuje wspólne działania z osobami bezrobotnymi w celu ich powrotu na rynek pracy.

Swoje zadania CIS realizuje poprzez:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych, osiągnięcie pozycji społecznych;
- nabywanie umiejętności zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnymi siłami, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia stałych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi;
- działalność usługową.

Uczestnictwo w Centrum to szansa na powrót na rynek pracy, możliwość kontaktu z osobami, które są w podobnej sytuacji czy szansa na wyjście z domu i wyrwanie się z bierności zawodowej.

Gmina wspiera funkcjonujące na jej terenie Centra Integracji Społecznej. Dotacja na działalność Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu i w Chudobczycach jest dotacją podmiotową, przekazywaną na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*. Kwotę dotacji zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy *o zatrudnieniu socjalnym* stanowi iloczyn kwoty określonej Uchwałą Nr V/45/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 24 marca 2015 r. *w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia kwoty jednostkowej, będącej podstawą*

ustalenia kwoty dotacji na działalność Centrum Integracji Społecznej stworzonego przez organizacje pozarządowe (69,00 zł) oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca.

Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 122) określa organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w tej dziedzinie, a także zasady finansowania zadań zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z zapisami art. 2 ww. ustawy – zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Art. 3 pkt 1 ustawy określa definicję sytuacji kryzysowej; należy przez to rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

Zgodnie z art. 5 pkt 1 tworzy się Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego oraz wojewódzkie, powiatowe i gminne plany zarządzania kryzysowego, zwane „Planami zarządzania kryzysowego”. W myśl zapisów art. 19 ust. 1 ustawy organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt. Do zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta w sprawach zarządzania kryzysowego należy m.in. kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy. Zadania, które zostało nałożone na wójta wykonywane są – zgodnie z ustawą – przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

Gmina posiada aktualny oraz zatwierdzony przez Starostę Międzychodzkiego Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego. Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego opracowano w celu zapewnienia mieszkańcom Gminy podstawowych warunków ochrony przed niebezpieczeństwami związanymi z występowaniem klęsk żywiołowych oraz innych podobnych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka. Ma on umożliwić wypełnienie obowiązku jakie nakłada na wójta ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*, a mianowicie zagwarantować współdziałanie samorządu i wszystkich jednostek organizacyjnych, działających na obszarze Gminy, a także umożliwić sprawne kierowanie ich działalnością w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowanie do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowanie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz odtwarzanie infrastruktury lub przywrócenie jej pierwotnego charakteru. Plan jest jednym z elementów mających na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, jest dokumentem, który moim zarządzeniem zostaje wprowadzony w życie i obowiązuje wszystkie podległe mi służby, podmioty i organizacje uczestniczące w działaniach podczas sytuacji kryzysowych. Należy przy tym wierzyć, że w

sytuacjach ekstremalnych, kiedy zajdzie potrzeba ratowania ludzi lub ich mienia, można liczyć na wsparcie mieszkańców naszej Gminy. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 31 Konstytucji na każdym obywatelu spoczywa także obowiązek przestrzegania przepisów prawa w zakresie ogólnie pojętego bezpieczeństwa własnego, jak i innych obywateli. W pierwszej kolejności przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, prawa wodnego i budowlanego. Zgodnie z art. 86 Konstytucji natomiast, każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż ich nieprzestrzeganie w największym stopniu przyczynia się do wystąpienia przeważającej liczby wypadków i zagrożeń.

Organem pomocniczym wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez wójta, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy. Gminny Zespół wykonuje na obszarze gminy zadania przewidziane dla zespołu wojewódzkiego. Zarządzeniem nr 42/2019 Wójta Gminy Kwilcz powołany został Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, w skład którego wchodzi osoby zatrudnione w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, który stanowi ciało kolegialne pomocne przy opiniowaniu i podejmowaniu przez Wójta kluczowych decyzji z zakresu zarządzania kryzysowego. Do jego zadań należy m.in. zapewnienie przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej, nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności, współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska, współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne, realizacja zadań na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

W skład zespołu gminnego, którego pracami kieruje wójt wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych.

Gminny program rewitalizacji

Gmina nie posiada *Gminnego programu rewitalizacji*, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Najważniejsze inwestycje

Stworzenie jak najlepszych warunków bytowych mieszkańcom powinno być uznawane za nadrzędny cel rozwoju zarówno na szczeblach lokalnym, jaki i regionalnym oraz krajowym. Są one efektem działań, podejmowanych przez odpowiednie struktury władzy, w tym władze samorządowe, świadczącym o ich skuteczności i słuszności.

Inwestycje podejmowane przez samorządy są podstawowym czynnikiem rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, a w konsekwencji powiększenia majątku gminy. Z tych właśnie względów wielkość inwestycji traktowana jest jako ważny wskaźnik jej rozwoju i kondycji finansowej. Istotny jest także wzrost kosztów, które obciążają budżety samorządowe, a nie są związane z decyzjami podejmowanymi przez władze lokalne. Od lat obserwujemy rosnącą różnicę między faktycznymi kosztami utrzymania szkół i wielkością subwencji oświatowej otrzymywanej przez samorządy gminne.

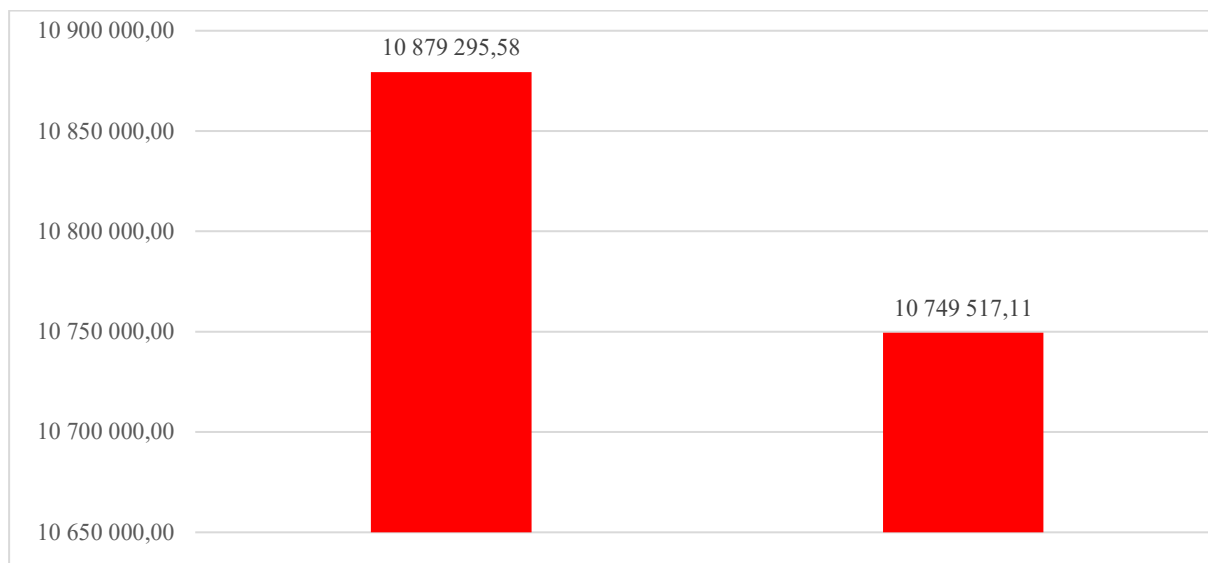
Najbardziej namacalnym przejawem działalności samorządu są inwestycje. Każda realizowana inwestycja w naszej gminie, jest ważna dla całej społeczności. Musimy przeznaczać środki finansowe na wiele przedsięwzięć o charakterze remontowo-renowacyjnym. Zdaję sobie jednocześnie sprawę, że potrzeb jest bardzo wiele. Staramy się w miarę naszych możliwości (przede wszystkim budżetowych) sukcesywnie je zaspokajać. A inwestycje są z pewnością dla każdej gminy i społeczności sprawą priorytetową. Inwestycje podejmowane przez samorządy są podstawowym czynnikiem rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, a w konsekwencji powiększenia majątku gminy. Z tych właśnie względów wielkość inwestycji traktowana jest jako ważny wskaźnik jej rozwoju i kondycji finansowej.

Zdaniem ekonomistów i analityków tak duży przyrost wydatków inwestycyjnych w ostatnich roku to w dużym stopniu efekt końca perspektywy finansowej UE 2014-2020 oraz dodatkowych programów wspierających inwestycje jednostek samorządu terytorialnego (m.in. 20,4 mld zł z rządowego Programu Inwestycji Strategicznych), a także wzrostu kosztów prowadzenia inwestycji. Dzięki zewnętrznym źródłom jednostek samorządu terytorialnego grają pierwsze skrzypce wśród inwestorów w kraju, a komunalne zadania są kołem zamachowym dla lokalnej gospodarki. Ożywieniu inwestycji samorządów sprzyjał między innymi napływ środków z Programu Inwestycji Strategicznych. To naprawdę duże pieniądze, które służą lokalnym społecznościom oraz poprawie jakości ich życia. Przyczyniają się do rozwoju gmin, poprawiają bezpieczeństwo w ruchu drogowym i są motorem napędowym do rozwoju gospodarczego. Fakt, że samorządy są tak ważnym inwestorem środków publicznych dobrze wpływa także na PKB, impuls prorozwojowy i gospodarkę Polski. Inwestycje lokalne są realizowane sprawnie, oszczędnie, efektywnie i pozwalają zarobić lokalnym firmom, które z kolei tworzą nowe miejsca pracy i napędzają gospodarkę.

Rok 2023 z pewnością nie należał do łatwych. Inflacja, wzrost cen, wojna na Ukrainie, dystrybucja węgla – to tylko niektóre sprawy, którymi w ubiegłym roku żyły samorządy w Polsce. Rok 2023 mimo tych wielu obiektywnych trudności zakończył się w Gminie Kwilcz pomyślnie pod kątem wielu zrealizowanych inwestycji. Nie byłyby one możliwe bez pozyskania dodatkowych środków, między innymi z Programu Polski Ład czy też z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Gmina Kwilcz w 2023 roku przeznaczyła na realizację

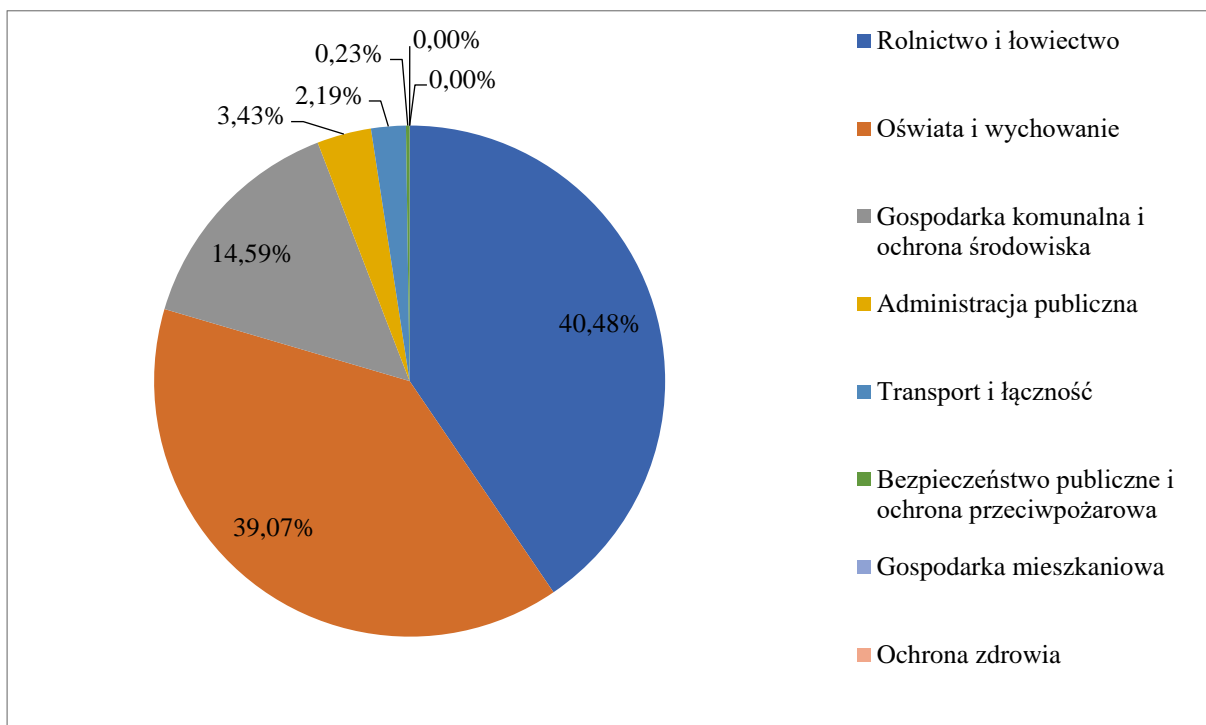
inwestycji (wydatki majątkowe: zadania i zakupy inwestycyjne) kwotę 10.879.295,58 zł. Wydatkowano w ramach realizacji inwestycji kwotę 10.749.517,11 zł (plan wykonano w 98,81%).

Mamy nadzieję, że kolejne lata będą równie pomyślne pod względem inwestycyjnym dla Gminy Kwilcz. Działania samorządu są wielokierunkowe, mają na celu nie tylko liczne inwestycje, ale również dbałość o zaspokojenie potrzeb edukacyjnych, społecznych i kulturalnych życia codziennego mieszkańców.

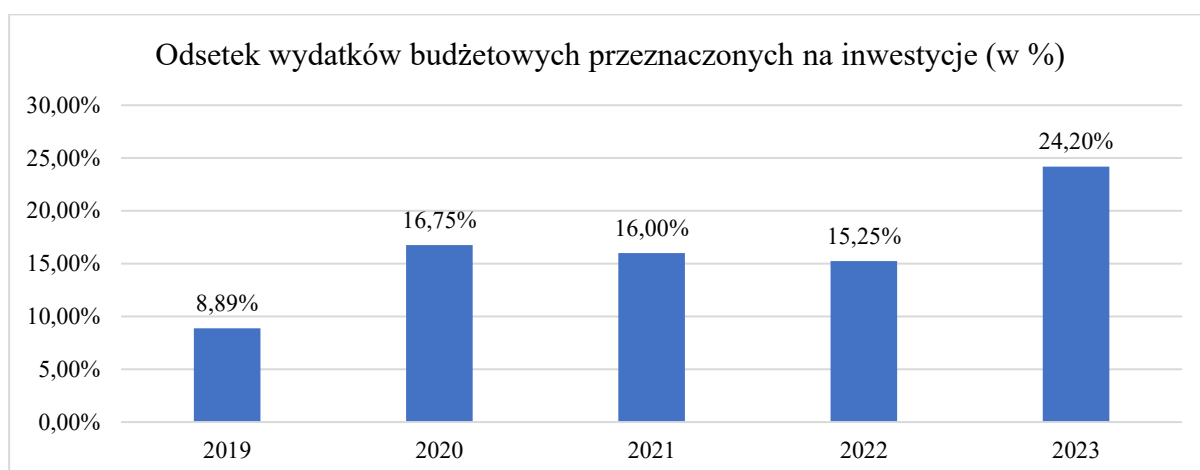
Wydatki majątkowe: wydatki i zakupy inwestycyjne
(dane własne)

Dział	Wyszczególnienie	Plan w zł	Wykonanie w zł	Realizacja planu w %	Udział w %
010	Rolnictwo i łowiectwo	4 421 089,00	4 351 175,54	98,42%	40,48%
801	Oświata i wychowanie	4 200 000,00	4 200 000,00	100,00%	39,07%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 572 609,04	1 568 608,16	99,75%	14,59%
750	Administracja publiczna	370 000,00	369 231,09	99,79%	3,43%
600	Transport i łączność	236 000,00	235 904,78	99,96%	2,19%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	24 597,54	24 597,54	100,00%	0,23%
700	Gospodarka mieszkaniowa	5 000,00	0	0,00%	0,00%
851	Ochrona zdrowia	50 000,00	0	0,00%	0,00%
	Razem wydatki majątkowe	10 879 295,58	10 749 517,11	98,42%	100%

Odnosząc powyższe kwoty do ogółu wydatków budżetowych podkreślić należy, że na zadania inwestycyjne w 2023 roku wydatkowano 24,2% ogółu wydatków budżetowych.

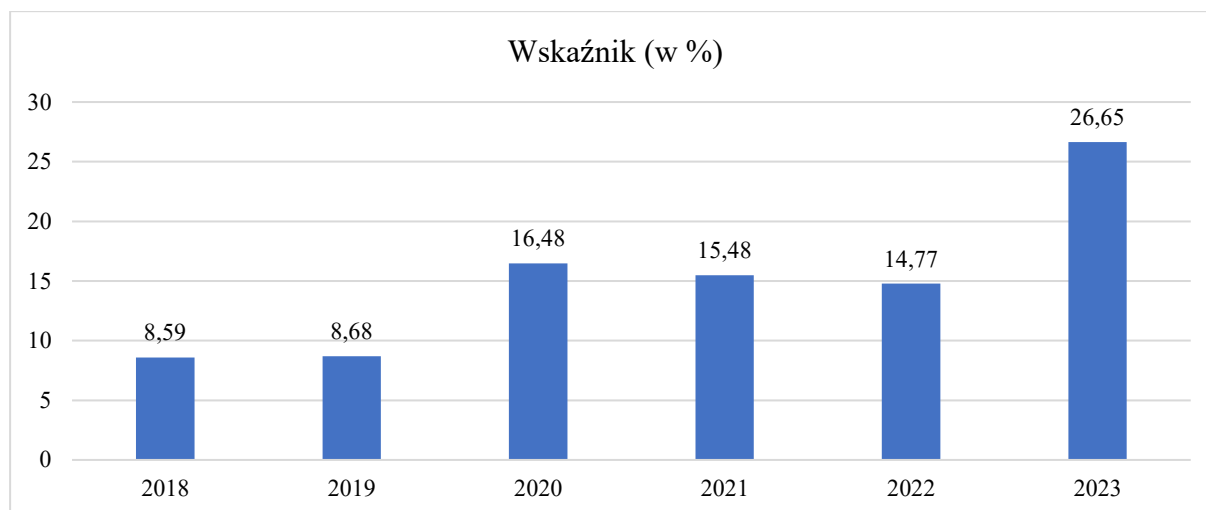
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Odsetek wydatków budżetowych przeznaczonych na inwestycje (w %)	8,89%	16,75 %	16,00 %	15,25 % ¹¹	24,2%

¹¹ W rzeczywistości odsetek wydatków budżetowych na zadania inwestycyjne byłby wyższy (aby odnieść choćby do lat wcześniejszych), gdyby od ogółu wydatków odjąć zadania o charakterze jednorazowym, nie występujące dotychczas w finansach samorządowych (np. dopłaty do źródeł ciepła i energii czy realizacja zadania związanego z dystrybucją węgla)

Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem:

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wydatki majątkowe (w zł)	2.454.084,79	2.719.237,74	5.973.964,40	6.115.401,14	6.677.670,11	10.749.517,11
Dochody ogółem (w zł)	28.562.917,81	31.340.490,62	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07	40.341.744,44
Wskaźnik (w %)	8,59	8,68	16,48	15,48	14,77	26,65

Dzięki zaangażowaniu wielu osób wykonaliśmy szereg dużych i małych inwestycji na terenie całej gminy. Staraliśmy się, by realizowane działania pozytywnie zmieniały otoczenie, tworzyły nowe możliwości, lepsze warunki do życia i zamieszkania, bo dobro mieszkańców naszej gminy jest dla nas bardzo ważne. Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w 2023 roku należały:

1. Modernizacja stacji uzdatniania wody Mościejewo i Wituchowo oraz studni w Kurnatowicach i Luboszu

W wyniku realizacji zadania zmodernizowano hydrofornię w Mościejewie i Wituchowie gdzie zainstalowano nową technologię uzdatniania wody wraz z kompleksowym remontem budynków. Wykonano nowe rozdzielne elektryczne wraz z instalacją napędów, przyłącza do studni, zamontowano obudowy termoizolacyjne studni, zainstalowano 2 filtry IMTZ w każdej z hydroforni, przepływomierz, sterylizator, impulsator pompy dozującej środek do dezynfekcji chlorowej zgodnie z opracowanymi projektami technologii uzdatniania wody systemem IMTZ

1Z2 w budynkach stacji uzdatniania wody. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Kurnatowicach i Luboszu polegała na wykonaniu studni trzeciorzędowej wraz z obudową termoizolacyjną, montażem pompy głębinowej, podłączeniem i wprowadzeniem rurociągu tłoczego i wykonaniem niezbędnej dokumentacji. Zadanie uzyskało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład (edycja 2): Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 3.325.000,00 zł. Łącznie z budżetu wydatkowano kwotę 3.509.053,93 zł.

2. Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla Gminy Kwilcz

Inwestycja polegała na robotach budowlanych, montażowych, niwelacji i przygotowania terenu, wykonaniu wiaty, magazynów odpadów, instalacji elektrycznych, oświetlenia, instalacji wodnych, zagospodarowanie wód deszczowych, monitoringu, zieleni. PSZOK został wyposażony w kontenery otwarte, zamknięte, pojemniki, wagę samochodowa najazdowa, tablice informacyjne i edukacyjne, ławki, tabliczki, ręczny wózek magazynowy i podnośnik paletowy, pojemniki na świetlówki, baterie, akumulatory, wanny odciekowe, kosze, regały oraz podstawowe wyposażenie warsztatu. Z budżetu wydatkowano łączną kwotę 1.516.608,16 zł.

3. Budowa przedszkola w Kwilczu – I etap

Zakres prac obejmuje budowę przedszkola zlokalizowanego w Kwilczu przy ul. Nowe Osiedle oraz ulicy Krańcowej składającego się z 7 oddziałów przedszkolnych i 2 oddziały klubu dziecięcego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku przedszkola (z placem zabaw i elementami małej architektury). Budynek dostosowany będzie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ogólny zakres robót do wykonania: roboty przygotowawcze, roboty ziemne, wykonanie budynku przedszkola, wykonanie przyłączy do budynków, wykonanie instalacji wewnętrznych, wykonanie nawierzchni, wykonanie elementów małej architektury, ukształtowanie terenu, wykonanie nasadzeń zieleni, demontaż i ponowny urządzeń stanowiących siłownię zewnętrzną, wyposażenie obiektu. Z budżetu roku wydatkowano łączną kwotę 4.200.000,00 zł.

4. Remont ulicy Dworcowej w miejscowości Kwilcz

W ramach realizacji inwestycji wykonano nawierzchnię z kostki typu domino o grubości 8 cm wraz z obustronnymi krawężnikami. Z budżetu wydatkowano kwotę 452.016,39 zł.

5. Remont ulicy Usługowej w miejscowości Lubosz

W ramach realizacji inwestycji wykonano nawierzchnię z kostki typu domino o grubości 8 cm wraz z obustronnymi krawężnikami. Z budżetu wydatkowano kwotę 392.164,84 zł.

6. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Mechnacz – Prusim (I etap)

W roku 2023 oczekiwany obszar robót polegający na budowie sieci kanalizacji tłocznej obejmował odcinek od T89 do SR2W. Z budżetu wydatkowano kwotę 608.421,61 zł

7. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kwilczu

Wykonano dokumentację projektowo-techniczną modernizacji oczyszczalni ścieków w Kwilczu. Z budżetu wydatkowano kwotę 233.700,00 zł.

8. Modernizacja ulicy Wąskiej w Luboszu

W ramach realizacji inwestycji wykonano nawierzchnię z kostki typu domino o grubości 8 cm wraz z obustronnymi krawężnikami. Z budżetu wydatkowano kwotę 59.990,60 zł.

9. Przebudowa ulicy Liliowej w Kwilczu

W ramach realizacji inwestycji wykonano nawierzchnię z kostki typu domino o grubości 8 cm wraz z obustronnymi krawężnikami. Z budżetu wydatkowano kwotę 62.990,60 zł

10. Przebudowa drogi w Rozbitku

W ramach realizacji zadania wykonano: rozbiórkę istniejącej nawierzchni z gruzu, wyprofilowanie i zagęszczenie powierzchni koryta pod drogę, warstwa odsączająca z piasku, nawierzchnię drogi z kruszywa z rozbiórki, podbudowę z gruzu kruszonego, nawierzchnię drogi z płyt betonowych oraz plantowanie i uporządkowanie terenu. Z budżetu wydatkowano kwotę 49.932,98 zł

11. Modernizacja ulicy Międzychodzkiej w Kwilczu

W ramach realizacji inwestycji wykonano nawierzchnię z kostki typu domino o grubości 8 cm wraz z obustronnymi krawężnikami. Z budżetu wydatkowano kwotę 62.990,60 zł.

12. Wykonanie zasilania awaryjnego dla Urzędu Gminy w Kwilczu

W ramach realizacji inwestycji zakupiono i zamontowano agregat prądotwórczy oraz wykonano fundament pod agregat. Z budżetu wydatkowano kwotę 159.232,00 zł.

13. Modernizacja schodów wejściowych do budynku Urzędu Gminy

Zakres prac obejmował remont schodów wejściowych do budynku Urzędu Gminy Kwilcz w poszczególnych etapach: demontaż istniejących elementów stalowych – balustrady, pochwity, rozbiórka istniejących schodów wejściowych, rozbiórka płyty podestu wejściowego, demontaż nawierzchni betonowej oraz chodnika, wywóz gruzu, wykonanie ław i ścian pod nowe schody i donice, wykonanie, izolacji przeciwwilgociowych, wykonanie nowych schodów z bloczków betonowych, wykonanie ściany pod donicę pod salą sesyjną, obłożenie schodów i donic kamieniem impala gr 3 i 2 cm – na stopniach kamień promieniowany, montaż balustrad i pochwytów ze stali nierdzewnej, oczyszczenie, malowanie konstrukcji stalowej pod montaż pergoli (żaluzji poziomych) stalowych malowanych w kolorze antracytowym, montaż pergoli. Z budżetu wydatkowano kwotę 209.999,09 zł.

Budżet obywatelski

Budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy.

W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada Gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego.

W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, w pozostałych gminach instytucja ta ma charakter fakultatywny.

W roku 2023 roku w Gminie Kwilcz nie funkcjonował budżet obywatelski.

Realizacja uchwał rady gminy

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* Wójt jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2023 r. w sposób określony uchwałami.

W 2023 roku Rada Gminy obradowała na 14 sesjach zwyczajnych oraz podjęła 86 uchwał (wszystkie sesje w trybie stacjonarnym).

Wśród podjętych przez Radę uchwał większość dotyczyła koniecznych zmian budżetowych (w tym zmian W.P.F.), spraw z zakresu gospodarki komunalnej, zagospodarowania przestrzennego gminy, spraw związanych z oświatą i ochroną środowiska.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy *o samorządzie gminnym* przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Wielkopolski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

W podjętych przez Radę Gminy uchwałach organy nadzoru nie dopatrzyły się nieprawidłowości potwierdzając tym samym fakt, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi.

Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru jakim jest Wojewoda Wielkopolski zarządzeń zastępczych w trybie art. 98a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 z późn. zm.), wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela:

L.p.	Nr i data uchwały	Przedmiot uchwały	Sposób wykonania uchwały
1.	Uchwała Nr XLV/357/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 lutego 2023 r. – poz. 1963. Uchwałę zrealizowano.
2.	Uchwała Nr XLV/358/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023-2028	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
3.	Uchwała Nr XLV/359/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 lutego 2023 r. – poz. 2128. Uchwała realizowana na bieżąco.
4.	Uchwała Nr XLV/360/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 lutego 2023 r. – poz. 2129. Uchwała realizowana na bieżąco.
5.	Uchwała Nr XLV/361/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kwilczu	Uchwała została zrealizowana.

6.	Uchwała Nr XLV/362/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXVI/293/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kwilcz na lata 2022 - 2025	Uchwała realizowana na bieżąco – w okresie objętym Programem.
7.	Uchwała Nr XLV/363/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich należących do Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 lutego 2023 r. – poz. 2130. Uchwała realizowana na bieżąco.
8.	Uchwała Nr XLV/364/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 lutego 2023 r. – poz. 1964. Uchwała została zrealizowana.
9.	Uchwała Nr XLV/365/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie wyznaczenia radnych Rady Gminy Kwilcz do prac w Zespole do spraw wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
10.	Uchwała Nr XLV/366/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Kwilcz na 2023 rok	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
11.	Uchwała Nr XLV/367/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kwilcz na 2023 rok	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.

12.	Uchwała Nr XLV/368/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 lutego 2023 r. – poz. 1965. Uchwała została zrealizowana.
13.	Uchwała Nr XLV/369/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Kwilcz nr XVII/129/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie określenia górnych stawek opłat za wywóz nieczystości płynnych z terenu nieruchomości oraz za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 lutego 2023 r. – poz. 1966. Uchwała realizowana na bieżąco.
14.	Uchwała Nr XLVI/370/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2023 r. – poz. 3502. Uchwała została zrealizowana.
15.	Uchwała Nr XLVI/371/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023 – 2028	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
16.	Uchwała Nr XLVI/372/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.

17.	Uchwała Nr XLVI/373/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 225 obręb Prusim, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2023 r. – poz. 3503. Uchwała realizowana na bieżąco.
18.	Uchwała Nr XLVI/374/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek nr 216/12 i 216/15 obręb Prusim, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 kwietnia 2023 r. – poz. 3366. Uchwała realizowana na bieżąco.
19.	Uchwała Nr XLVI/375/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
20.	Uchwała Nr XLVI/376/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
21.	Uchwała Nr XLVI/377/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
22.	Uchwała Nr XLVI/378/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.

23.	Uchwała Nr XLVI/379/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 710/5 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
24.	Uchwała Nr XLVI/380/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 335/2, 335/3, 335/4, 335/5 i 335/6 obręb Miłostowo, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
25.	Uchwała Nr XLVI/381/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 76/10, 76/5, części działki nr 86 obręb Orzeszkowo, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
26.	Uchwała Nr XLVI/382/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 162/17 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
27.	Uchwała Nr XLVI/383/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, znajdujących się na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 3 kwietnia 2023 r. – poz. 3338. Uchwała realizowana na bieżąco.
28.	Uchwała Nr XLVI/384/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały nr X/79/2019 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2023 r. – poz. 3504. Uchwała realizowana na bieżąco.

29.	Uchwała Nr XLVI/385/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2023 rok"	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 3 kwietnia 2023 r. – poz. 3339. Uchwała została zrealizowana.
30.	Uchwała Nr XLVII/386/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 kwietnia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 9 maja 2023 r. – poz. 4826. Uchwała została zrealizowana.
31.	Uchwała Nr XLVII/387/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 kwietnia 2023 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023 – 2028	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
32.	Uchwała Nr XLVI/388/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 kwietnia 2023 r.	w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2023 na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 maja 2023 r. – poz. 4791. Uchwała została zrealizowana.
33.	Uchwała Nr XLVIII/389/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023-2028	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
34.	Uchwała Nr XLVIII/390/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłat	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 maja 2023 r. – poz. 5381. Uchwała realizowana na bieżąco.

35.	Uchwała Nr XLVIII/391/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XLV/361/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kwilczu	Uchwała została zrealizowana.
36.	Uchwała Nr XLVIII/392/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na współfinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Wydatki związane z pracami adaptacyjnymi/ dostosowującymi pomieszczenia szpitalne do wymogów zakładu opiekuńczo-leczniczego”	Uchwała została zrealizowana.
37.	Uchwała Nr XLVIII/393/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie wyboru kandydata na członka Powiatowej Rady Rynku Pracy w Międzychodzie	Uchwała została zrealizowana.
38.	Uchwała Nr XLVIII/394/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek 4/5, 2/4, 9/30, 42/10 obręb Orzeszkowo, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 maja 2023 r. – poz. 5382. Uchwała realizowana na bieżąco.
39.	Uchwała Nr XLVIII/395/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie wyznaczenia przedstawiciela gminy Kwilcz do składu osobowego Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzychodzie	Uchwała została zrealizowana.

40.	Uchwała Nr XLVIII/396/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XLVII/388/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2023 na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 maja 2023 r. – poz. 5383. Uchwała została zrealizowana.
41.	Uchwała Nr XLIX/397/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 czerwca 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 czerwca 2023 r. – poz. 6127. Uchwała została zrealizowana.
42.	Uchwała Nr XLIX/398/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 czerwca 2023 r.	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargi Prokuratora Rejonowego w Szamotułach wraz z odpowiedzią na skargę	Uchwała została zrealizowana.
43.	Uchwała Nr XLIX/399/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 czerwca 2023 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 159/3 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 czerwca 2023 r. – poz. 6128. Uchwała realizowana na bieżąco.
44.	Uchwała Nr L/400/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r.	w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kwilcz	Uchwała deklaratoryjna.
45.	Uchwała Nr L/401/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r.	. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Kwilcz za 2022 rok	Uchwała deklaratoryjna.

46.	Uchwała Nr L/402/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r.	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Kwilcz absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	Uchwała deklaratoryjna.
47.	Uchwała Nr L/403/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r.	w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Uchwałę przyjęto do realizacji. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2023 r. – poz. 6749. Rozstrzygnięcie nadzorcze nr NP-II.4131.1.299.2023.5 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 lipca 2023 r. orzekające nieważność § 1 oraz § 2 ust. 3 pkt 4 załącznika do uchwały L/403/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego
48.	Uchwała Nr L/404/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
49.	Uchwała Nr L/405/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 czerwca 2023 r.	w sprawie powołania Zespołu dla przygotowania opinii o kandydatach na ławników kadencji 2024–2027	Uchwała została zrealizowana.
50.	Uchwała Nr LI/406/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 sierpnia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 września 2023 r. – poz. 8089. Uchwała została zrealizowana.

51.	Uchwała Nr LI/407/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 sierpnia 2023 r.	w sprawie szczegółowego sposobu określania wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 sierpnia 2023 r. – poz. 7689. Uchwała realizowana na bieżąco.
52.	Uchwała Nr LI/408/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 sierpnia 2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie w drodze darowizny urządzeń oświetlenia ulicznego na rzecz ENEA SA z siedzibą w Poznaniu	Uchwała została zrealizowana.
53.	Uchwała Nr LI/409/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 sierpnia 2023 r.	w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kwilcz na lata 2024-2030	Uchwała w trakcie realizacji.
54.	Uchwała Nr LI/410/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 sierpnia 2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie odpłatnej służebności gruntowej na nieruchomości położonej w obrębie Miłostowo stanowiącej własność Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
55.	Uchwała Nr LI/411/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 sierpnia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XL/333/2022 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym, gruntu działki nr 620/2 położonej w Kwilczu	Uchwała w trakcie realizacji.
56.	Uchwała Nr LII/412/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 października 2023 r. – poz. 9016. Uchwała została zrealizowana.

57.	Uchwała Nr LII/413/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
58.	Uchwała Nr LII/414/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu dofinansowania usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej przy udziale Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie Gminy Kwilcz w roku 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 października 2023 r. – poz. 8931. Uchwała została zrealizowana.
59.	Uchwała Nr LII/415/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie udzielenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	Uchwała została zrealizowana.
60.	Uchwała Nr LII/416/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości i zwolnień z podatku od nieruchomości	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 października 2023 r. – poz. 8932. Uchwała realizowana na bieżąco.
61.	Uchwała Nr LII/417/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 września 2023 r.	w sprawie ustalenia stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu w Gminie Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 października 2023 r. – poz. 8933. Uchwała w trakcie realizacji.
62.	Uchwała Nr LIII/418/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 listopada 2023 r. – poz. 10195. Uchwała została zrealizowana.

63.	Uchwała Nr LIII/419/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
64.	Uchwała Nr LIII/420/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	. w sprawie przyjęcia przez Gminę Kwilcz zadania zarządzania publicznymi drogami wojewódzkimi w granicach administracyjnych miejscowości Kwilcz w zakresie pielęgnacji zieleni przydrożnej drogi wojewódzkiej	Uchwała w trakcie realizacji.
65.	Uchwała Nr LIII/421/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie uchylenia uchwały w sprawie ustalenia przebiegu drogi gminnej	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2023 r. – poz. 9934. Uchwała została zrealizowana.
66.	Uchwała Nr LIII/422/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVI/381/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 76/10, 76/5, części działki nr 86 obręb Orzeszkowo, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
67.	Uchwała Nr LIII/423/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustaw: kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu pracy, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i innych powiązanych tematycznie	Uchwała została zrealizowana.
68.	Uchwała Nr LIII/424/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2023 r. – poz. 9935. Uchwała w trakcie realizacji.

69.	Uchwała Nr LIII/425/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2023 r. – poz. 9936. Uchwała w trakcie realizacji.
70.	Uchwała Nr LIII/426/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Prusim, gm. Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2023 r. – poz. 9937. Uchwała została zrealizowana.
71.	Uchwała Nr LIII/427/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVI/383/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, znajdujących się na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 listopada 2023 r. – poz. 9938. Uchwała realizowana na bieżąco.
72.	Uchwała Nr LIV/428/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 grudnia 2023 r. – poz. 11788. Uchwała została zrealizowana.
73.	Uchwała Nr LIV/429/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie przyjęcia "Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok"	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11288. Uchwała realizowana na bieżąco.
74.	Uchwała Nr LIV/430/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r	. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023 – 2027	Uchwała realizowana na bieżąco.

75.	Uchwała Nr LIV/431/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie przyjęcia zadań Powiatu Międzychodzkiego w zakresie bieżącego utrzymania ulic: Miłostowska, Gumna, Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kwilczu	Uchwała realizowana na bieżąco.
76.	Uchwała Nr LIV/432/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie zmiany Uchwały nr LIII/425/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2023r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11289. Uchwała realizowana na bieżąco.
77.	Uchwała Nr LIV/433/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11290. Uchwała realizowana na bieżąco.
78.	Uchwała Nr LIV/434/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11291. Uchwała realizowana na bieżąco.
79.	Uchwała Nr LIV/435/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11292. Uchwała realizowana na bieżąco.

80.	Uchwała Nr LIV/436/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11293. Uchwała realizowana na bieżąco.
81.	Uchwała Nr LIV/437/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie wyrażenia woli współtworzenia obszaru Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Notecka” na okres programowania na lata 2021 – 2027	Uchwała realizowana na bieżąco.
82.	Uchwała Nr LIV/438/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie w sprawie wyboru opiekuna Młodzieżowej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
83.	Uchwała Nr LIV/439/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r.	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika i kandydata na strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2023 r. – poz. 11294. Uchwała realizowana na bieżąco.
84.	Uchwała Nr LV/440/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 grudnia 2023 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
85.	Uchwała Nr LV/441/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 grudnia 2023 r.	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 stycznia 2024 r. – poz. 179. Uchwała realizowana na bieżąco.

86.	Uchwała Nr LV/442/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 grudnia 2023 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 stycznia 2024 r. – poz. 180. Uchwała została zrealizowana.
-----	---	---	---

Wykorzystane zewnętrzne źródła danych:

Statystyki, sprawozdania oraz dane własne Urzędu Gminy w Kwilczu / Gminy Kwilcz

Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Portal informacyjny Głównego Urzędu Statystycznego

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

Statystyki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

System Informacji Oświatowej

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwilczu

Dane Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu